LOYOLITE '98

ANDHRA LOYOLA COLLEGE (AUTONOMOUS)
VIJAYAWADA

Hearty Welcome !

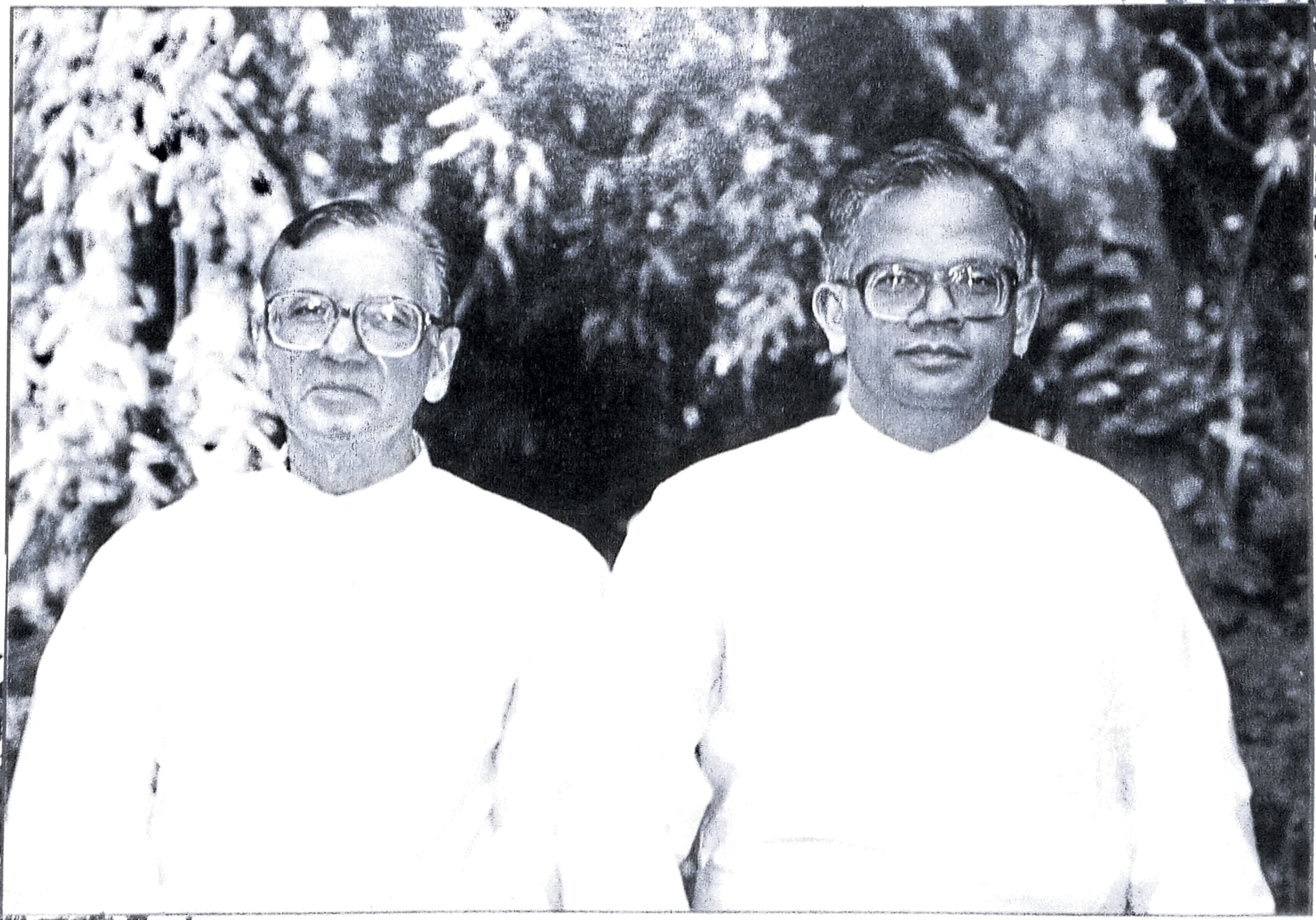

***Rev Fr VA Mathew** SJ, our new Rector, &*
***Rev Fr Dr D Showraiah**, SJ our new Principal*

LOYOLITE '98

ANDHRA LOYOLA COLLEGE
REFERENCE
LIBRARY
Not For Issue
VIJAYAWADA

ANDHRA LOYOLA COLLEGE

(AUTONOMOUS)

VIJAYAWADA 520 008

Annual Magazine 1997-'98

NOT FOR ISSUE

ANDHRA LOYOLA COLLEGE
REFERENCE LIBRARY
Accession No.
Call No.
Serial No.
Date

CHIEF EDITOR
P Ramanujam

EDITORS
V Gopala Reddy
K V Subba Rao

STUDENT EDITORS
B Sambasiva Rao (MAT 2)
KS Ravi Kumar (DC 9)
Bh Leela Lavanya (DB 36)
C Arun Kiran (NGH 22)
Sambhav Jain (RMC 100)

COVER DESIGN
Bali

TYPESETTING & LAYOUT
K Manmohan
Sri Balaji Screen Crafts
Vijayawada 3 Tel : 573136

Editorial

'Do not go gentle into that good night,' advised Dylan Thomas. 'Good men, the last wave by, crying how bright / Their frail deeds might have danced in a green bay, / Rage, rage against the dying of the light.'

Mother Teresa, at 87, went gently into that good night. Not for her that raging advised for good men of frail deeds. For one thing, her work can hardly be called frail -- not by the wildest stretch of the imagination. The frail young girl who had set out for India in the first flush of religious enthusiasm had built, over 47 arduous years, a mighty empire called the Missionaries of Charity with 600 homes for the naked and the outcast in some 130 countries. Mightier than this material empire was the empire of love she had built in the hearts of people all over the world -- an empire that sought love in the pity of others' woes and in the gentle relief of another's care. So strong, indeed, was this empire of love that, when she died, the world paused for a moment to bid a fond farewell to her.

For another, Mother Teresa was not the type that would rage against 'the dying of the light.' 'Death,' she once said, 'is going home,' and she often talked about dying 'beautifully.' God's gifts to us, Tagore tells us, 'fulfil all our needs and yet run back to thee undiminished.' Having fulfilled one of our needs -- by moving the mountain of unconcern in us -- the Lord's gift of this good Mother went back as 'beautifully' as it did come.

Loyolite joins the world in paying tribute to Mother Teresa at whose death, as someone pointed out at her funeral, there is less love, less compassion and less light in the world.

NOT FOR ISSUE

The common complaint that reading is fast becoming an anachronism is not altogether unfounded. Several studies and surveys have revealed the shocking fact that people's attention span has shrunk owing to televiewing : accustomed as they have become to the flash of visuals, they find it difficult to wade through the printed world. We don't, however, need a survey to prove the fact that television has cut into every activity of our daily life -- our work, our sleep, our sports and even our reading for pleasure. Much more alarming is the fact that television tends to cut out our ability to think and imagine -- so much so that a modern Moore may moan :

My only books

Are the box's looks,

And folly's all they teach me.

We have made a study of the reading habits of Loyolites against this background and *Loyolite '98* carries our findings.

Loyolite '97 was dedicated to the Golden Jubilee of our Independence. We focus on the subject in this issue again with photographs of the celebrations held in our college and with a few articles. *Loyolite '98* spotlights a few issues like the case for shorter college hours and the one for a tobacco ban and includes all our regular features -- poetry, forum, world affairs, science and technology and reports. We hope you will enjoy this issue as much as we have revelled in putting it together.

ANDHRA LOYOLA COLLEGE
REFERENCE
LIBRARY
Not For Issue
VIJAYAWADA

-- *P.R.*

CONTENTS

COVER STORY

Always giving light : Mother Teresa 15
Mother of the World 17
In giving she received 18
Mother in Vijayawada 19

INDIA INDEPENDENT

Paralysed Indian society 20
Freedom movement relived in Loyola 38
Whither Indian culture ? 53

SPOTLIGHT

Suicide : the fatal attraction 28
Ban or perish 34
A case for change of college hours 43

SURVEY

Reading habits of Loyolites 22
Survey suggests Congress victory 73

FORUM

Veg or non-veg ? Choose yourself 48
Private TV channels and their impact 67

WORLD AFFAIRS

Indo-US relations 31
Crisis in the land of the thunder dragon 61

LIGHTER VEIN

Isn't it funny ? 33
The atheist's predicament 42
From *The Devil's Dictionary* 65

SPECIAL FEATURE

What gospel values should Jesuit alumni promote ? 59

REPORTS

Annual report 1
Our NSS units 49
Vocational to the core : B Sc (Fisheries) 50
A delightful botanical tour 65
Rotaract club of ALC 66
Sports report 75

SCIENCE

Are you serious about computers ? 36
Why do you have dreams ? 41
Your body smell is unique to you. 45
Computer revolution and education 46
House dust mites and allergy 52
Cloning 56
Hundred years of electron and Sir JJ Thomson 63
Solar conservation 69
A gentle browse on internet 70

POETRY 57 - 58

PROFILE

Kaladarshini 30
Diana : queen of our hearts 55

COUNSELLING

To the students 68

NOSTALGIA

My exchange programme abroad 51
Adieu, my *alma mater*, adieu 72

SPORTS

The long-coveted title 74

TELUGU

HINDI

REFERENCE LIBRARY Not For Issue VIJAYAWADA

Annual Report

Presented on the College Day on 21 February '98

Hon'ble Chief Guest, Prof C Subbarao garu,* Rev Fr VA Mathew, Rector and Correspondent, Mr M Prakasa Rao, Chairman, Staff Association, G Aditya, Student Representative, members of the staff, students, Fathers, Brothers, Sisters, distinguished alumni and alumunae, ladies and gentlemen,

I have the honour of presenting to you the Annual Report of Andhra Loyola College (Autonomous) for the year 1997-'98.

Change of Staff

Change of staff is an inevitable happening every year, and we have had a few changes this year also. Fr C J John, SJ, who had been in our college for about two decades, serving the institution in several capacities as Warden of our hostels, as Vice-Principal and finally as Principal for four years, was transferred, just before this academic year began, to YSRR Loyola College, Pulivendula, as its Principal. Our sincere thanks to Fr John for all his services to Andhra Loyola College. Fr Dr D Showraiah, SJ, who has been in our college for more than a decade as Lecturer in Political Science and Rector for three years, took over as Principal at the beginning of this academic year. It may be mentioned here that, in the history of Andhra Loyola College, this is the first time that a Telugu Jesuit is its Principal. Fr Philomin Raj, SJ, former Warden of the Gogineni Hostel, has moved over to Sanjeevan Hostel as Prefect of Studies and Fr P Anthony, SJ, an alumnus, who has joined the Department of Zoology as Lecturer, has taken charge of Gogineni Hostel as its Warden. Fr C Peter Raj, SJ., Lecturer in English, has taken over from Fr S Arockiasamy, SJ, as Vice-Principal, PG Section. Br P Prakash, who served our college in various capacities as Mess Manager, in charge of campus maintenance and Minister, has been transferred to YSSR Loyola College, Pulivendula, to help them in running the House as well as the Polytechnic. In his place, Br B Thomas has come and he is incharge of construction and farm maintenance. Br A Elango has joined our community and he has taken charge of Britto Hall from Fr Victor Emmanuel SJ. Br Naskar Bidyut of Calcutta

* Chairman, AP State Council for Higher Education

Province has also joined us for his studies in Fine Arts in Kaladarshini. Br Daniel Sandhanam, SJ, left for Srilanka Province after completing his Diploma in Music and Arts. My sincere thanks to all the Jesuits who have left us on transfer, for their valuable services to the institution and I extend a warm welcome to all those who have joined us this year.

Retirement of Staff

This academic year is a year of great significance because, during this academic year, six of our lecturers, eminent in their branches of knowledge, have retired after successful and fruitful service for more than three decades. The college remembers them for their commitment, loyalty and devotion to duty. Sri K Rajeswara Rao, Lecturer in English, retired on 30-6-97 after serving the college for 35 years. He is known for his discipline, scholarship and love and affection for the students. Sri RGKV Prasad, Lecturer in Physics, retired on 31-07-97 after 33 years of fruitful service. He helped several batches of students in their academic pursuits. His services to the teaching community in working for the regularisation of pay scales and collection of arrears is unforgettable. Sri N Balashowraiah, Head, Department of Economics, the first old boy of Andhra Loyola College to join the teaching staff, retired on 30-09-97. He was sincere and honest and he genuinely worked for the good of the institution. During his period of service for 37 years, he endeared himself to generations of students by his academic worth, communicative skills and organising ability. Sri M Suresan, Head of the Department of English, retired on 30-09-97 after successful completion of 37 years of service. He was known for his scholarship, oratory and organising ability. Sri K M Sastry, Head, Department of Mathematics, retired on 30.09.97 after a fruitful service of 31 years. He was very popular among students as an efficient and affectionate teacher. His orientation for research encouraged the Junior Lecturers in the Department to improve their knowledge of Mathematics. He participated in a large number of seminars and symposia connected with Mathematics held in different parts of the country from to time. He is unique in Andhra Loyola as the recipient of the Best Teacher Award of A.P. in September 1997. His retirement is a great loss to the Department and the college. Sri T K Thulasi Das, Lecturer in Chemistry, retired on 31.12.97 after successful completion of 36 years of service. He was a committed, loyal and highly successful teacher, fully devoting himself to academic activities. He has the credit of authoring more than 300 books for college students, both at the Intermediate and the Degree levels and those who appear for competitive examinations. Several generations of students remember him

through his books.

Sri YV Raghunandan, Programmer in Computer Science, left for the USA after successful service in the college for 9 years. He was known for his sincerity and efficiency. Sri P Srinivasa Rao served in the Department of Electronics as Lecturer for 7 years to the greatest satisfaction of the students and the management. His involvement and participation in the cultural activities, mainly drama and dance, is really commendable. He left our college for a better assignment in the U.S.A. Sri Y Hanumantha Rao, Lecturer in the Department of Chemistry, was granted lien for a year to serve in Vijaya Krishna Junior College as Lecturer. Three members of the Non-Teaching Staff have also retired this year. Mr G Showry, Record Assistant in the College Library, retired on 30.4.97. Mr K Satyanarayana, Record Assistant in the Department of Botany, retired on 31.10.97. Mr M Innaiah, Record Assistant in the Department of Chemistry, retired on 30.11.97. These members of the Non-teaching Staff served the institution for more than three decades and the college remembers them with gratitude for their devoted service.

New Appointments

The following appointments of the teaching staff were made during the academic year 1997-98. Mr D David Raju, Mr E Vara Prasad and Mr B Raju were appointed Lecturers in the Department of English. Mr K Sudhakar and N Suresh Babu were recruited as Lecturers in Telugu and Sanskrit respectively. Mr Ch Srinivasa Rao and Mr K Venkateswara Rao were appointed lecturers in the Department of Physics. The other lecturers' appointments that followed were those of Mr M Srinivas in Microbiology, Rev Fr P Anthony in the Department of Zoology, Mr M David Raju in Chemistry, Mr C V N Sudhakar and Mr K V Suresh in Electronics, Ms V Mary Sumalatha, Sri Ruban Raj and Ms Persi Ratnam in MCA, Miss Lakshmi Parimala, Mr Ch Ravi Sankar Kumar and Mr G S Murthy in M.Sc. Electronics.

Staff Training

Our dedicated staff are ever eager to increase their professional competence by participating in various academic programmes. At the beginning of this academic year, we organized a workshop on *Effective Communication and Classroom Management* for all the teaching staff. Prof Arthur Dhanaraj and Prof John Landye were the resource persons at the workshop. In addition, our staff participated in a number of seminars and workshops. Fr Dr D Showraiah, SJ.,

Principal, participated in two academic programmes abroad. In the fourth week of October, '97, he participated in a two-day International Workshop for Jesuit Principals at ILADES, a Jesuit University in Santiago, Chile. Information Technology, education for the global community and environmental protection were some of the themes discussed at the workshop. From October 21 to 25 he participated in a seminar organized by the IFCU (International Federation of Catholic Universities) at the Pontifical Catholic University, Chile. The seminar focussed on the close links that should be established between the acquisition and spreading of knowledge on the one hand and, on the another, the deployment of the acquired knowledge in the service of mankind. Back home, Fr Principal participated in a national level seminar on Autonomous Colleges organized by the UGC in Chennai in November, '97. The seminar struck a positive note on extension of autonomy to PG courses.

Four of our lecturers have attended Refresher Courses at the Academic Staff College at Andhra University, Waltair. Sri Ch Veeraiah Chowdary, Lecturer in Commerce, attended a Refresher Course in Commerce from 19 May to 14 June '97. Sri P Ramakrishna, Head of the Department of Botany, and Sri B Koteswara Rao, Head of the Department of Zoology, attended an Inter-Disciplinary Refresher Course in Ecology and Environment from 5 to 30 December '97, and Sri K Chandra Mohan, Head of the Department of English, participated in a Refresher Course in English from 5 to 25 January, '98. Sri G Gnanaprakasam, Librarian, is attending a Refresher Course in Library Science at present in the same Academic Staff College.

Besides these Academic Staff College Programmes, our staff have participated in several others. Sri N Ranga Babu, Lecturer in English, participated in a *Course in Creative Writing and Journalism* at the Ecumenical Christian Centre, Bangalore, in May, '97. Dr M Srinivasa Reddy, Lecturer in History, attended a ten-day *Orientation Programme for Newly Appointed Lecturers* organized by AIACHE at Christu Jyothi College, Bangalore, in June, '97. Sri M C Das, Lecturer in Commerce, participated in a number of seminars and workshops in Vijayawada, Gudiwada and Guntur, the foremost of them being the one organized by the Karl Kurbal Foundation, Germany, on *Leading Groups in Development Education* from 13 to 17 October, '97 at Bhopal. Smt Annie Jayaraj, a lecturer in the P.G. Department of Social Work, attended the *Fourth Regional Asian Congress of Love, Life and the Family* organized by the Human Life International Asia, Manila and Family Life Society, Singapore, from 29 October to 1 November, '97. Dr N Appanna, Reader in Botony, participated in the *Ninth National Conference on Aerobiology* at Aurora's De-

gree College, Hyderabad, from 27 to 30 November, 97 and presented a paper on [illegible] Spora in Vijayawada.

Sri T Srikumar, Lecturer in Physics and Sri S Ananth, Lecturer in History, attended the *National Seminar on the Framework of Education* at St Joseph's College (Autonomous), Trichy [illegible] December, '97. Sri G Lakshmi Narasaiah, Lecturer in the PG Department of English, attended a seminar on 26 December '97 in which he presented a paper on *The Influence of the [illegible] Philosophy in Indian Writing in English*. Dr C Sambasiva Rao, Lecturer in Telugu, participated in a State Level Seminar organized by the TTD and PS Telugu University from [illegible] February, 97 and presented a paper on *The Descriptions of Annamacharya*. He participated in another seminar at Pedaprolu, Krishna District, conducted by PS Telugu University on [illegible] '97. I congratulate all these lecturers on their desire to expand the horizons of their knowledge.

Research and published works

A good number of our staff members are engaged in research activities and some of them have published books of great academic value. Sri T Ramanaiah, Lecturer in English, has authored a series of course-books for school children called *[illegible] English*, published by ZEE Education, Mumbai. He has coedited two literary translations — one a translation of a novel by Chalam and, another, a translation of a collection of short stories of Sri Padibhatla Subbaramaiah, former Head of the Department of Telugu. Sri Ramanaiah's short story, 'The Smart Professor,' won the first additional prize in the short story writing competition conducted by the Jesuit Conference of South Asia recently. And he has been commissioned by Macmillan India Ltd., to write a book of stories. Mr K Sudhakar, Lecturer in Telugu, was awarded an M Phil Degree in Telugu by Central University, Hyderabad. His research topic was *Panchama Vedam — Dalita Chaitanyam*. Mr Ch Srinivas, Lecturer in Physics, has submitted his thesis for an M.Phil Degree. Sri T Sri Kumar's research paper on *[illegible] Krishna* was published in the Indian Journal of Environment. In view of his knowledge in pollution, he has been appointed Member of the Regional Committee of A P Pollution [illegible]. Dr N Appanna is continuing his Post-Doctoral Research on Aero-Biology with emphasis on biogenic particles, responsible for health hazards. Dr M Srinivasa Reddy, Lecturer in [illegible], was selected by the Board of Secondary Education, Hyderabad, to revise the [illegible] Social Studies text- book. An article on R K Narayan by Mr G Lakshmi Narasaiah, Lecturer in [illegible]

Department of English, was published in a national magazine. Rev Fr P F Jayapalan, SJ, Head of the Department of Telugu, has been contributing weekly articles to the Religion column in the *Indian Express* since July, '96. He has so far contributed 85 articles. He has also successfully completed his Ph.D in PS Telugu University (Rajahmundry). Congratulations, Fr Jayapalan ! The Department of Political Science conducted an opinion poll on the mid-term elections to the Lok Sabha in the first week of February, '98. The findings of the poll have been widely published in the local newspapers. I congratulate all these lecturers on their achievements. Sri G Sahaya Bhaskaran, Lecturer in Physics, Sri S Yesobu, Lecturer in Economics, and Mrs B Srujanalatha, Lecturer in Social Work, have passed the State Level Eligibility Test (SLET). I congratulate them on their success.

Examination Results

Examination results play an important role in any educational institution. The public also rate an institution by the results it produces. The results of this academic year have been good as in the previous years. Our Intermediate students did well. The overall pass percentage is 63. The Degree students did better, by securing 92% in BA, 86% in B Sc, and 91% in B Com. A number of final year degree students secured admissions in several Universities in our State, securing creditable ranks in the entrance examinations. In PG Examinations the percentage of passes is : MSW 92%, M A English 100% and MCA 90%. K Subrahmanyam (RCP 7) secured the 2nd State Rank in the Intermediate Vocational Course (Computer). I would like to thank all the staff members who had worked hard to obtain such good results. My hearty congratulations to all the sudents who came out with brilliant success in all the examinations. The Examination Cell headed by Rev Fr A Theckemury, SJ, and assisted by Mr D Lakshmana Rao and other Non-teaching staff desere our special appreciation for conducting the semester-end examinations with efficiency and announcing the results in the shortest possible time.

Associations

Our college has started many Departmental Associations promoting creative thinking, innovation, organisational and application skills among the students. The co-curricular and extra-curricular activities they organize are useful in the formation of a student's personality. The Departmental Associations for this year were inaugurated on the 9 August, '97 by Sri Vavilala Gopala Krishnaiah, the renowned freedom-fighter. He exhorted the students to plan

a variety of programmes for promoting academic and cultural values. All the Departmental Associations have been immensely active during this academic year.

The Arts Asociation and the Krishna District Freedom Fighters Association jointly organised a debate on *The Resurgence of Casteism and Communalism in the Post-Independent India* on 19 September,'97. The staff, the students and some leaders of the Freedom Fighters' Association spoke on the topic. The Physics Association conducted a seminar on *Physics in Our Day-to-Day Life* on 5 December 97. Prof K Babu Rao gave the key-note address.. The association conducted a sports event from 13 to 17 of December 97 in cricket and volleyball.

The Chemistry Association conducted a Chemistry Quiz Competition on 13 November 97 in which the students of the other science faculties also participated. The programme was a great success. The involvement and participation of the students was highly encouraging. The Association arranged a guest lecture by an eminent senior scientist, Sri Srirama Murthy of Kalpakam, Tamilnadu, on 28 of November, '97. The distinguished guest speaker spoke about the need for application of Chemistry in daily life. He also referred to the availability of employment opportunities to the students of Chemistry. The students of the Department of Chemistry were taken on a study tour of the Bottling Company, Vijayawada, Thermal Power station, Ibrahimpatnam, the KCP Sugar Factory, Vuyyuru, the Food and Nutrition Labs, and Milk Powder Factory, Vijayawada. The Department arranged an exhibition with a large number of exhibits on the occasion of the Golden Jubilee Celebrations of our Independence. A large number of students from local schools and colleges visited the exhibition. The exhibition was the result of the tireless work and application skill of the students and the staff of the Department. They deserve much appreciation and encouragement. The Botany Association also conducted an exhibition, the highlights of which were, mushroom cultivation, nutritional values of food items, medicinal plants, green revolution and green house effect. The Department organised an educational tour to Kondapally, Ooty, Coonoor, Mysore and Bangalore during which rare plants were collected for the College Herbarium.

The Commerce Association organised several programmes. Each B Com class contributed Rs 1116/- to two freedom fighters on the eve of the 50th Independence Day Celebrations. They donated four pairs of new clothes to the poor boys working in the college canteen. The Commerce students participated in a number of competitions like, quiz contest, personality test, essay writing and singing competitions and secured medals and certificates. The com-

merce students played an important role in the Rotaract Club of ALC, a large number of them being involved in a number of service activities.

The Computer Association conducted a week-long exhibition in the development of Computer Science and Technology in India as part of our Golden Jubilee Celebrations of Indian Independence.

The ALC Quiz and Debating teams participated in a number of competitions and brought laurels to the institution by their successful and efficient performance. S Melchior Reddy (DGH 13), Hansdack Vincent (NP 45) and Arun (NGH 22) won many prizes in various competitions. The quiz team consisting of V Balaji Nagendra Kumar (DEH 8) and S Anand (AML 15) has brought a number of prizes in various competitions. The unique feature of our quiz team is that they emerged either with the first or with the second prize, wherever they went.

Golden Jubilee Celebrations

We celebrated the Golden Jubilee of Indian Independence on a very great scale with a variety of programmes. The entire college community, the students, the staff and the Management participated in the week-long programmes with a patriotic fervour from 9 to 15 August '97. The inauguration of the celebrations took place on the 9 August with Sri T Venkateswara Rao, Mayor, Municipal Corporation of Vijayawada , as the Chief Guest and Sri Vavilala Gopala Krishnaiah as the Guest of Honour. The Departmental Associations were also inaugurated on this occasion. On the second day, there was a painting competition, the Guests of Honour being Dr P Solomon Raj and Sri Bali. Painting Competitions were conducted for the children of schools and colleges. On the 3rd day there was an enthusiastic Freedom March, flagged off by the Chief Guest, Prof CS Bhaskaran, the former Vice-Chancellor, University of Health Sciences, Vijayawada, and concluded with an address by Dr DT Nayak, Commissioner of Police. On the 12 August, there was the grand quiz competition on "India after Independence". The Chief Guest of the day was Sri G Lavanam, a well-known social reformer of Vijayawada and the Guest of Honour was Sri Mahidhara Ramamohana Rao a reputed writer. Sri P Veerabrahmam was the Quiz Master. Several teams from the local colleges participated in the competition. The quiz questions were equally spread out over various prominent aspects of India after independence and the audience responded favourably with occasional applauses.

On the 13 August, an essay-writing competition and elocution competition were held both in English and Telugu. Sri C Raghavachari was the Chief Guest and Dr G Vijayam wes

the Guest of Honour. The 14th of August was the day of felicitations for seven freedom fighters. The Chief Guest was Sri B Rajanikantha Rao, former Station Director, AIR, and the Guests of Honour were Dr R A Padmanabha Rao, Station Director, AIR and Sri K Viswanadha Rao, writer and former Head of the Department of Telugu. The final day in the week-long programmes was 15 August '97. The Independence Day was celebrated with all pomp and pageantry with Sri CR Ravichandran, Income Tax Commissioner, as the Chief Guest. A grand exhibition in which all the science faculties had participated was one of the highlights of the Golden Jubilee Celebrations. I would like to thank all the participants, the students, the staff and the non-teaching staff for their active participation in the Celebrations and making the function a grand success.

N S S

The performance of our NSS Units under the leadership of the Programme Officers, Dr Ch Srirama Chandra Murthy, Dr G Subrahmanya Sastry and Smt T Rose Mary, is highly commendable. We had previously two units of NSS. The Nagarjuna University has sanctioned another Unit for the girl students during this academic year and Smt T Rose Mary is incharge of this Unit. We have 200 students in Units in I and II and 50 students in the Third Unit. The regular activities of the NSS are in the Vijayanagar Colony and Gangireddula Dibba. The activities taken up were plantation, drainage cleaning, bush clearance, socio economic survey and creating awareness in small savings, adult education and sanitation. The NSS Units conducted three rallies, Sadbhavana Rally on the 20 of August '97, World AIDS Awareness Day Rally and Pulse-Polio Immunisation Rallies on 5 December,'97 and 17 January, '98. A special NSS camp was conducted for 10 days at Gosala and Vanukuru from 21 to 30 of October, '97. The activities in the camp were cleaning the roads, burning the garbage, formation of a road, white-washing the local schools and temples, adult education and conducting sports and games for the children of the locality. Another activity of the NSS is active participation in the Janmabhoomi Programme in August '97 and January, '98 in which about 250 students actively participated and rendered valuable services. The next activity of our NSS units was participation in the Krishna District NSS Youth Festival held on 10 December,'97 in which cultural and literary competitions were conducted. The last item in which the NSS volunteers rendered invaluable service is blood donation.

NCC

Our college has all the three wings of NCC, namely, Army, Navy and Air Wing. The cadets of different wings have been very punctual and regular in weekly drill and some cadets participated in camps and the Republic Day Parade and brought name and fame to college. In the Air Wing, Cdt Sgt Ritesh Khandelwal (DEP 1) distinguished himself by participating in the NCC Youth Exchange Programme in Canada. Cdt Sgt T Vidhyadhara (NC 12) took part in the Republic Day Parade in New Delhi on 26th January, '98 and also participated in the prestigious Guard of Honour. In the Naval Wing, Captain S Chandra Sekhar (DO 4) was selected as senior cadet in the Combined Annual Training Camp at Krishna Lanka. PO Cadet M Vamsee Krishna (DEP 24) was adjudged the Best Cadet. M Krishna Prasad (DP 20) attended the Sea Training Camp on Board the Indian Naval Ship, Vindhyagiri. In the Army Wing, Senior Under Officer Praveen P Kumar (DZF 58) won the Chief Minister's Award for his excellent performance. He represented our college in Himalayan Mountaineering in September, '97. Praveen and Venkata Narasaiah (DP 17) participated in a Bicycle Expedition from Vijayawada to Hyderabad. Ten cadets attended the National Integration Camps at Agra and Warangal. Five Cadets attended the Army Attachment Camp at Secunderabad. One cadet, Mr Siva Reddy, attended a Trekking Camp in Kerala. I would like to congratulate the NCC Officers, Dr R Ravindra Bhas, Dr P Balasundar Reddy, Mr M Arockiasamy and Mr KV Vijaya Babu, and the cadets for their brilliant achievements in their respective wings.

Sports and Games

In the field of sports and games our college continues as one of the best colleges in the Nagarjuna University area. In the Inter-collegiate tournaments, our college fielded seven teams in Foot-ball, Hockey, Athletics, Cricket, Swimming, Table Tennis and Cross Country Race. The Athletic Team won the championship for the second time in succession. J Koteswara Rao (NET 14) won the individual championship. M Srinivasa Chowdary (MCS 34) was declared the fastest man of Nagarjuna University. In Foot-ball our team secured the Nagarjuna University Foot-ball Cup. Our Foot-ball stars are Rajenious (AEH 8), Prem Kumar (AML 59), Ramachandra Reddy, Sebastian (AGH 9) and Samuel (AEH 18), all of First year Degree, and VV Kiran of III B Sc. In Hockey, our team regained the NU Hockey Cup after a lapse of a year. Our Intermediate athletic team secured the third position in the Krishna District Junior Colleges Sports Meet

held at Tiruvuru. I congratulate all the members of the various teams on their hard work and remarkable efficiency in their events.

The University Blues, who represented at the State and National levels, deserve appreciation and encouragement for their wonderful performance. J Ramu (NEH 34), won thirteen gold, ten silver and eight bronze medals in the state level Triathlon and swimming events. He participated in a number of national meets, representing our State. R Srikanth (RMC 101), represented AP State at the Junior Nationals Meet. He won six gold, fifteen silver and three bronze at the State level Juniors and School Games Meets. D John Anthony (TMC 77) won fourteen gold, seven silver and one bronze in the State level Triathlon and swimming events. P Jyotendra, Final BA, stood first in triple jump, second in long jump and third in 200 mts. M Ashok, Final BA, stood first in 100 hurdles and 400 hurdles. P Bapuji (AET 21), stood first in 1500 mts, second in 800 mts and second in 6 kms and 10 kms. VV Kiran secured third position in Long jump. Mastan Rao (NZF 40) stood third in Decathlon and Polevault. I congratulate all these athletes of our college who brought glory to our college in the Nagarjuna University Sports Meet. For the spectacular performance in games and sports during this academic year, I offer my special thans to Rev Fr S Arockiasamy, SJ, our Sports Director, and Mr JV Nagendra Prasad, Director of Physical Education, for their excellent guidance and hard work.

SPIC MACAY

Under the auspices of Spic Macay, a play, *Mudra Rakshasa*, was staged, It was followed by a talk by Dr Rajeev Bhargava, Professor of Political Science, JNU, Delhi. There was also a documentary film on the the political and democratic scenario in India. Students of different local schools and colleges had an excellent oppotunity to interact with the organizers of this function. An essay-writing competition was held in which Ganesh Chowdary of II B Com secured the first prize. I congratulate Smt Sujani Sriram on having taken the initiative and making the programme a grand success.

Counselling and Career Guidance

Our college has a Counselling and Career Guidance Wing, headed by Smt Manju Abraham. Our students are motivated in the right way to take up brilliant careers. They are sent for participation in various competitions. We have campus recruitment facility through this wing under which a number of our students have been recruited by prominent companies. Group

discussions, quiz programmes and exhibitions are conducted from time to time for the development of the students' personality.

Women's Cell

For the benefit of the nearly 200 girl students, both Degree and PG classes, and our women lecturers, we have established a Women's Cell, in which a number of activities have been conducted on problems relating to women. A guest lecture was organized with Dr Indla Rama Subba Reddy, as the Chief Guest on the topic *Psychology of Man and Woman and Role of Women in the Modern Family.* Competitions were conducted in essay-writing, debate and poetry on issues pertaining to women. A seminar was conducted on *Violence and Vulgarity in Electronic Media.* Women from different walks of life, like lawyers, doctors, lecturers, officials, housewives, journalists and students, attended the seminar and shared their views.

Rotaract Club

The Rotaract Club of Andhra Loyola College organised many a humanitarian project. On the 50th Independence Day, the members organized a two-wheeler peace rally in Vijayawada. Our Club won a gold medal in singing and a silver in personality test. They conducted pollution check on 180 vehicles and half shading programme for 800 vehicles. About 200 volunteers from ALC took part in the pulse polio immunisation programme on 7 December '97 and 18 January'98. Rishab and Prashant secured the first and the second prizes in the national level Rotary Youth Leadership Award competition in December, '97.

Library

Our College Library is one of the best in the Nagarjuna University area. The students and the staff are encouraged to make the best use of the library. This year 900 new books and 5 new periodicals have been added to the library. The total number of books circulated during this academic year is 16, 253. At the instance of our Correspondent, the Student Readers' Club was revived, enabling students to read and review books of outstanding value.

Extension Programme

The Extension Programme was launched on 17 November 1997, involving about 500 girls and boys of the nearby slums for whom a number of games, sports and cultural items

were organized for the main purpose of motivating them and creating in them confidence for a more purposeful and meaningful life. The programme was inaugurated by Sri M Satyanarayana, ACP, Vijayawada. The prize winners of the competitions received their prizes from Rev Fr A Theckemury, S J. The student members, selected for the extension programme from II year Degree classes, rendered service in the nearby slums for the welfare of the slum-dwellers. We have a proposal to make the extension programme a part of the curriculum from the next academic year. I would like to thank Fr S Arockiasamy, S J, Fr C Peter Raj, S J and Mr P Veerabrahmam for launching the programme and trying to reach out to the poor.

P G

The students of our P G classes are offered innovative educational programmes like library work, seminars, symposia and field work. The admission policy of Nagarjuna University such as entrance examination and age restriction for admission, etc., adversely affects the intake of P G students. I, therefore, request the University and the State Government to consider grant of autonomy to P G Courses, too, retaining with them the system of monitoring the quality of education. The students of P G classes participated in a number of seminars and academic meetings. B Sambasiva Rao (MAT 2) and Sudha of Final Year M.A. English, participated in a seminar on Indian Writing in English at P B Siddartha College, Vijayawada, on 29 November,97. The P G Department of Social Work arranged a number of guest lectures by Mr Rambabu, Mr Venkateswara Rao, Mr Basheer Ahamed and Mr Satyanarayana. They organised a number of activities like sports meet, awareness programmes, health camps, cultural competitions, etc., in the local slums.

Hostels

We have four hostels accommodating nearly 900 students. The hostels play an important role in the education and character formation of the students. The students learn many qualities necessary in group life as well as leadership qualities. The Wardens of the hostels are always available to the students to cater to their needs. A number of programmes like Freshers' Day, Games and Sports, Term Feasts, Cultural Week, Hostel Day, etc., are conducted in all the hostels. The students of the hostels have distinguished themselves in various aspects, curricular and co-curricular. The demand for admissions into the hostels is very high. It is time for us to think of separate hostels for the P G and the girl students. I thank the Wardens, Asst

Wardens and the inmates for their contribution to the successful functioning of the hostels.

In Memoriam

It is unfortunate that two of our promising young students, P Ravi Kumar, III B.A. (DET 18) and A Kirankanth Reddy, Jr Inter (TMC 31), passed away on 30 November, '97 and 13 January, '98 respectively. The entire student community, the staff and the Management deeply mourn their loss and pray to God for their eternal rest.

New courses

We are planning to introduce new vocational courses at the Degree level. They are : 1) Instrumentation 2) Computer Maintainance and 3) Communicative English. The sanction order of the University for starting the M B A course is awaited.

Conclusion

As I come to the concluding part of this Annual Report, my heart is filled with gratitude for all the blessings that the good Lord has showered on us this academic year. While we thank Him for all that has been made possible for us, let us seek His blessings for what we are yet to accomplish. We may have done much, but there is still much that remains to be done. As in the case of individuals, so in the case of institutions, the best, as Browning says, is 'yet to be'. Let us, therefore, pray to the only unfailing source, Almighty God, to bless us in all our future efforts. Let us also resolve to hold fast to the vision of those men, the founding Fathers of Andhra Loyola College, who strove so hard -- and so valiantly -- for this institution to scale loftier heights.

- Fr D Showraiah, SJ
Principal

ANDHRA LOYOLA COLLEGE
REFERENCE
LIBRARY
Not For Issue
VIJAYAWADA

... COLLEGE
REF. LIBRARY, VIJAYAWADA.

Always giving light

Mother Teresa

P S Harish NEH 1

When Javier Perez De Cueller described Mother Teresa as "the most powerful woman of the world" at the time of the screening of Malcolm Muggeridge's film, *Mother Teresa*, at the 40th session of the UN General Assembly, he was not at all exaggerating; it was, in fact, as banal a statement as 'Mahatma Gandhi was an apostle of peace.' Such was the importance Mother Teresa had gained in the eightees themselves. And she had become an icon, a virtual saint, long before she died on 5 Septemeber '97 at the age of 87.

How did that happen -- to that puny young girl of 18 who had left her native Yugoslavia

on impulse ?

Born Agnes Gonxha Bojaxhiu on 26 August 1910, the youngest of three children, Mother Teresa's early life was influenced by her mother who was a deeply religious - minded person. From the letters of Fr Antony Vizjak, a Jesuit Priest, Agnes came know about India and the work of the Catholic missionaries in Bengal. When she was 18, she wanted to be a nun of the Loreto Order, the members of which, she came to know, were working in Bengal. On 26 September 1928, she left home to become a novice of Loreto in Dublin. She reached Calcutta on 6 January 1929 and spent the next 17 years as a teacher.

On 10 September 1946, she had a 'call.' She had it while travelling to Darjeeling : 'I want you to serve me among the poorest of the poor.' She felt that it was the call of Jesus. The call took her out of the confines of the convent.

She had a 4 - month training with the Medical Mission Sisters in Patna in 1948 and returned to Calcutta. She started a school in Motijhil and another in Tijala. She also acquired a band of workers in course of time.

From 1949 to 1953, Mother Teresa lived at 14 Creek Lane, on one of the floors of the house of Michael Gomes, a pious Christian. Several students joined her here and the number soon swelled to 30. In 1950, she founded the Missionaries of Charity. In October 1950, it was canonically erected and its constitution written. In addition to the three traditional vows of religious life -- poverty, chastity and obedience -- the Sisters of the Missionaries of Charity took a fourth vow 'to give whole - hearted and free service to the poorest of the poor.' In 1953, Mother Teresa with her 27 Sisters moved into 54A Lower Circular Road (now called Acharya Jagdish Chandra Bose Road) which came to be known as Mother House.

When Mother Teresa found hospitals refusing to admit destitutes who were left to die in the streets, she decided to start a home for them. That is how Nirmal Hriday was set up in 1952. Then she founded Sishu Bhavan, a home for abandoned children, in 1956. A leprosy centre was started in Titagarh in 1958. Recently, the Missionaries of Charities have opened centres for AIDS victims also. Mother Teresa and her Sisters have worked in slums, in homes and in the streets, treating the leprosy - afflicted, caring for those turned away from hospitals, etc. They have entered even riot and war zones and worked.

In 1965, Mother Teresa set up the first overseas centre in Venezuela. In 1967, she opened a house on the outskirts of Rome. Soon after,

ANDHRA LOYOLA COLLEGE
REF. LIBRARY, VIJAYAWADA.

centres were set up in many countries : Australia, Philippines, Germany, USA, Holland, Belgium and Jordan.

Innumerable honours were conferred on Mother Teresa in recognition of her work. The first to come was the Padma Shri in 1962. It was followed by : Magsaysay Award (1962) ; Pope John Peace Prize (1971) ; Jawaharlal Nehru Award for International Understanding (1972); Templeton Prize (1973); Albert Schweitzer International Prize (1975); Bharat Ratna (1980); Order of Merit (1983); Honorary Citizenship of the United States (1996); and many others.

Mother of the World

You have done well, my dear daughter
Come into my kingdom -- as much as yours.

I was an abandoned child, shivering in cold,
You gave me a warn embrace and accepted me ;
I was a worthless leper, neglected by all,
You accepted me and cleaned my wounds;
I was an unwanted child, thrown out in bitterness
You gave me hope and worth and life;
I was a begger, hungry and despised,
You picked me up and gave meaning to my life;
I was a patient with a life-long disease,
You healed me with your loving touch;
I was a wanderer, aimless and faithless,
Your smile gave a purpose to my life.

I have fulfilled my plan in you
Which was giving a mother to the world
You have toiled enough, Mother of the World,
Come back to me, your eternal abode.

- *K Jesu Raj* DO 7

Several universities, including Harvard and Cambridge, awarded her honorary doctorates. She was awarded the Nobel Prize for Peace in 1979. She converted all the prizes into money and used the money for the poor.

In 1989, Mother Teresa had a second heart-attack. In 1990, she wanted to resign as Superior-General, but was re-elected . In 1996, she had an accidental fall and broke her collar-bone. In 1997, Sister Nirmala was elected Superior-General.

Mother Teresa's health continued to be indifferent. On 5 September 1997 she had a cardiac arrest of which she died. Earlier that day, she had done her normal work and attended chapel in the evening. Then she had complained of pain in the back. At 9.30 p.m., the doctor pronounced her dead.

Thousands of people from all over the world came to Calcutta and paid tributes during the six days her body was on view at St Thomas' Church. The people of Calcutta gave her a tearful farewell. A large number of dignitaties from different countries took part in the funeral ceremony. The Government of India gave her a state funeral and she was laid to rest in her home , Mother House , on 13th September '97.

Mother Teresa is gone. But the light she lit for us is still burning. It will continue to burn, shedding a wider and stronger light.

NOT FOR ISSUE

In giving she received

A Elango SJ

When I met Mother Teresa as a journalist on 31 March '96 in Calcutta, she said: 'I see God in every human being. When I wash a leper's wounds, I feel I'm nursing the Lord himself. Is that not a beautiful experience?'

Mother Teresa was a courageous person. She drew her strength and inspiration from the Creator and she spoke and did what appear to be right to her. As a result, she invited criticisms, too. Some of her worst critics like Christopher Hitchiens, the controversial author of *The Missionary Position : Mother Teresa in Theory and Practice*, alleged that she did not hesitate to accept funds from the world's despots and shady businessmen. He repeated it in the British television documentary, 'Hell's Angel.' Mother Teresa's response was absolute silence -- it was a silence that bespoke the Lord's words : 'Forgive them, Father, for they know not what they do.'

Mother Teresa was a selfless giver. Her motto always was : give and give more. She knew that condemning and cursing poverty and hunger was the easiest thing in the world; but she never believed in lip service. Her faith lay in giving herself in the service of the wretched and the forsaken. Giving was her life's mission, and to her dedicated band of missionaries this was her message : 'Give until it hurts. Give from the core of your heart. Not from your abundance but out of your necessity.' Throughout her life, Mother Teresa received, without asking, awards of all kinds, love and affection, and adoration and veneration from millions of people from all over the world. Her 'giving' invoked all those gifts which proved the immortal words of St Francis of Assisi : '...... it is in giving that we receive...'

Mother Teresa was a champion of the poorest of the poor. She limited her work -- and so do her Sisters now -- to the care of the poorest of the poor. Go to any home of Mother Teresa: you can see those angels in blue-bordered sarees ministering 'the least of God's brethren' with love and care. Every Mother Teresa Sister is a champion of the poorest of the poor; every one of them takes a fourth vow of 'free and whole-hearted service' to the poorest of the poor along with the other three vows of religion -- poverty, obedience and chastity.

To persons like Mother Teresa, there is no death; they are always with us in spirit. May the living legend continue to guide us !

ANDHRA LOYOLA COLLEGE
REF. LIBRARY, VIJAYAWADA.

Mother in Vijayawada

M L Thomas RM 54
B Bala Kumar RA 65

Have you ever thought how fortunate you are in having been gifted with a good physique -- with eyes, hands, legs, etc? And have you ever considered yourself lucky because you are gifted with parents and consequently with love? You don't normally entertain such thoughts because it is only the absence of a gift that makes it valuable. But when you come across children like Sai Kiran (who was born crippled and who was deserted by his mother, a rich woman), I don't think you will fail to realize the value of your gifts. It is the unwanted children like Kiran that are picked up and raised by the Missionaries of Charity at Sishu Bhavan, founded by Mother Teresa in Vijayawada.

'Being unwanted is the most terrible disease that a human being can experience,' said Mother Teresa once. To rid society of that disease, she decided to do her bit. That was how Sishu Bhavan came up in Vijayawada in 1973. Since then the Sisters of Mother Teresa in Vijayawada have been continuing that great and noble service of caring for deserted children.

Fr A Theckemury, our Controller of Examinations, is the acting Spiritual Director of Sishu Bhavan. He has this to say about the mission of the Sisters : 'It's, indeed, an experience, unique in itself for all of them in seeking the image of God in every deserted child.' Sr Ellen, Superior of Sishu Bhavan says, 'We feel Mother's presence more than ever now because we believe her spirit is at work within us.'

After the establishment of the home for children, Mother Teresa felt it necessary to set up a home for the mentally retarded, especially the aged. But non-availability of land kept her waiting till 1974. In that year, Mother, with the help of Fr Theckemury, who was then the Rector of ALC, urged the Municipal Corporation to allot them some land. The Corporation agreed and allotted a site beside Raghavaiah Park. Nirmal Hridaya Bhavan was set up there.

In 1974, Mother Teresa, as part of her visit to all the Catholic institutions in Vijayawada, paid a visit to our college also. The staff and the students considered it a great fortune. She addressed them in the football ground. It was a soul-stirring experience for them, listening to Mother Teresa, and there was not a single person among the gathering who did not feel the urge to make his life 'something beautiful for God.'

Paralysed Indian society

Boon of 50 years of independence

Sambhav Jain RMC 100

It is paradoxical that as we celebrate the 50 years of our independence, we are painfully aware of the fact that our society is paralysed. We are, of course, independent, but each and every part of our country and the minds of our people are poisoned with mental slavery.

We have a good number of intellectuals in India, but all of them belong to a class : they want white collar jobs, good salary, rich life and not having time to think about the society and the country. Very few people are known to do social work.

The department of education is going through the worst phase. We have not been able to decide how our education should be like. No light has been thrown on the purpose of education right from the primary stage to the university stage. Higher education has become a toy in the hands of politicians. Dual-minded and corrupt politicians misdirect the students to resort to agitations, killings, fights and many other illegal doings, thus increasing the disturbance in colleges and universities. Not many of our campuses can boast of an academic atmosphere.

Corruption is deep-rooted in government offices and departments. Government officials are busy making money through illegal means. Files don't move; only scams do. There is corruption in every department.

Two per cent of the English speaking Indians rule the remaining 98%. A number of English medium schools have been established and they are forcing their students not to talk in Hindi or even in their mother-tongue. Doordarshan wakes up with English and goes to sleep with it.

Owing to the influence of western culture, our culture is slowly dying. The old family traditions are weakening. We don't see joint families any more. Parents bring up their children, look after them, get them educated and give up their everything for their sake. But how do the children treat them? They don't even care for the parents when they are old. They are busy with their work, living separately with their wives are children, leaving their parents uncared for. It is, indeed, a shameful situation that a father can look after two or three sons, but two or three sons cannot look after their father.

The terror of terrorists is everywhere. Explosions take place every day and a number of people are killed every day. People want Jharkhand, Uttaranchal, Vidarbh and Telangana, but is there anyone who wants India? We want to divide India. National integration is a myth, something that can be used in speeches and on the radio and TV. When we are attacked by someone, we shout that we are united, but at other times we are busy cutting at the roots of the tree of unity.

There are talks of giving women a reservation of 33%. Even if such a reservation is made, I doubt whether their conditions will change much. India is a country where theoretically, women are worshipped and compared to goddesses. But, in practice, women are at the receiving end of utmost brutalism. They are harassed in many ways. They are burnt, killed, raped and marched nude. It is felt very painful for a girl to be left unmarried in a family. A cruel fact is that women themselves torture other women. Until the time comes when the basic attitudes in our society change, no good is going to happen even if they are given reservation.

A society can grow if it has the ideals of humanity, fraternity, love, sympathy and tolerance. All these ideals have by and large become a thing of the past in Indian society. It appears to be a burnt-out case. Whether there will be a growth of these ideals in our society -- a revival -- is something time alone can tell.

Our forsaken friends

'Animals are my friends,' said George Bernard Shaw, 'and I don't eat my friends.' There is no nutritional need for human beings to eat any animal products. All our dietary needs are best supplied by a meat-free diet. In fact, consumption of animal products is harmful ; in many cases, it has caused heart diseases, cancer, diabetes, arthritis and osteoporoses.

People are cruel to animals not only by killing them for food but in so many other ways. Even people who work a great deal for their fellow human beings sometimes practise unimaginable curelty on animals.

People for Animals is an animal welfare group -- the largest in our country. The members campaign against cruelties to animals. They try to stop illegalities like bird/animal markets, dissection in schools, overloading in trucks, overloading draught animals and killing of animals in a cruel manner. Ms Menaka Gandhi, India's leading animal activist, is the founder-Chairman of this society.

If you are interested in joining *People for Animals*, contact me at the following address :

Chandan Cigar Traders
Foreman Bungalow
Wynchipet, Vijayawada 520 001
Tel : (0866) 567852 / 470380

- Shaik Mohammed Rasheed NCP 57

Sambhav Jain (RMC 100)
K Ravi Kumar (DC 9)
B Sambasiva Rao (MAT 2)
C Arun Kiran (NGH 22)
Bh Leela Lavanya (DB 36)
P Ramanujam

Reading habits of Loyolites

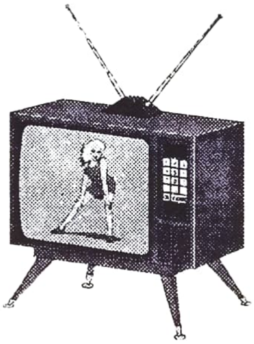

Dear little child, this little book
Is less a primer than a key
To sunder gates where wonder waits
Your "Open Sesame !"

- Rupert Hughes

Until not very long ago, there had been generations of people that believed that there was nothing so proper to fill up the 'empty spaces' of everyday life as reading a useful and entertaining book. Those were times when the box was not part of the living-room and a little new book could excite people and make them rhapsodize like Rupert Hughes. Those were generations that grew up on grandmothers' tales, on adventure stories, on Dickens, Mark Twain, Oscar Wilde, P G Wodehouse and Sherlock Holmes --- and, of course, on the unavoidable--and inevitable--Bill Shakespeare and Bernard Shaw. It will be hard to believe now that there were once hundreds and hundreds of people who read Macaulay and Gibbon and even Wren and Martin and Nesfield with as much interest and excitement as they did P G Wodehouse and R L Stevenson. Those were generations that shared -- at least unconsciously -- Francis Bacon's belief that 'reading maketh a full man.'

That belief has become an old wives' tale now. Reading, if we are to trust the various studies and surveys that have been made ever since the electronic revolution overtook our

country, has fallen on evil days, if not on evil tongues. Not that people don't read; they do. But the old excitement has gone out of the business. That is because reading has become business ; people have become utilitarian in their approach to reading as they have become commercial in their approach to everything else. They no longer read for pleasure. Why should they ? If they want some entertainment, all that they have to do is to turn on the box - and there you have, on the small screen, the fantastic world of Baywatch or The Bold and the Beautiful !

How is the situation at ALC ? Is the Loyolite impervious to the charm of the small screen ? If so, to what extent ? He does read, of course, and the examination results evidence it ; in fact, he reads much more than he used to, thanks to the grind of autonomy. But does he do any extra reading ? What newspapers does he read, what magazines, and what kind of novels ? How does he read them? How many hours does he spend reading them ?

To find answers to these and several other questions concerning the reading habits of Loyolites, we conducted a survey, interviewing a cross section of the Loyola community - students (Inter, Degree and PG) and teaching and non-teaching staff -- and their responses are analysed below.

Methodology

For the survey, *Loyolite '98* quizzed 300 Loyolites constituting 10% of each category -- PG students (15), Degree students (175), Intermediate students (80), teaching staff (25) and non-teaching staff (5) -- using a comprehensive questionnaire. 52% of the student respondents are residents and 48% non-residents.

TV Viewing

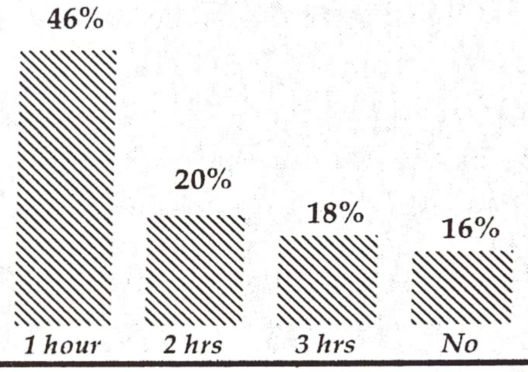

Studying Coursebooks

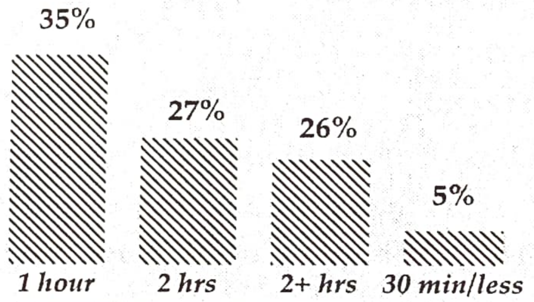

Extra Reading

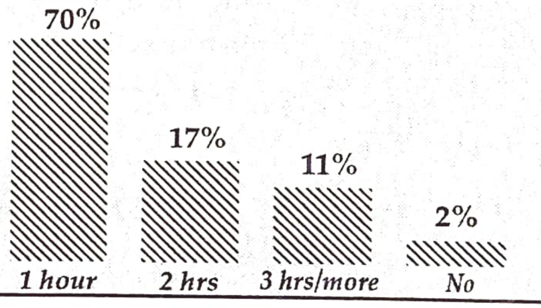

GENERAL

Do our students and staff think that reading material other than that connected with their studies / job is necessary ? 'Yes,' say 94% of the Loyolites interviewed. All those who say, 'No,' are students.

How much time do they spend every day reading their coursebooks / preparing for their classroom teaching? 35% of the students read their coursebooks for one hour or less, 27% two hours and 26% more than two hours. 5% of the students admit that they study their books for only 30 minutes or even less.

46% of the lecturers prepare for their classroom teaching for one hour or less, 31% for two hours and 23% for three hours or more. One of the lecturers spends as much as 6 hours preparing for his lectures, another spends 5 hours, yet another spends 4 hours, and two of the lecturers spend 3 hours each.

70% of the Loyolites interviewed read books other than their coursebooks and magazines for one hour or less, 17% for two hours and 11% for three hours or more. 2% of them don't do any extra reading at all. The figures for the students are : one hour or less 69%, two hours 19% and three hours or more 11%. Some of them complain that they have no time for extra reading.

46% of the Loyolites interviewed watch TV for one hour or less everyday, 20% for two

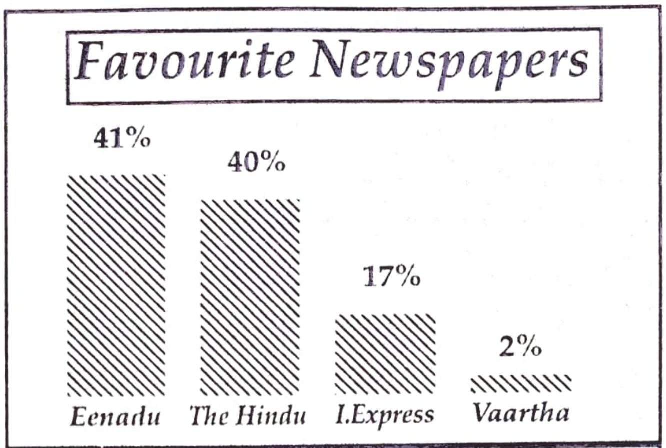

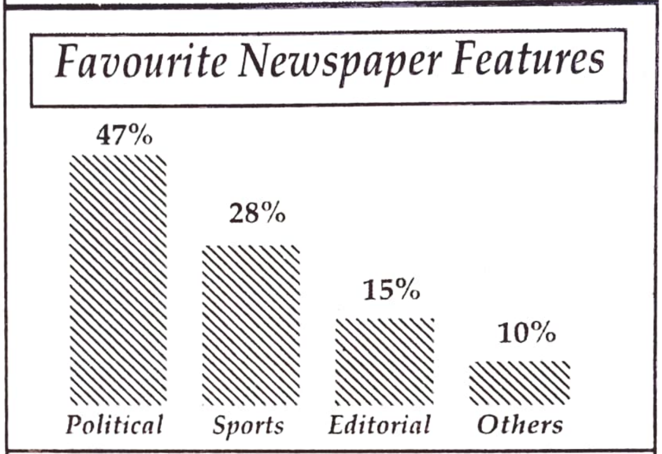

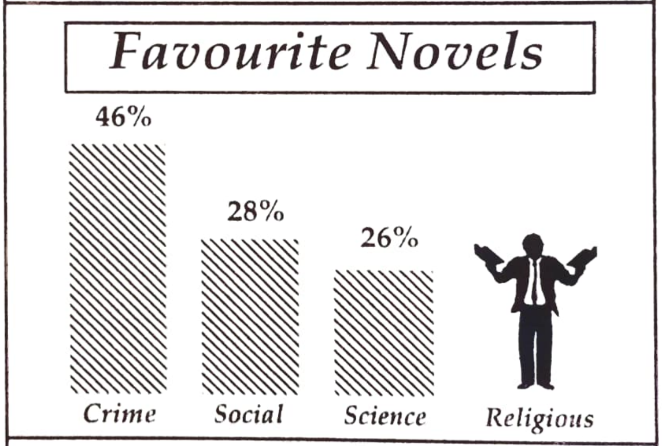

Profile

Lowbrow, middlebrow or highbrow ?
Well, has the Loyolite ever been an enigma ?

hours and 18% for three hours or more. 16% of them don't watch TV at all. (52% of the students interviewed, it should be mentioned here, are staying in the hostels.) Two of the lecturers don't watch TV at all.

NEWSPAPERS

Do Loyolites read newspapers regularly? 81% of them do. 55% of the Loyolites read one newspaper regularly, 33% two and 12% more than two. 46% of them read at least one English paper and one Telugu paper. The readers of English newspapers are more than those of Telugu.

Which newspapers do they like most? 41% of them like *Eenadu* most. *The Hindu* comes next - 40%. The *Indian Express* is the favourite newspaper of 17% and the readers of *Vaartha* constitute 2%. Among the lecturers, the readers of *The Hindu* are 44% and those of *Eenadu* 31%. *Eenadu* is the favourite newspaper of almost all the non-teaching staff.

What do they like most in their newpapers ? Here are the figures : political news 47%, sports news 28%, editorial 15%, letters to the editor 3% and others (advertisements, etc.) 7%. Political news, however, does not seem to be the favourite of the B Com students the majority of whom like sports news more.

MAGAZINES

What are the Loyolites' opinions of the magazines on the market ? 49% of them feel they are useful, while the remaining 51% say that some are useful and many are useless. Only

Magazines available in our library

1. Aahvaanam
2. Andhra Prabha
3. America Vartha Vahini
4. Animal Citizen
5. Bharata Mitram
6. Book Review
7. Business India
8. Chaitanya Vani
9. Competition Success Review
10. Current Science
11. Competition Master
12. Chandamama (Telugu)
13. Chandamama (Eng)
14. Chandamama (Sans)
15. Civil Services Chronicle
16. Darshana
17. Data Quest
18. Down to Earth
19. Devuni Bhaktulu
20. Economic & Political Weekly
21. Employment News
22. Electronics for You
23. Facts for You
24. Frontline
25. G.K. (CSR)
26. German News
27. Herald of Health
28. India Today (English)
29. India Today (Telugu)
30. Indica
31. Indian Review of Books
32. Korean News
33. Margadarsi
34. Mainstream
35. Mathematics Feature
36. Mathematics Today
37. National Geographic
38. Frontiers in Education
39. News from Israel
40. People's Reporter
41. Readers' Digest
42. RBI Bulletin
43. Resonance
44. Scientific American
45. Seminar
46. Spectrum
47. Sportstar
48. Samalochana
49. Sunday
50. Science Promoter
51. Science Reporter
52. Suprabhatam
53. Span
54. Teenager
55. Telugu Vidyardhi
56. Telugu Sahitya Masa Patrika
57. Time
58. University News
59. Vipula
60. Vanita
61. Wisdom (Telugu)
62. Wisdom (English)
63. Week
64. Yojana (Telugu)
65. Yojana (English)
66. Indian Currents
67. Vidya
68. Wonderworld

one person, an Intermediate student, says that all the magazines are useless.

About half of those who read magazines don't read them regularly and about half of those who read magazines read them in a library. 40% of them claim that they read more than two magazines, and the figures are 35% for one magazine and 25% for two.

What are their favourite magazines ? *Frontline* has the fewest number of readers (3%) and *India Today* has a readership of 36%. *Swati, Sports star, Science Today, Week, Outlook and Reader's Digest* are the favourites of 60% of the Loyolites.

NOVELS

Do Loyolites read novels ? 61% of them do, but a majority of those readers (40%) read only about 5 novels in a year. While 44% of the students claim that they read atleast one novel every month, 50% of the lecturers admit that they don't read any novels at all. 75% of the readers of novels among the lecturers say that they are not regular readers of novels. More than 75% of the Loyolites who read novels don't buy them ; they borrow them from a library.

What type of novels do they like most? Crime fiction is the favourite of the largest number (46%) of Loyolites, followed by social novels (28%) and science fiction (26%). Only one person reads religious novels, if at all, and he is a lecturer.

One wonders what the term 'personal library' means to the Loyolites interviewed. 90% of them claim they have one ! The claim of the lecturers is rather modest.

OBITER DICTA

The Loyolites interviewed have made some interesting observations. Some of them are given below :

Students

- There are books that are much more useful and much more readable than our textbooks.
- Good books, magazines and newspapers give us much more useful information than our textbooks.
- The language used in the English newspapers is difficult to understand.
- We should have a Readers' Club.
- There should be a library hour for us.
- I'm trying to improve my reading skill. Can you help me ?
- Different types of magazines should be available in our library.
- Magazines don't come to our library on time.
- The latest novels should be available in our library.
- We want some newspapers and magazines in the Ladies' Waiting Hall.

Lecturers

- In the General Section of our library, there should be chairs between the racks and more room. The library hours should be extended till 7 p.m.
- There should be a library hour for the students.
- After the arrival of TV, the reading habit is dying.
- I read the *Holy Bible* for several hours. I believe that it shows the real path for every human being. It not only helps to have a successful life but also gives tremendous courage and joy to face death.

Jesus is Pleased to Come to Us !!
As the TRUTH to be Told !!
And the LIFE to be Lived !!
As the LIGHT to be Lighted!!
And the LOVE to be Loved!!
As the JOY to be Given!!
And the PEACE to be Spread!!

- Mother Teresa

† LDM

MISSIONARIES OF CHARITY
54 AJC Bose Road
Calcutta 700 016

8th January 1990

Dear Parakasa,

Thank you very much for your kind letter, for sharing your insights and the news articles with me ; I also thank you for the love and the poem you have composed.

God has created us to love and to be loved by Him. We are just instruments, just a drop in the ocean ; but if that drop was not there, the ocean would be less because of that missing drop. So let Him 'use' us and work in us so that we may become the witnesses of His loving mercy and Holiness to the world.

God loves you much and has given you much ; Life is the joy of sharing. Keep the joy of loving God ever burning in your heart and keep it sharing with others by your thoughtful love for them.

My gratitude for you is my prayer for you.

God bless you
M. Teresa mc

Mr A Shouri Prakasa Rao, who received this reply from Mother Teresa, is an alumnus of our college.

Suicide

The fatal attraction

A still small voice spake unto me,
"Thou art so full of misery,
Were it not better not to be?"
- Tennyson (The Two Voice)

C Arun Kiran NGH 22

During recent years, there has been an alarming rise in suicide cases. According to an estimate, every ten minutes someone succeeds in killing himself/herself. A recent study has revealed that teenagers are very often the target of this fatal attraction. An approximate 7,545 teenagers committed suicide in our country in 1986 and the number has only increased in the subsequent years. The motivating factors are many : a feeling of isolation, insecurity, helplessness, frustration, stress, etc. Narcotics also cause suicide. Sometimes even social factors encourage one to commit suicide. My focus here is on teenage suicide on the factors which prompt young people to commit suicide.

Some teenagers are constantly haunted by a feeling of isolation. This feeling arises on account of negligence by parents or even friends. A teenager who is so neglected feels that he is unwanted. He withdraws into a shell, totally depressed, and may kill himself. Rajesh, 16, the only son of a doctor couple, living in a posh colony in Bombay, felt lonely and neglected as both his parents were busy professionals who had no time for him at all. He stopped being sociable and became too introspective. One day, he rode his moped right under a truck.

Many young people are tormented by the fear of not being able to secure a good future. And a good future for them depends on whether they make it to an engineering/ medical college. They undergo tremendous stress, working hard to

achieve their ambition. When their aspirations crumble, they get depressed.

Satya, a teenage girl, felt miserable when she failed to secure a seat in medicine. She could not even stand in front of her friends and speak to them. She locked herself in her room and the next morning her body was found hanging from the ceiling.

Examinations cause a lot of stress. A number of students commit suicide at the time of the public examinations and after the announcement of the results. Let me call this the *March-June syndrome*. Last year, some psychologists in our metropolitan cities organized 'help-line telephones' to help out the people suffering from this syndrome. The syndrome is momentary and disappears when the mood changes. A kind word helps. Parents should avoid giving 'do or die' ultimatums at this time.

Teenage and romance seem to be almost synonymous. One of the irresistable feelings at this stage is falling in love. These puppy lovers imagine that their love is immortal. When the so-called love fails, they kill themselves.

Humiliating circumstances also lead to suicide. Ragging more often than not turns out to be too humiliating. For sensitive adolescents, it is too much; they cannot bear the humiliation. And when they are repeatedly humiliated in the name of ragging, they have recourse to suicide. The suicide of an engineering student in Warangal is a recent example. Becoming a victim of ragging of an extreme kind, he resorted to the extreme step of taking away his life.

Teenagers are impulsive and impetuous; they can be provoked easily. Politicians exploit this tendency with their misleading orations. Many a life is lost in this process. During the agitations against the Mandal Commission recommendations, several students, thoroughly misled, immolated themselves.

Maladjusted people, introverted people, victims of sexual assault and drug addicts are highly risk-prone. People who find it difficult to share their problems with others also belong to this category. Take the case of Suman. Her father and mother frequently quarrelled. In addition, her father abused her and treated her harshly. She had nobody to share her feeling of agony with. She started using drugs and was thrown out of her house. Then the inevitable took place.

Psychologists say that the tendency to commit suicide is momentary and that the feeling can be easily overcome. The momentary impulse to commit suicide, making an attempt and not succeeding is called a *para-suicide syndrome*. Such people feel nervous, lonely and dejected.

ANDHRA LOYOLA COLLEGE
REF. LIBRARY, VIJAYAWADA.

It is said that the number of para-suicide cases is increasing.

The saddest fact about teenage suicide is that most of those boys and girls are hard-working people -- and intelligent people, too. It is unfortunate they are unable to adapt themselves to the changing dynamics of life. It is my humble belief -- based more on commonsense than on psychology -- that if only parents and teachers are a little more understanding and sympathetic, if only they are a little more patient and forgiving and if only they care to offer an occasional word of kindness and comfort to their children/students, the suicidal impulse can be easily overcome.

Sweet Sabina

Sabina has a thousand charms
    To captivate my heart ;
Her lovely eyes are Cupid's arms,
    And every look a dart :
But when the beauteous idiot speaks,
    She cures me of my pain;
Her tongue the servile fetters breaks
    And frees her slave again.

-- Of unknown authorship

Kaladarshini

Kaladarshini is an institute of fine arts on our campus. Founded on 31 July 1990 with the objective of awakening the artistic and cultural instincts of young people's personality, Kaladarshini has distinguished itself during these six-and-a-half years under the dynamic leadership of Fr Joseph Sebastian, SJ.

Kaladarshini offers a 4-year Fine Arts Course in Music (Vocal), Violin, Veena, Bharat natyam, Kuchipudi, Drawing and Painting. There are also part-time courses in vocal, violin, veena, flute, mridangam, tabla, harmonium, guitar and congo drums. The institute also offers courses in chakka bhajan, kolattam, burrakatha, jamukala katha, folk dance, etc.

The one-week Kaladarshini Cultural Festival conducted every year is prestigious. Hundreds and hundreds of students ranging from the primary school level to the college level participate in a variety of competitions conducted at Kaladarshini. 1500 students from 125 educational institutions participated in this year's Festival conducted from 9 to 13 November '97.

—**A Elango** SJ

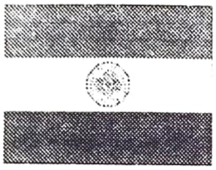

Indo - US relations

V Vinay Kumar AO 56

India has had excellent relations with the USA though there have been traces of bitterness on account of the American attitude to Kashmir and its indirect support to Pakistan. In the mid-nineties, however, thanks to the changing global politics and resurgence of Asian economies, both countries have decided to have warm relations with each other. Let us hope these relations continue. My aim in this article is to give a short account of the Indo-US relations in different phases.

Before our independence

The origins of Indo-US relations should be traced to the time of the American Civil War itself when a few Americans had trade relations with Bombay which was then a great trading centre for cotton textiles. Later, in 1893, Swami Vivekananda represented India at the World Religious Conference at Chicago. America lent indirect support to our freedom movement and, after World War I, asked Britain to grant freedom to India. In the meantime, American companies (Ford, Castrol and Dunlop) had begun business ventures in India and America had established its consulates in Bombay (1922), Madras, Calcutta and Delhi (1925).

1947-'58

Though there was a setback in Indo-US relations during this period because of the American support to Pakistan on the Kashmir issue and American involvement in Vietnam and Cuba, there was a diplomatic thaw, thanks to our help during the Korean War (1950-'53). We received American aid worth millions of dollars. Direct flight services commenced between New York/ Los Angeles and Bombay, Calcutta and Delhi. In 1956, President Eisenhower visited India and he and Pandit Nehru signed many important agreements.

Period of John Kennedy

We can call this the Golden Period of Indo-US relations. Kennedy strongly supported India on the Kashmir issue, the Goa episode (1961) and the Chinese aggression (1962). The American aid to India doubled during this period. There was mutual cooperation in defence

and science. America recognized India's nuclear programme as a peaceful one and the American team that visited ISRO, Bangalore, appreciated India's efforts in space research development. Nehru visited America in 1961 and Kennedy reciprocated it in 1963. But, after the assassination of Kennedy in November 1963, the relations began to sour.

1963-'75

After the assassination of Kennedy, Lyndon Johnson became the US President. He paid only lip service to Indo-US relations. America began to arm Pakistan heavily -- with conventional weapons, fighter planes and Patton tanks. Emboldened, Pakistan attacked India and was beaten back and the war ended with a US-arranged ceasefire. America's support to Pakistan beame more evident during the Indo-Pak War in 1971. US spyplanes and warships assisted Pakistan secretly. But India humbled Pakistan again. America joined hands with China and Pakistan in their political causes against India; Nixon tried to provoke India by even assisting Bangladesh. But all that stopped temporarily when Nixon resigned in 1973 following the Watergate Scandal. Another event should also be mentioned here : in 1974, when India conducted an atomic test at Pokhran, the USA accused us of trying to become a nuclear power causing imbalance of power in the Asian region.

On the positive side, there was economic cooperation between both countries during this period. Tourist visits to either country increased. In 1967, about 3000 students from India visited the American Universities for higher studies.

1975-'82

Jimmy Carter had a special regard for India and, during his time, trade between the two countries reached the level of 350 million dollars. American aid to India increased substantially and Carter's visit to India nurtured the friendship. But, in some foreign affairs, there were differences : while America did not like India's increasing reliance on the USSR, India was not happy with the Camp David Treaty (1979).

1983-1992

Ronald Reagan, who became President in 1983, continued Carter's foreign policy on India. But, being more committed to fight the evil of Soviet empire in Afghanistan, he provided more aid to Pakistan. The money was meant to fund the *mujahideens* who were fighting the Soviets. However, Reagan was sure that

this would not harm Indo-US relations. When the Indian Prime Minister, Rajiv Gandhi visited the USA, Reagan assured more aid to India. In fact, during 1987-'88, when India was reeling under severe drought, America supplied us with tonnes of wheat and rice. Reagan also condemned the terrorist violence in Pujab.

The good relations continued through the period of George Bush. He effectively banned military and economic aid to Pakistan by enacting the Pressler Amendment. He had great praise for our country when it served as a base for refuelling the US planes during the Gulf War in 1991. In 1992, the Indian Prime Minister, PV Narasimha Rao, met Bush at a UN General Assembly meeting in New York and they discussed many bilateral issues.

Bill Clinton Period

In 1993, Bill Clinton, a 43-year-old Democrat, succeeded George Bush. Clinton is interested in maintaining good relations with India. But he has had to contend with the changing global politics: the breakup of the Soviet Union, the growing extremism in the Arab World, the new oil reserves in Central Asia and the resurgence of East Asian economies.

During the visit of the then Indian Prime Minister P V Narasimha Rao to the US in May 1994, Clinton remarked that India and Pakistan should sort out the Kashmir issue peacefully between themselves. Many important agreements concerning trade, tourism and visa regulations were signed at that time. By 1995-'96, trade between both nations reached the level of 2 billion dollars. Collaborations between the firms of both nations have also increased.

The US State Department has announced that President Clinton will be visiting India this year. Let us hope the visit will strengthen the warm relations between both countries.

Isn't it funny ?

Society has different yardsticks for the rich and the poor. Paul Richard put it beautifully : 'The vagabond, when rich, is called a tourist.'

If a poor man is seen walking along the road early in the morning, people will say, 'He's rushing to his work.' But if a rich man does the same, they will say, 'He's taking a morning walk.'

If a poor boy wears a torn shirt, it will be assumed that he can't afford a new one. But if a rich boy wears the same shirt, it becomes a fashion.

When the rich assemble to concern themselves with the business of the poor, it is called charity. But when the poor assemble to concern themselves with the business of the rich, it is called anarchy.

— ***Anthony Justine D Julian*** RA 102

Ban or perish

- *Half of all smokers die as a result of smoking.*
- *They die before they are 50.*
- *Every year 3 million people die in the world because of tobacco.*
- *Tobacco is a risk factor for 25 diseases.*
- *In India about 350 lakh people contract tobacco-generated diseases every year.*
- *About 8 lakh of them die every year.*
- *Smokers lose 20 - 25 years of their productive adult life with devastating implications for the well-being of their families.*

Bh Leela Lavanya
DB 36

The statistics are staggering. But the Indian smoker blissfully smokes on. I am singling out the Indian smoker because in the rest of the world, particularly in the developed countries, the consumption rate is fast coming down, but in India, it is going up fast. In America, for instance, only 26% of the adults smoke now, compared to 40% in 1964. But in India, there has been an alarming increase : 53% of our men and 3% of our women smoke; there are 214 million tobacco users above 15 years of age; and one death occurs every 40 seconds because of tobacco.

In an enlightening article in *The Hindu* (7 August 1997), Mr D Balasubramanian of the Centre for Cellular and Molecular Biology, Hyderabad, raises a question : What takes one to tobacco? His answer is this : 'That tobacco is harmful, disease causing, addictive, anti-social and unaesthetic needs no further dinning into the public mind. The toll it takes on humankind is enormous, indeed. Every fifth person in the world has become a smoker. This has not happened because of the determinism of genetics or dictates of organised faith. It has happened simply because of the promotional blitz that has gone on over the decades around the world by tobacco manufacturers.'

But there are curbs now on the promotional blitz in developed countries. In America, a settlement has recently been concluded between cigarette-makers and a group of attorneys-general representing 40 of the 50 States. According to the settlement, the cigarette-makers have to spend $ 15 billion every year on compensatory damages, children's health in-

surance measures and other public health measures. The settlement is the outcome of a large number of lawsuits in the American courts filed against the cigarette companies for damages. The basic argument in those law-suits is this : the cigarette manufacturer is guilty because he has always promoted his product as a glamorous, aesthetic and desirable thing and continually argued against health hazards claims; the user has been hooked by these hard-sell techniques and eventually become an addict.

A little more about the settlement. According to one part of the settlement, the tobacco industry must reimburse the money spent by the state governments for treating the smokers and pay $ 50 billion over 25 years as a punishment for past actions. This money will be used to fund health care. Secondly, the tobacco industry will pay $ 500 million every year towards a nation-wide anti-smoking education campaign. Thirdly, there will be restrictions with regard to marketing. This means there will be no vending machines and no outdoor signs and bill-boards; in shops tobacco products will be placed behind the counters; and no selling of cigarettes to minors. A more severe restriction is that if youth smoking does not drop by 30% in 5 years, 50% in 7 and 60% in 10, the tobacco industry will have to pay a fine of $ 80 billion for each percentage point short of the target.

Is such a thing possible in our country? Only more and more blows to the anti-smoking campaign seem to be possible. Soon after the 'World No-Tobacco Day' (May 31), ITC, the Indian tobacco giant, had an agreement with BAT, a British tobacco company, for marketing the latter's popular brands in India. I read in the newspapers six months ago that the proposal was awaiting the Centre's clearance. The newspapers have not reported whether the government have approved the proposal or not. If they have, it is a grievous mistake.

If the use of tobacco is to be effectively controlled, combined effort by the government and different sectors is essential. The government must ban smoking in public places and regulate the sale of tobacco products. The AP government has banned smoking in hospitals; it should be extended to all the other organizations and institutions. A legislation incorporating all this should be enacted in the interest of public health and environmental protection. Private institutions and organisations can ban smoking on their premises without even a legislation. Educational institutions must set an example first; they must ban smoking on their campuses.

The WHO described tobacco as a "manmade epidemic." Benjamin Waterhouse said that it is a "fifthy weed that from the devil does proceed." We must eliminate this devil from our midst if we want to save ourselves.

Are you serious about computers ?

Sherry Thomas NCP 18

You thought you were serious about computers? Well, think again, because you can be too serious about computers ONLY -

- if your football jersey reads "IBM" instead of "LOYOLA."
- the bumper sticker of your car reads "My other comp. is a laptop."
- if your laptop has a sticker that says, "Protected by Smith & Wesson."
- if you refer to your computer as "Oh, darling!"
- if no one can reach you on the phone since your computer is always online.
- if you logout from your system because it's time to go to college.
- if you send in a leave application to the VP faking sick just because you found a great new WWW site.
- if your fingers quit moving because you have been online for thirty-six hours.
- if 200 MHz is simply too slow.
- if your desk collapses due to the weight of the computer peripherals.
- if you have an "ONLINE" light installed in your car to tell you when the engine is running.
- if you talk to the computer installed in your new car, and actually understand what it says.
- when you put a CD-ROM into your car's player.
- when someone tells you about a great program and you are very disappointed to find that it is on TV.

- if you put your E-mail address at the upper left hand corner of envelopes and letter-head.
- when you not only check your E-mail more often than your paper mail but remember your NET address faster than your postal address.
- when your MODEM starts smoking.
- if your best friend is someone you have never met.
- if your computer is worth more than all your cars combined.
- if, while reading a book, you look for the scroll bar to go to the next page.
- if you comment, while watching a sunset, that the image will be enhanced with 10% more Magenta and higher resolution.
- when someone tells you to remember something, you look for the File/Save command.
- when you discover that there is no little car icon with a forward arrow on the dashboard of your car, to make it go.
- when you start using expressions like : **hungry. must-eat. food now@home.**
- when your 112 Gb drive is full.
- if you try to press ALT-F4 on your laptop to close the car window.
- when you are counting objects and you say : "0,1,2,3,4,5,6,7,8,9, A,B,C,D,E, ... "
- when you dream in 16 palettes of 256 colors.
- when you get into an elevator and double click the button of the floor you want to go to.
- when you look for an icon to double-click to open your bedroom window.
- when you need a trashcan icon to throw away your garbage.
- while driving on a dark and rainy night, you suddenly hydroplane on a puddle, sending your car careening towards a flimsy guard-rail that separates you from the precipice of a rocky cliff and certain death and you look for the **"UNDO"** button.
- IF YOU RELATE TO A LIST LIKE THIS.
- IF YOU CAN WRITE A LIST LIKE THIS.

Beauty

Nycilla dyes her locks, ' t is said
But' t is a foul aspersion ;
She buys them black, they therefore need
No subsequent immersion.

—Lucillus

Freedom movement relived in Loyola

M C Das
Lecturer in Commerce

The Loyola campus reverberated with patriotic songs, resonated with the chivalrous experiences of the freedom fighters and bubbled with national spirit for a full week from 9 to 15 August '97 while celebrating the Golden Jubilee of Indian Independence in a gorgeous manner. The week-long festival was marked by an exhilarating exhibition, a colourful painting competition and a magnificent freedom-march, a national-spirit-instilled India quiz, an enchanting elocution, reverential felicitations to freedom fighters and the grand gala 50th Independence Day Celebrations.

It will not be an exaggeration to say that Loyola became the talk of the city and the entire Loyola community comprising the management, staff and students rose to the occasion to celebrate the greatest movements of the Golden Jubilee of Indian Independence. Loyola proved once again that it could take up any task and execute it in an efficient and ebullient manner.

The celebrations commenced on the historic day of 9 August, the day on which the whole nation voiced against the British in 1942 and commanded, "Quit India." The first citizen of the city of Vijayawada and a freedom fighter, Sri T Venkateswara Rao, was the Chief Guest on the first day of the celebrations.

While inaugurating the Golden Jubilee Celebrations and also the exhibition got up to commemorate the occasion, he exhorted the youth to emulate the great men who sacrificed their lives for freeing the country from the

clutches of a foreign nation. A freedom-fighter of a high order and a nonagenarian, Sri Vavilala Gopala Krishnayya, Guest of Honour of the day, took the students down memory lane and explained the sacrifices of the people of yester years for their motherland.

The very presence of Sri Vavilala made the students get charged with national spirit. The singing competition in patriotic songs conducted on the day was, indeed, a great opportunity for the students to listen to the melodies worded with patriotic fervour. What a relief it was from the noisy, meaningless, routine film songs !

Watching a painting is always a pleasant experience and it was a feast for the eyes when tender hands splashed brushes and rubbed crayons carving pictures on the themes, *My beautiful India* for the age group of 7 and below, *India is My Heaven* for 8 to 12, and *India As I look At It* for 13 to 16. Fr Devaiah Memorial Auditorium wore a festive look with the presence of hundreds of children bubbling with enthusiasm to participate in the painting competition conducted on 10 August '97, the second day of the celebrations. A poet and painter of internatioanl repute, Dr P Solomon Raj, and a popular cartoonist, Sri Bali, were the Guests of Honour who not only judged the entries but also inspired the young artists with their eloquent speeches.

The freedom-march marked by sky-reaching slogans, soul-penetrating placards and having Rector and Principal as forebanner - bearers was a great event that reminded the on-lookers of the historic Dandi March. Prof. CS Bhaskaran, Vice-Chancellor of the University of Health Sceiences, flagged off the magnificent freedom march and Dr DT Nayak, Commissioner of Police, Vijayawada city, while addressing the freedom-marchers, appreciated the national spirit of the students and advised them to keep it up for ever. That was the third eventful day of the Golden Jubilee Celebrations.

An inter-collegiate quiz competition was held on the 4th day of the celebrations with Sri G Lavanam, a social reformer, as the Chief Guest and Sri Mahidhara Ramamohan Rao, freedom fighter and writer, as the Guest of Honour. It was a competition with a difference as it was totally dedicated to the freedom movement. The Quiz - Master was none other than the former Head of the Department of History, Sri P Veerabrahmam. The eloquence of Sri Lavanam and the unostentatious patriotic deliberations of Sri Mahidhara Rama mohan Rao made the students think more

about the country and its past glory.

The fifth day was dedicated to essay-writing and elocution competitions, the themes centering around nationalism and patriotism. Sri Raghavachari, Editor, *Visalandhra*, who is known for his erudition and eloquence, was the Chief Guest and Dr G Vijayam, a well-known social reformer and political scientist, was the Guest of Honour. Their speeches gave a good finishing-touch to the competitions of the day and received acclamation from the entire Loyola community.

The penultimate day of the Golden Jubilee Celebrations of the college was marked by felicitations and festivity. Never before did the college auditorium witness such a galaxy of stalwarts and scholars. Dr Balanthrapu Rajanikantha Rao, a versatile verse-writer, singer, composer and former Station Director of All-India Radio, was the Chief Guest of the day. Dr R A Padmanabha Rao, the present Station Director of All India Radio, and Sri Kotagiri Viswanatha Rao, a writer, critic, orator and former Head of the Department of Telugu, Andhra Loyola College, were the illustrious Guests of Honour. Felicitating seven freedom fighters was the highlight of the day. There were nona, octa and septuagenarians among the felicitated. Sri Tummala Gopala Krishnayya, Sri Yenigalla Venkateswara Rao, Sri Katragadda Venkatanarayana, Sri Somuri Venkata Ramayya, Smt Saraswati Gora, Sri Kakkera Seshayya and Smt N Saraswatamma were the greatest freedom fighters who were felicitated on this solemn occasion.

The gesture of the Commerce students of our college who presented purses to the economically underprivileged freedom fighters was applauded by one and all. The messages of the Chief Guest, Guests of Honour and the Freedom Fighters made the students realize the preciousness of the hard-earned freedom.

The jubilant Independence Day celebrations gave a fine finale to the week-long Golden Jubilee Celebrations organized by the college. Dr C R Ravichandhran, Commissioner of Income Tax, Vijayawada-charge, hoisted the majestic National Flag and addressed the enthusiastic and affable gathering of staff, students and other members of the Loyola family. The week-long celebrations came to an end, leaving behind a sense of gratification, achievement and accomplishment.

It was a grand affair involving the management, staff and three thousand students of the college. The strong wish of Rev Fr V A Mathew, Rector, the perseverance of Rev Fr Dr

D Showraiah, Principal, the silent and solid endeavour of Rev Fr Victor Emmanuel, Vice-Principal, the unstinted cooperation of the staff, the enthusiastic participation of the students and, above all, the spontaneous response of the public of Vijayawada made the Golden Jubilee Celebrations a memorable event in the annals of the history of Andhra Loyola College.

Postage stamp on
Fr Jerome D'Souza, SJ
(1897 - 1977)

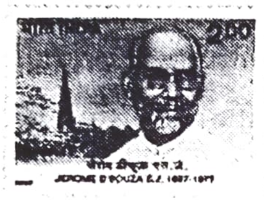

The Department of Posts has brought out a commemorative stamp in memory of Fr Jerome D'Souza, a Jesuit priest. The stamp was released on 18 December '97 on his birth centenary at Loyola College, Madras.

A distinguished educationist, Fr D'Souza was Principal, St Joseph's College, Trichi, as well as Loyola College, Madras. He was a Member of the Constituent Assembly of India. He was part of the Indian delegation to the UN General Assembly in 1949, 1951-52, 1955 and 1957 and was a Member of the UN Panel for International Arbitration. He held several distinguished positions in the Church also. He passed away in 1977 at the age of 80.

Why do we have dreams ?

When we are asleep, we have dreams. Scientists have proved that almost everyone dreams 2 to 3 times every night. Those who claim that they don't dream, in fact, don't remember anything after waking up. But some people remember their dreams very vividly. Dreams can be pleasurable, uneventful or even frightening.

All of our dreams have something to do with our emotions, fears, desires, needs, etc. If a person is hungry or thirsty, his dreams could be related to those feelings. According to psychologists, our unfulfilled urges and interests are fulfilled in our dreams. Dreams provide an outlet for our suppressed desires.

When a person is dreaming, his eye movements become fast as though the eyes are following the action in the dream. These movements last for 15 to 20 minutes. During this period, the brain's wave pattern also changes. It is sometimes recorded for scientific observation. The recording is called electroencephalogram.

Psychologists believe that dreams are expressions of wishes that have not come true. Some psychologists contend that during this activity, the brain 'clears the register' to prepare for the next day's conscious activities.

Some people claim that their problems have been solved in their dreams. Kekule, a famous chemist, gave the structure of benzene molecule after a dream he had! Dreaming about benzene's molecular structure, he saw a snake biting its tail while in whirling molecule.

Some people believe that dreams can tell what is going to happen in the future. Scientists have not been able to explain it fully so far. But it is believed that dreams are good for one's health.

— ***M Siva Prasad*** DC 27

The atheist's predicament

Hari Dawadi RB 37

I was enjoying my morning tea with a newspaper in my hand when Ramesh, a friend of mine, came to chat with me. A gold medallist in Physics and a firm atheist, he loves to ridicule the very mention of the word God, whenever and wherever possible.

Searching for a science article in the newspaper, he started telling me about his neighbour, an old Brahmin who worships a piece of land in his courtyard -- painting it red, offering flowers and chanting 'nonsense words'. 'What a fool he is,' he said, 'to waste his time and energy just for a mere mixture of sand, silt, clay and loam, produced by the weathering of an old parent rock!' Then he tried to enlighten me, as he did his neighbour, that the earth is simply a piece of the sun flown away along with other pieces to form the solar system.

My unlce's son, Sanjay, a Sixth Standard 'scientist,' who was sitting nearby, was so fascinated by my friend's explanation that he started pouring a series of unending queries upon him. My friend explained happily the scientific scenario of the formation of the seven-coloured rainbow in the serene blue sky, the development of man from a monkey, the rocket that flies to the moon, the bomb that destroyed Hiroshima, etc. Sanjay's inquisitive mind listening to all the reasons seemed contented. But more contented was Ramesh who had answered all the hows and whys.

Finally, Ramesh assured Sanjay everything on earth was made up scientifically. This time Sanjay asked, 'Uncle, who made our earth?

Ramesh's scientific reasons that formed our earth started with a dense mass of a giant hot ball that exploded giving out many pieces which gradually cooled down and one of those cooled-down pieces turned to be our earth along with evolution.

I was wondering whether my Sixth-Standard cousin understood all this, when I was taken aback by his question, 'But, Uncle, who made that very giant hot ball'?

The atheist hasn't stopped coming to me and he hasn't stopped lecturing me and the Sixth Standard; but he has stopped one thing-ridiculing God. And we don't ask him that unanswered question.

Golden Jubilee Celebrations

50 YEARS OF INDIAN INDEPENDENCE

1947–1997

BETTER EDUCATION FOR GOLDEN INDIA

Inauguration :
Sri T Venkateswara Rao., Mayor

Sri Vavilala Gopala Krishnayya being honoured

Science Exhibitition

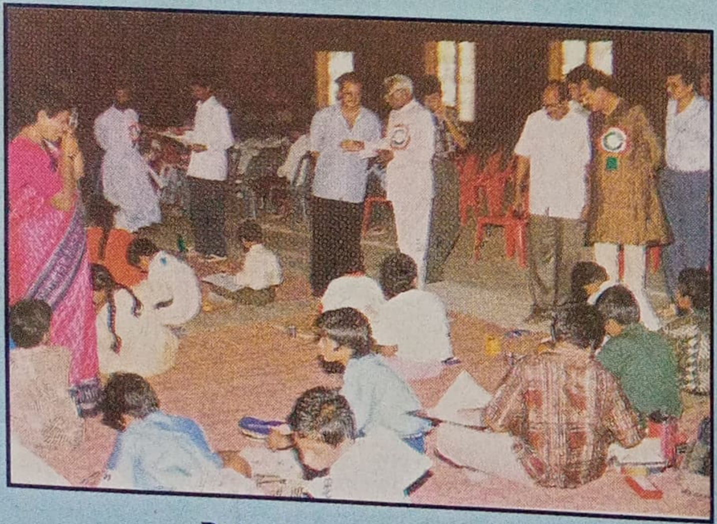

Painting Competition

Painting Exhibition

Golden Jubilee Celebrations

Freedom March : 11 August '97

Dr DT Nayak joining the marchers on their return

Freedom fighters being felicitated

Mr P Prabhas felicitating the freedom fighters

The National Flag being hoisted 15 August '97

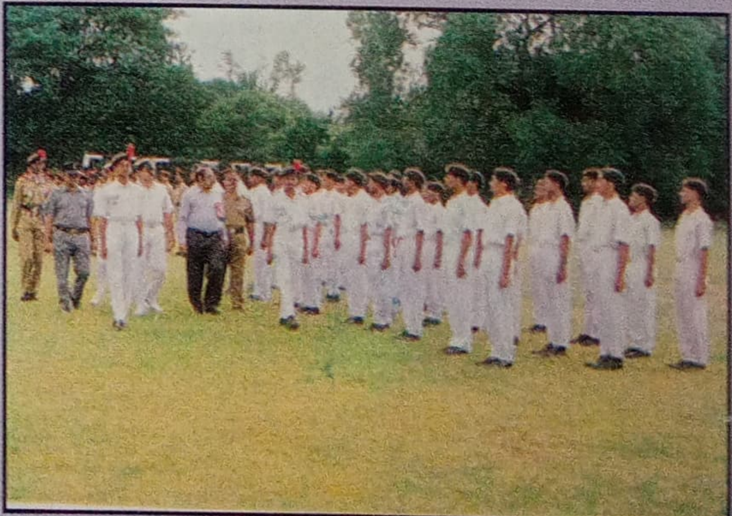

The Chief Guest inspecting the NCC wings

College Day

Chief Guest :
Prof C Subba Rao
Chairman, A P State
Council for Higher Education

The Chief Guest being ushered through the Gogineni Auditorium

21 February 1998

No nightingale did ever chant more welcome notes

What keeps them so engrossed ?

Here are our achievements - and failures !

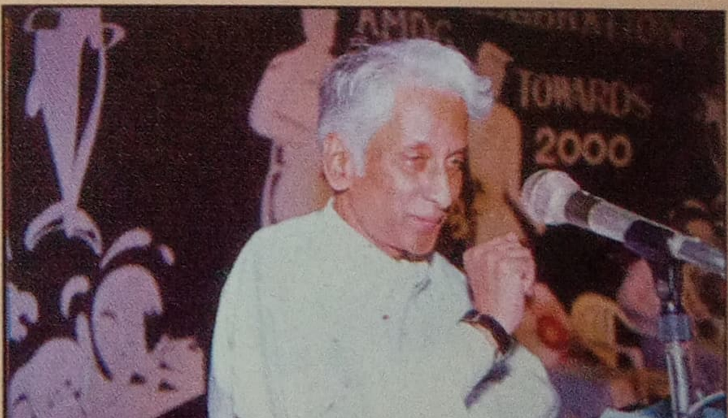

ALC is, ' indeed, an abode of the blest.'

College Day : Alumni Awards

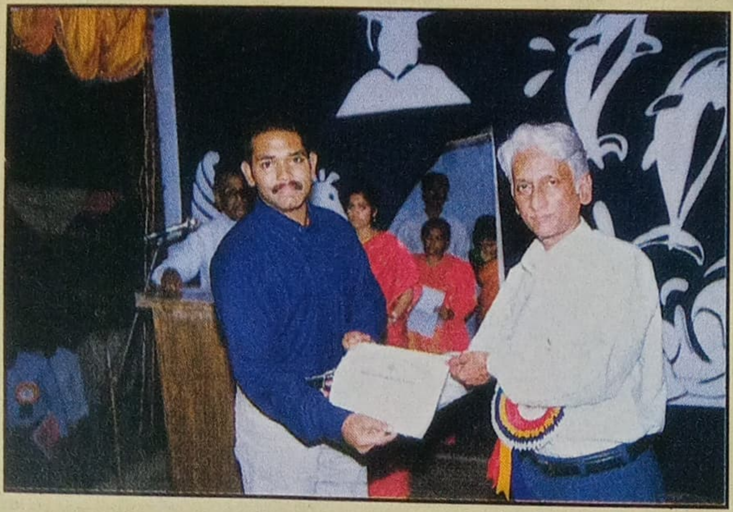

T Jagadiswara Rao,
Fr Gordon Memorial Award

B Madhavi, *Fr Miranda Memorial Achievement Award for Women*

Suman Paul, *Fr Miranda Memorial Achievement Award for Women*

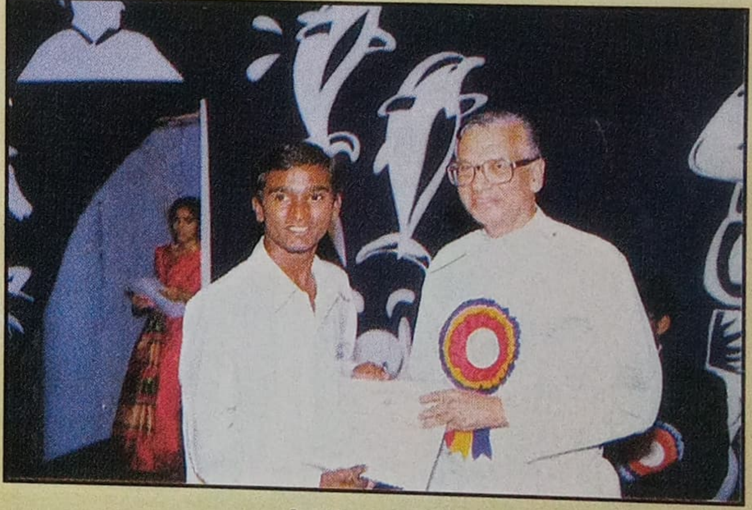

Anthony Raj,
Fr Kuriakose Memorial Award

A Sarwani,
Alumni Award

M Mary Thirusha (MSR 10)
1 Prize - Social Work

College Day
Prizes For Academic Performance

Ch Santosh Kumar (DEP 47)
Gold Medal

M Ramakrishna (DEM 2)
Silver Medal

S Melchior Reddy (DGH 13)
Academic Prize

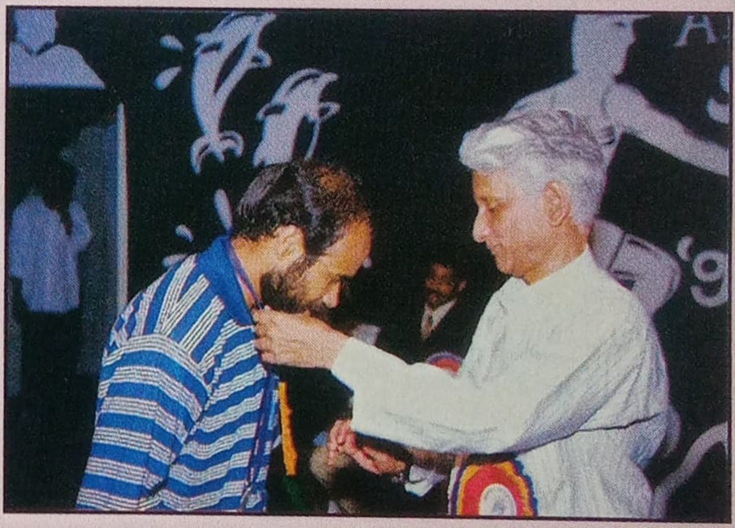

K Jesu Raj (DO 7)
Silver Medal

Ms T Rose Mary, Lecturer in Botany,
100% Attendance

Mr G Vara Prasada Rao, Typist,
100% Attendance

College Day

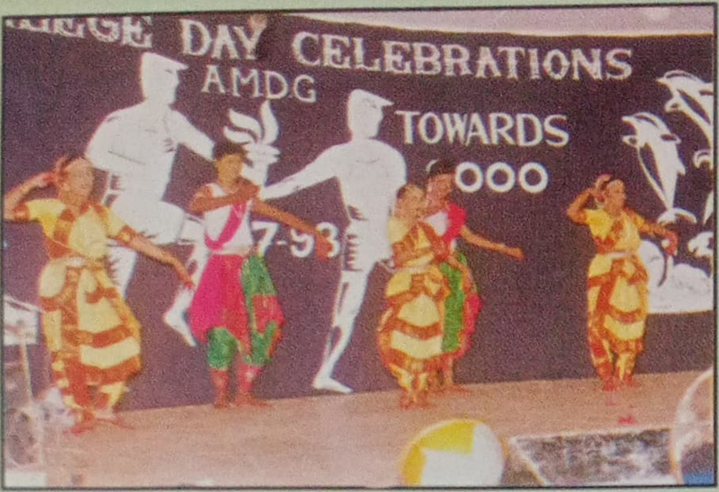

' I Love India '

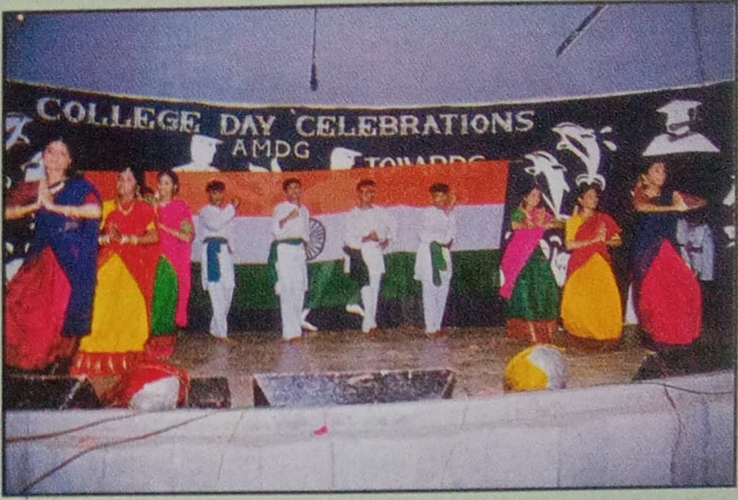

' Maa Tujhe Salaam '

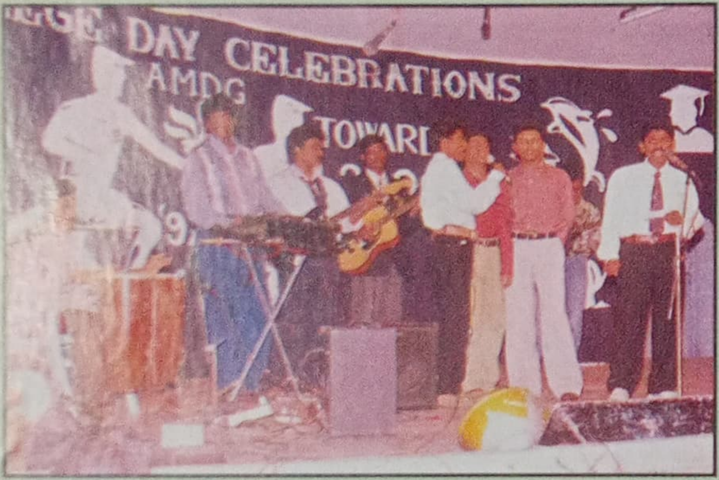

Group Song

Oyelattam

Praja Maargam (play)

Participants with Organizers

Sports

Football - NUIC Winners

Hockey - NUIC Winners

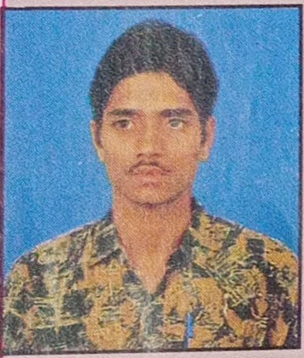

J Ramu, Triathlon & Swimming

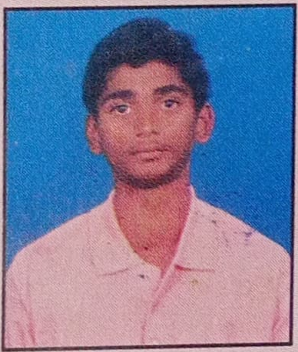

R Srikanth Triathlon

DJ Anthony Triathlon & Swimming

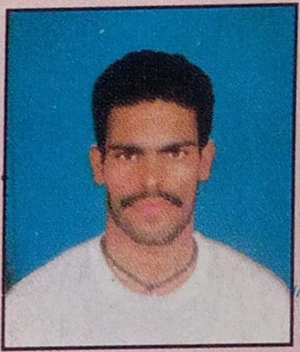

NS Chowdary Athletics & Univ Capt

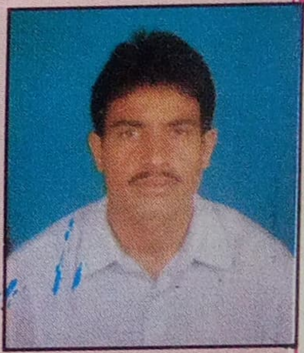

J Koteswara Rao Athletics & Cross Country

P Jyotendra, Athletics

M Ashok, Athletics

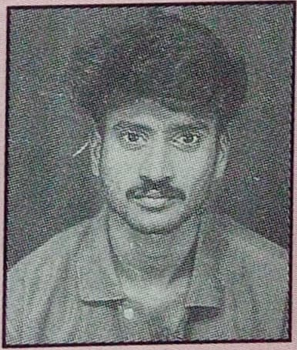

P Bapuji, Athletics

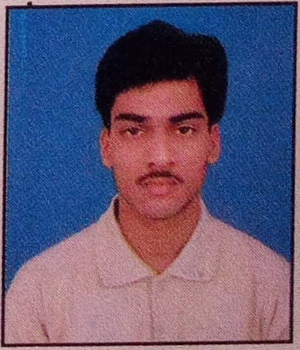

VV Kiran, Athletics

K Vijay, Lawn Tennis

V A Rajesh Table Tennis

B Samuel, Hockey

P Rajagopal Hockey (Capt)

Rajat Purty, Hockey

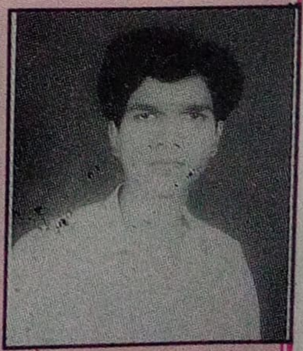

Patrick Football (Capt)

Sports

Winners : NUIC Championship

Fr Principal announcing the victory

NCC

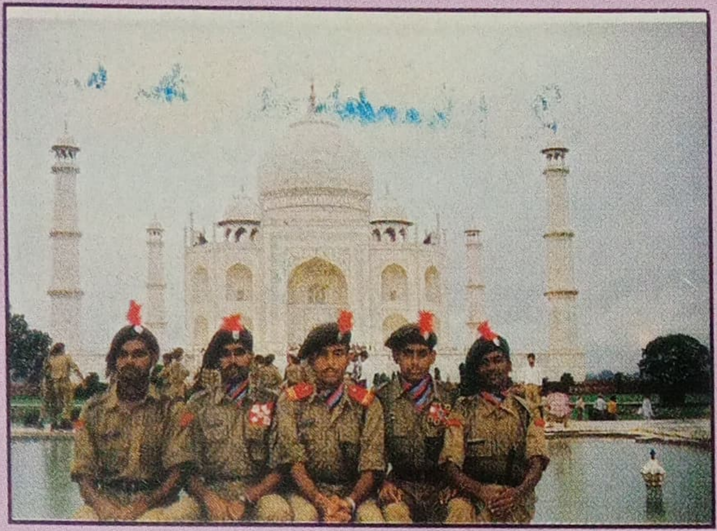

Army Wing cadets during the National Integration Camp, UP

R Khandelwal, Air Wing (2nd from left) on the Indo-Canadian Youth Exchange Programme

Cycle Expedition - Army Wing

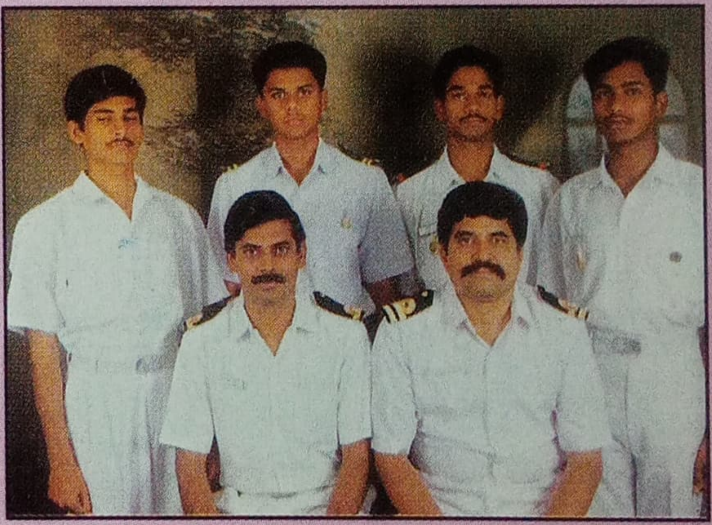

Naval Wing cadets of distinction with their officers

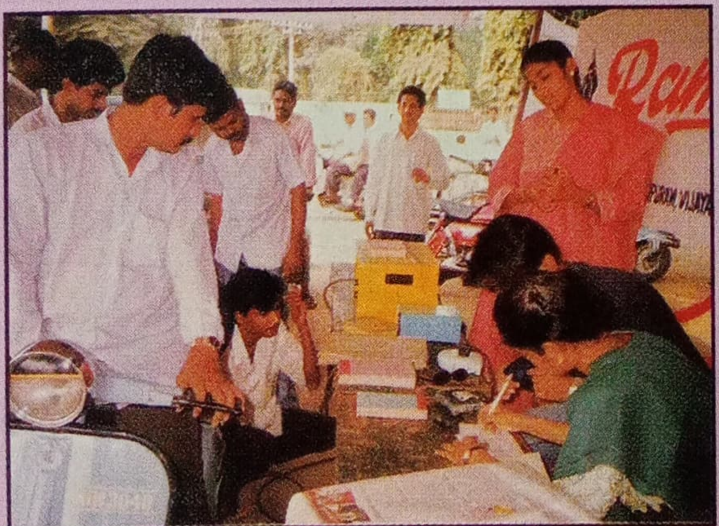

ALC Rotaractors on the Pollution Check-up Project

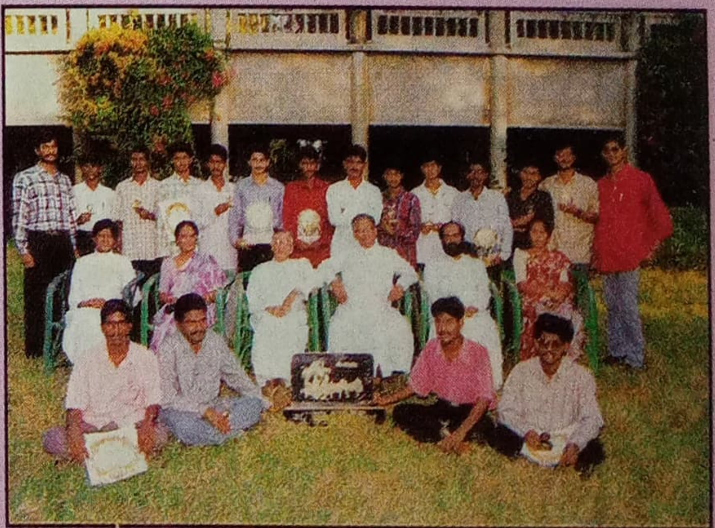

Winners of the Overall Championship (Inter-Collegiate) at the Kaladarshini Cultural Festival

NSS

AIDS Awareness Rally

AIDS Awareness Day
Volunteers with their Programme Officers

With Prof N Sudhakar Rao, Coordinator (NU)
at Special Camp, Gosala

On the Janmabhoomi Programme

Janmabhoomi

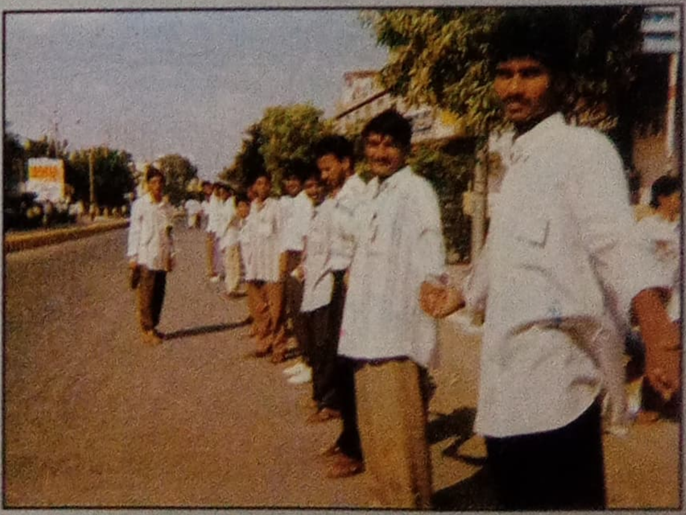

Human Chain - Janmabhoomi

Botanical Tour

At Pasteur Institute, Coonoor

At Public Gardens, Ooty

Janmabhoomi

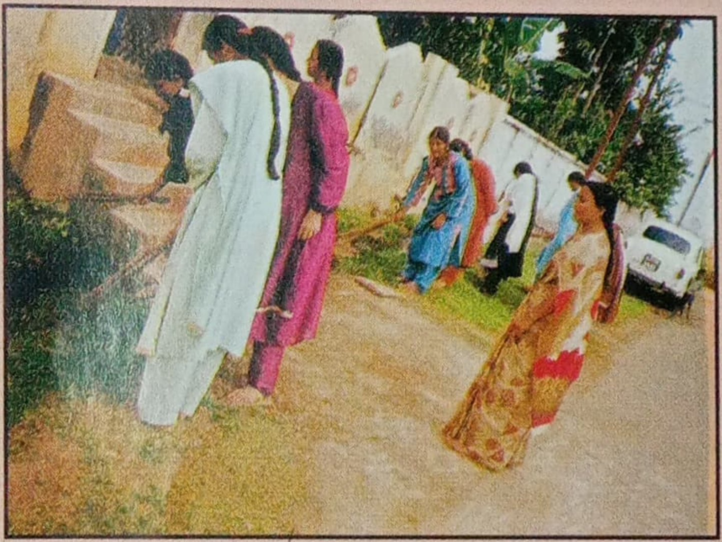

Alumni Association

ALC delegates at the
Southern Jesuit Alumni Conference, Palayamkottai

Alumni get-together at Srisailam

Retirement

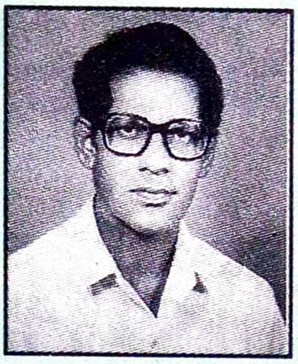
Mr K Rajeswara Rao
Lecturer (English)

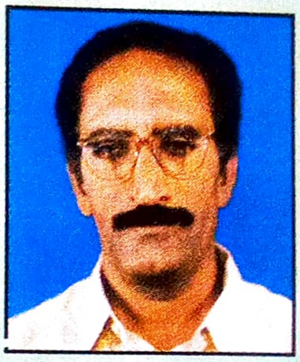
Mr RGKV Prasad
Lecturer (Physics)

Mr N Balashowraiah
HOD (Economics)

Mr M Suresan
HOD (English)

Mr K M Sastry
HOD (Maths)

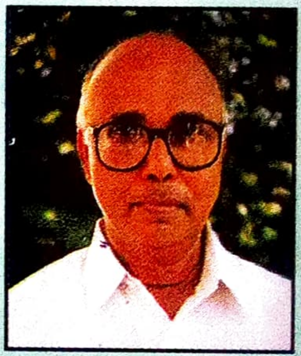
Mr T K Thulasi Das
Lecturer (Chemistry)

Mr K Nageswara Rao
Lecturer (Physics)

Mr G Showry
Record Assistant

Mr K Satyanarayana
Record Assistant

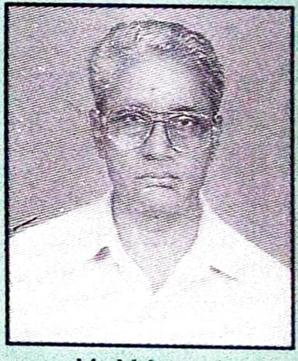
Mr M Innaiah
Record Assistant

In Memoriam

R Ravi Kumar
(DET 18)
30 November'97

A Kirankanth Reddy
(TMC 31)
13 January '98

A case for change of college hours in ALC

KV Sridhar NCP 26

People in India follow the principle of being very orthodox, not willing to experiment with new ideas. The conditions prevailing at present may be good, but by the implementation of new ideas, the situation may get better. Otherwise, we always have the option of falling back on the old system. So we should never hestitate to experiment.

The reason why I have chosen to discuss this subject is that the situation very much applies to our college also. The subject of discussion here is our college timings. The majority of the students and teaching staff are unhappy with the current schedule. It eats up a lot of useful time of both, especially the students.

Students have a hard life to live, for the world is full of competition and professionalism. Only those who are skilful in their occupations can survive. At present, the trend is such that once a student has completed his graduation, he is expected to have many more skills than just a university degree. So students for their own good go for additional courses in Management Skills, Computers, Speaking skills, etc. Besides, students who want to go for their post-graduation have to go for coaching in training colleges. If not all, at least a lot more than a few, have to go for it to achieve a better position in better colleges. Some of the students have a lot of potential in them in all fields ranging from sports to creative arts. The talent in the student dies when he gets into a college and doesn't get any time to do these things. Considering all this, eight o'clock in the morning to one o'clock in the afternoon would be ideal college hours. It will suit not only the students but also the teachers.

The present system of timings was introduced when our college was started. It looks as if the current system has been framed only for the sake of the students in the hostels; it is very inconvenient to the day-scholars. The residents amply use the one-hour lunch break between two sessions, whereas for the day-scholars the one hour is useless. They finish their lunch in not more than 15 minutes and waste the remaining 45 minutes. The bus frequency is best between 7.30 and 8.30 a.m. So most of the students reach college by 9.00 a.m.

And they merely waste the next one hour. The residents have an advantage here : they can leave their hostels at 9.45 a.m. It is undeniable that the day-scholars waste about two hours every day. The majority of the students, we must remember, are day-scholars. If college adopts a single session, that too from 8 a.m. to 1 p.m., it will suit both the day-scholars and the students staying in the hostels. They can utilise their time more efficiently.

As we all know, in the morning the mind is fresh and the body is very active. A person feels very energetic in the morning, but as time passes, the mind loses its freshness and a person gets somewhat dull. Vijayawada remains hot and humid for almost 10 months in a year. That itself is a strong reason why we should have only the morning session. My emphasis, let me add here, is more on the ability to concentrate on, and absorb, the maximum from the classroom lectures.

Consider the benefits. Since the concentration increases, the results will improve. The student attendance will also improve. And we students will leave no stone unturned in glorifying the name and fame of this college by producing best results.

Getting back to the drawbacks of the present system, there is a very serious problem of health hazard to the students, I mean, the day-scholors, who are forced to eat the unhygienic food at the college canteen or at some nearby students' mess. As college starts at 10 a.m., almost all the students have to leave their home by 9 a.m. It is rather difficult for the people at home to prepare both lunch and breakfast in the morning; often, the lunch is not ready. The situation is even worse for those students who have to go for their additional courses, tutions, etc., before college starts. So those students have to start by 6-45 a.m., in the morning, and they miss both breakfast and lunch from home and depend on the risky food of the canteens, which is costly, too -- about Rs.20 a day. We can save about Rs.400 per month if the college timings are changed. And we can be healthy.

Some of the students who are interested in part-time jobs and are able to get them will find the new system very helpful. Under the present system, such students will have to kill that option. Somebody may say, 'What is the need for a degree student to go for a part-time job?' But the reality is that not everybody's parents find it that easy to pay the college fees. How good it will be if the student is self-sufficient and can pay the college fee with his own money!

Students can have this bonus of a real

professional experience along with their degree which will help them better in gaining a good job after their graduation.

There is an important aspect which merits a more serious consideration. A lot of brilliant students don't opt for our college because our timings don't suit them; they would like to do some professional courses for their career prospects and they find our system not flexible enough for it.

It is good for the students and the college if the new system I have suggested above is implemented. The sooner it is implemented the better it is for us. We should try it out for at lest one semester. If it doesn't work, we always have the option to go back to the old system.

We think sometimes that poverty is only being hungry, naked and homeless. The poverty of being unwanted and uncared for is the greatest poverty. We must set in our own homes to remedy this kind of poverty.

(Los Angeles, October 1973)

Your body smell is unique to you

Police dogs identify criminals on the basis of the smell of their bodies. It is possible because every one of us has a distinctive body smell. Experiments have established that even twins have slightly different smells.

The smell of a person's body depends, to some extent, on an oily liquid secreted by certain sweat-glands in his body. But the scent is mainly the product of the bacteria that feed on the sweat. When a child is born, he picks up many bacteria from the mother, the nurses and the doctor who touch him. The number increases as the child comes into further contact with others. The number of bacteria on the skin is more in the moist regions and fewer in the dry regions.

Within several days of our birth, many different kinds of bacteria settle down permanently on our skin. The types of bacteria may differ from person to person and they produce different types of odour in different persons. That is why the smell of one person's body differs from that of another.

– ***M Siva Prasad*** DC 27

Computer revolution and education

G Sahaya Bhaskaran
Lecturer in Physics

Aditya, a final year student, rushed into the Physics Department and said with joy, 'It's amazing that our results have been declared within 20 days. What speed! And what accuracy! It's, indeed, a marvel, this computer. It takes you beyond your imagination ! "

That was a typical response to the computerisation in our college office. We have heard it quite a number of times ever since we introduced computerisation in our college. The computer not only enlightens but lightens the burden of our daily work.

A computer can be considered as a magic box which can perform anything that we want : it can display a picture, create a graph, make an analysis, store a lot of textual information as a book, etc., etc. This article explores the possibilities of application of computer to education -- to both the teaching - learning process and to educational administration. This article also discusses the problems on account of not many using the computer, facts and solutions.

Teaching - Learning Process

In the hierarchy of learning process, the best way for internalisation of concepts is achieved through actual realisation. We can achieve this using different audio-visual aids like charts, slides, over-head projectors, video shows, etc. A computer can replace all of them together and do better things. There are a few Compact Disks available on specific topics. We ourselves can prepare different modules to suit our own students. Particularly in science subjects, a computer can contribute to indepth learing and serve as the best teaching aid of our times.

Nowadays much importance is given to the concept of student-centred teaching. A student can learn a concept when he needs it and at his pace and time. Self-taught modules are also available for learning different computer software. A same idea can be extended to other subjects also. What all we need is a computer with multimedia facility.

Another area in which the computer can be used is Testing and Evaluation. A computer with a proper software can test the ability of a student. For example, an objective test like model EAMCET or Test of Reasoning can very well be conducted by a machine within a specified time and the score is known the moment the test is over. A cleverly prepared module can even correct the mistakes and give the right solutions in a more explanatory way depending on the individual performance of the student.

Now it is possible to access selected libraries in the world, very recently published research papers, using the world-wide network, INTERNET. We can communicate with a professor who is doing a research in a far - away university for clearing a doubt.

Educational Administration

Judicious use of computers in office administration can yield a lot of fruits to the students and staff, thus facilitating the overall development of education.

In our college, results are declared within a span of 20 days of the examination and a subject-wise analysis is placed on the desks of the Heads of Departments. It is of immense help to the teaching staff to study the students 'academic

The author has developed a software for Attendance Management (ALCAM) and is now developing a software for Admissions.

performance and to plan for the next semester. I don't think this is possible if the results are declared a few months after the examination, as was the case earlier. The computer, together with the efficient functioning of Rev Fr Controller, has helped speed up the process of declaring results.

If we have a complete database about our students, including their academic background, family background, their track record in curricular activities, current attendance, etc., we can guide them in a better way. Any information about the students should be on-line and be available in every department, not just in the office alone.

Computerisation of attendance and its display on the notice-board every day helps the student to be much more conscious about his regularity or otherwise. This also helps the hostel and college administration to manage the attendance part of the students in an easy and effective manner. Similarly, admissions, accounts, scholarships, laboratory, management, certificates can all be made automatic, thanks to the computer. Once we have a complete automated system, a student need not wait for anything in the office, whether it is getting admission or getting his transfer certificate.

Similarly, an automated pay-roll system, income tax calculations, etc., can save a lot of manual work for the staff and help them avoid mistakes. Many institutions have started using computers for word-processing. By using a computer, we can avoid repetitive typing on a manual typewriter and save lot of manpower. Once all the letters and model documents are stored into a computer in electronic form, a few modifications like the date and the name of the recipient of the letter can be made and they are ready within a few seconds.

A survey reveals that heads of educational institutions and their staff experience the following difficulties in introducing computers in educational institutions, according to educational heads and staff :

1. Compurterisation is a costly process.
2. Computerisation needs a lot of training to the office staff. It is highly difficult.
3. Computerisation will create a lot of joblessness.

All the points mentioned above were true a few years ago. But the technological developments in hardware and software have made all these views outdated ; the fact is different :

1. Computer prices are coming down very sharply. A computer which cost Rs. 3 lakhs about eight years ago (1990), is now available for just Rs. 30,000. Thanks to liberalisation and the sharp cut in import duties on electronic goods, a computer is no more a costly item. I feel we must take advantage of this fall in prices.

2. Using the computer for data accessing and word - processing is as simple as using a calculator or a typewriter. Nowadays a large number of user-friendly softwares are available. After the invention of graphical user interfaces like Windows 95 and other user-friendly software, operating a computer has become a child's play. What is necessary is a few hours of orientation and practice in understanding the basics of Windows. Once the basics are clear, using the computer is no more a difficult task.

3. Many employees still believe that a computer will replace them once it is introduced in their offices. Computerisation can only be a tool for improving efficiency and not an alternative to human work; it can only supplement human work. No computer is invented to replace human work. Fortunately, this idea is slowly fading and even senior employees show enthusiasm in using computers. While government offices, which are normally criticised for red tape, are in the forefront in the use of computers, educational institutions are still waiting to exploit the situation.

This is the right time to plan and execute computerisation in a phased manner. I hope by the time we enter the next millennium, most of our educational institutions will have paperless offices and more effective classrooms.

Veg or non-veg ? Choose yourself

Sambav Jain RMC 100

The scholars and saints of every religion of the world --Hindus, Muslims, Sikhs, Christians, Buddhists and others--have described voilence, cruelty, untruth, anger and hatred as sins. Needless hurt and infliction of pain on other living beings have been decribed by all of them as equally sinful. Non-violence, kindness, forgiveness and truthfulness are described as *dharma* or religion. Their main teaching is to see in every living being the image of the great Heavenly Father and to deal with them accordingly. They have not only condemned eating of flesh for food but also taught mankind to treat all living beings, animals, birds, etc., with compassion; feeding a living being is described as an act of great kindness.

Nature has provided innumerable tasty and nutritious vegetable products for human consumption, while at the same time created various birds and animals to help and serve mankind.

It is definitely an act of total misconduct and ungratefulness that man, whose body has been made by nature akin to the body structure of vegetarian species and different from that of meat-eating species, goes against nature and defies the teachings of saints and sages and consumes meat. All living beings like us are creations of the same Almighty. Will the Heavenly Father tolerate the crime of killing his children by his other progeny without any justification ?

Today, doctors and scientists from every corner of the world are warning that flesh-foods induce cancer and incurable diseases and shorten the life-span, whereas, vegetarian foods yield more nutrition and enhance the body's immunity to fight diseases, promoting health and long-life. Most of the animals used for food eat unhygienic things and are likely to have harmful infection in their body. Imagine the plight of a person who consumes such flesh and becomes prone to innumerable diseases. Before slaughtering animals for food, no proper examination is made of the diseases they harbour in their bodies by those who consume their felsh. Besides this, the cruel and tortuous atmosphere in which these animals are killed, creates a lot of fear, tension and anger which

further makes the meat poisonous. This poisonous and disease - infested meat, on consumption, induces lots of incurable diseases and it seems that it fulfils the killed animal's curse, "As you consume me, so will I consume you!"

Non-vegetarian brothers and sisters, before you get ready to eat meat next time, please do pay a visit to a poultry farm and slaughter house to see with your own eyes the torture inflicted on these mute victms, their pain and suffering and the ghastly expressions on their faces. Then ask your conscience whether our superiority and humanity lie only in the selfish satisfaction of our taste-buds and in snatching for ever life out of these living beings which we can never give back.

Let me conclude with a list of the evils of flesh foods. Flesh foods, instead of providing nutrition, give you incurable diseases and diminish your life-span. Such foods pollute your minds and hearts and destroy your happiness and peace of mind, leading to moral decline and pushing not only yourselves but also your children towards incurable diseases and insurmountable trouble. In order to save yourself and your loved ones from the danger of cancer, heart ailments and other social and spiritual disadvantages, let me remind you of what the scriptures say in this respect : "Those who renounce flesh foods are equally rewarded as those who perform a *yajna*."

Our NSS units

Apart from the two NSS units we already have in our college, we have a Girls Unit now, sanctioned this year, with Ms T Rose Mary, Lecturer in Botany, as the Programme Officer.

Our NSS Units have conducted a variety of activities this year. Our volunteers rendered service in the Golden Jubilee Celebrations of our Independence and in the ACTA Golden Jubilee Celebrations. We have carried out activities in our adopted centres : Vijaya Nagar Colony, Maitreyi Nagar and Gandiredulla Dibba.

Our volunteers did excellent work on the pulse polio immunization programme on 7 December '97 and 18 January '98. We conducted a rally in August '97 to make people aware of the Janmabhoomi programme. A Sadbhavana Divas rally on 20 August '97 a World AIDS Day Rally on 1st December '97 and another rally to make people aware of their right to vote are the other rallies conducted.

Our volunteers helped a lot in improving the villages at Gosala and Vanukuru on our special campain programme (21-30 Oct. '97) Fathers VA Mathew, Philomin Raj, Peter Raj and Antony Reddy visited the Camps.

On the Janmabhoomi programme in August '97 and January '98 our volunteers rendered valuable services, cleaning roads, and drains, removing excess mud-heaps on the slopes of hills and conducting a socio-economic surey. They covered Chiriturajapuram, Christianpeta, Gangireddula Dibba, Lourdhu Nagar and Varalakshmi Nagar.

ALC NSS Units conduct a Youth Festival every year in which NSS Units of different colleges in Krishna District participate. We conducted one this year also. Various competitions were held and prizes were distributed on the same day.

60 of our NSS volunteers participated in a blood grouping campaign and 15 of them were selected to donate blood.

***Programme Officers :* Ch Srirama Chandra Murthy, G Subrahmanya Sastry,T Rose Mary**

Vocational to the core

B Sc Industrial Fish & Fisheries

PLNSN Sunil Dutt DZF (1994-'97)

It is, indeed, a privilege for me to write in *Loyolite* even after becoming an alumnus. I thank the Editors for giving me this opportunity to write about my experiences as a student of the first batch of the B Sc Vocational Course, Industrial Fish and Fisheries.

The UGC launched an innovative programme of introducing vocational subjects in the conventional stream of undergraduate course from 1994-95. Vocationalisation envisages imparting technical skills to a student to take up a job immediately after his/her completion of the course. It also emphasises the development of entrepreneurial abilities in the student so that he can start his own business. Vocational education is not a terminal course; it also imparts sufficient knowledge for the vertical mobility of the student, namely, pursuing higher studies.

After screening 70 colleges at the national level, the UGC selected our college as one of the 11 colleges to introduce the vocational course "Industrial Fish and Fisheries" in the academic year 1994-97. Our batch was privileged to be the first batch.

During our three years of study, we had theory papers on all aspects of fisheries and aquaculture. The strength of the course lay in the two spells of on-the-job training we had during the 1st and 2nd years and the 2nd and 3rd years. This training helped us a lot in gaining practical experience and in facing field problems.

Being a technical course, it had equal weightage for theory and practical. The practicals were conducted not only in the well-equipped laboratories but also on the field.

"Field-oriented jobs like that of a technical officer in a feed company needs not only theoretical knowledge but also a total orientation towards practicality and field problems," said Mr GG Srinivas, Dy General Manager (Tech), Higashimaru Feeds India Ltd., applauding our practical knowledge. The same idea was expressed by my classmates, now employed in different organisations.

Sabdar Ali, working as Sales Executive in Higashimaru Feeds, attribites the success in his career to the field visits and the training he received on the course. "The analysis of water quality and other practicals were quite useful for me in doing my job easily in the Shrimp Hatchery at Kakinada and also in the R&D Labs of SIRIS," said Srikala, an alumna.

"I am indebted to the on-the job training I received in Shrimp Farming at Cochin," said Pratap Reddy also working as Technical Officer in Higashimaru Feeds. Augumana Rao, working with the Aquaculture Welfare Organisation, is thankful to the entrepreneurship development course he had during the final year of his study which made him perfect in maintaining various accounts and ledgers of the firm.

With regard to the vertical mobility, two of my class-

mates in B Sc Fisheries are doing their M Sc in Aquaculture in Nagarjuna University along with me. One of my classmates is in Andhra University doing her M Sc Marine Biotechnology & Marine Biology and one is in Madras doing M Sc Zoology with Fisheries specialisation. All of us feel that our B Sc Vocational Course Syllabus is almost equal to the M Sc syllabus of Fisheries. "Papers on Ornamental Fishery and Entrepreneurship Development, which we had in B Sc were extra to our M Sc syllabus. These papers will be quite useful when we plan a career," say B Madhavi and P Srinivas of Nagarjuna University. Prof M Bala Parameswara Rao, Head, Dept of Aquaculture, Nagarjuna University, who is a member of the Board of Studies of the B Sc Vocational Course of our college, acknowledged that our syllabus is on par with any other M Sc Aquaculture syllabus all over India. He even wants to make some changes in the M Sc Aquaculture syllabus in his Department.

Some might feel that Fisheries cannot offer a bright future. It is not true. Fisheries is a nascent field with a lot of scope for growth. The problems aquaculture is facing now are all teething problems and once everything is stabilised, aquaculture and fisheries as an industry will not look back. "When compared to any other graduate, a Fisheries graduate has ample apportunities in various fields like hatchery, farms, feed companies, processing plants, banks and private enterprises, and, by 2000 AD, no Fisheries graduate will be jobless," says Mr B Vishnu Bhatt, Deputy Director, MPEDA, Govt of India, when asked about the employment opportunities for fisheries graduates.

My exchange programme abroad

To be frank, I joined the NCC because all my friends did. They said the NCC 'C' certificate would be very useful. I didn't know at the time the delights the NCC had in store for me.

When I was in the second year, I was selected to represent AP, as the Best Air-Wing Cadet, in the Republic Day Camp, 1997. There I was adjudged Second Best Air-Wing Cadet of India. During the camp, I had tests and interviews passing which, I was told, I would be sent for a YEP (Youth Exchange Programme) in a foreign country. I did pass them and I was selected to represent India in the prestigious Indo-Canada Exchange Programme (23 July '97 to 26 January '98).

Before going to Canada, the 24 of us had an orientation. Then our Programme began in Canada. We were paired off with 24 Candian participants and each lived with a host family to learn their customs and traditions. We had individual work placements to learn a skill and interact with the local people. My work placement was in a senior citizens' home and a drug addition centre. We also undertook a community work project by voluntarily contributing free labour. We visited Toronto, Ottawa and Montreal.

Towards the end of October '97, we were in India with the Canadian participants. The Indian phase of our programme took place in Gujarat. The work in Gujarat was in the following fields : pottery, tailoring, embroidering, milk dairy, hospital, bakers. On the community work project, we helped in the construction of an old-age home. We visited the Gir Lion Sanctuary and the Somnath Temple.

As all good things must come to end, our programme concluded. We moved to Delhi for a sad parting. And now, I am back at ALC without the co-operation and permission of whose authorities, all this would have been impossible. My thanks to everyone concerned.

— *Ritesh Khandelwal* DEP 1

ANDHRA LOYOLA COLLEGE
REF. LIBRARY, VIJAYAWADA.

House dust mites and allergy

N Appanna Reader in Botany

Mites are most potential allergens. Various intramural bio-allergens like pollen, fungal spores, danders insect scales and algal component fibres were recorded earlier besides mites in the house dust. There are evidences of direct correlation between the concentration of mites and allergic manifestations in sensitive humans. Allergic attacks are more common during night, early morning or at the time of bed-making or sweeping. Skin and faecal matter of mite body act as a potent allergen.

The significant role of house dust mites is responsible for health hazards such as respiratory allergy, naso-bronchial and nasal allergy in sensitive individuals. Prominent house dust mites recorded in India are Dermatophagoides, Euroglyphus, Maloyoglyphus Tyrophagus, Acarus, Caloglyphus, Glycyphagus, Pterophagus, etc.

Compared to pollen, fungal insect and dust allergy, the percentage of house dust mites (HDM) allergy is found prominently more severe and more frequent in sensitive humans, particularly during night hours. Type of dwellings affects the prevalence of mites in homes of allergy cases, irrespective of sex. They are found more in number in ill-ventilated, damp, dark, poor-quality houses than well-ventilated houses. Usually the highest percentage contribution of house dust mites is recorded during the rainy season. Mites population varies according to heights in multi-storeyed buildings with progressive decrease along the increase in height, but close association with human habitat has been found even at higher levels.

Mites can be isolated by sieving the dust. Mites can be cultured on human dander and dog biscuits. The mite Dermatophagoides pteronyssinus is found more associated with human habitat and in large populations. Prior is more in bed dust and then more in floor dust.

Mite population can be decreased significantly by cleaning the bedrooms, brushing the beds and by airing and heating the beds in sunlight at noon time as mites are thermosusceptible. Immunotherapy and shifting of patients to hill-stations somehow give relief to the ailing victims. Cleaning the houses with vaccum cleaners regularly, washing the floors frequently and elimination of dust from corners also reduce the mite population. Use of electric devices or burning woods in bedrooms also decrease the house dust mites.

Whither Indian culture ?

K S Ravi Kumar DC 9

As the nation celebrates the 50th year of its independence, it is time for us to look back on the past and introspect what we have achieved. At this juncture one would definitely agree that we have pulled up our socks and come a long way as a nation. But, on the other hand, there has been a drastic decline in our moral and ethical values, our culture, traditions and customs. Mr T N Seshan had, evidently, a reason in saying that morality is lacking in our society. We have become so indolent and drowsy that we have forgotten the greatness of our montherland, our nationhood and our identity.

Ours is a country with a confluence of people with diverse cultures, traditions, customs, regions, religions, languages and climates. Even in the ancient times, India had excelled in the fields of spiritual attainment and intellectual growth. Four of the world's religions were born in India. India is probably the only country in the world to have these many cultures and diversities and yet united.

Decline in moral and cultural values

Ours is a country that believed in *karma yoga* (work culture). In the *Mahabharata*, Lord Krishna advised Arjuna to accomplish his duty without attachment. This attachment in modern times has moulded into materialism and is the cause of deep-rooted social evils like corruption.

Our work culture permits us to go on *bandhs* and *rasta rokos*, paralysing the common man's life and causing damage to the nation's economy. A glaring example is the live telecast of a cricket match on TV. People get glued to their TV sets, employees stay away from work and students from classes. That is the *karma yoga* we are practising now.

Japan, one of the front-runners of the world today, was turned to ashes in World War II. But, within no time, they emerged as one of the superpowers of the world. *Karma yoga* is not a doctrine there !

A country's true wealth is its people. Our country with all its wealth has 'miles to go,' despite the fact that we became independent as many as 50 years ago.

Ours is a country that believed in the four stages of life. They are *dharma, ardha, kama* and

moksha. But nowadays life seems to be only for *ardha* and *kama*. Everyone loves himself ; we are bogged down with thoughts about 'me,' 'my' and 'mine'. Our politicians, who are expected to be the guardians of law and order, are involved in many scams and scandals. The nation's economy over the years is getting accumulated in the hands of politicians or sports persons or cinema stars. Though one third of the population is below the poverty line, their cry goes in wilderness.

Westerners have taken a great interest in our music and dance and traditions and scriptures. But we, Indians, despite the fact that we have a resplendent culture and a great heritage, know very little or nothing about it. The reasons are many, but the most important of them are the present education system and the present-day media.

Our arts have taken a back seat. India is one of the few countries in the world in which all religions have been treated equally. Except a few kings like Khilji who went against the tide, the others treated all the religions equally. Akbar even introduced a religion called *Din-E-Elahi*. The religious tolerence shown by those kings is not being found now. Incidents like the demolition of Babri Masjid have questioned India's image as a secular state.

In olden days, education enabled students to develop a good intellect and critical thinking. Education in *gurukulas* used to be free of cost. But it has taken a nosedive now. Education today is only for passing examinations ; it is not a gift but an article in the market.

Conclusion

Moral and ethical values are very important for the existence of a society and for sustaining it. Great civilizations like Harappan, Egyptian and Mesapatomian perished when social evils (like corruption) became rampant. To make the younger generations aware of all these, right education teaching our culture, morality and ethics must be made a regular part of the curriculum at all levels. Education is the right means to inculcate these things.

Advice, good and wicked

To accept a benefit is to sell one's freedom. — **Pubililius Syrus**

Don't steal; thou'lt never thus compete
Successfully in business. Cheat. — **Ambrose Bierce**

Diana : queen of our hearts

K Jyothsna Priyadarsini DB 34

Westminister Abbey. Elden was singing 'Candle in the Wind' for his dearest friend, Diana. Every heart sank and every eye had a tear.

Why was Diana so genuinely loved by so many people? What was it about this extraordinary princess that made her world-famous? She was married to Prince Charles, the future king of England, for 15 years and her elder son, William, will be king after him. But there had been many important players in the royal peagent before her who never experienced such attention and affection. She was beautiful, elegant, poised and much more, but there was something else that raised Diana several notches above the global ranks of royalty, film stars, super models, celebrities -- a magic ingredient that made her one of the great cultural icons of the 20th century. It is already becoming hard to distinguish between the timeless legend of Diana in death, and the reality of her actual existence. What claims she had to immortality when she was alive have been magnified a hundred times by her premature death in a high speed car accident.

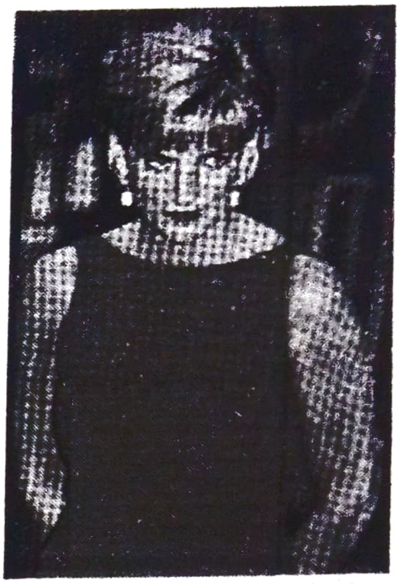

Diana was born in 1961. Her mother left her father when she was 6 and her father won the custody of the children two years later. Diana felt abandoned by her own mother and the trauma left an indelible scar which was made worse when she was bundled off to a boarding school. She could not experience any love or affection from her family. She was married to Prince Charles in 1981. She never received any love either from her husband or from her family members. But she received royal honours. She met homeless AIDS victims, cancer victims, Angolan land mine victims and leprosy patients.

Seabrook had no home and was begging on the streets. When Diana walked past, he expected the usual indifference. But she stopped, crouched down next to him and heard his story. She gave him food and directed him to a house for the homeless. He is just one of the many thousands of ordinary people whom Diana affected in her bright and all-too-brief 36 years.

Peachy's date

Peachy had a date and must look great.
The new black dress suited her best ;
Her silky hair she let loose ;
A bag on her shoulder and high-heeled shoes ;
And then a touch of lipstick pink.
'What do you think?' she asked the mirror.

It was time, but where was he ?
Angry, she muttered in a fretful tone,
'Not a moment can I wait ;
And never never will I speak to him.'
Forsaking her dainty little steps,
She strode back, huffing and puffing.

Not anon came he and cooed,
'It's me, Peachy, open the door.'
Out she rushed in a greater flutter,
Curled her arms round his neck,
And ....
Well, a Loyolite can't tell what happened next.

-- **Joseph Mathew**
NCP 23

To whom shall I compare you ?

Shall I compare you to a flower ?
No, my dear, because when plucked,
It doesn't even stay for an hour.

Shall I compare you to a star ?
No, my dear, because it can be
Admired only from afar.

Shall I compare you to the birds ?
No, my dear, because it shines
Only at night.

To whom can I compare you, then ?
To no one but you !

-- **K Ravi Varma**
NGH 12

Peachy's date

Peachy had a date and must look great.
The new black dress suited her best ;
Her silky hair she let loose ;
A bag on her shoulder and high-heeled shoes ;
And then a touch of lipstick pink.
'What do you think?' she asked the mirror.

It was time, but where was he ?
Angry, she muttered in a fretful tone,
'Not a moment can I wait ;
And never never will I speak to him.'
Forsaking her dainty little steps,
She strode back, huffing and puffing.

Not anon came he and cooed,
'It's me, Peachy, open the door.'
Out she rushed in a greater flutter,
Curled her arms round his neck,
And ....
Well, a Loyolite can't tell what happened next.

-- Joseph Mathew
NCP 23

To whom shall I compare you ?

Shall I compare you to a flower ?
No, my dear, because when plucked,
It doesn't even stay for an hour.

Shall I compare you to a star ?
No, my dear, because it can be
Admired only from afar.

Shall I compare you to the birds ?
No, my dear, because it shines
Only at night.

To whom can I compare you, then ?
To no one but you !

-- K Ravi Varma
NGH 12

Even God stopped punishing ?

From Benediction ; then, to Intervention ;
And, now, to Dereliction!
Why, O Master - nay, *et-tu* -
Change you too with times changing ?

You are without beginning,
Without end : You exist ! We live.
All living die, for even life means death,
But Existence is death's Death.

So, wherefore do you seek
To justify mean acts of meaner men,
On the rampage, violating all means of mien,
Letting loose the already lax ?

Time was, man sought only your blessing.
It elapsing, little lapses he did
'Pealing to you to intervene.
Looks as though you have looked away.

For look around and despair !
Ceaseless efforts are on to make
Little or nothing of everything and everyone ;
Man has stopped to awake.

Arise, O God, ere it is too late
To set right a parent or a teacher or a leader,
As all the three and many more think
Even God stopped punishing.

-- K Chandra Mohan
Lecturer in English

Take happiness along

You may capture the spirit of youth
If you always follow this truth :
If you bring love to all whom you know,
You will get happiness wherever you go.
Practise this formula, simple and profound,
Make life an adventure where good things are found.
Spread a bit of love, share a bit of heaven
While down here below, spread happiness even.
Joy is an attitude that costs not a cent,
A smile is a curve that makes things straight,
So keep it on your lips and make your face glow,
Take happiness with you, wherever you ago.

-- P Krishna Kishore
NO 22

What Gospel values should Jesuit alumni promote in working for the marginalised ?

Dr Michael Etukuri

Profoundly influenced by the Sermon on the Mount and the person and the example of Jesus, especially by the death on the Cross, Gandhi died a martyr's death for trying to strictly adhere to the principles of *satyagraha, ahimsa* (the pursuit of truth and non-voilence) and religious tolerance. Amidst the continued fanatic Hindu-Muslim riots and numerous cases of oppression and brutal killings of the marginalised in India and the frequent experience of various kinds of violence and oppression elsewhere in the world, the need of preaching the "Good News" to the poor in the light of Gospel values which reflect Gandhi's principles of truth, non-voilence, justice and religious tolerance seem to be more relevent today than ever before. Though the poor and the marginalised are a common factor everywhere in the world, in this short presentation, I want to concentrate on the poor and the marginalised in India.

Undoubtedly, Gandhi's principles of truth, non-voilence, justice and religious tolerance are of paramount importance in working for the marginalised in India today. However, for us, Christians, it is the person of Jesus Christ, his teaching, especially his Sermon on the Mount, and his practice, especially his example on the Cross, that should give guiding principles in working for the marginalised. More precisely, we must visualise the correct way of interpreting and understanding Jesus Christ today in order to draw from his person and teaching values that are beneficial to the marginalised in the Indian context. This task cannot be adequately fulfilled without giving due importance to both Christian faith and the situation of the poor and marginalised. That is, we must give due importance to the Scripture and Tradition which speak about Jesus Christ, the object of our faith, and give serious consideration to the hopes, desires and expectations of the marginalised Indian masses so that they may better grasp the significance of Jesus Christ in their lives and in this way experience him as saviour and liberator.

Gandhi's concept of self-suffering (in *satyagraha*) in order to convert the other, was undoubtedly drawn from Jesus' own example of accepting suffering and death on the Cross. This supreme example of self-suffering love inspired Gandhi to attach a universal significance to Jesus Christ. According to Gandhi, in his Cross, Jesus was consciously suffering the death inflicted by his assailants without submitting to their evil will. In this way, he was trying to convert his oppressors without indulging in violence, but suffering it in himself. Here I see a positive christological value in Gandhi's interpretation of the Cross. However,

Excerpts from the paper presented at the World Congress of Jesuit Alumni (9-13 July '97) at Sidney, Australia. (Dr Michael Etukuri, who is working for the Church in Germany, was a student of ALC in the early 1970's. He has done significant research in the area of Liberation Theology.)

it is unwise to believe that a marginalised person will accept the Gospel values of suffering injustice and violence voluntarily in order to convert the oppressor. The oppressor can exploit this Gospel value for his own advantage and to oppress the marginalised. To safeguard the marginalised against the oppressor using this Gospel value for his own advantage, we must conscientise him about his own personal rights and self-respect and the fallacy of the oppressor's argument. Without indulging in unnecessary violence, the marginalised can protest and refuse to cooperate with the oppressor. We must educate the marginalised about the Gospel values of non-violence and forgiveness as well as the priority of their own personal rights and self-respect. This approach was followed by Gandhi, too, in the Indian Independence Struggle. No oppressor would give up voluntarily the benefits he enjoys over the marginalised. In every non-violent struggle there is a certain amount of force or pressure exercised over the oppressor, be it moral or circumstantial. The use of such pressure, I believe, is legitimate, if it is for defending the rights or the poor and the marginalised.

Even though Jesus accepted unjust suffering voluntarily, he protested against it (for example, when a servant slapped him before the high priest). The marginalised and those who work for them should feel free to decide which situation needs to adopt the Gospel values of self-suffering and which the Gospel value of protesting and engaging in positive acts of justice. Jesus' spirit should guide us in making concrete decisions which will certainly be different from what Jesus did during his earthly existence because he did not face our situations and our problems.

The concrete practice of the general principles of structural social analysis and commitment to social justice should determine our orientation in the following of Jesus in working for the marginalised in India today. The theme of service of faith as inseparable from the promotion of justice is treated by the Thirty Second General Congregation of the Jusuits. This General Congregation believes that "faith cannot be served today unless justice is promoted." To put it differently, the right way of doing missionary work today is to do it by promoting justice, especially in situations of injustice and oppression.

Christianity is a minority religion in India and will remain so for a long time to come. Hence, it has to join hands with other major living religions in India today, for the purpose of this effective programme on behalf of the poor and oppressed classes. A concrete action programme to remedy the unjust human situation is the best common meeting point for all religions. This will ensure not only communal peace and harmony but also deeper consciousness and experience of God in and through just human relations and harmonious social order.

In India, we are the victims of a collective internalization of our unjust religio-cultural norms, customs and practices. Due to rampant ignorance and illiteracy, exploitation has become the normal way of life. In such an oppressive and pluriform religious context, a concrete response to this situation should be the common ground of our plan of action and theological reflection. This could be the best way of evangelizing, working for the marginalized and being a committed Christian in India today.

Crisis in the Land of the Thunder Dragon

Nitya Nanda Sharma AEH 14

Bhutan is a tiny Himalayan kingdom sandwiched between China and India. Its area is 47,000 sq km and it has a population of less than a million. It was in isolation from the rest of the world for a considerable period of time and has enjoyed unruffled peace and tranquillity until recently.

THE PEOPLE

There are three main ethnic groups in Bhutan : Ngalongs, Lhotsampas and Sarchops. Ngalongs, who originally migrated from Tibet and practise Tibetan Buddhism, dominate the country's political life. They form one third of the country's population. Their dialect is Dzongkha which has been declared the nation's official language. Their dress, called *Gho*, has been declared the national dress of Bhutan; it was forced upon all the others, too, in 1989.

Lhotsampas are people of Napalese origin and they practise Hinduism. Hardworking and intelligent, they have contributed a lot to the development of Bhutan. Their rapid advancement

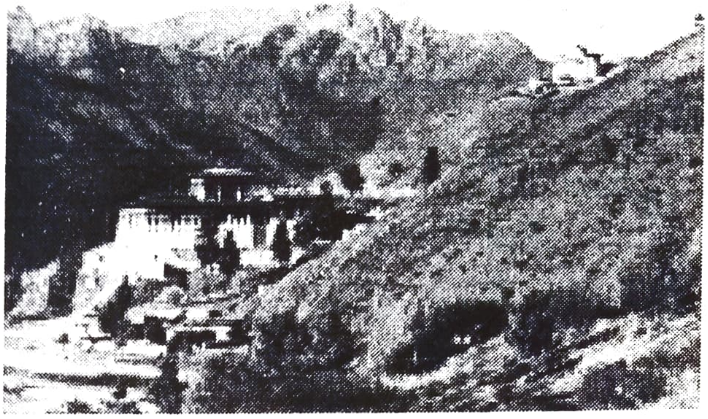

Dzong, and administrative centre

prompted the Bhutanese government to ban immigration in 1959. Their movements are restricted in the kingdom and more than half of them were evicted in the years 1990-92.

Sarchops are the original inhabitants of Bhutan. They are like Lhotsampas in their status and position under the Bhutanese law.

There are Indians also in Bhutan along the southern borders.

THE GOVERNMENT

Bhutan is known for its hereditary monarchy. The present king, Jigme Singye Wangchuk, succeeded his father, Jigme Dorgi Wangchuk, in 1972.

The king enjoys supreme authority. There is a National Assembly with 150 members, but the king does not always accept its resolutions. In any case, there is no proportional

representation in the Assembly; the members from the ruling elite account for 70% of the total strength of the House. This enables them to reject the proposals made by the Lhotsampas and Sarchops. There is no place for political parties and pressure groups. There is a high court in theory, but the *Druk Gyalpo* (King of Bhutan) is the supreme tribunal in practice.

All this the people of Bhutan had tolerated. And then something unexpected happened.

THE CRISIS

Unable to stomach the growing popularity of Lhotsampas and Sarchops, the government introduced a *Driglamnamza* ('Traditional Dress Code') and a Citizenship Act. The sole purpose of these two was to convert all the people to Buddhism in the name of Bhutanisation and 'One People One Nation.' This disturbed the Lhotsampas. The people who had earlier been granted citizenship were declared illegal immigrants. All their documents and identity cards were confiscated and they were made to leave the country empty-handed at gunpoint. The government used bullying tactics and rushed to absorb all the Lhotsampas, who are Nepali-speaking Hindus, into the Buddhist culture. Even the Nepali language was removed from the school curriculum.

Outraged by this human rights violation, the people sent a petition to the government through their representative, Mr Tek Nath Rizal, the then Royal Advisory Councillor. The outcome is Mr Rizal is still languishing in jail.

Peaceful demonstrations were launched in protest against the Dress Code and the Citizenship Act. The government labelled the southerners as a disgruntled group. It is not true because many distinguised personalities from the Sarchop community also demanded a change in the bureaucracy.

The whole country has plunged into a grave crisis now. The popularity of democracy all over the world has revolutionised the thinking of the Bhutanese and the Royal Government of Bhutan is facing a difficult time. It desperately launched an eviction drive; people were left with two options--migration or death sentence. 120,000 people were issued migration forms. Those who refused to flee were hacked to death or sentenced to solitary confinement. Torture and harassment became the order of the day.

Bhutan looks rather like desert now. Buildings and huts have been burnt down and there is no trace of human civilization in many villages. According to the records of the United Nations, 95,000 Bhutanese have been registered in UNHCR-sponsored camps in Nepal and 25,000 more are in India.

Hundred years of electron and Sir J J Thomson

T Srikumar Lecturer in Physics

A hundred years ago, in 1897, Sir J J Thomson discovered the first subatomic particle electron which opened up various new branches of Physics. In this article the background to Thomson's discovery and its significance is discussed.

At the beginning of the 19th century, the British Chemist John Dalton (1766-1844) published his famous atomic theory in which he stated that 'atom' is the smallest indivisible part of any substance. So, according to Dalton's theory, atoms cannot be subdivided further. In his book, *New System of Chemical Philosophy*, published in 1808, he showed various evidences in support of his theory. Dalton's atomic theory remained infallible to the scientific community for nearly a hundred years until the first subatomic particle electron was discovered in 1897 by another British scientist, Joseph John Thomson (1856-1940). This discovery of Thomson not only exposed the limitations of Dalton's atomic theory but also ushered in a new era in the world of Physics. To realise the significance of the discovery made by Thomson a hundred years ago, we must search for the background to this discovery.

Experiments on Electric discharge

In the early period of experiments on electro-discharge, scientists dealt with weakly charged substances. In 1746, a Dutch Physicist, Pieter van Musschenbroek (1692-1761) of Leyden University, invented a device into which a large amount of electricity could be injected. This device is known as Leyden Jar. If the charged Leyden Jar is touched with an uncharged substance, then electric charge is passed on to that body and the Jar is discharged. If the amount of charge in the Leyden Jar is large enough, then the mere presence of the Jar near a body is sufficient to discharge the Jar. In this case direct contact of the Jar with the body is not necessary because here electricity is passed onto the body through the air medium producing a flash of light and a cracking sound. During the passage of electricity through the air, the air gets heated and radiates light. Moreover, air expands during heating and when air contracts again at the end of the discharge, a cracking sound is heard. By performing various experiments with the Leyden Jar, scientists could realise that air is heated due to electric-discharge but the real nature of electricity was still unknown to them. So, they decided to know the real nature of electricity by making electric-discharge through nearly vacuum tubes. It should be mentioned here that long before the invention of Leyden Jar, in 1706, a British physicist had succeded in making electric discharge in nearly vacuum tubes. But at that time, due to the lack of sophisticated air-pump, it was not possible to evacuate the discharge tube and hence light was produced during the passage of electricity in those tubes.

In 1895, a German scientist, Johann Heinrich Wilhelm Geissler (1814-1879), invented an air-pump of superior quality using which 99.9% of air could be pumped out of a discharge tube. With the help of this pump, Geissler could construct sophisticated discharge tubes. The German Physicist Julius Plicker (1801-1868), a friend and colleague of Geissler, coined the name 'Geisssler Tube' for those discharge tubes. In those tubes, two metallic plates were kept inside and used as electrodes. The positive terminal was named "anode" and the negative terminal "cathode". It was Michael Faraday (1791-1867) who used for the first time the names anode and cathode.

While sending electric current through an evacu-

ated Geissler Tube, Plicker noticed that a greenish glow was coming out from the adjoining areas of cathode. He announced the result of this discovery in 1858. Another German physicist, Eugen Goldstein (1850-1930), after carefully observing the experiment of Plicker, could realise that the radiation depends only on the passage of electricity. In 1876, this ray, which was moving from cathode to andode, was named cathode rays by Goldstein.

In 1878, the British scientist William Crookes (1832-1919) invented a discharge tube which was better than the Geissler Tube. These discharge tubes are called Crookes Tubes. In the Geissler Tube 0.1% of air was left inside the tube, while in the Crookes Tube only 75000th part of that 0.1% air was left after evacuation. With his newly invented discharge tube, Crookes observed various properties of cathode rays. To know whether cathode rays carry any electric charge, the German scientist, Heinrich Rudolf Hertz (1857-1894), carried out an experiment in which cathode rays were passed between two paralled metallic plates carrying opposite charge. Without noticing any deviation in the path of the cathode rays, Heinrich Rudolf Hertz wrongly inferred that cathode rays are electrically neutral. He could not realise that due to the tremendous velocity of cathode rays, it is impossible to devite its path by slightly charged metallic plates. In 1895, Jean Baptiste Perrin (1870-1942) showed experimentally that any substance gets negatively charged due to the incidence of cathode rays on it. If cathode rays are, indeed, electrically, neutral, then why does any substance get negatively charged when cathode rays emerge on it? This experiment of Perrin made the scientific community sceptical about the conclusion of Hertz metioned earlier. At this juncture Thomson appeared on the scene.

Thomson and electron

In 1897, Thomson performed the same experiment of Hertz. Thomson had two advantages while conducting the experiment. He had an idea about the velocity of cathode rays because in 1894 he had calculated that the velocity of cathode rays is comparable to that of light. Secondly, the discharge tube of Thomson was better than that of Hertz and he charged the parallel matallic plates by a large amount of current.

Like Hertz, Thomson also sent cathode rays between the parallel plates and noticed the bending of cathode rays towards the positively charged plate. This experiment proved convincingly that a cathode ray is nothing but a collection of negatively charged particles. After this, determining the charge to mass ratio of cathode ray particles, Thomson showed that the mass of cathode ray particles is 1837th part the mass of a hydrogen atom. This discovery proved that the idea of Dalton, that "atom is the smallest part of any substance," is wrong.

Naming of cathode ray particles

In 1891, the Irish physicist, George Johnstone Stoney (1826-1911), suggested that the smallest electric charge derived from Faraday's law can be designated as electron. Afterwards, Thomson liked this name and, instead of smallest electric charge, the particles carrying the smallest electric charge, i.e. the cathode ray particles, were cheristened as electron. So, in 1897, Thomson discovered electron. Electron is the first subatomic particle to be discovered. Thomson received the Nobel Prize in Physics in 1906 for his theoretical and experimental work on the conduction of electric current through different gases.

Significance of Thomson's discovery

With the discovery of electron by Thomson, a new era started in the world of science and the picture regarding the constitution of matter totally changed. Scientists could realise that atom is not the ultimate stage of matter. Gradually, Rutherford's and Bohr's atomic model came up; protons, neutrons and other

subatomic particles were discovered and various new branches of Physics like nuclear physics, particle physics, etc., were developed. But within a very short period of the discovery of electron, its first positive result was enjoyed most probably by Svante August Arrhenius (1859-1927).

In the year 1884, in his doctoral thesis, Arrhenius proposed his "Theory of Electrolytic Dissociation." Nowadays this theory is common to even school students, but, at that time, it was so revolutionary that the examiners of this thesis could not accept it wholeheartedly. So, Arrhenius was awarded a doctorate degree with minimum possible marks. Thirteen years later, when electron was discovered, scientists could realise the importance of the theory of Arrhenius. Consequently, on the basis of the same research paper which secured the least possible marks, Arrhenius was awarded the Nobel Prize in Chemistry in 1903. As a mark of respect to his work on electrons, Thomson was knighted in 1908 and in the same year he was elected a Fellow of Royal Society. He died on 30 August 1940. He was laid to rest in West minister Abbey by the side of the burials of Newton, Kelvin, Darwin and Rutherford.

From the Devil's Dictionary

by Ambrose Bierce (1842-1914)

Admiration : Our polite recognition of another's resemblance to ourselves.
Bore : A person who talks when you wish him to listen.
Happiness : An agreeable sensation arising from contemplating the misery of another.
Hospitality : The virtue which induces us to feed and lodge certain persons who are not in need of food and lodging.
Idiot : A member of a large and powerful tribe whose influence in human affairs has always been dominant and controlling.
Patience : A minor form of despair, disguised as a virtue.
Politeness : The most acceptable hypocrisy.
Year : A period of 365 disappointments.

A delightful botanical tour

Twenty eight of us, students of Botany, went on a botanical tour from 24 December to 2 January. (We had to celebrate Christmas on the train itself!) We went to Ooty, Coonoor, Mysore and Bangalore.

At Ooty we stayed for four days, visiting exciting places like the Government Botanical Gardens, Viewpoint, Dodabetta, and the Boat Club. Coonoor is a small town near Ooty. The Pasteur Instititute of South India is located there. It is the only institute in South India that manufactures and supplies the rabies vaccine. The Director of the institute, Dr U Udaya Bhaskar Rao, is an old student of our college (1964). He was delighted to see us. He took us round the place, explaining everything. We also went to the beautiful SIMS Park there.

The next day we drove to Mysore through the Mudumalai and Bandipur forests. In Mysore we visited many interesting places like the Mysore Palace, Art Gallery, Zoo Park, Chamundeswari Temple, Srirangapatna and the Brindavan Gardens. Then we visited the Visveswaraiah Technical and Industrial Museum, Vidan Soudha and Lal Bagh in Bangalore.

It was a very enjoyable experience and we learnt many new things. We recorded nearly 200 plants on the tour from the Botanic gardens, Ooty and Lal Bagh.

We are immensely grateful to Dr N Appanna, Reader in Botany, who meticulously planned and organized the tour.

Feroz Khan (DZ 14), Vignan Kumar (DZ 8), GPR Raju (DZ 18)

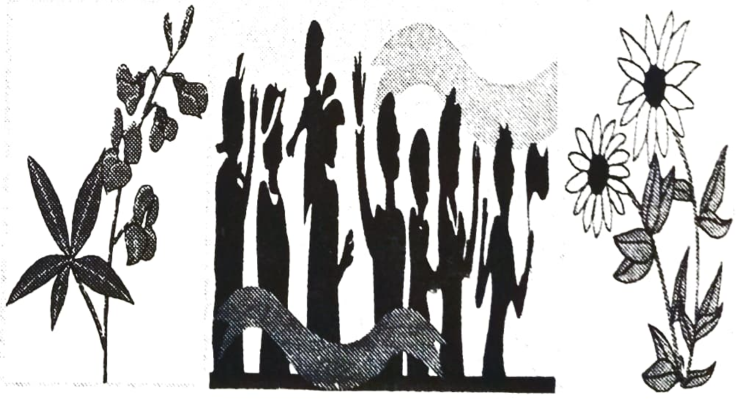

Rotaract Club of ALC

Rishab Jain NO 12

When the Rotaract Club of ALC was formed, it had only 16 members. It has 48 members now with B Jagdish (DO 8) as the President and Rishab Jain (NO 12) as the Secretary.

The Club performed splendidly last academic year (1996-97). We donated Rs 30,000 to the Rotary Blood Bank Trust and food, clothes and utensils worth Rs.1,00,000 towards cyclone relief. We rendered several services including on the pulse polio immunization programme.

Our performance this year (1997-98) has been equally noteworthy. On the 50th Independence Day (15th August '97), we organized a two-wheeler peace rally in Vijayawada, covering a distance of 25 kms.

In the competitions jointly organised by different Rotary and Rotaract Clubs in September '97, our club won a gold medal in singing and silver medals in personality test and dumb charade. Our quiz team consisting of Jagadish, Rishab and Lavanya won the second prize.

On 7 October, we conducted a pollution check on 180 vehicles and half-shading programme for 800 vehicles.

We attended the Rotaract Zonal Meet at St Theresa's College, Eluru, and presented an entertainment programme. We also attended the Complete Personality Development Workshop (20-22 Nov) organized by the Rotaract Club of Vizag Hill View. It is well-known for its Rotary Youth Leadership Awards (RYLA). Rishab won the Overall Best Participant Award and Prashant (DCP 55) and Akash (AO 12) stood 6 and 7.

Our biggest achievement took place on 7 December. 200 volunteers from ALC took part in the pulse polio immunization programme on behalf of our Club and they worked in 100 different booths in city. It was the largest delegation from any service organization in Vijayawada. This news was carried by all the newspapers of our city. We repeated this performance with 200 volunteers again in the second phase of the programme on 18 January '98. Most of the volunteers were from the B Com and Intermediate classes.

December 26 - 28 was again the time for RYLA, but this time at the national level. 45 top personalities from different colleges of our country participated in the National RYLA 1997 at Vizag. This time, again, Rishab won the top position and Prashant the second.

Our Club conducted a pollution check programme on 11 January. 400 'pollution free' certificates were issued. Food packets were distributed to 50 street children that day.

This is merely a short account of our major activities this year. Our heartfelt thanks to everyone who has helped us in our activities.

Private TV channels and their impact

V Vinay Kumar AO 56

Till the early 1990's, India was largely a 'closed' country: its economy and public departments were under the strict control of the government. The media was not an exception. Until 1991, the only TV channel we had was Doordarshan, run by the government. But from 1991, thanks to liberalisation, foreign companies began to invest in India even in sectors which were once a government monopoly. Thus, in early 1992, the BBC channel was allowed. This was followed by other channels : Star TV (1992), ZEE TV (1992), Music Television (1993), Discovery (1994), CNN (1994) and ESPN (1995).

Apart from these foreign-based channels, several Indian channels also entered the market : Sony (Hindi), ETV and Gemini (Telugu) Sun TV (Tamil), Udaya TV (Kannada) and Asianet (Malayalam). The Indian government also started channels like DD2 and DD3 and these are satellite channels telecasting programmes in regional languages. By 1996, India became one of the largest emerging media markets. The media business in India is valued at $ 8 billion in terms of viewership earnings, the number of cable connections, and advertisement.

These TV channels have now become an inevitable part of an Indian's everyday life, providing him entertainment and knowledge -- more of the former and less of the latter. Most of the channels in India are entertainment - based and a great part of this entertainment is in the form of feature films, music and film songs. According to an expert committee report, 70% of the programmes on the Indian channels are film-based, 24% of them non-film-based and only 6% of them are information ones. Only 23% of the Indians watch Discovery and the BBC channels.

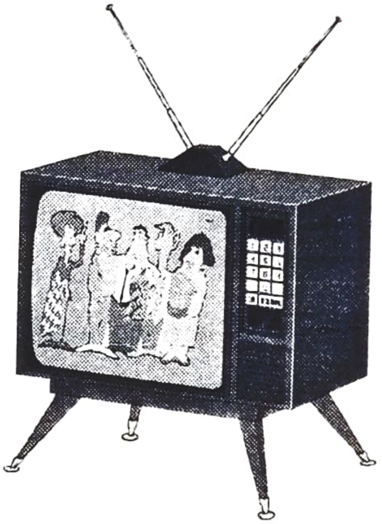

Private TV channels have greatly affected the daily routine of most Indians, especially students. A large number of them waste their time, watching film-based programmes and neglecting their studies. And they sleep less on account of TV.

The Government must take a serious view of this and regulate the functioning of these channels. The Government of India can start a corporate channel to be funded by the Central and State Governments. This channel should be exclusive to each State. It can provide both information and entertainment. The information programmes should be on agriculture, industry, trade and science. A country that spends enormous amounts of money unnecessarily can certainly afford to spend a few hundred crores on educating the people through the electronic media.

To the students

Manju Abraham
Counsellor and Career Guide

Your success lies within you,
Not in your bank account.
For the real world is
The one you look out from,
Not the one you look out on.

The discovery of the riches within one's own self is greater than the most acclaimed discovery of science. Learning to use what we already have is the most helpful learning for life. It gives us a chance to show what is in us. Give others the benefit of the wealth within you, and you will be happy. Everyone carries within his bosom the desire to accomplish something noble. Once we have set a specific goal, we have something to struggle for. The attainment of the goal will be the reward for our struggle and the hope of the reward will help us work and struggle to the end. Such work becomes pleasurable because it is a right not a duty, a choice not an obligation, a delight not a grief.

Take initiatives. If you want something to be done, don't say, 'Let them do it.' Don't ask, 'Why don't you do it?' Say: 'Let us do it.' or, 'I will do it.' If you want to play, go and join the team ; the team may not come to join you.

Be original. Rather than be a carbon copy of someone else, keep your own identity. Use all that you have -- your ideas, imagination, your background. Nothing is too little to be put to good use. Don't try to live on others' wisdom, wealth and work.

Be creative. God has given creative powers to everyone. Use them: use God's creation and remould it into better situations for a better life. Creativity has been defined as seeing ideas in new relationships, as discovering or producing something new through one's own thinking. Doing a common thing uncommonly well is the secret of achievement.

Do not bury your talents. Do not let your ideas be lost. When you are thinking along a certain line, other similar thoughts may come along. Jot them down and preserve them. Systematic planning and proper order will ensure success. Order, it is said, is Heaven's first law; nothing good happens by mere chance. Take time occasionally to sit down and evaluate your success. Are you satisfied with what you are doing? Or should you do better? What is wanting? What is it that keeps you from better performance?

Do not be proud. Believe in the value of time, the dignity of simplicity, the worth of character, the virtue of patience and the improvement of talent. Have your dreams, at the same time, and the conviction that you can, and will, accomplish them.

Respect your self. Don't worry about what others think of you. They may hardly ever think of you. Begin each day by telling yourself that you are adequate for all the demands which will be put on you that day. Self respect is the foundation and the key to other virtues and to the development of character.

Have faith in yourself. The most profitable investment a person can make is himself. Investing in yourself means to have confidence in yourself.

Solar concentration

Ch Srinivas Lecturer in Physics

Systematic efforts to harness energy were initiated in India in the year 1950. The Department of Science and Technology proposed that solar energy should become part of the life of the common man. As a first step towards it, solar cookers were sold across the country in departmental stores from 1982. Solar energy is a permanent, non-polluting, low cost running source of energy. But it requires intensive capital investment. With the consumption of conventional energy sources at a faster rate, the use of solar energy is gaining greater importance now.

To produce high temperatures, solar concentrators are used. They are for industrial and other applications. They are mainly : 1. solar furnaces 2. production of steam 3. thermodynamic conversion of heat into electricity 4. space power systems.

Most of the solar concentrators employ a reflector system. When solar rays incident on reflector (or concentrator), they will be directed towards the receiver. The receiver is a part or element at which rediation is absorbed and converted into some useful energy like steam, electricity, etc. Both the receiver and the concentrator are together called the collector. There are various types of collectors. Of them, parabolic system has a high concentration of solar rays.

In this type of concentrator, the shape of reflector is like a parabola or combination of parabolas or paraboloid. These are broadly two types : 1. line focussing parabolic concentrator and 2. point focussing parabolic or dish (or paraboloical concentrator). In both, the receiver is placed at the focus or at the focal line. They can produce temperatures ranging between 150°c to 1000°c or more. With this high temperature, we can have melting of metals, thermo-electricity generation (i.e. power generator), etc. On a clear day, we can achieve this temperature with a paraboloidal concentrator within an interval of 5 to 15 minutes.

In 1995, G Johnston took videographic flux mapping of a 400mt^r "Big dish" in Australia. We noted a peak flux in the focal region of 1.13 x 106 watts per square meter which corresponds to a concentration of 1790 suns (and normalized to 1000 watts/mt^r insolation and 100% mirror reflectivity).

Producing about 700 watt/mt (or about 188°c at the focus) at the focus of a paraboloid concentrator made up of cheaper materials is available on the market. It costs about Rs. 2,700/-. It is installed in the solar lab of Nagarjuna University. Still the topic is open to all areas of Physics.

A gentle browse on internet

S A B Nehru Lecturer in Computer Science

Simply sitting within four walls in Vijayawada, is it possible to travel throughout the world? If this question had been asked few years ago, the answer would have been a big NO, but now the answer in YES, thanks to the Internet. Using Internet, we can see even the edge of the world or we can view, as it were, the colours of Heaven and Hell.

In future this internet facility will become an essential home appliance like TV, tape-recorder and radio to everyone.

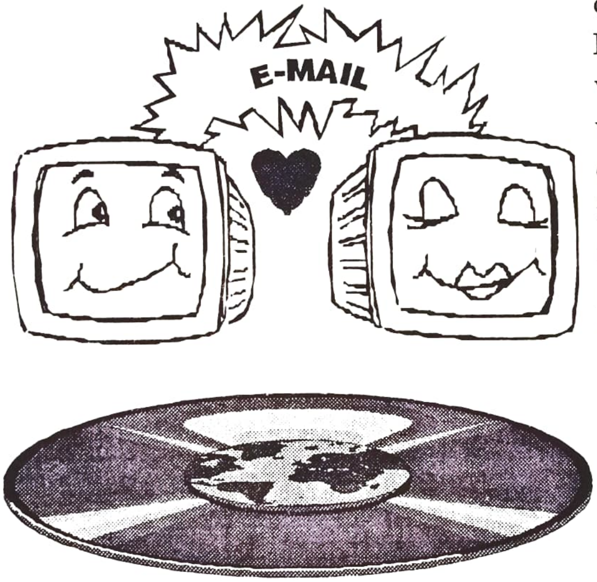

The internet can be said to be a revolution in the IT world. It gives ordinary people the ability to broadcast their ideas to millions of people around the world. Any kind of information can be sent or shared over the net by any individual and from any corner of the world. You may be male or female, rich or poor, scientist or film star, president or thief, king or queen, student or teacher or kid or grown-up, you can access to the Internet. The internet is not a place or a destination. It is a network, a mechanism to transfer data from one computer to other computers. The internet can be defined as a Global Network of Networks. It is an open world-wide communication network linking together countless thousands of computer networks through a mixture of private and public telephone lines. The internet operates on a co-operative basis and is not owned by any one entity or organization. There are service providers who supply gateways to the internet, and there are a few bodies that monitor the net. The Bill Gate Value question is "Who is the owner of the Internet"? Truly the Net is owned by many individuals. It is people like you who control their own pieces of it. It takes its shape from its users. It is the first truly free space where people are guided entirely by their own standards and ethics, with no regulating body to control any or all of it. The important thing to note here is that the internet was not set up as a commercial venture. There was still appropriate use rules that restrict the use of the internet for profit.

Actually the internet had its origins in World War II when canny British and world cops American military strategists wanted uninterruptable way of communicating with their field commanders. The internet got full support from the Pentagon during the Cold War, when Americans anticipated the annihilation of their world and

wished to devise ways in which people could communicate after such an annihilation. One of the first networks to be devised was the ARPANET (Advanced Research Projects Agency). This Net used the TCP/IP (Transfer Control Protocol/Internet Protocol) technique for transferring information across the Network.

The ARPANET was designed not to have control on one particular site that might be vulnerable to attack. The network formed a web-like pattern with each computer being able to send data to its peers via several routes. Even if one or two computers on the network or the links between them were wiped out, the others could still communicate with each other through the remaining undamaged routes. The scheme relied on "packets" of data sent out by different computers. Information in transmission was split into small packets by the host computer according the Internet Protocol (IP) standard. The packets each carrying the address and route the packets to the next closest computer to the destination. Packets would begin streaming into the destination computer and reassemble into files.

In 1980, the National Science Foundation (NSF) built a new faster backbone network based on IP to connect colleges and research institutions with new five super computing centres around the US.

The internet offers various services to the users. The popular among them include : E-mail, FTP, TELENET, GOPHER, WWW.

E-mail

Electronic mail, also known as E-mail is the widely used service on the Internet. Practically everyone on the Information Highway has a private mail box and the ability to send and receive electronic mail. E-mail offers a quick and cheap method of communication.

File-Transfer Protocol (FTP)

FTP is a way of transfer of either computer files or text-based information over the internet.

Telenet

FTP, short for telephone network, is a convenient way to access remote data bases. Telenet helps you use another internet tool--Archia a data base of File Transfer Protocol(FTP) sites. Archia serves to gather hundreds of thousands of Public files from all over the world and index them. You tell Archia what you are looking for and Archia sends you the FTP site name and the path to the program.

Gopher

It is actually a simple search tool for information retrieval. Because users don't have to know how to look for information, it is a friendly way to "go-for" this or that file and retrieval online resources from the Net.

World Wide Web (WWW)

The World Wide Web is often confused with the internet itself. It is in fact the fastest growing part of the internet. While the internet is the physical network of interconnected computers, WWW is a vast network of documents that combines text, images, audio and video in digitized form that can be accessed (with the help of the Web Browser) on the internet.

Adieu, my *alma mater*, adieu

T K Thulasi Das
Lecturer in Chemistry

ALC is a half-century-old institution devoted to the cause of education. A galaxy of principals and lecturers of great eminence contributed to the academic and cultural heritage of this famous institution. To be privileged to be a student of this college has been a special opportunity till recently for the reason that it is a prestigious college in the State with a rich traditional background.

I take pride in the fact that my siblings and I have been the alumni of this exceptional institution. It was in 1958 that I first entered the portals of this great institution as a student. My joining the staff of this prestigious college took place in 1961 as a Demonstrator in Chemistry. It has been a rare privilege, a God-given privilege, bestowed upon me to graze on the lush pastures of this great institution for nearly 40 years. I salute my *alma mater* reverentially and affectionately for having infused in me courage, confidence, faithfulness, integrity, steadfastness and sense of dedication to mould myself into the fullfledged person that I am today.

It shall be in the fitness of things to recall the personalities who lent me the required qualities. My dedicated and devoted teachers instilled in me a quest for knowledge. The aim of teaching of all those eminent teachers was this : "Work hard, do your duty, the fruit is not your concern' *(Baghavad Gita)*. This I practised to the letter and emerged successful in many a turbulent time.

I was strict and duty-minded in the classroom, but liberal and affectionate outside. My being strict is not without dividend. My students soon learnt to fall in line with me and harvested the maximum benefit in the process of learning. This has taken many of my students to the pinnacles of glory.

I still remember the days when the theory classes in general and practical classes in particular in the Chemistry Department were conducted with sincere commitment without any laxity in order to prepare the students to show their real worth in any test. It was more a fraternity than a teacher-and-taught relationship that existed in the laboratory since the practical classes very often extended beyond the stipulated time when the students had their doubts cleared. This sort of fraternity I have enjoyed all through my service.

I venture to make a special mention here. I am singularly fortunate to enjoy the warmth of love, affection and respect of my old students who occupy high position in all walks of life. There have been many that showered on me their compliments and critical appreciation. This inculcated in me the desire to widen my knowledge of Chemistry.

It has been my luck that I could win the confidence of the successive seasoned Principals, in

Farewell address given by Mr T K Thulasi Das on his retirement from the Department of Chemistry on 31 December '97.

particular, Fr Mathias, Fr Gordon, Fr Francis and Fr Kuriakose, who entrusted me with some assignments. I can say that I repaid the debt of gratitude I owed to this *alma mater* in my humble way as General Secretary, Old Boys Association, for three terms.

If I conducted myself throughout my service without a blemish, the credit goes to my superiors, colleagues, students and friends who showered on me their love, affection and confidence. If I was of some help to people in private, it was because of their goodness in seeking my advice and help. It people appreciate me, it is their greatness. If there is any dislike from any corner. I attribute it to my weakness. I consider their love and their dislike in the same vein.

My ardent desire is to be a teacher foremost. This led me to win the bearts of many of my students through the process of teaching and learning. This ardous path selected by me gave me great satisfaction and contentment.

I could achieve all this only because of the traditions and customs of this college. A person, to be successful, has to have humility, honesty and commitment without the qualities of inflated ego, self-praise and, above all, to be willing to cooperate with all. I can confess with confidence that my *alma mater* endowed me with all these.

I once again salute my *alma mater* with reverence.

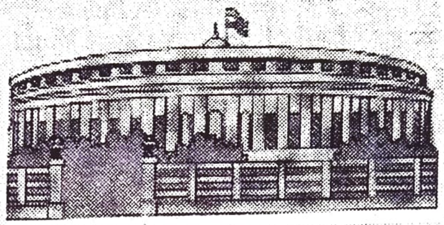

Survey suggests Congress victory

The Department of Political Science conducted an opinion poll about the outcome of the 1998 Lok Sabha elections. In the first week of February '98, 500 voters were interviewed at the railway station, bus station and the market.

The opinion poll reveals that 49% of the voters of the State prefer Congress to Telugu Desam. 245/500 support Congress and 219 TD. BJP emerges third with 21.8% supporting it.

Who is their choice for the Prime Ministerial position ? Mr Vajpayee's ratings are the highest (241/500), followed by Mrs Gandhi's (118 / 500) whose foreign origin is not objectionable to the majority (64.6%) of the voters. The ratings of the other leaders are : Mr Kesri 6%, Mr Kanshiram 6%, Mr IK Gujral 5.6%, Mr Jyoti Basu 5.6% and Mr Chandrababu Naidu 5%. There are a few voters for Mr Manmohan Singh and Mr Rahul Gandhi also.

The poll suggests a BJP-led government (195 / 500) at the Centre. 127 / 500 predict a Congress-led government, 8.4% predict a UF-led government and 8% a UF-Congress led one.

Since 1977, the Department of Political Science has conducted an opinion poll before every general election and the survey has been published in many local newspapers.

S P Rama Raju
Head
Dept of Political Science

The long coveted title

P Kishore Chandra
NGH 17

The saying goes, "The game is never lost till won." One of the budding stars of Indian tennis proved it virtually true. The pride which Mahesh Bhupathi cornered out of his most memorable victory can be shared by the entire nation in the golden jubilee year of our independence.

The erstwhile superstar's father, Ramanathan Krishnan, and son, Ramesh Krishnan, brothers Vijay Amritraj and Anand Amritraj, cherished the Grand Slam even in their dreams. But in reality these illustrious persons in India's tennis circuit would never have dreamt of Mahesh's accomplishment. Such is the significance of Bhupathi's achievement.

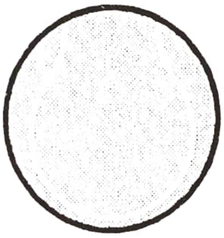

Sheer confidence in his own strength, a positive approach and, of course, the blessings of God have put Mahesh on the padestal he stands on now. His bright and luminous eyes themselves reveal his enthusiasm and dedication to work. The triumph which Mahesh met with in companionship with his partner has opened a new leaf in the annals of the French Open to etch in golden letters an Indian player's name.

June 7, 1997 was a day of sweet remembrance for India and the Bhupathi family. Joining Japan's Rika Hiraki, 25, Mahesh Bhupathi, 23, had clinched the mixed doubles trophy at the French Open. The earlier qualifying matches were a testimony to their concerted efforts and mutual understanding. Indeed, Mahesh was in high spirits at the time of the play.

Surprising to one's imagination, the coveted French Open this year has ejected obscure players as Champions making the Titans fall like nine pins. As success eluded former French Open champions, Thomas Muster, Yergeny Kafelnikov (defending Champion) and Sergei Bruguera and the World No. 1 Martina Hingis, from the shadows emerged new and unpredictable stars that claimed the crown at Stade Roland Garoos : 20-year-old Brazilian Gustavo Kvertan, ranked 66 in the world, with no ATP titles to his credit, emerged men's singles champion. At the same time, 19-year old Iva Majoli shocked World No.1 Martina Hingis in her claim to women's singles championship. Following the same style, the mixed doubles championship was taken off by virtually unknown contenders.

The laurels brought by Bhupathi add to the bronze medal by Leander Paes at Atlanta. When the spotlight on Indian sports at international level was getting dimmed, these two victors have recharged the lights to glow much better. The duo of Mahesh and Paes is well settled. This is proved by their spectacular victories in ATP doubles in Chennai and Prague. These had proceeded some more scintillating wins.

With a lot of innate talent, Mahesh has a very bright future. In the turbulent times ahead for tennis, this 23-year-old new star on the Indian firmament will be watched with abiding excitement by all sports lovers.

Department of Physical Education : Report for 1997-'98

I am glad to present the annual report for the academic year 1997-'98.

In July and August '97, the Dept of Physical Education conducted intramurals in football, basketball, volleyball, cricket, table-tennis and chess. To encourage better participation of students in games, inter-hostel competitions were started in volleyball, basketball, football and cricket. The Sanjeevan Hostel won in 3 out of 4 events. The Dept conducted Athletic Meet separately for Intermediate students. Their participation was encouraging. In view of the Krishna District Jr Colleges Sports and Games Meet, we will conduct sports and games separately for Intermediate students at the very begining of the next academic year.

ACHIEVEMENTS

Inter-Collegiate Tournaments

We fielded 7 teams in inter-collegiate tournaments in football, hockey, athletics, cricket, swimming, table tennis and, for the first time, cross country. We won 4 championships.

Athletics

I am very happy to place on record the achievements of our athletic team which won the championship for the second time in succession with an all-time Nagarjuna University record of 80 points followed by Zakir Hussain College, Ibrahimpatnam, with 27 points.

Congratulations to the ALC athletic team! A special mention must be made of J Koteswararao, NET 14, who won the individual championship with 18 points. M Srinivasa Chowdary, MCA (Previous), was declared the fastest man of Nagarjuna University. The ALC athletic team has become very popular in Nagarjuna University sports, thanks to the efforts and hard work of J Koteswararao, M Srinivasa Chowdary, P Jyothendra, M Ashok and P Bapuji.

Football

ALC lifted the Nagarjuna University Football Cup for the year 1997-'98. Hats off to the ALC football team which won the trophy for the third time in succession ! From the inception of NU (i.e. 1997-'98), our football team has won the Inter-Collegiate Trophy for 13 years running and for the remaining 4 years, runners-up. A word of special mention must be made of our stars, namely, Rajenious, Prem Kumar, Ramachandrareddy, Sebastian, Samuel, all of I year degree, and V V Kiran of III B.Sc.

Hockey

ALC emerged victorious and regained the NU Hockey Cup after a 1apse of one year. ALC are champions in the Inter-Collegiate Tournaments for 13 years and runners-up for 3 years.

Intermediate Athletic Team

Our Inter team secured the 3rd position in the Krishna District Jr Colleges Sports Meet held at Thiruvuru. Good effort from the Junior stars, Venkatarao, Pavan, Justine and team.

Individual Achievements

1. J Ramu, NEH 34, won 13 Gold, 10 Silver and 8 Bronze in the state level triathlon and swimming events and also participated in the All-India Cycle Road Race, 160 kms,

Hyderabad to Nizamabad, and secured 24th place in the country. Ramu had the privilege of representing our State in the 4th National Games held at Bangalore from 29 June to 12 July 1997. He has participated in 8 National Meets this year, representing our State in New Delhi, Pune, Kerala, Madras, Bangalore, etc.

2. R Srikanth, RMC 101. A Junior Triathlon specialist who represented AP at the Jr Nationals Meet 6 times in this year. He won 6 Gold, 15 Silver, 3 Bronze at the State level Juniors and School games meets held at Hyderabad, Pune, Vizag, Kurnool, etc.

3. D John Anthony, Jr Inter, TMC 77, won 14 Silver and 1 Bronze in the State level Triathlon and swimming events. He participated in 4 national meets held at Panaji, Pune, Bangalore and Secunderabad. I am extremely happy to place on record that D John Anthony has been selected as national swimmer for the national games to be conducted in the year 2000.

4. N Srinivasachowdary, fastest man of Nagarjuna University, was a member of 4x100 mts relay team which got the first place. Represented Nagarjuna University in Athletics. He won the third position in the Open State Meet held at Vizag in 100mts.

5. J Koteswararao, NET 14. Champion of Nagarjuna University Athletic Meet. He won the first place in 5 kms, 10 kms, 20 kms and the second place in 1500 mts; member of the 4x400 mts relay team which won the second place. Represented Nagarjuna University in Athletics. He stood first in the Open State Meet (Men) in 5 kms event at Vizag. He got the third position in the CM Cup in 5 kms held at Nellore. He won the first position in the cross country event in Nagarjuna University and participated in the All-India Cross Country Meet held at New Delhi.

6. P Jyotendra, Final B.A., stood first in triple jump, second in long jump, third in 200 mts and was a member of the 400 mts relay team which won the first place in the Nagarjuna University Athletic Meet.

7. M Ashok, Final B.A., stood first in 110 hurdles and 400 hurdles in Nagarjuna University Athletic Meet. He was a member of 4x100 mts relay team which won the first place. He stood second in 400 mts hurdles in the Open State Meet held at Vizag.

8. P Bapuji stood first in 1500 mts, second in 800 mts and second in 5 kms and 10 kms in the Nagarjuna University Athletic Meet. He stood second in the cross country event in Nagarjuna University and represented the Nagarjuna University cross country team at the All-India Cross Country Meet held at New Delhi.

9. V V Kiran represented Nagarjuna University in football. He stood third in long jump and was a member of the 4x100 mts relay team in the Nagarjuna University Athletic Meet.

10. Mastan Rao, a member of ALC Athletic Team, won the third position in decathlon and polevault.

11. K Vijay represented Nagarjuna University in lawn tennis consecutively for the third time.

12. Rajesh represented Nagarjuna University in table tennis for the second time in succession.

13. B Samuel, II B.A., represented Nagarjuna University in hockey.

14. P Raj Gopal, III B.A., represented and captained Nagarjuna University hockey team. He represented the University twice.

-- *JV Nagendra Prasad*
Director of Physical Education

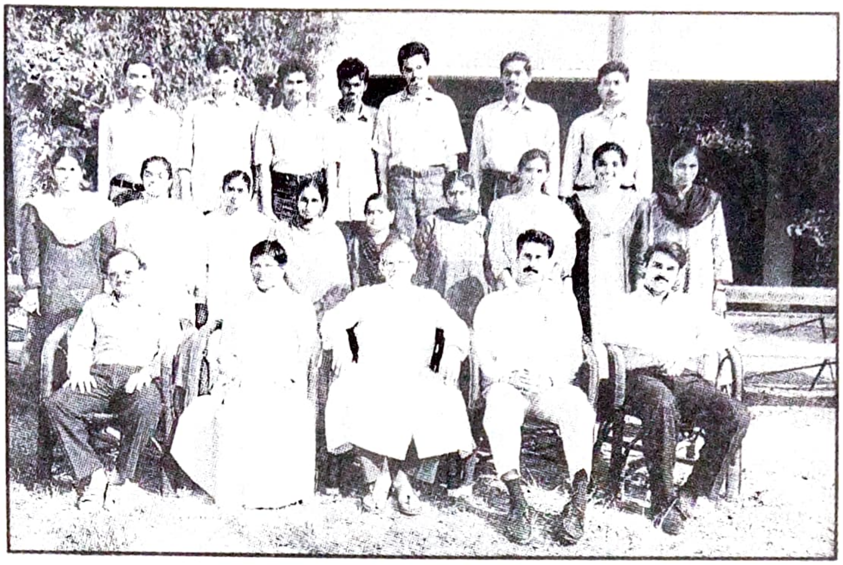

M.A., Final (English Literature)

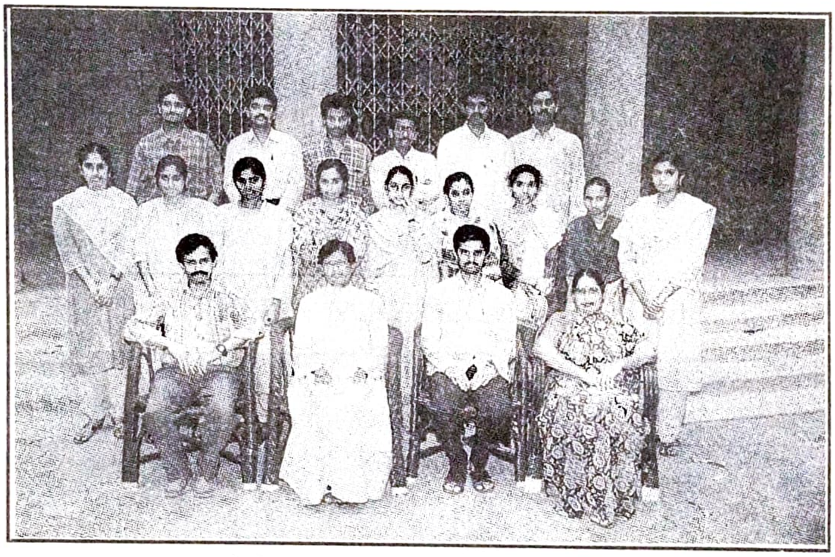

M.A., Final (Social Work)

M.Sc, Final (Electronics)

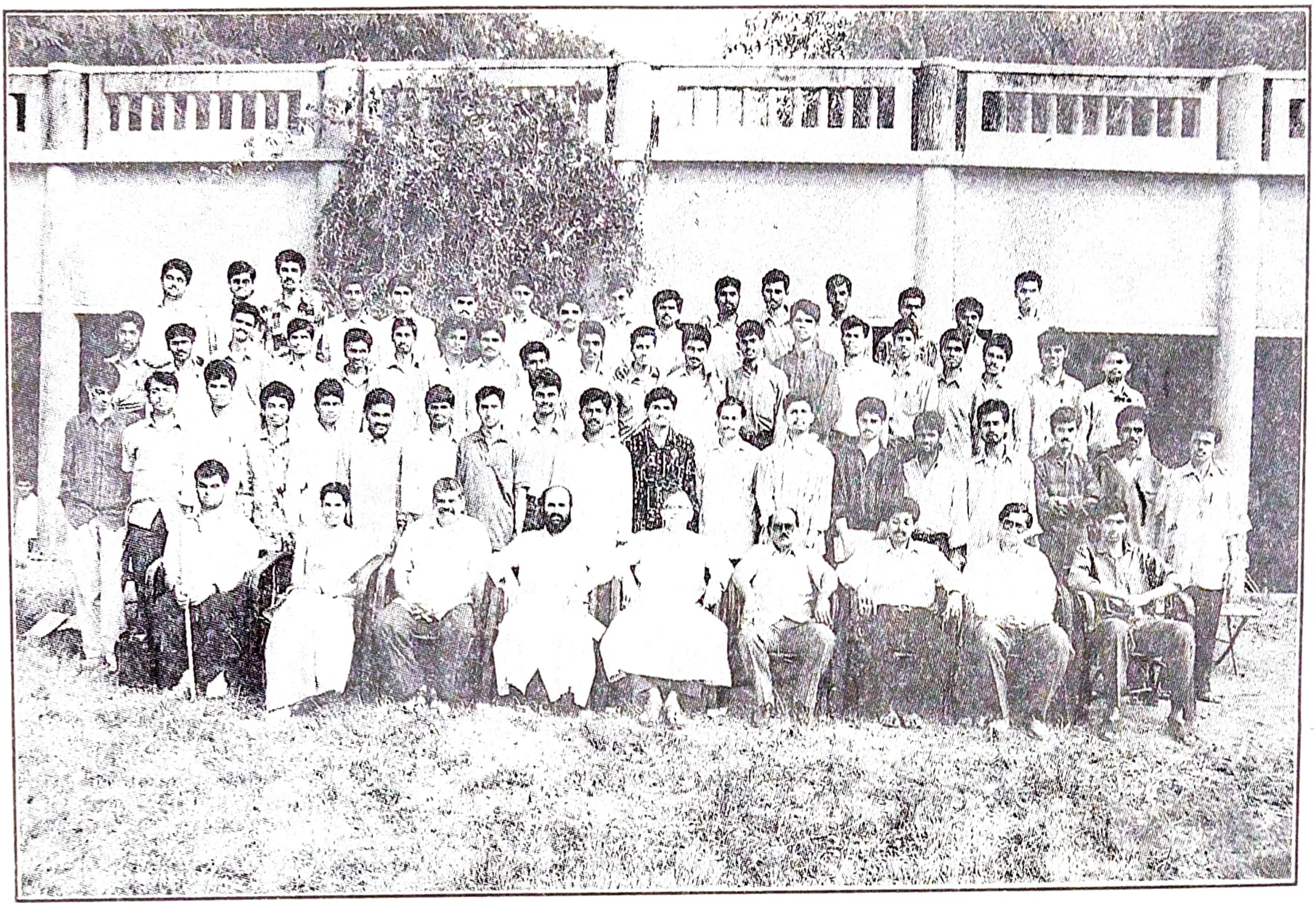

III B.A. (DGH, DEH, DEM and DET)

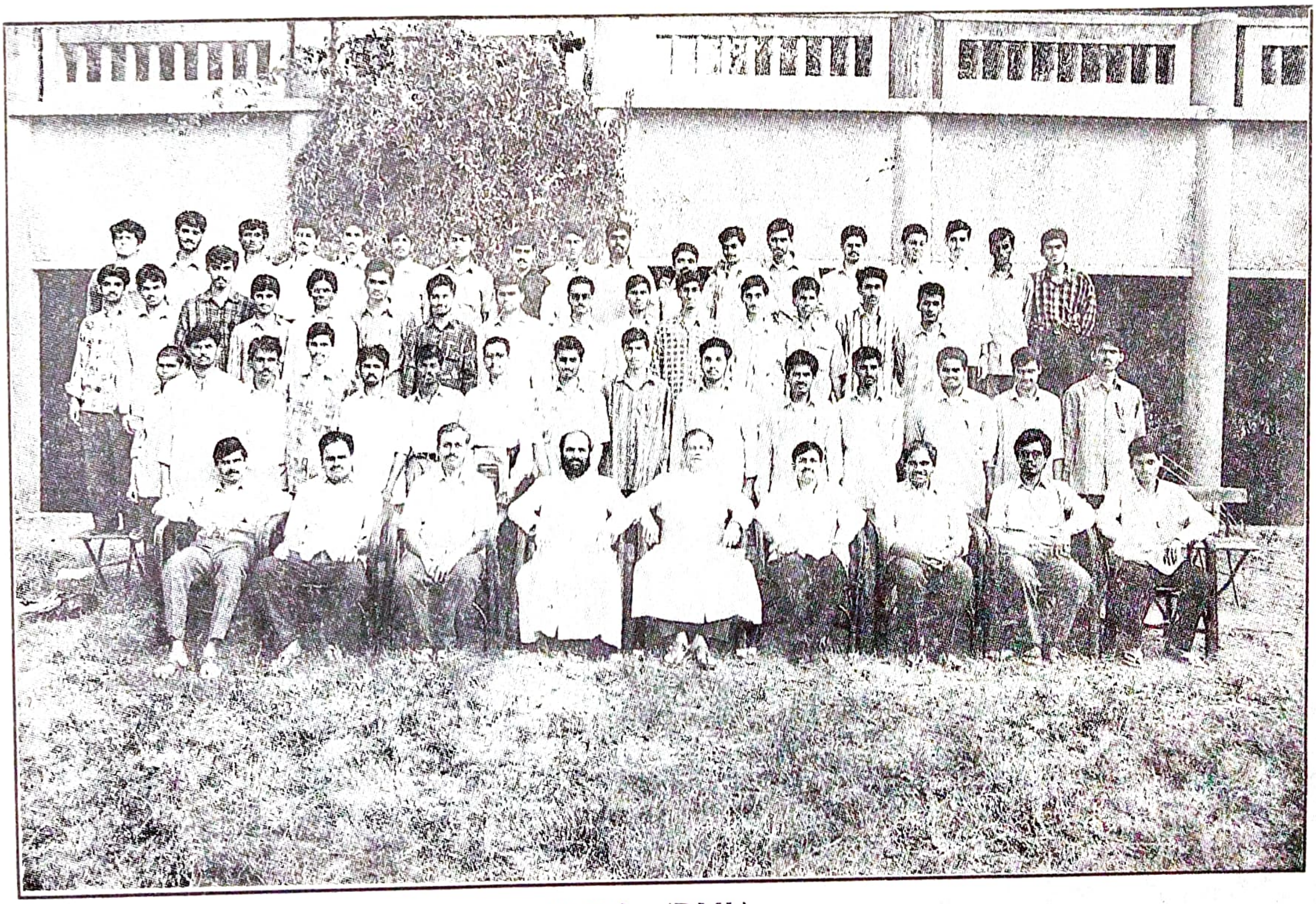

III B.Sc. (DML)

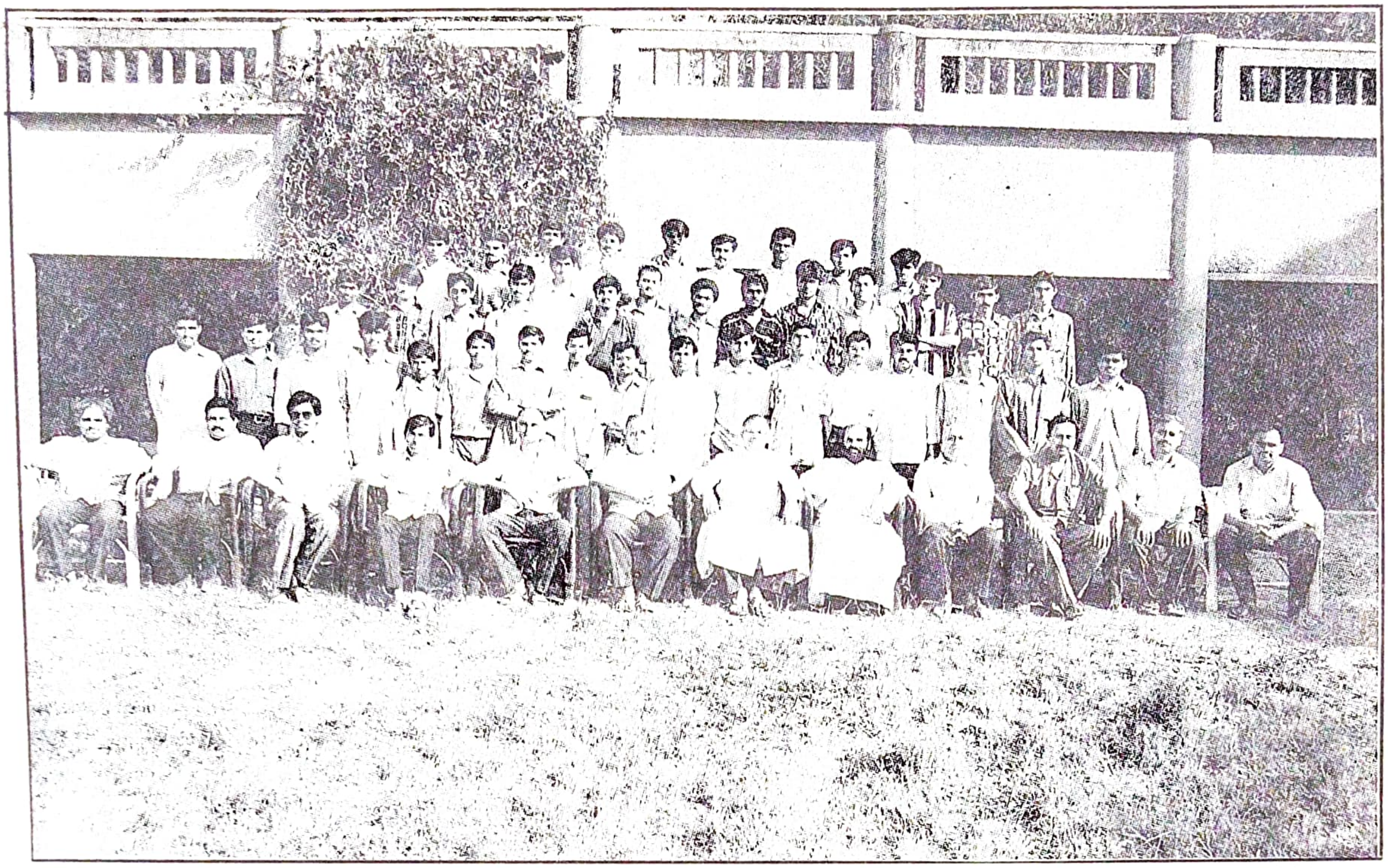

III B.Sc. (DP)

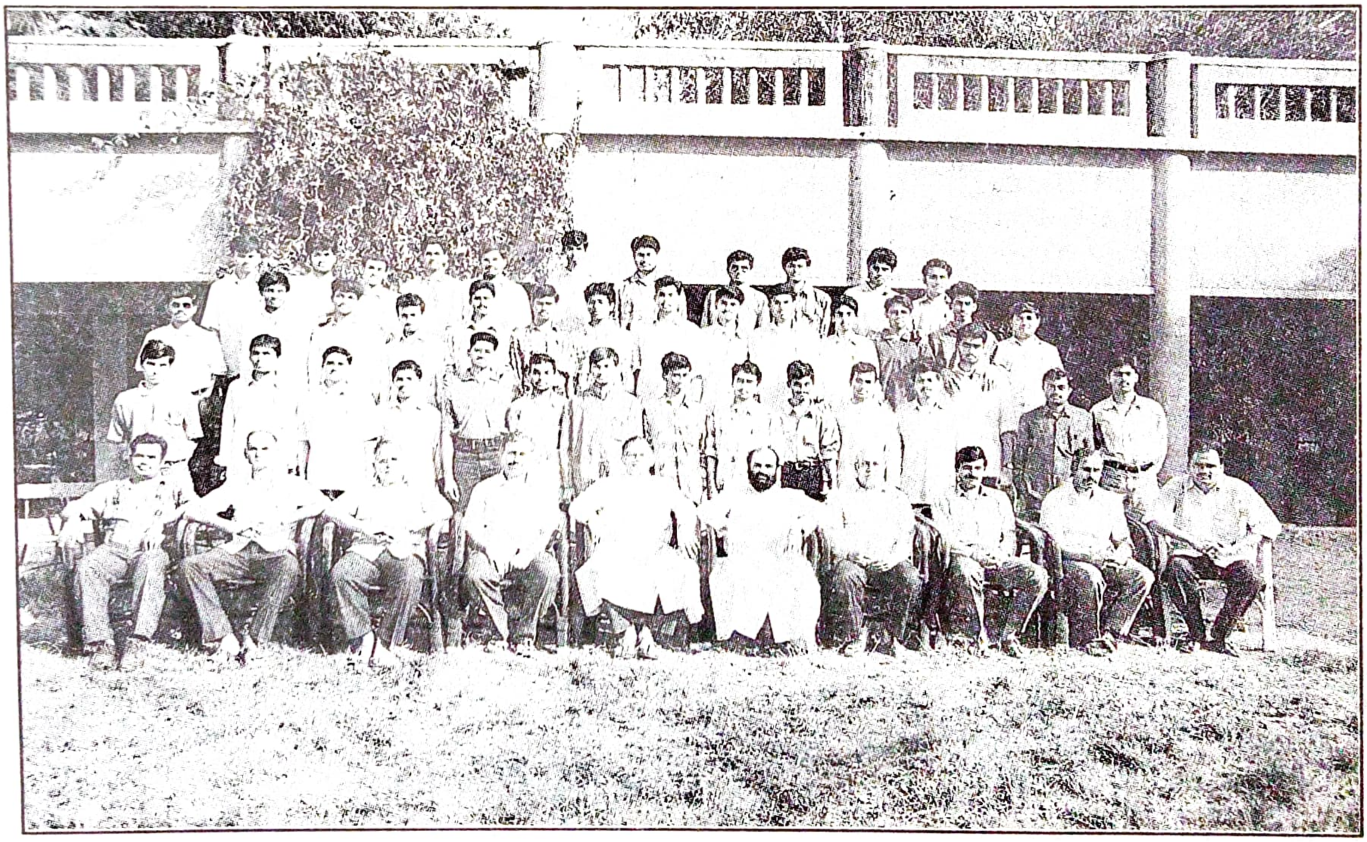

III B.Sc. (DC)

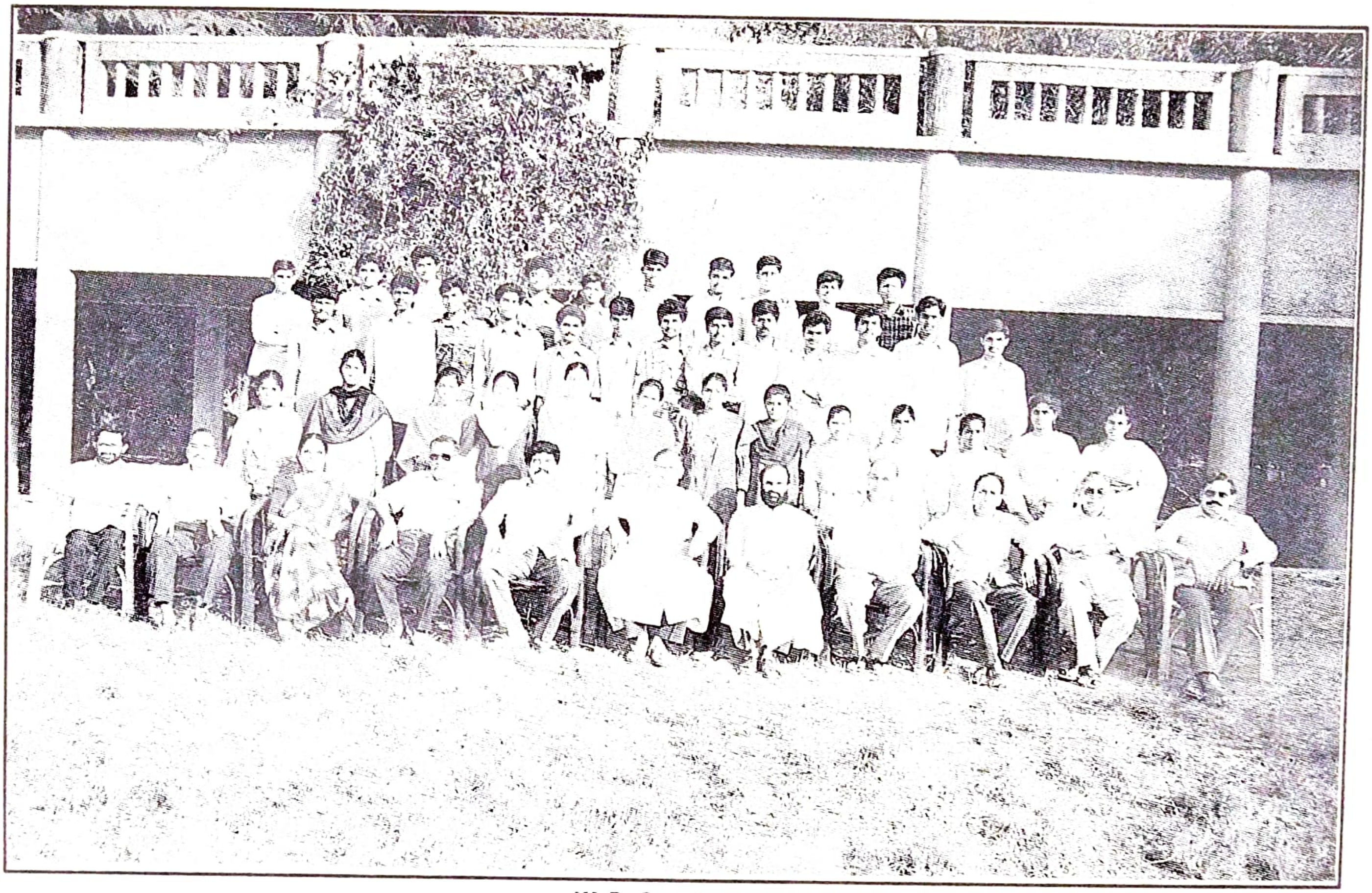

III B.Sc. (DB)

III B.Sc. (DZ and DZF)

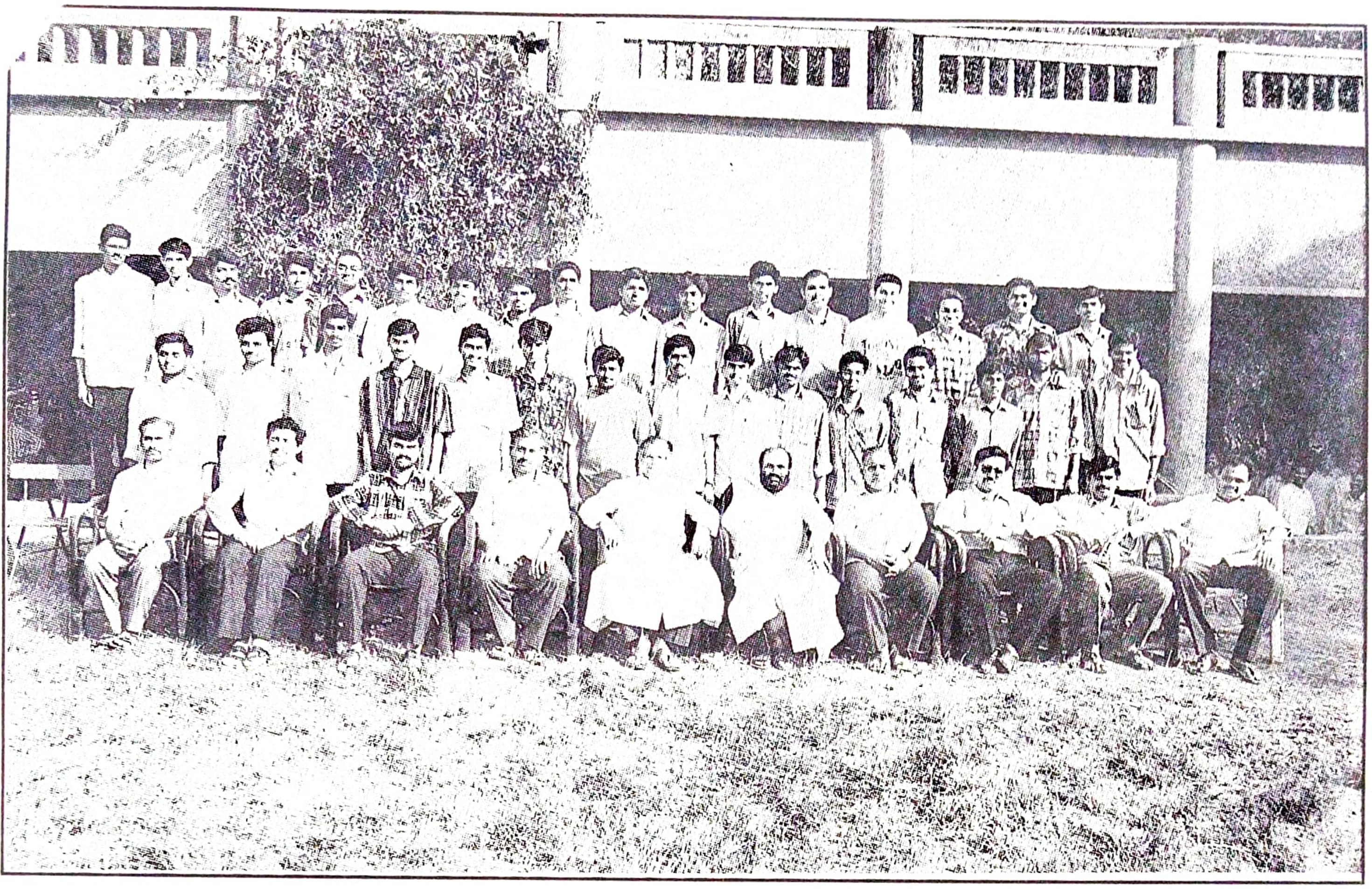

III B.Sc. (DEP)

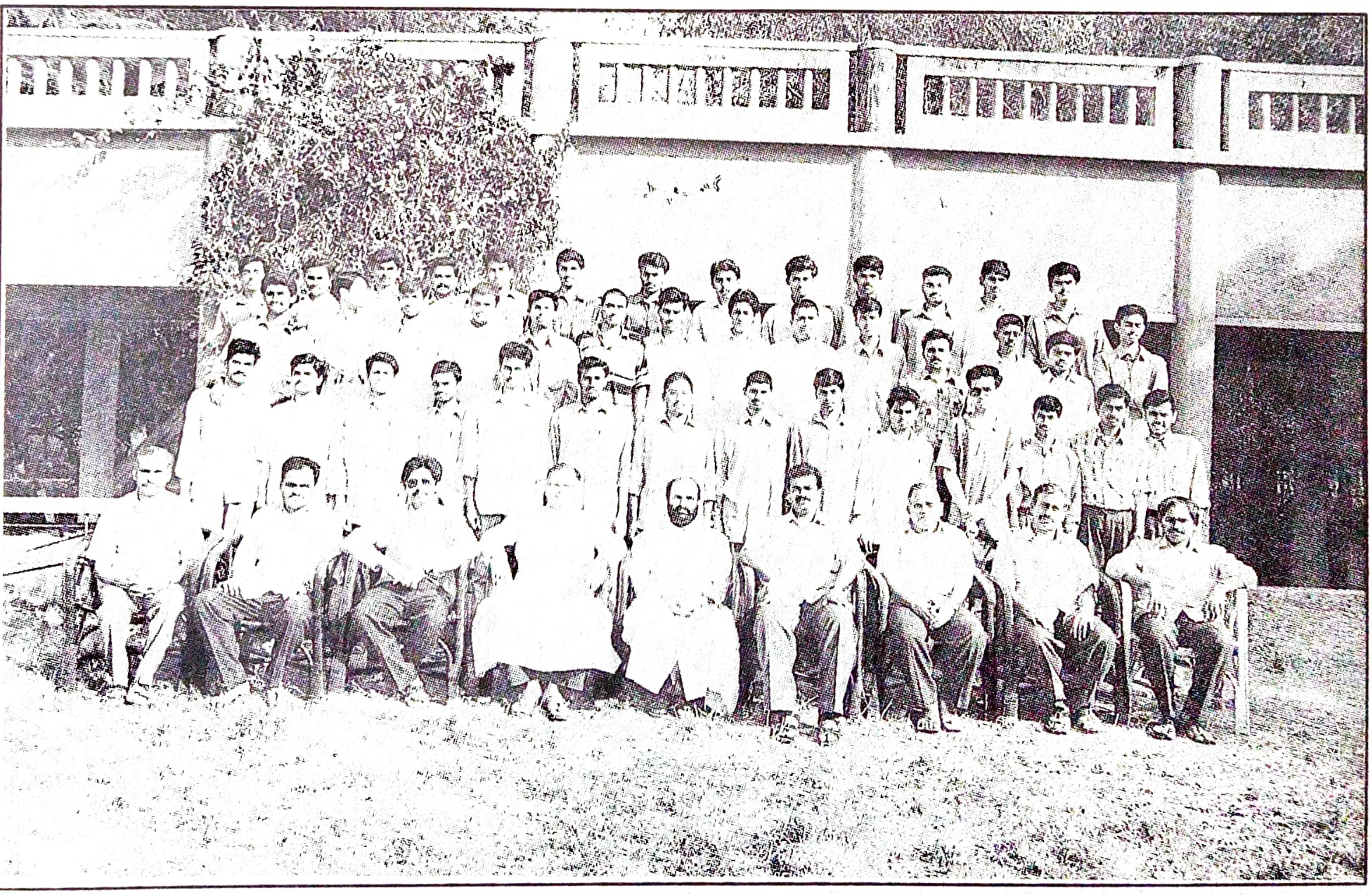

III B.Sc. (DCP)

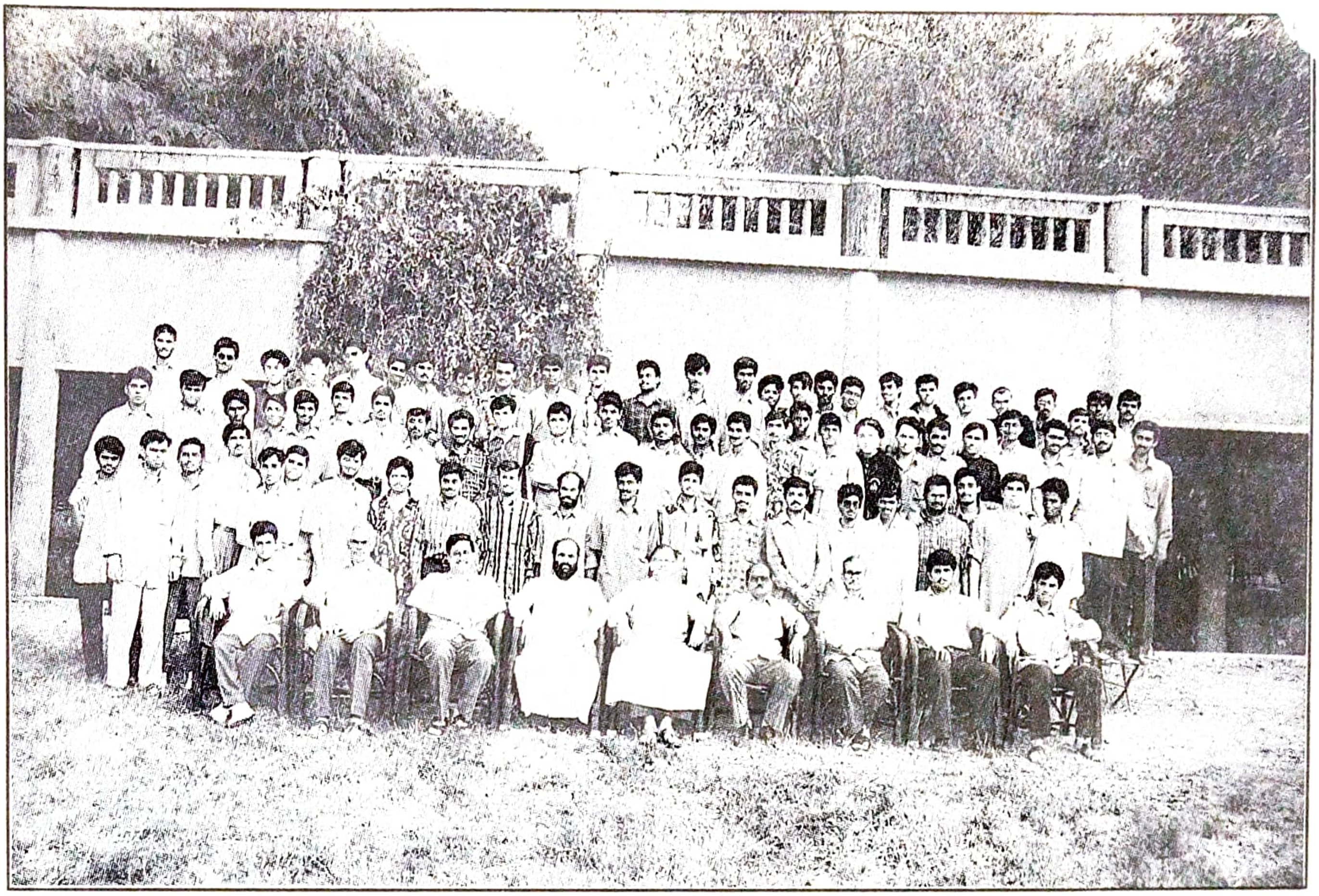

III B.Com. (DO)

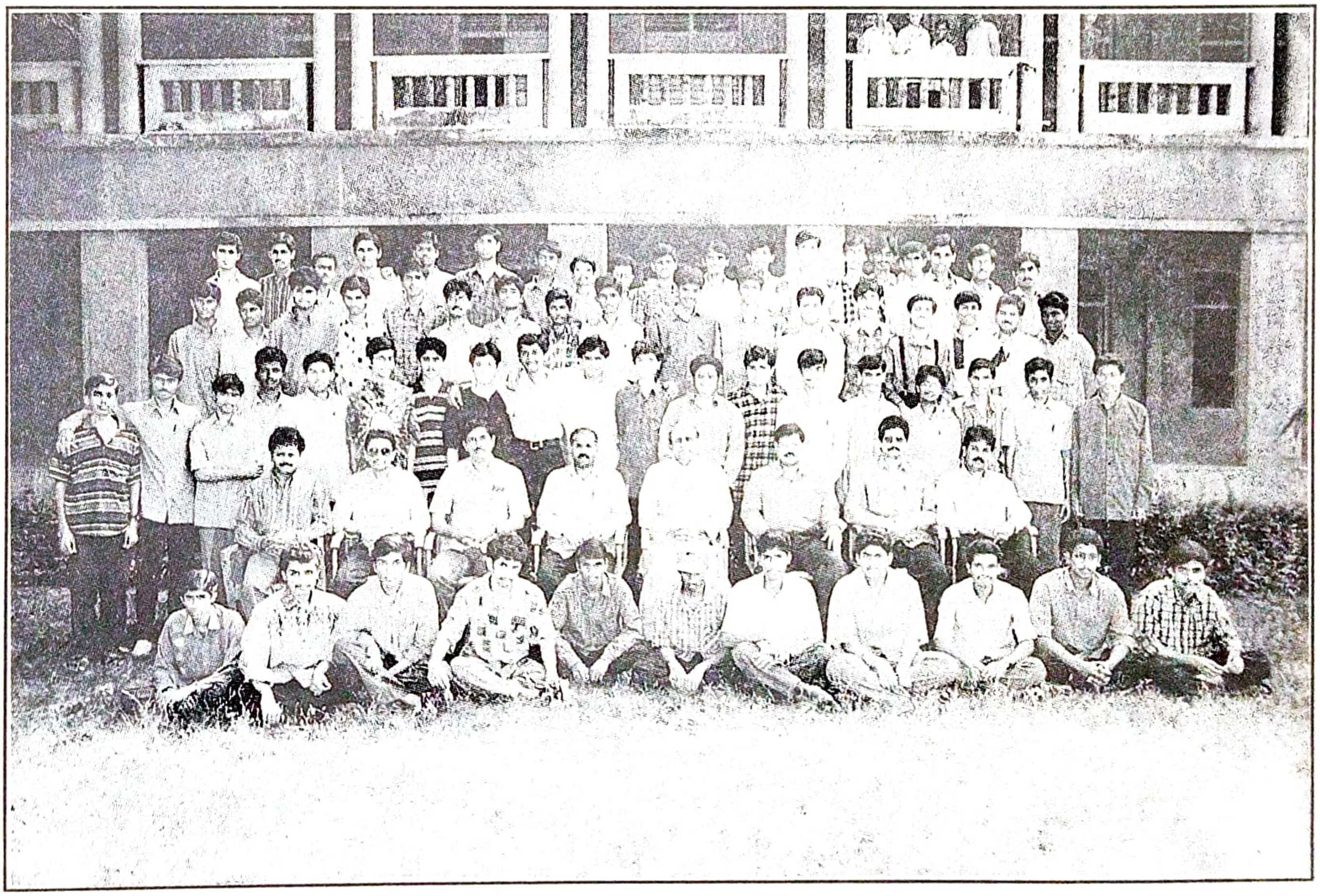

Senior Intermediate (RA)

Senior Intermediate (RM)

Senior Intermediate (RMY)

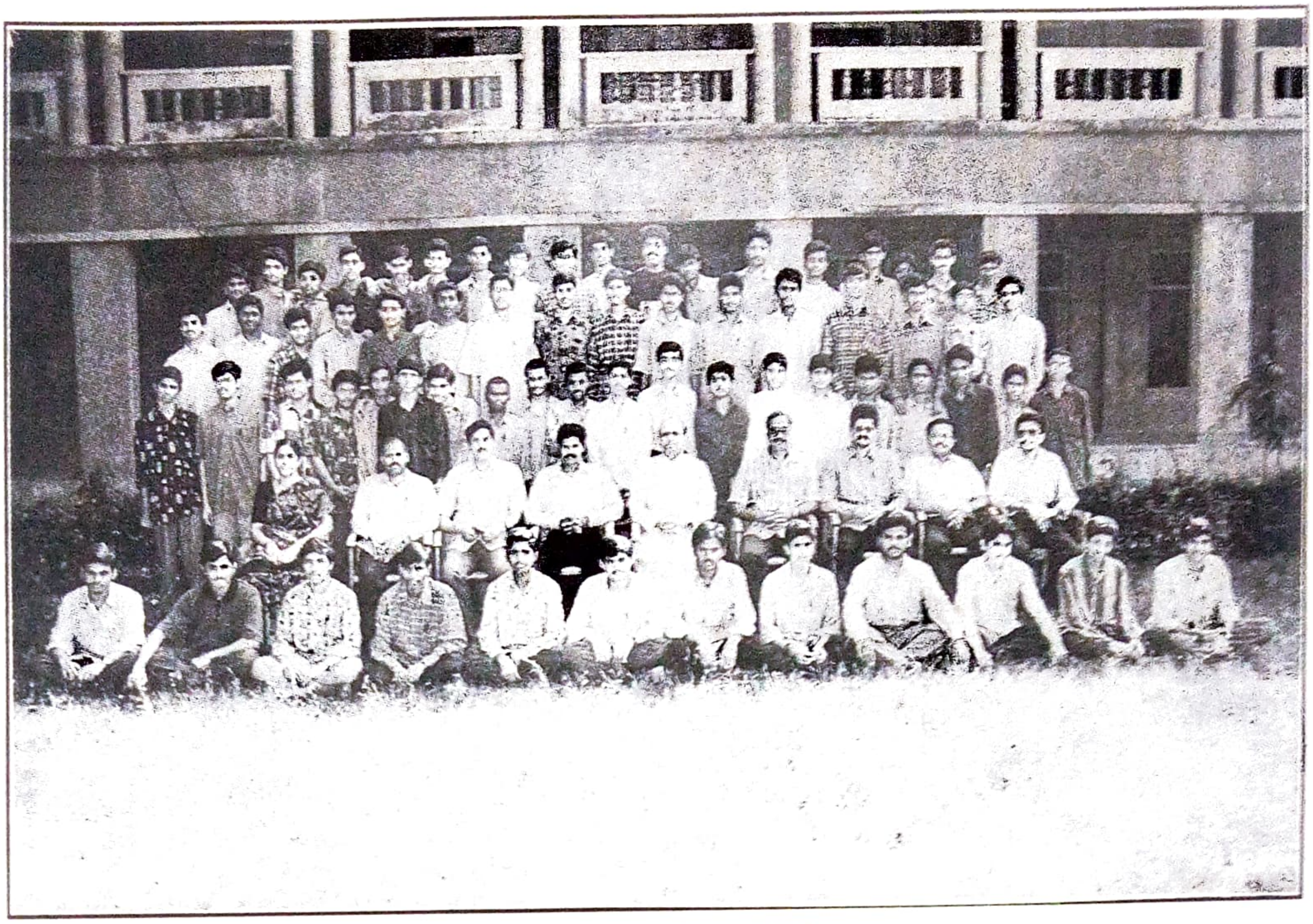

Senior Intermediate (RMC)

Senior Intermediate (RB)

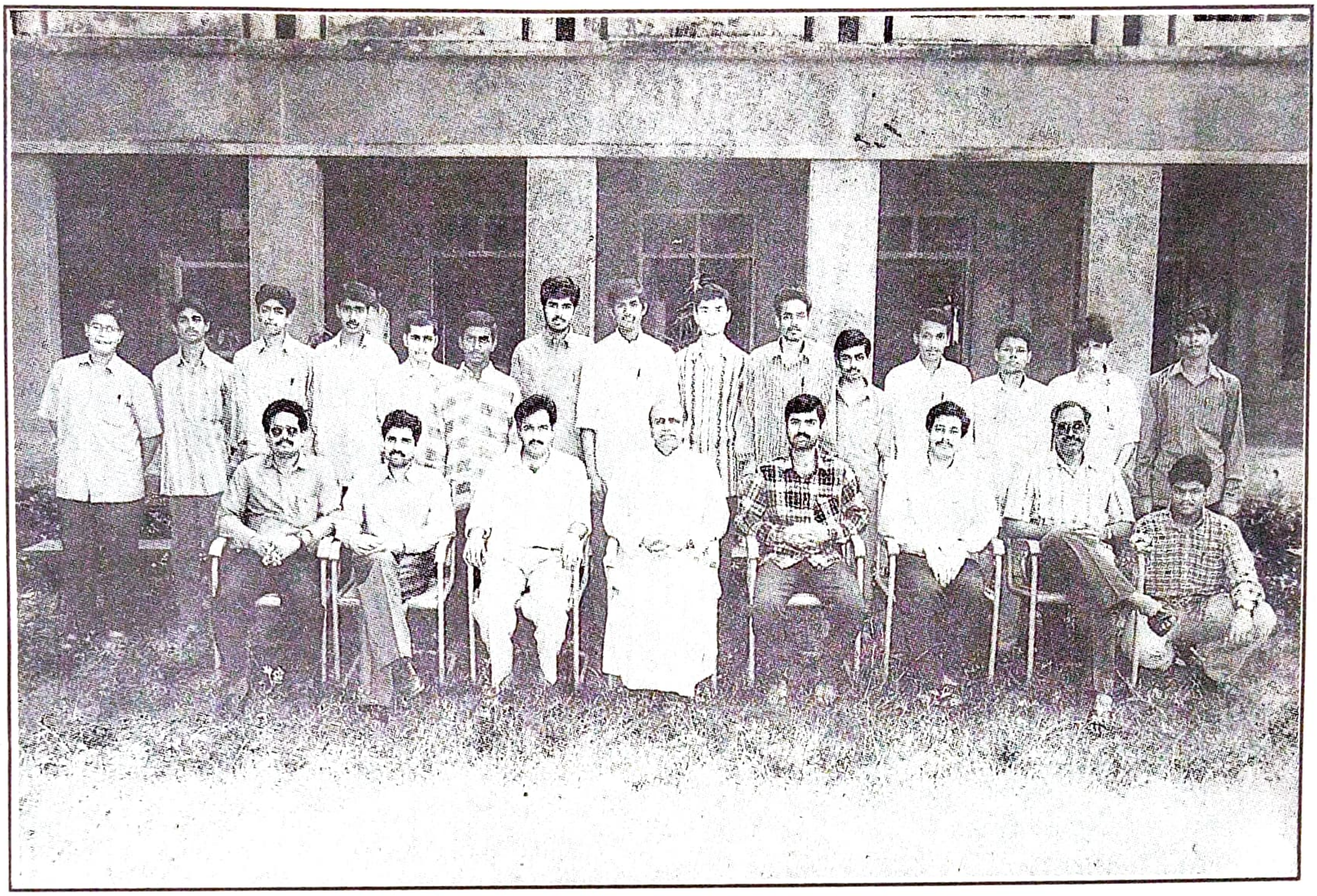

Senior Intermediate (RCP)

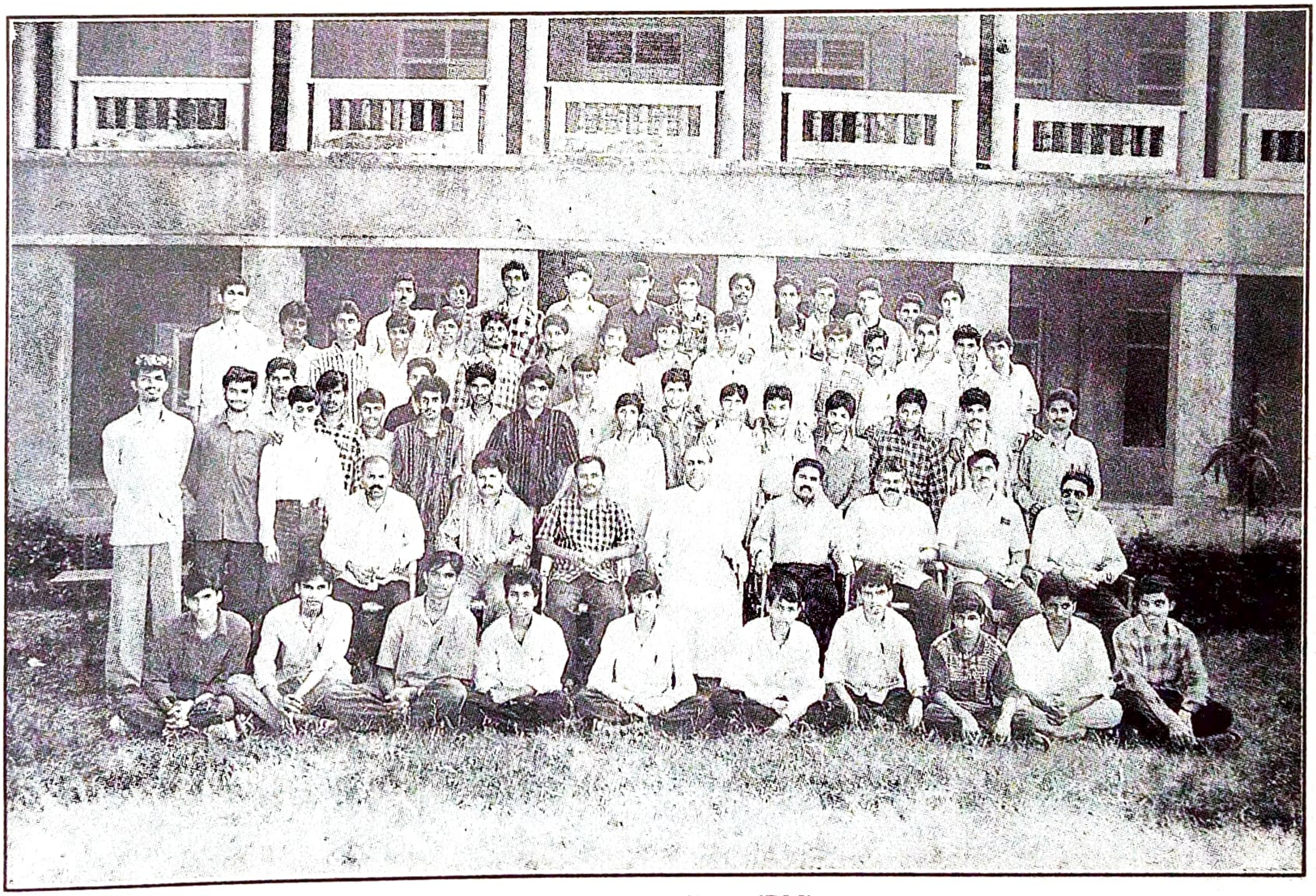

Senior Intermediate (RH)

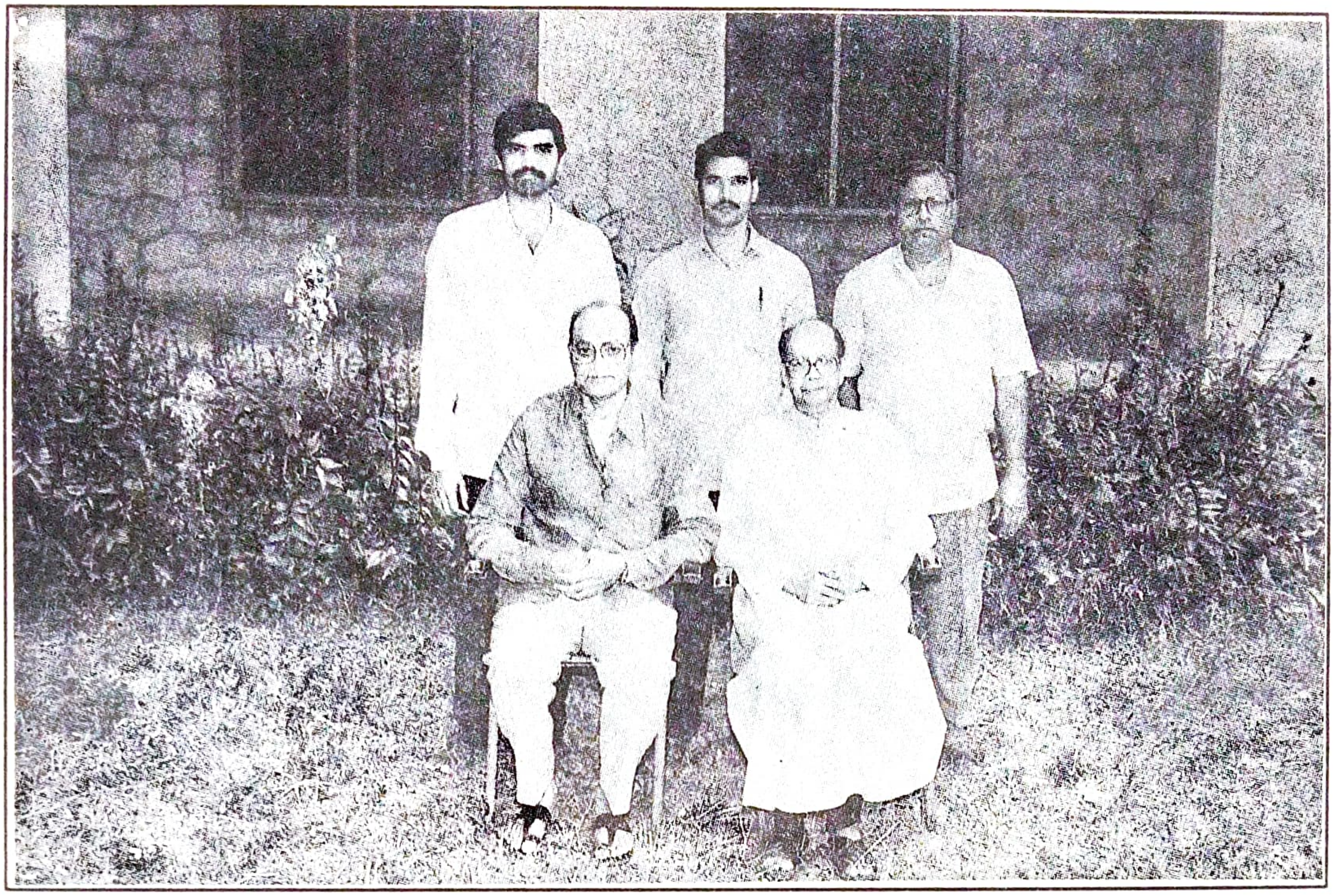

Fr Controller of Examinations with his staff

Co-workers with Fr Vice-Principal (Degree)

తెలుగదేల యన్న దేశంబు తెలుగేను
తెలుగు వల్ల భుండ తెలుగొకండ
ఎల్ల నృపులు గొలువ ఎరుగవే బాసాడి
దేశ భాషలందు తెలుగు లెస్స

-- శ్రీకృష్ణదేవరాయలు

తెలుగు కవితా సారస్వత కోకిల రాగమాలికలు

" నర్తకుని నాట్యాలు - గాయకుని గానాలు
ధార్మికుని దానాలు - పండితుని భాష్యాలు
వర్తకుని వ్యాజ్యాలు - వకీళ్ళ వాదాలు
చిత్రకుని చిత్రాలు - అంగనా అందాలు
కర్షకా ! నీ కళ్లు కదిలినన్నాళ్ళే "

-- కాళోజీ

ప్రస్తావన

"కవిర్మనీషి పరిభూః స్వయం భూః"

"నా నృషిః కురుతే కావ్యమ్"

కవయః క్రాంత దర్శనః - అని కవుల మీద ఉండే లోకోక్తులు. కవులు స్వయంగా పరమాత్మలనీ, ఋషులనీ, భవిష్యద్రష్టలనీ వాటి అర్థం. సృజనాత్మక శక్తి అనేది దైవ దత్తం. జన్మజన్మల సుకృతఫలం. కవులకి భూత, వర్తమాన, భవిష్యత్తులను దర్శించగల ప్రజ్ఞా చక్షువు ఉంటుంది.

కవిత్వం అక్షరకళ. అక్షరం పరబ్రహ్మ స్వరూపం. కవి లేదా రచయిత తను వ్రాసిన ప్రతి అక్షరాన్ని చూసుకొని బ్రహ్మానందాన్ని అనుభవిస్తాడు. ఆ ఆనందంకోసమై ఆమరణాంతం రచనలు చేస్తూ ఉంటాడు. అలాంటి రచనా కోవెలలోని కోకిల కుహూ కుహూ రాగాలాపనలే **లొయోల '98** వార్షిక సంచికలోని కవితా, సారస్వత, సాహిత్య రాగమాలికలు.

ఈ సంచికలో విద్యార్థులు తమ స్వచ్ఛంద ఆవేశాన్ని ప్రకటించారు. ఉప్పొంగే అనుభూతులను ప్రదర్శించారు. ఊహాత్మక వాసనలని దర్శించారు. ద్విగుణీకృత ఉత్సాహంతో తమ మనోభావాలని అభివ్యక్తం చేశారు. సంఖ్యా పరిమితి దాటి వచ్చిన రచనలని పరిశీలించాము. పరామర్శించాము. రాసిలోను, వాసిలోనూ సమతను పాటించాము. విద్యార్థుల స్థాయి నిష్పత్తుల ప్రకారమే ఇతివృత్తాలను ఎంపిక చేశాం. సాహిత్యం, సారస్వతం క్రిందికి వచ్చే అనేక ప్రక్రియలని పరిచయం చేశాం. విద్యార్థుల సృజనాత్మకతలోని దోషాలను గణించడం కంటే వారి గుణాలను మనసారా అభినందించగలరని మనవి. సంచికలోని ముద్రారాక్షసాలు ఏరివేయగా కోటికి ఒకటి తప్పించుకొన్నవేగానీ కోరి వదిలినవి గావని గ్రహించగలరు.

ఈ వార్షిక సంచికలో వారి నిష్పత్తికి తగిన రీతిలో విద్యార్థినులు తమ అనుభూతులను పంచుకోలేక పోవడం విచారణీయాంశం. మున్ముందు ఈ లోటును భర్తీ చేయగల బాధ్యత వారిపై ఉంది.

యధాప్రకారంగా పరిశ్రమించి తెలుగు విభాగంలోని అంశాలన్నీ చక్కగా పఠన యోగ్యంగా కూర్చాము. అనుసంధానంలో తలెత్తిన సందేహాలనీ, సమస్యలనీ పరిష్కరించడంలో డా॥ గుమ్మా సాంబశివరావు గారి సహాయ సహకారాలు చాలా విలువైనవి. విషయ పరిమితిపై, విశ్లేషణపై తగిన సూచన లిచ్చిన వార్షిక సంపాదకులు పి.రామానుజం గారి సేవలు కొనియాడదగినవి. వీరిద్దరికి నా ప్రత్యేక కృతజ్ఞతలు.

చివరగా ఈ సంచికలోని అక్షరమాలికలన్నింటిని దేశమాత, మానవ సేవా సౌభాగ్యవతి, మహాత్మురాలు, మననీయ, మహోన్నత జీవి కారణజన్మురాలైన మధర్ థెరిస్సాకు అంకితమిస్తూ తెలుగు విభాగం తరపున నమస్సులు సమర్పిస్తున్నాం.

డా॥ వీరంరెడ్డి గోపాలరెడ్డి

విషయసూచిక

			పుట
మదర్	-- ఆర్. భాస్కరరావు	AZ-22	1
ఛలోక్తులు	-- ఎమ్. జగదీశ్వరరావు	DEH-5	1
లొయోల	-- టి. అరవింద్	DO-77	2
జంట ప్రశ్నలు-ఒకే జవాబు	-- పి.ఎస్.సుదీప్	TM-20	2
ఉపమ	-- బ్రదర్ డి. మైఖేల్	TA-20	3
అక్షరం	-- వి. మారయ్య	TA-38	3
అవును	-- బి. కుటుంబరావు	RB-60	3
సంద్రం	-- బి. సందీప్	TB-68	3
ప్రియా...నీవొస్తావని	-- ఎస్.రామ జోగారావు	AML-09	3
ప్రేమగులాబి	-- కె.నాగేంద్రబాబు	NO-68	3
మదర్‌ప్రేమ	-- ఎమ్.అప్పలనాయుడు	RMY-86	4
నివాళి	-- సిహెచ్.ఆర్. విజ్ఞానకుమార్	DZ-8	4
స్నేహం	-- వై.జోసఫ్	AML-23	5
నవ్వులు-పువ్వులు	-- కె.వి.కుమార్ రెడ్డి	AEP-40	5
విద్య	-- ఎమ్.బ్రహ్మరాజు	AZ-2	6
ఎవరో తెలుసా?	-- ఇ.చంద్రశేఖర్	NP-34	6
నిరుద్యోగి	-- జి.చంద్రశేఖర్	DB-48	7
శ్రమయేవజయతే	--ఎమ్.వి.రజనీకాంత్	NML-44	8
కళాశాలను నేను	-- ఎల్.ఎస్. సుభాకర్	NP-17	8
సువర్ణభారతి నీవెక్కడ	-- పి.పవన్‌కుమార్	NGH-20	9
ప్రేమతత్వం	-- కె.వి.కుమార్ రెడ్డి	AEP-40	9
జన్మభూమి	-- డి.ఎస్.కుమార్	RMY-2	10

అమ్మ	-- పి.ఎస్.ఆనంద్	AML-58	10
గురువు	-- బి.ప్రసాద్	RMC-54	11
ప్రేమ సన్నిధి	-- పి.రాజ గోపాల్	DGH-20	11
స్నేహం	-- వి.శశికుమార్	TA-24	11
వేశ్య	-- పి.ఎస్.ఆనంద్	AML-58	12
జీవితమంటే	-- కె.సుందర శేఖర్	RMY-62	12
స్వర్ణోత్సవాలు	-- డి.కుమార్	ACP-36	13
స్వర్ణ భారతి	-- డా॥ఎన్.అప్పన్న	Reader in Botony	13
నిరీక్షణలో	-- ఎమ్.డి.ఫిరోజ్ ఖాన్	DZ-14	14
ప్రేమలేఖిని	-- టి.కె. కుమార్ రెడ్డి	TH-5	14
జననీ స్థితి ఏమిటి ?	-- టి.కరుణాకర్	NEH-3	15
అమృతం	-- బి.రాజు	RB-2	15
ప్రియా	-- ఆర్.వి.కుమార్	AET-20	15
ట్రిక్స్ విత్ మల్టీప్లైస్ 3 అండ్ 9	-- కె.సిహెచ్. పేరిరెడ్డి	RMC-29	16
ఆంధ్ర లొయోల కాలేజి	-- పి.కనోజ్	TA-55	16
యౌవనం	-- కె.రాజేష్ కుమార్	RB-29	17
మనకేమైంది	-- కె.సుబ్బారావు	AET-13	17
వద్దు వద్దు	-- ఎమ్.శ్రీనివాస రెడ్డి	TH-30	18
ఎక్కడ నీవు	-- పి.కృష్ణ కిషోర్	NO-22	18
అరుణ కరుణ	-- కె.నాగభూషణం	AEH-5	19
ఏమని ఏముందని	-- టి. శ్రీనివాస్	TYPIST	19
గాయపడ్డ హృదయం	-- ఎమ్. బాలరాజు	RMY54	20
దేవునిదూత	-- పి.రాజేంద్ర	NET-13	21
ఎన్నాళ్లోయ్ నేస్తం	-- ఎమ్.వి. రజనీకాంత్	NML-44	21
64కళలు	--సేకరణ : జి.వి.యస్.సాయిబాబు	AML-57	22

అంతరంగాలు	-- ఎమ్.శ్రీకాంత్	DB-1	22
నా అమ్మ	-- వి.వరప్రసాద్	DB-32	23
స్వేచ్ఛ	-- వై.యన్.వి.యస్.కిరణ్ కుమార్	D0-56	23
పిలిచిన పలుకవా	-- జె. సుందర్	NEP-11	24
గుడ్ బై	-- పి. వాణిశ్రీ	MAT-13	24
కాలేజి-టీనేజి	-- టి.జె. సుకుమార్	NGH-3	25
ప్రేమ	-- డి.రత్నకుమార్	AEH-9	25
భావాత్మకం	-- జె.జాన్	DEH-16	25
నేటి భారతం	-- ఎమ్.వి. సురేష్ రెడ్డి	DML-42	26
పొదుపు	-- కె.వి.సారథి	B.Com Controller of Exams	27
చెడుచూడకు	-- కె.క్రీస్తుదాస్	Department of Botony	28
స్వార్థత్యాగం	-- టి..జోనాస్‌రెడ్డి	DET-10	29
అంతా ఉచితం	-- సేకరణ : ఎ.చార్లెస్ ఫ్రాన్సిస్	TA-7	30
మనసు	-- ఎమ్.ఆంటోనీ	No-32	31
ప్రేమకు నిర్వచనం	-- కె.ఆంటోనీ జార్జి	DEP-37	32
ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ	-- పి.వినయరంజన్	RMC-35	34
(అ)వినీతి	-- జి. శ్రీధర్ రెడ్డి	NP-13	35
ఆత్మవిశ్వాసం	-- ఐ.రాజేష్	RMY-70	37
అమ్మ బొమ్మ	-- ఐ.రాజేష్	RMY-70	38
అనుభవం	-- యమ్.పవన్‌కుమార్	RMY-65	38
కళాత్మక వ్రాతపరీక్షలు	-- డా॥వి.గోపాలరెడ్డి	Dept. of Telugu	39
వార్తలో లొయొలైట్	-- ఎమ్.శ్రీనివాసరావు	RH-41	44
మన స్వాతంత్ర్యం	-- టి.డి. జాన్సన్	RMY-50	45
ప్రాణాలు తీసే మందుపాతరలు	-- ఎమ్.వి.ఎన్. చక్రధరరావు	NO-46	46
పగిలిన హృదయం	-- డి.విజయ్	NZF-45	48
ఐదు పదుల భారతం	-- ఎస్.చినబాబు	DP-70	49

మదర్

ఓ విశ్వజననీ, కరుణామయీ ....
విశ్వమాతగా, ప్రపంచశాంతి దూతగా ...
అభాగ్యులను ఆదుకునే కరుణామూర్తిగా ...
నిరుపేదల పాలిటి పెన్నిధిగా ....
నీవు చేసిన సేవ మరువలేనిది.
నిర్మల తత్వానికి మారుపేరైన ఓ మదర్ !
నీవు లేని క్షణం ఊహించలేనిది
ఎదుటి వ్యక్తి ముఖంలో సంతోషమే
నీ సంతోషంగా చూసుకునే ఓ దైవ స్వరూపిణీ !
నీవు లేని లోటు తీర్చలేనిది ..
"మానవ సేవే మాధవసేవ" గా భావించి
ఎదుటి వారికి సేవ చేస్తూ వారిలో దైవాన్ని
చూసుకున్నావు.
'ప్రపంచమే నా కుటుంబం' అంటూ
నీ గురించి నీవు ఆలోచించక, నీవు చేసిన సేవ
నిరుపమానం, అనితరసాధ్యం, వర్ణించనలివిగానిది.
ఏ దేశానో పుట్టి ఈ దేశాన కాలిడినావు.
ఏ జన్మబంధమో ఈ "భారతీయ అనుబంధము"
భౌతికంగా మాకు దూరమైనా
మా హృదయంలో నీవు శాశ్వతంగా నిలిచిపోతావు

R Bhaskara Rao
AZ : 22

ఛలోక్తులు

పిల్లలు రాసే పాలు	-	బలపాలు
మనుషులు చేసే పాలు	-	పాపాలు
ఎండాకాలపు పాలు	-	తాపాలు
నూనెలుండే పాలు	-	పీపాలు
బట్టీ పట్టే కాలు	-	ఎక్కాలు
పురుషులు తొడిగే కాలు	-	చొక్కాలు
విశ్వాసాల కాలు	-	శునకాలు
నవమికి చేసే కాలు	-	పానకాలు
చేపలుపట్టే లాలు	-	గాలాలు
నట్టింట్లో ఉండే లాలు	-	దూలాలు
సంఘంలో ఉండకూడని లాలు	-	కులాలు
దేవునికిచ్చే లాలు	-	నీలాలు
హుషారైన కారు	-	కుర్రకారు
సంచరించే కారు	-	షికారు
డబ్బున్న కారు	-	షావుకారు
నమ్మకూడని కారు	-	పుకారు

M Jagadeeswara Rao
DEH : 05

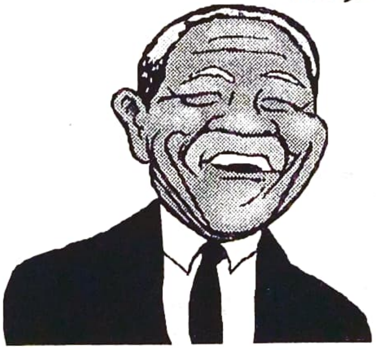

అడుసు త్రొక్కనేల ? కాలు కడుగనేల ?

లొయొల

ఆంధ్రావని అంతటా ఆవిర్భవించి అఖిలాం
ధ్రప్రజనీకం గర్వించే సంస్థల
లో ఒకటిగా ప్రసిద్ధి చెంది
యోగ్యమైన కీర్తి ప్రతిష్ఠల ముంగిట్లో వి
లాసమైన జీవనాన్ని విద్యార్థుల
కందించే ప్రయత్నంలో అనేకమంది క
ళాకారుల్ని, విజ్ఞానవంతులను వి
శాల భావాలు గలవారిని సువిశా
ల భారతావనికి అందిస్తున్న లయోలకు
అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాం.
ఐదు సంవత్సరాల జీవనాన్ని ఒక
గొప్పవరంగా స్వీకరిస్తూ శెలవు
తీసుకుంటున్నాము.

T Aravind
DO 77

జంట ప్రశ్నలు - ఒకే జవాబు

1. మామిడి వేసవిలో ఎందుకు పూస్తుంది ?
బాలుడు పశువుల వెంట ఎందుకు వెళతాడు ?
జ. "కాయుటానికి"
2. అరటితొక్క మీద కాలేస్తే ఏమవుతుంది ?
క్రికెట్‌లో ఫీల్డర్ దగ్గరకొచ్చిన బంతిని ఏం చేస్తారు ?
జ. "పడతారు"
3. హొటలుకెళ్ళి ఇష్టపడి తినేది ఏది ?
చూడచక్కని పుణ్యక్షేత్రమేది ?
జ. "పూరీ"
4. పాలిచ్చే ఆవును మీరు నరుకుతారా ?
పాపంచేసినవారు వెళ్ళే చోటు ఏది ?
జ. "నరకము"
5. పిల్లి నిద్ర నటిస్తుంది ఎందుకని ?
పాప నిద్రలేస్తుంది ఎందుకని ?
"పాలకోసం
6. బడి పిల్లవాడు ఏడుస్తున్నాడు దేనికి ?
మూగవాడు సైగ చేస్తున్నాడు దేనికి ?
జ. "పలకలేక"

P Stanley Sudeep
TM 20

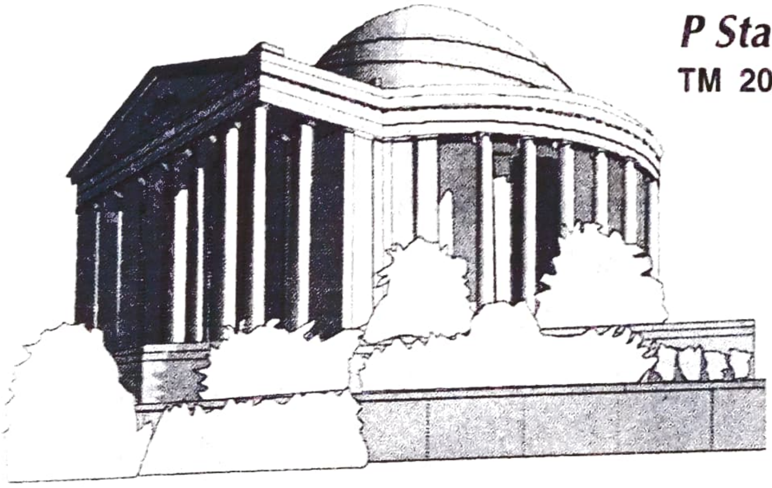

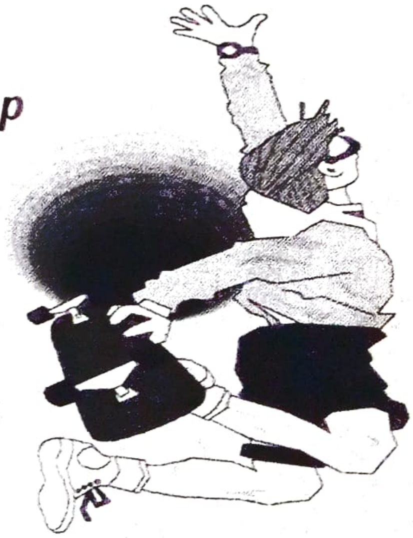

ఉపమ

పేపరు అనే సారవంతమైన నేలలో
విత్తనాలు అనే అక్షరాలను
పెన్ను అనే చేతితో నాటుతూ
ఏకాగ్రత అనే ఎరువును చల్లితే
మార్కులు అనే ధాన్యరాశిని పొందుతాము

Br D Mykhel
TA 20

అక్షరం

ఓ ప్రియతమా !
"రాతియుగానికి నాతి యుగానికి సాక్ష్యం అక్షరం
జాతి వెలుగుకు నీతి నెలవుకు పునాది అక్షరం
మానవ ప్రగతికి జీవన స్రవంతికి వారధి అక్షరం"

V Mariah
TA

అవును

ఓ ప్రియతమా !
ప్రేమంటే నువ్వున్నప్పుడు కాలాన్ని, నువ్వు లేనప్పుడు
నవ్వును పారవేసుకోవడమే"

B Kutumba Rao
RB 60

సంద్రం

నువ్వు ఉప్పెనల్ని దాచుకున్న సంద్రానివి
తుపానుల్ని దాచుకున్న వాన చినుకువి
అగ్ని పర్వతాన్ని దాచుకున్న మంచు ద్వీపానివి
గాయపడ్డ భూగోళాన్ని హత్తుకునే అమ్మవి
నువ్వు చిరునవ్వు చిందిస్తే
పాలపుంతలు చల్లనవుతాయి
నువ్వు కన్నీరొలికిస్తే
ఆకాశం, ఆర్ద్రమౌతుంది

B Sandeep
TB 68

ప్రియా........... నీవొస్తావని

కలలు కనే నాకళ్ళు వాకిళ్ళలో
ముత్యాల మండపం వేశాను ప్రియా నీవొస్తావని
చిరుజల్లుకు సైతం కలవరపడిన నా కనులు
ఆత్రంగా వెదికాయి ప్రియా ! నీవొస్తావని
నా హృదయం సైతం ముత్యం చిప్పగా
చేశాను ప్రియా ! స్వాతిచినుకై నీవొస్తావని
తడిచిన ముద్ద మందారము
చెప్పింది ప్రియా విరిసిన చామంతిలా నీవొస్తావని
మేఘం చాటు చంద్రుడు చెప్పాడు
ప్రియా చల్లని మంచులా నీవొస్తావని
రాత్రంతా వేచి ఉన్నా! కన్నులు కాయలు కాచేలా
ప్రియా ఉదయించే సూర్యునిలా నీవొస్తావని
నిరీక్షిస్తాను ప్రియా యుగయుగాలు నీవొస్తావని

S Rama Joga Rao
AML : 9

ప్రేమ గులాబి

నేను చూడగానే నా మనసుకు నచ్చిన 'గులాబివి నువ్వు'
కాని నా మనసులో కొలువున్న ఈ "ప్రేమ గులాబి"
నా కడపటిశ్వాస వరకు రాలని గులాబి
తరతరాలకు స్ఫూర్తినిచ్చేలా ఈ జగతిలో
నిలవాలి నువ్వు కలకాలం

K Nagendra Babu
No 68

నివాళి

ఛిద్రమైన గుండెలోంచి
చివ్వున పైకెగసిన
ఆర్తనాదం
అమ్మా
  అన్నార్తుల నాదుకునే హస్తం
  తెగి క్రిందపడింది
  అనాథ బాలలను లాలించే చిరునవ్వు
  చెరిగి పోయింది
  వృద్ధులకు ఊతమిచ్చే కర్ర
  శాశ్వతంగా విరిగిపోయింది
  విశ్వశాంతి కోసం కనే కల
  చెదరిపోయింది
  దీన బాంధవి
  అంతర్ధానమయ్యింది
  పరలోక తండ్రి ప్రేమలేమితో బాధపడుతూ
  అమ్మను తీసుకెళ్లాడు.

కీ.శే. మదర్ థెరిస్సాకు నివాళులతో

Ch R Vignana Kumar

DZ 8

మదర్ ...... ప్రేమ

మదర్ అందరికి అమ్మ
అమ్మ చూపింది అందరిపై ప్రేమ
ప్రేమను పెంచుకోవాలని ఆశ పడింది
ఆ ఆశతోనే లొరెటో మఠంలో చేరింది
మురికివాడల అభాగ్యులను ఆదరించింది
నిరుపేదలకు, నిస్సహాయులకు నిర్మల్
హృదయ్, శిశుభవనాలను స్థాపించింది.
తన ప్రేమను సేవలద్వారా
ప్రపంచానికందించి లోకం విడిచింది
నీ ప్రేమను కలకాలం ఈ లోకంలో
కొనసాగిస్తాం. అమ్మా !

M Appala Naidu

RMY 86

నవ్వులు పువ్వులు

1. ఒక వ్యక్తి :
   ఏవండి! బస్సులు ఎక్కడ ఆగుతాయి
   రెండవ వ్యక్తి :
   బ్రేకు వేసిన చోట

2. భార్య :
   ఏవండి! ఆ వికారంగా ఉండే
   అమ్మాయిని చేసుకోవద్దని
   మీ స్నేహితునికి చెప్పకపోయారా ?
   భర్త :
   ఎందుకు చెప్పాలి ? నా పెళ్లప్పుడు
   నాకు వాడేమైనా చెప్పాడా ?

K Vinod Kumar Reddy
AEP 40

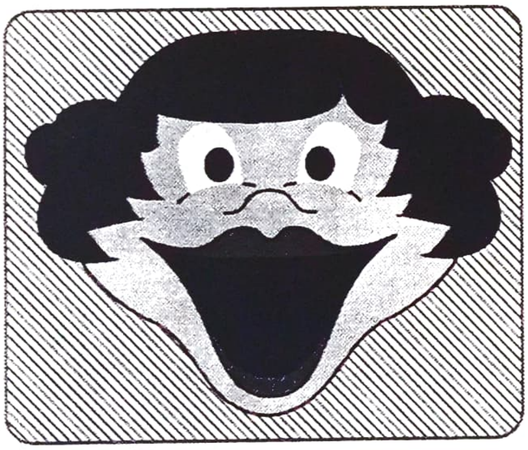

స్నేహం

తరగిపోవచ్చు తరుణిపై మోహం
నిలిచిపోవచ్చు సాగేనదీ ప్రవాహం
ఆగిపోవచ్చు అవధిలేని కాలచక్రం
వదలవచ్చు ప్రాణం గడువుకు ముందే దేహం
కోల్పోవచ్చు మంచు తన చల్లదనం
మరిచి పోవచ్చు కోకిల తన కంఠ మాధుర్యం
త్యజింపవచ్చు శిలలు తమ కాఠిన్యం
పొందవచ్చు మృగరాజు ప్రశాంత సాధు వర్తనం
కాని
బెదరక ఆపదల ముందు
చెదరక చెనటి వాక్యములకు
వీడక కష్ట నష్టములకు
నిలుచున్నదే నిజమైన స్నేహం
స్నేహానికి లేదు సమానం
అది అందిన వారిదే భాగ్యం
వెలగాలి స్నేహపు దీపం
కలగాలి అందరికాసౌభాగ్యం

Y JOSEPH
AML 23

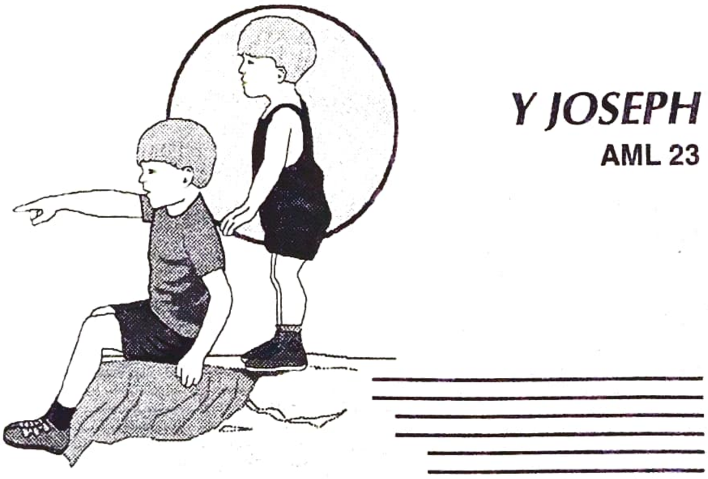

విద్య

నిన్ను చూసిన మొదటి క్షణం
నే నాశ్చర్య పోయానన్నది నిజం
ఓనమాలు దిద్దిన క్షణం
వణికింది నా చేతి కలం
నీ ఆలయాన్ని చూసిన మొదటి క్షణం
నేను భయపడ్డానన్నది నిజం నిజం
నీలో ఉన్నది అపారమైన ధనం
అది తెలుసుకోలేని నా చిన్నతనం
నేడు కాలంతోపాటు మారింది తరం
దానితో పాటు మారింది మా అంతరం
నీలో కొంత భాగాన్ని చేసుకున్నా కైవసం
అయినా రాలేదు నాకు ఆయాసం
అనుకున్నాను నిన్ను చేసుకోగలనని సొంతం
కానీ తెలుసుకున్నాను నీకు లేదని అంతం
నీవు .... విద్యవు
నేను .... విద్యార్థిని

M Brahma Raju
AZ 02

ఎవరో తెలుసా ?

మల్లెకాదు కానీ
మల్లె కన్న తెల్లనిది
గులాబి కాదు కానీ
గులాబి కన్న గుభాళింపు కలది
జాబిల్లి కాదు కానీ
జాబిల్లి చక్కదనం కలది
వెన్నెల కాదు కానీ
వెన్నెలంత చల్లనిది
మధువు కాదు కానీ
మధువు కన్నె మధురిమ కలది
ఇంతకీ ఎవరో తెలుసా ?
ఎవరో కాదు అదే నిర్మలమైన
స్వచ్ఛమైన 'స్నేహం'

E Chandra Sekhar
NP 34

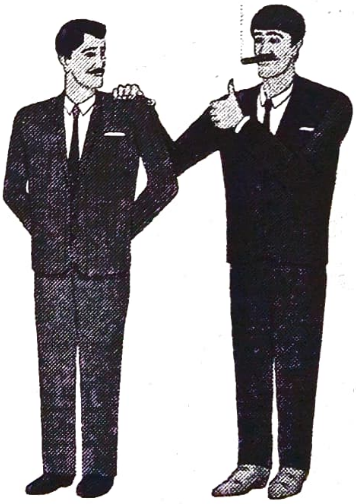

నిరుద్యోగి

A మిటి వాచ్‌మెన్ ఉద్యోగమా ?

B గ్గరగా నవ్వాడు ఆఫీసర్

C గ్గుతో సగం చచ్చిపోయాడు వైకుంఠం

D గ్రీలు ఎందుకోయి అన్నాడు ఆఫీసర్

E ంక లాభంలేదనుకున్నాడు వైకుంఠం

F సి ని కదా ఉద్యోగాలు ఎలా వస్తాయి ?

G వితమే సమస్యల వలయం అనుకున్నాడు

H లో ఫ్రెండ్‌ని కలిశాడు

I యామ్ సారీ అన్నాడు

J గమే మాయ

K వలం డబ్బు ఉన్నవాళ్లకే ఉద్యోగాలు ఎక్కడకు వెళ్లినా

L ఎళ్లవయ్యా బాబు

M ఏ చదివిన వారికే ఉద్యోగం లేదు, నీకు

N దుకయ్యా వృధాశ్రమ అన్నాడు

O నమాలు రాని వారికే ఉద్యోగాలు వస్తున్నాయి...

P చ్చి ఎక్కినవాడిలా తిరుగుతున్నాడు వైకుంఠం

Q లో నిల్చున్నాడు

R ఆటమే కాని ......,

S అనే వాళ్లు లేనే లేరు

T త్రాగటానికి హోటల్‌కి వెళితే ....

U రాస్కెల్ అన్నాడు

V ధి లేక రోడ్డు మీదకు వస్తే

WIH 256 అనే నంబరు కారు గుద్దింది

X-ray తీసారు లాభం లేదని చెప్పారు

Y కుంఠం వెళ్లిపోయాడు వైకుంఠం పాపం

Z జిమెంట్ లేకుండా పోయింది, నిరుద్యోగికి

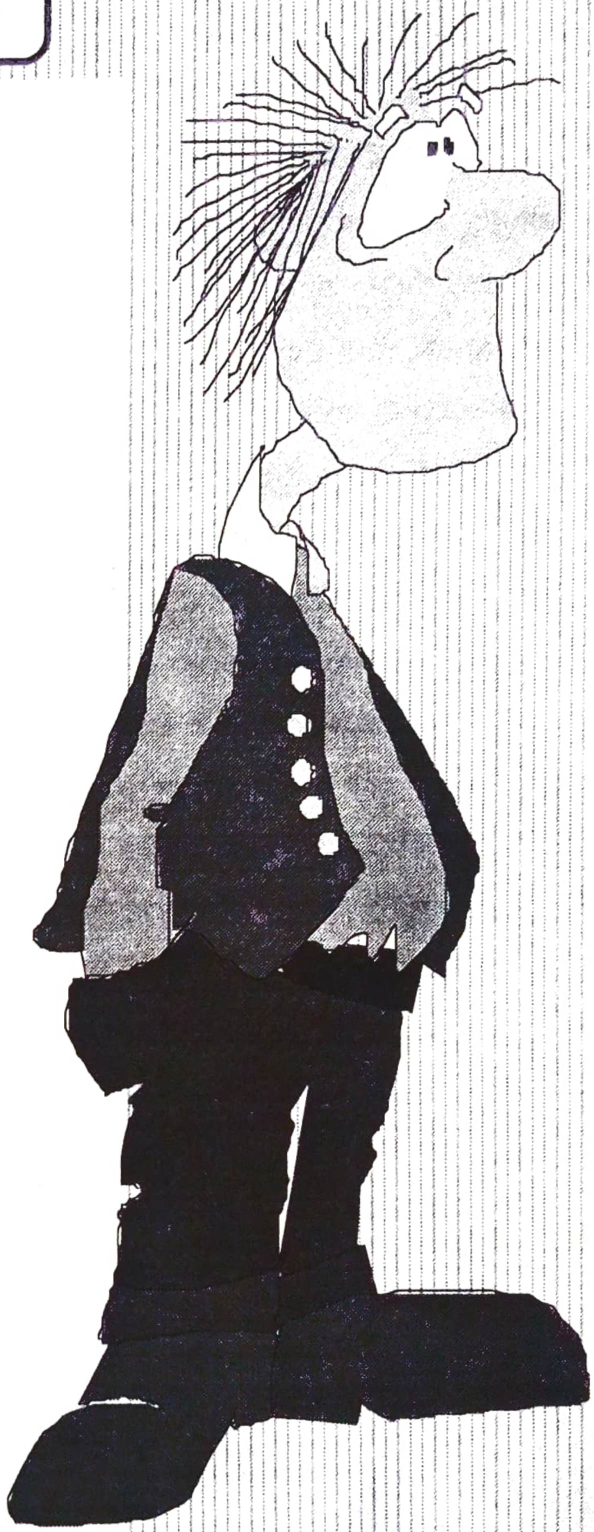

G Chandra Sekhar
DB 48

కళాశాలను నేను ?

కళాశాలను నేను ! లొయోల కళాశాలను నేను !
కళాశాలను నేను ! ప్రగతిశీలను నేను !
విజయవాడ పట్టణమున వెలసిన సురభిళ సుమడోలను
నేను !

నవచైతన్యపుకాంతులను నేను వెదజల్లుతాను
విజ్ఞానపు వింత పరిమళాలను నేను విరజిమ్ముతాను !

నీరధిని నేను ! వారధిని నేను !
తరాలను అంతరంగాలను కలిపే తరంగాలను నేను !
అజ్ఞానానికి చరమగీతం పాడుతాను
నవీనతకు నాందీగీతం పలుకుతాను

నందనాన్ని నేను ! హరిచందనాన్ని నేను !
రసికత నిండారిన హృదయాలకు లలిత స్పందనాన్ని నేను !
సంస్కారానికి నేను సానపెడతాను
సాహిత్యానికి నేను సన్నిధినౌతాను

రాణిని నేను ! వాణిని నేను !
రసాతలానికి రసరమ్యలోకాలను దించే రాణిని నేను !
నా నీడలో విద్యార్థులకు విశ్వదర్శనం చేయిస్తాను
నా తోడుతో యువతకు మార్గదర్శకత్వం వహిస్తాను

కళాశాలను నేను ! లొయోల కళాశాలను నేను !
విజయవాడ పట్టణమున వెలసిన సురభిళ సుమడోలను
నేను !

L Syam Subhakar
NP 17

శ్రమయేవ జయతే

ఆదర్శం కావాలోయ్, నేస్తం
మనకు మహనీయుల ఘనచరిత్రలు
అంబరాన్ని అందుకోవాలని ఉప్పొంగే ఉత్సాహంతో
లక్ష్యసాధనకై ఎదిరించాలి కష్టాన్ని,
భరించాలి బాధల్ని
సంతోషంతో సంబరపడిపోక కష్టాల్లో
నిరాశపడక నిస్పృహ చెందక
అలుపెరుగక లొంగిపోక ఆకలితో ఆశయసాధనకై
వీడని విశ్వాసంతో యుక్తితో
నవచైతన్యంతో నిరంతరం పోరాడాలి
శక్తివంచన లేక శ్రమించాలి
శ్రమయేవ జయతే అనిపించాలి.

M V Rajanikanth
NML 44

ప్రేమతత్వం

ప్రేమ
ప్రేమలాంటిది
వెన్నెలకన్న తెల్లనిది
చంద్రుని కన్న చల్లనిది

తియ్యనిది
తింటే జిలేబి
త్రాగితే షరాబి

గణితం
కూడితే కోటిరెట్లు
తీసేస్తే తప్పవు పాట్లు

రాజకీయం
వెన్నుపోటు కాదు
గుండెపోటు మాత్రమే

ఆయుధం
గుండెలో కత్తి
మెదడులో సుత్తి

పిస్తోలు
పేలితే ప్రమోదం
పేలకపోతే ప్రమాదం

రంగు
యౌవనంలో ఇంద్రధనస్సు
వయసు మళ్లితే
కారునలుపు

దోమ
రక్తం పీల్చును
బలహీనత తెచ్చును

చీమ
చిరాకు కలిగించును
పరాకు మిగుల్చును

కోమా
బ్రతికితే కోవా
లేకుంటే చావా!

పునుగు
తింటే ఏనుగు
లేకుంటే పీనుగు

ఒప్ప
ప్రేమిస్తే తప్ప
అందరికీ తెలియచెప్ప

K Vinod Kumar Reddy
AEP 40

సువర్ణ భారతీ నీవెక్కడ !!

సువర్ణోత్సవ సంబరాలు
అంబరాన్ని తాకుతున్నా ......
నా మనసెందుకో తన్మయత్వం చెందలేకపోతుంది.
అయినా ....
అడుగడుగునా ఆనందాలే ..
ప్రతి ఇంటా సంబరాలే
ధనికుడు రమ్ములో రంజుగా మునిగితే ....
పేదవాడు మాత్రం ఆనాటి కూటికోసం కండలు
కరిగిస్తూనే ఉన్నాడు
పేదవాడి ఆకలి తీరదు.
ఈ దేశం ఏనాటికీ మారదు.
ఎందుకంటే !!! ....
రాజకీయం రాజ్యంఏలే దేశంలో ......
రౌడీలు రంగులు జల్లే కాలంలో
రామరాజ్యం బహుశా ఏ నాటికీ రాదేమో !
అదిగో ....
భరతమాతను తుపాకుల ఒడిలో,
అరుణ వర్ణపు వస్త్రం కప్పి ....
గట్టి భద్రతా ఏర్పాట్ల మధ్య సజీవంగానే !! ...
బంధించి పూజలు చేస్తున్నారు !
ఇది ఎరిగిన శాంతి కపోతం ...... ఎగురకపోతే ...
తరిమి తరిమి మరీ ఎగురవేస్తున్నారు !
కాని నాకేమో ! ....
అనాథ శవాల ఊరేగింపులా ......
ఉత్సవాల సంబరాలు జరుగుతున్నట్టుగా ....
జాతీయగీతం వినిపిస్తున్న, విషాదగీతం.......లా
అనిపిస్తుంది
బంధింప బడిన భారతమాత
ఇంకా రోధిస్తూనే ఉంది

P Pavan Kumar
NGH 20

అమ్మ

శుభసంకల్పం దాల్చినవేళ
అందమైన రేయి
భూమిపై కోటిసూర్యుల వెలుగుకు
మించిన కాంతి ఉద్భవించె.
ఆ కాంతియే అమ్మ
మానవ రూపాలకు మూల మార్గం
కోటిజనుల అవతార స్తంభం
నవ మాసాలు నిన్ను మోసిన తల్లి
(లోక) కళ్యాణానికై ఈ లోకమునకు మార్గం
చూపిన తల్లి
నీ బాగుకై తాను నిలువెల్ల కరిగిపోయి
కాంతిని వెదజల్లు మురిపాల మల్లి
నీ సంతోషము కోసం తన సంతోషమును
బలియిచ్చే తల్లి
నిన్ను కన్నతల్లి
అక్షరాలలోన ఓనమాలు మెదలిడు అమ్మతోనే
'అ' అనగా అమ్మ అని
మీ దృష్టిలో ఏమోగాని నా దృష్టిలో అమ్మలేని
వాడు ఏ మీను లేనివాడు
అమ్మ అనే సిరిసంపద పొందిన వాడను
ఆమె ప్రేమ పొందుటకై మరుజన్మ
కొరకై వేచియున్నాను.

ఆమె ఈ భూమిపై వెలసిన కాంతిరేఖ
అమ్మ ... అమ్మ

Anand P S
AML 58

జన్మభూమి

"మన జన్మభూమి బంగారు భూమి
పాడిపంటలకు పసిడి రాసులకు
కళకళలాడే జననీ మన జన్మభూమి"

అధికార దాహపు అస్థిర ప్రభుత్వాలు
దేశ ప్రగతిని దహించే కుంభకోణాలు
ఆర్థిక స్థితిని సమాధి చేసే స్కామ్‌లు
మతోన్మాద శక్తులనే చురకత్తులు
లౌకికత్వాన్ని బలిచేసే ఊచకోతలు
నరరూప రాక్షస ప్రతీకలైన బాంబ్ బ్లాస్టింగ్‌లు
పొరుడి పరాభవానికి, అగాదాలలోని
దేశాభివృద్ధికి,
మరో బానిసత్వ బ్రతుకులకు ఆహ్వానాలు
పశువుల గడ్డితిని పశువులైన
నేతల గోతులకు కట్టాలి పాడె
దివికెగసిన నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు,
ప్రత్తిరైతుల ఆత్మహత్యలు
దేశపు వెన్నుముకను విరుస్తూ ఉంటే
ఎక్కడున్నాయి పసిడి రాసులు ?
ఎక్కడ ఉన్నాయి పాడిపంటలు.

D Syam Kumar
RMY 2

ANDHRA LOYOLA COLLEGE
REF. LIBRARY, VIJAYAWADA.

గురువు

సముద్రము లాంటి ఈ జగములో
గురువు అనే నావ నన్ను ఒడ్డున చేర్చింది
ఆ ఒడ్డున ఆకలి అనే రాకాసి
నన్ను పట్టి పీడిస్తుంటే
అమృతము లాంటి విద్య ఖడ్గమై
ఆ రాకాసిని కాతమార్చి నాకు
ప్రాణభిక్ష పెట్టింది

B Prasad
RMC 54

స్నేహం

ఉదయించే సూర్యుడు
వికసించే పువ్వు
విరబూసిన వెన్నెల
కలసిన స్నేహం
అందంగా ఉంటాయి
ఆనందాన్నందిస్తాయి
కాని
సూర్యుడు అస్తమిస్తాడు
పవ్వు వాడిపోతుంది
వెన్నెల వెళ్లిపోతుంది
మరి స్నేహం శాశ్వతంగా నిలిచే ఉంటుంది

V Sasi Kumar TA 24

ప్రేమసన్నిధి

దేహమనే దేవాలయంలో
దైవమనే మనసే ప్రేమ
దేవత పలికే తథాస్తుల పెన్నిధి
ప్రేమ భావులకుల కదే సన్నిధి
హృదయాన్ని పులకింపజేస్తుంది
శరీరాన్ని స్పర్శింపజేస్తుంది.
క్షణాలని యుగాలుగా మారుస్తుంది
యుగాలని క్షణాలుగా చేస్తుంది.
మాయజేస్తుంది. మరుపును పెంచుతుంది.

P Raja Gopal
DGH : 20

వేశ్య

అనాదిగా విశాలప్రపంచంలో అంధకార
జీవితాన్ని సాగిస్తున్న మూగ మనుషులు వేశ్యలు
జీవితానికి పునాది లేక బ్రతకడానికి మార్గంలేక
శవాల్లా బ్రతుకులు సాగిస్తున స్త్రీ మూర్తులు వేశ్యలు
వేశ్య
    ఇది సమాజం వాళ్లపై వేసిన ముద్ర
    లేదు వాటికి నేటివరకు నిద్ర
వేశ్య అనగా రెండక్షరాల పాపపు మాట యని
తమ జీవితాన్ని అర్పించి మద మగ పిశాచుల
దాహానికి బలి అయిన వీళ్లు సమాజపు చీడపురుగులా!
అవునా! కానే కాదు
శరీర యౌవన తుంపరుల కోసం వారిని అంధకార
ప్రపంచానికి తరిమి వేసిన ఈ సమాజమే వేశ్య
మార్గం చూపించక పరిస్థితుల ప్రభావాన్ని
కల్పించినది ఈ సమాజమే
మనతో నివసించే తోటిప్రాణి అని చూడక డబ్బు
మైకంతో ఆమె జీవితాన్ని చెదరగొట్టిన
ఈ సమాజమే వేశ్య
    అవును ఇది సత్యం
    సమాజం మారాలి వేశ్యల బ్రతుకులు మారాలి
అనాదిగా వస్తున్న ఈ వేశ్యా దాస్యశృంఖలాలు నేడు
తొలిగిపోవాలి
    అందుకు రావాలి ప్రతి ప్రాణిలో అభ్యుదయం
    మరవాలి అందరూ ఈ రెండక్షరాల చీడపదం
అదే ఆమె జీవనావకి చక్కని చుక్కాని

Anand P S
AML 58

జీవితమంటే ?

కొత్తకొత్త కలలను కనడం కాదు జీవితం
కలలను దూరం చేసి నిజానికి దగ్గరగావడమే
చీకటిని చూసి భయపడడంకాదు జీవితమంటే
చిన్నదీపం వెలిగించి చీకటిని తరిమి కొట్టడమే
చదివిన చదువుకు సార్థకత లేదని ఊరుకోవడం
    కాదు జీవితం

చదివించిన వారికి పట్టెడన్నం పెట్టడమే జీవితమంటే
రెండిటినీ స్వీకరించి సంతోషించడమే జీవితం
ఊహల్ని నిజాన్ని చేయడమే జీవితమంటే
గతాన్ని చూసి బాధ పడడంకాదు
కొత్తమార్గం వెంట నడవడమే జీవితం అంటే
కులమతాల మధ్య కొట్టుకు చావడం కాదు
ప్రియురాలి సొంపుల్ని చూసి ప్రేమ గీతాలు
పలకడం కాదు జీవితమంటే
పెంచిన తల్లితండ్రులు పడ్డకష్టాలను గుర్తుంచుకొని
పైపైకి సాగిపోవడమే జీవితం

K Sundara Sekhar
RMY 62

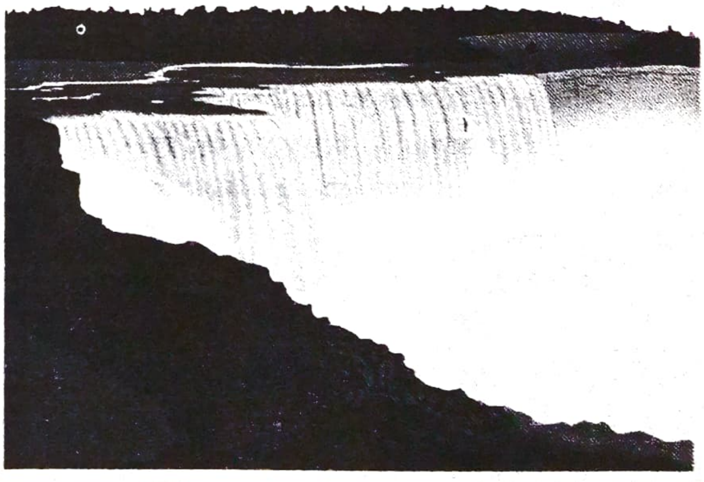

సర్ణోత్సవాలు

స్వదేశీ పరిజ్ఞానం - ఇన్శాట్‌లు, ఆర్యభట్టలు
హరిత విప్లవము - ఆనకట్టలు, పవర్‌ప్లాంట్లు
కొత్త ఫ్యాషన్లు - వింత కట్టడాలు
పాకిస్తాన్‌పై గెలుపు - చైనాలో ఒప్పందాలు
క్రికెట్‌లో కప్పులు - ఒలంపిక్స్‌లో రజతం
హాకీలో స్వర్ణపతకాలు - చెస్ ఛాంపియన్లు
అలీనోద్యమం - పంచశీల సూత్రాలు
ఐక్యరాజ్యసమితిలో ప్రముఖ పాత్ర పోషించాము
అన్నీ, ఎన్నో మరెన్నో సాధించాము కాని
పెట్రోలు పేలుళ్ళు - నడిబజార్లో హత్యలు
మాన భంగాలు - మారణ హోమాలు
మరుగైపోతున్న ప్రజాస్వామ్యం
వెన్నుపోట్లు, స్కాంలు, కుంభకోణాలు
గడ్డితినే మనుషులు - పెరుగుతున్న నల్లధనం
బందిపోట్లు, గూండాలు, రౌడీలు
రాక్షసులు, హత్యలు
వరకట్నపు చావులు, ఆకలిపెడబొబ్బలు
అన్నింటినీ మించి
అతివల నగ్నదృశ్యాలు నడిబజార్లో
సానికొంపల సందుల్లో
బీరు బాటిళ్ళు అంతటా
వీధుల్లో పేదవారు - ధనవంతుల చేతుల్లో దేశం
నిరుద్యోగం, లంచగొండితనం, నిరక్షరాస్యత
కులాల కొట్లాటలు - మతాల మారణ హోమాలు
పతనం అంచున బ్రతుకులు - పడిపోతున్న భారతావని
ఓ లొయోలా విద్యార్థి, యువతుల్లారా, యువకుల్లారా
రండి నిజం తెలుసుకొని
భరతమాతను పటిష్ఠంగా తీర్చిదిద్దుదాం !
ప్రియమైన మహోపాధ్యాయ !
ఇది నేను నా ఆలోచనలు కలంకు పనిచెప్పి వ్రాశాను.

D Kumar
ACP 36

స్వర్ణభారతి

అదిగో అదిగదిగో మన జాతీయజెండా
మూడు రంగుల జెండా ముచ్చటైన మనజెండా
గగనతలాన ఎగురుతున్నది
వందేమాతరమంటూ ముందుకు సాగిపోదాం పదరా.
తరతరాలుగా పరపాలనలో బందీలైనాము
దేశ నాయకుల త్యాగఫలాలతో
స్వాతంత్ర్యము సాధించాము
స్వాతంత్ర్యము మా జన్మహక్కని
చాటి చెప్పెను తిలక్ మహనీయుడు
మనమంతా భారతీయులం, మనమంతా
భారతీయులం
ఒకే జాతికి చెందినవారము
తరతమభేదాలెన్నడు ఎంచక
కలసిమెలసి జీవిద్దాం, జాతిగౌరవం నిలబెడదాం.
దేశాలన్నింటిలో మన భారత దేశం
గొప్పదనే భావం చాటి చెపుదాం
జాతిరత్నాలు 'గాంధీ, నెహ్రూ' పటేల్, చంద్రబోసులు
చేసిన త్యాగఫలాలను మరవద్దు
సాక్షులుగా ఎందరో మహనీయులు
ఈ నాటికీ మనముందున్నారు.
మతకల్లోలను అరికట్టండి
పేదరికాన్ని తరిమి తరిమి కొట్టండి
జాతీయ స్రవంతిలో కలవండి
ఉజ్జ్వల భవితను కోరండి మనకు సాటివేరొకరు లేరని
ఆనందంతో
స్వర్ణోత్సవాలను జరుపుకుందాము రారండీ

Dr N Appanna
Reader in Botony

నిరీక్షణలో ....

నీ రాకకోసం ....
మన కలయిక కోసం.......
నిముషాలు నిలువెల్లా తన్మయత్వంతో
నిలబడి చూస్తున్నాయి
మది హృదయ గదిలోంచి బయటికి వచ్చి
అదే పనిగా అల్లాడుతుంది
ఊపిరి ఉత్సాహంతో లోపల ఉండలేక
మాటిమాటికి బైటికి తొంగి చూస్తుంది
ఆకాశం ఆశగా అడుగుతుంది
సాగరాలన్నీ ఒక్కసారిగా చిన్నమంచు బిందువుగా
మారి
అరవిచ్చిన గులాబిరేకుపై నిలబడి
మారాం చేస్తుంది నిన్ను చూడాలని !
ప్రకృతి ఏకాంతంగా ఎదురుచూస్తుంది
మాటలు మౌనమై మైమరచిపోయాయి
అప్పుడే ఆత్రంగా వచ్చిన సూర్యుడు
అంబరాన్ని వీడి రాలేక
నులివెచ్చని పసిడి కాంతుల్ని పంపి
వివరం కనుక్కోమన్నాడు
సూర్యుని అదృష్టానికి అసూయ చెందిన
వెన్నెల అలకపాన్పు ఎక్కింది
కనుపాప నిన్ను ముద్దాడి తరించాలని
పూలసజ్జాతో వేచి ఉంది
నీలిముంగురులతో ఆటలాడాలని
కుదురుగా ఉండలేకుంది పిల్లగాలి
నీ అందాన్ని చూసి అస్తిత్వం పొందాలని
మురిసి విరిసిన పూల గుసగుసలు
పాపం ! వీళ్లెవ్వరికీ తెలీదు
నువ్వు నాలోనే ఉన్నావనీ .... ఉంటావనీ ....
వారు ఎప్పటికీ నిన్ను చూడలేరనీ ! ....

Md Firose Khan
DZ 14

ప్రేమలేఖిని

ఓ ప్రియతమా !

నీ ఊహల ఆకాశంలో
నేనొక మెరిసే తారనై
నీ మదిలో మెదిలే మధుర
భావాలకు మనోహర కావ్య కవితనై
నీ కనురెప్పల కొనచూపుల వెల్లువనై
నీ హృదయపు చిగురుటాకుపై
హిమబిందువునై
నీ చల్లని పిలుపుల జల్లులకు తడసి
మురిసే స్వాతి ముత్యాన్నై
నీ ఆనంద బాష్పాన్ని
నీ కష్టాల్లో కన్నీటి బిందువునై
జీవితాంతం నీ తోడే ఉండాలని ఉంది నేస్తమా !

T Kiran Kumar Reddy
TH 5

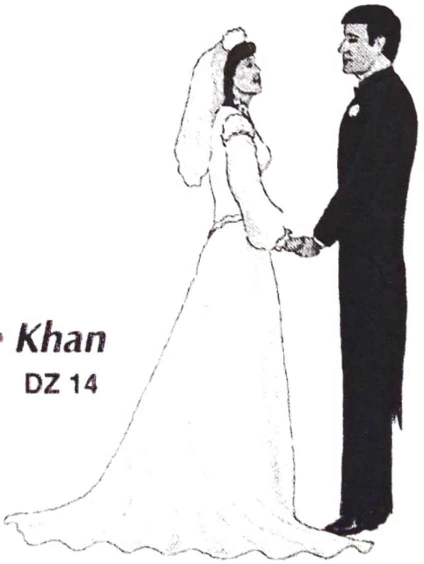

జననీస్థితి ఏమిటి

తెల్లదొరల బెడద వదలి యాభై ఏళ్ళు గడిచాయమ్మా !
అర్ధ శతాబ్ది దాటినా ఆనందానికి అవధులు లేవా తల్లీ !
ముద్దుబిడ్డలను కంటున్నానని మురిసి పోతున్నావా
అధర్మాన్ని, అక్రమాన్ని అంతిమశ్వాస వరకూ పాటిస్తాం
నల్లదొరలందరికి తలలోని నాల్కవైనావమ్మా
హత్యలు, అత్యాచారాలు తక్కువనేగదమ్మా నీ
ఆనందం
హద్దు లేని అవినీతికి అంతర్జాతీయ మార్కెట్టుని
కల్పిస్తాం
మనసు ముందుకు బుద్ధి వెనక్కులాగే
మనుషులను క్షమించుతల్లీ !

T Karunakar
NEH 3

ప్రియా

మరుమల్లెల నా హృదయంలో
మకరందానివి నీవె
ఏకాంతపు నా బ్రతుకు పడవకు
తెరచాపవు నీవె
కాంతి లేని నా కన్నులకు వెలుగురేఖవు నీవె
అంధకారపు నా హృదయ కుహరంలో మెరిసే తారవు నీవె
మూగపోయిన నా గొంతుకలో మౌన రాగానివి నీవే

R.V. Kumar
AET 20

అమృతం

"ప్రేమ అనే సువాసన పూలదండలో
పవిత్రమైన పువ్వు నీవైతే, దారం అవ్వాలని ఉంది"
"మధుర రాగాలు కురిపించే వీణనాదంలో
వీణవు నీవైతే, స్వరం అవ్వాలని ఉంది !"
"నా లోని అవిచ్ఛిన్న అనుభూతులకు, అర్థం కాని
మనోభావాలకు
రూపం నీవైతే, ఆ రూపానికి ప్రాణం అవ్వాలని ఉంది"
ప్రేమకు అర్థం తెలియని నాకు, నీ ప్రేమానురాగాలతో
అర్థం చెప్పావు - ప్రేమికుణ్ణి చేశావు
వాడిపోయిన నా మనసులో అమృతాన్ని పోసి
ప్రేమ అనే బీజాన్ని నాటావు
కులం ఒక అడ్డు గోడైతే, దాన్ని బ్రద్దలు చేసే
వజ్రాయుధం అవుతుంది ప్రేమ.
మతం బాధించే ముళ్ళకిరీటమైతే,
ఆ బాధను తొలగించి, అమృతాన్ని కురిపించే ఇల్లు
అవుతుంది ప్రేమ

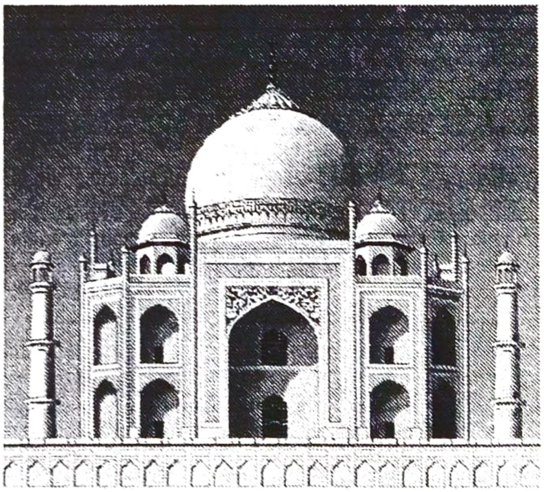

B Raju
RB 2

TRICKES WITH MULTIPLES OF 11

1010101 X 11	=	11111111
1010101 X 22	=	22222222
1010101 X 33	=	33333333
1010101 X 44	=	44444444
1010101 X 55	=	55555555
1010101 X 66	=	66666666
1010101 X 77	=	77777777
1010101 X 88	=	88888888
1010101 X 99	=	99999999

MAGIC WITH MULTIPLES OF 3 AND 9

3X9	=	27
33X99	=	3267
333X999	=	332667
3333X9999	=	33326667
33333X99999	=	3333266667
333333X999999	=	333332666667
3333333X9999999	=	33333326666667
33333333X99999999	=	3333333266666667
333333333X999999999	=	333333332666666667

K CH PERI REDDY
RMC 29

ANDHRA LOYOLA COLLEGE

A - 1	B - 2	C - 3	D - 4	E - 5	F - 6	G - 7
H - 8	I - 9	J - 10	J - 11	L - 12	M - 13	N - 14
0 - 15	P - 16	Q - 17	R - 18	S - 18	T - 20	U - 21
V - 22	W - 23	X - 24	Y - 25	Z - 26		

ANDHRA LOYOLA COLLEGE

D	-	4 +
I	-	9 +
S	-	19 +
C	-	3 +
I	-	9 +
P	-	16 +
L	-	12 +
I	-	12 +
N	-	14 +
E	-	5 +
		100

I LOVE INDIA

I	-	9 +
L	-	12 +
O	-	15 +
V	-	22 +
E	-	5 +
I	-	9 +
N	-	14 +
D	-	4 +
I	-	9 +
A	-	1 +
		100

P KANOJ
TA 55

యౌవనం

మరలి రాని వసంతం
మరుపులేని మధురానుభూతుల సంగమం
గగనతలాన నర్తించే శ్రావణ మేఘంలా
పూతోటని తాకివచ్చిన తెమ్మెరలా
    సాగిపోయే సుందరస్వప్నం - యౌవనం
కోయిల రాగాలతో, పక్షుల పలకరింపులతో
చిగురుటాకుల చిద్విలాసంతో
కడు కమనీయంగా ఆమని సాగితే
ప్రియనేస్తాల సహచర్యంతో
జనించే నూతన భావాలతో
ఆమని సైతం అక్కసు చెందేలా
రసరమ్య భరితంగా సాగే ప్రణయకావ్యం -
యౌవనం.

K Rajesh Kumar
RB 29

మనకేమైంది ?

సమకాలీన సమాజంలో అందరం
సమంగానే కాలిపోతున్నాం
అధికార నేతృత్వం ఎటువైపు దృష్టి సారిస్తుందో గాని
స్త్రీ హత్యాపాతకాలు, నిరుద్యోగ శాపాలు
దోపిడీలు, దౌర్జన్యాలు
అన్నీ నిర్భాగమాటంగ ప్రేమిస్తున్నాయి
ఒక మానవత్వాన్ని తప్ప
అయినా మనకేం లోటు
    కులాల పేరుతో శూలలతో పొడుస్తున్నాం
    మతం పేరుతో మరణాయుధాలు ఉపయోగిస్తున్నాం
    హత్యకు ప్రతి హత్యలతో
    రాజకీయ దుందుభులు మ్రోగిస్తున్నాం
    ఒక్క ఆశతోనే కోటి ఆశయాలకి దూరమౌతున్నాం
    అయినా మనకేం లోటు
పరిశ్రమలని ప్రవేటీకరణ చేస్తున్నాం
ఉన్నవి అమ్మేస్తున్నాం లేనివి తెచ్చేస్తున్నాం
సంపదను సంపన్నులకే సమర్పిస్తున్నాం
మనం మాత్రం చావకుండా బ్రతుకుతున్నాం
అయినా మనకేం లోటు
    కన్నీటితో పొంతలు నింపుతున్నాం
    బ్రతుకు బొంతలని దులుపుతున్నాం
    ఖంగుతిన్న పాలనలో ఖిన్నులమైఉన్నాం
    అయినా అంటున్నాం బింకానికి
    మాది భిన్నత్వంలో ఏకత్వమని

Kanakata Subbarao
AET 13

వద్దు - వద్దు

కులమతాలు మనకొద్దు
దరిద్రపు రాజకీయాలు అసలొద్దు
దరిద్ర దామోదరులు వద్దు
శుష్కనినాదాలు
ఊకదంపుడు ఉపన్యాసాలు వద్దు
రసంలేని రచనలు, జీవంలేని జోకులు
ధైర్యంలేని విలేకరులు
అవసరంలేని అప్పులు
అనవసరపు సమ్మెలు
కోపాలు, తాపాలు, కొంటె, కోణంగి
కుర్రకారు కోర్కెలు వద్దు వద్దు
విద్యనేర్పడమే మన ధర్మం
విజ్ఞానపు అంచులు చూడడమే మన లక్ష్యం

M Srinivasa Reddy
TH 30

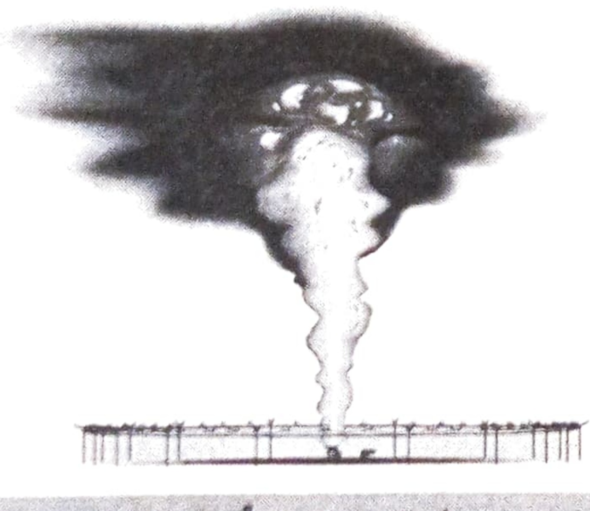

ఎక్కడ నీవు.....?

నువ్వు నా శరీరంలో ఏనాడైతే అర్ధ భాగం అయ్యావో
ఆనాటి నుంచి నా ఎద నిండా నిండి పోయావు
నేను పరుగు తీస్తున్నప్పుడు నాకు కొండంత వేగాన్ని
ఇచ్చి నన్ను ముందుకు నడిపించావు
నేను గొంతెత్తి పాడుతున్నప్పుడు నా పాటలోని సంగీతమై
పాటను మరింత రసమయం చేశావు
నేను క్రీడలలో మునిగి ఉన్నప్పుడు నాకు సరిపోయిన
బలాన్ని ఇచ్చి నాలో విజయాన్ని చవి చూపించావు
నేను చదువుతున్నప్పుడు నాకు తగినంత
కాంతిని ఇచ్చి నన్ను ప్రోత్సాహపరిచావు
నేను నిద్రిస్తున్నప్పుడు నా కలలోని
స్వప్న సుందరివై నన్ను మైమరపించావు
నాలోని ఊపిరివి నీవు, నాలోని ప్రతి అణువు నీవు,
నాలోని భావం నీవు, నాలోని మార్పుకు కారణం నీవు
ఇన్ని ఇచ్చిన నీవు, నిన్ను మరచిన వేళ
నా జీవితం ఇక వ్యర్థం, ఎక్కడ ఉన్నావు నీవు
నిన్ను చూడాలని మనసు ప్రతి క్షణం తపిస్తున్నది.

P Krishna Kishore
NO 22

అరుణ - కరుణ

ఏమని వ్రాయను ? ఎలా వ్రాయను ?
గురువులు అందించె అపూర్వమైన సేవలు
గూర్చి వ్రాయనా ?
స్కామ్‌లు, స్వాహాలు ; చేసే రాజకీయ
నాయకుల గూర్చి వ్రాయనా ?
ప్రేమానురాగాలు పంచే తల్లిదండ్రుల
గూర్చి వ్రాయనా ?
వృద్ధాప్యంలో ఉన్న తల్లిదండ్రులను పోషించని
బిడ్డలను గూర్చి వ్రాయనా ?
దేశం కాపాడే యుద్ధవీరులు
గూర్చి వ్రాయనా ?

K Naga Bhushanam
AEH 5

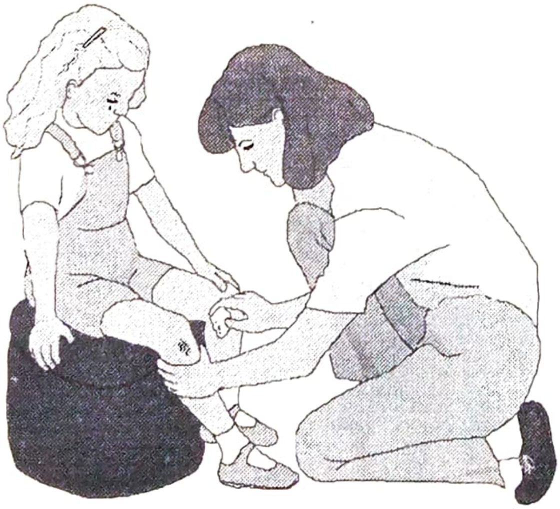

ఏమని ... ఏముందని ?

కవిత రాద్దామనుకున్నాను
కలం కదలడం లేదు
దేన్ని గురించి రాయాలి ? ... ఏమని ?... ఏముందని ?
అంతరంగం ఆలోచనల మయమయింది.
"డెమోక్రసి" గురించా ?
డెమోక్రసి వట్టి "హిపోక్రసి" అని రుజువయిన ఈ దేశంలో
ఏముందని
పశువులకు కూడా దక్కనీయకుండా
"గడ్డి" ని తింటున్న రాజకీయ నాయకులు ఏం మిగిల్చారని ?
"సెక్యులరిజం" గురించా ?
"అయోధ్య" నే ఆలంబనగా చేసుకొని
అధికారం అనే "అబల" అనురాగం కోసం
తహతహలాడుతున్న వర్తమాన "కీచకులు"న్న
ఈ భారతావనిలో ఏముందని ?
చట్టసభలనే పవిత్ర "దేవాలయాలలో" గూండాలు
అరాచక "అర్చకత్వం" చేస్తుంటే
నిస్సహాయంగా కొలువుతీరి ఉన్న దేవత, మన "స్వర్ణభారతి" ని
రక్షించేదెవరు ? అన్నప్రశ్న ఉదయించి
సమాధానం దొరకక, నా కలం ఆగిపోయింది.

T Srinivas
Typist

గాయపడ్డ హృదయం

ఆనందంగా కేరింతలు కొడుతూ తప్పటడుగులు
వేయవలసిన వయసులో నాకేమి తెలుసు
మా అమ్మ సంతోషం నూలుపోగుకు రంగు
పులిమినటువంటిదని
ఆమె కళ్ళలోని ఒకే ఒక ఆశాకిరణం వెనుక లెక్కలేని
కాంతివిహీనమయిన కిరణాలు ఉన్నాయని ....
నేను ఆనాడు ఊహించ లేకపోయాను
ఆమెకు ఉన్న ఒకే ఒక ఆశాకిరణం నేనని మాత్రం అర్థం
చేసుకోగలిగాను.
నా మనసులో పడిన ఒకే ఒక ముద్ర
ఇంటిలో జరిగే రావణయుద్ధం.
తప్పు చేసిన మా అయ్య రాముడయితే
ఏ పాపము ఎరుగని నా తల్లి రావణుడయింది
తుమ్మ మొద్దులాంటి వాడి కాలు ఎప్పుడు ఆమె
ఒంటిమీద నాట్యం చేసుద్దో తెలియదు
ఇది రోజూ ఇంట్లో తంతు
మా అమ్మ కంటికి విసుగుపుట్టిందేమో ఇక
రక్తం కన్నీరుగా కారడం మొదలయింది
దాన్ని చూసి నేను లేడిలా గడగడ వణికేవాడిని.
నా తల్లి స్థితికి తల్లడిల్లేవాడిని
ఏమీ చేయలేని మా అమ్మ నన్ను పట్టుకొని
గుండె బరువుతీరా ఏడ్చేది
అన్నంలో నీళ్లు పోసుకుని తింటుంటే
పిచ్చిది అనుకునేవాడిని కాని కాలేకడుపు
పశువులకు వేసే తవుడు తినే స్థాయికి కూడా
తీసుకురాగలదని గ్రహించలేక పోయాను
పిల్లలను మంచి మార్గంలో పెట్టవలసిన తండ్రే బిడ్డలకు
పేకాట నేర్పిస్తుంటే చూసి
భరించలేక పోయినందుకు కొడుకు చేతిలో తన్నులు
తినవలసి వస్తుందని పాపం
పిచ్చిది ఆలోచించలేక పోయింది
తన్నులు తినీతినీ కట్టెలా అయినా తన గురించి కాక తన
బిడ్డల గురించి ఆలోచించినందుకు పిచ్చిది అని గదిలో
బంధించారు. తన్నగా తన్నగా మా అమ్మ అల్పాయుస్సు కాస్త
గుటుక్కుమంది.
మా అమ్మ ఒంటి మీద అంగుళం అంగుళం మేర వాతలే.
అన్ని వాతలు ఎలా భరించిందో గాని అది చూసిన ప్రతి
స్త్రీ మా అయ్యని పెట్టని శాపనార్థం లేదు
అయినా వాడిలో మార్పులేదు
అప్పుడు నాకు తెలిసింది ఒక్కటే మా అమ్మ
ఆ కిరాతకునితో ఏడడుగులు నడవటం
అదే ఆమె చేసిన పాపం అని
ఈ దృశ్యాలు నా కనుల ముందు కదులుతుంటే మా అయ్య
మీద కసి పెరుగుతుంది
నాతో మేకవన్నె పులిలా మాట్లాడుతుంటే
ఒల్లు జలధరిస్తుంది
మా అమ్మ నాకు జ్ఞాపకం వచ్చినపుడల్లా
నా మనసులో మెదిలేది ఒకటే అమ్మ
నీవు ఈ లోకం నుంచి నిష్క్రమించి
మంచి పనిచేశావు.లేకపోతే నీవు ఇంకా ఎన్ని హింసలు
అనుభవించేదానివో అది చూసి నా హృదయం ఎంతగా
రంపపు కోత అనుభవించేదో
కాని నీ ప్రేమను పూర్తిగా ఆస్వాదించ లేకపోయానే అనే
బాధ పురుగులా తొలుస్తుంది

M Bala Raj
RMY 54

దేవుని దూత

దేవుని దూత దీనులమాత
లోకమాత విశ్వదూత
దిక్కులేని దీనజనులకు
దారిచూపే ధర్మదేవత
మరపురాని మదర్ థెరిస్సా
ప్రేమకవచం ధరించి, సేవాధర్మాన్ని పాటించి
పేదవారి ఆత్మలలో ఆనందాన్ని నింపి
మానవసేవ - దైవ సేవ అనే నినాదాన్ని పాటిస్తూ
యావజ్జీవితాన్ని పేదమానవాళి
సంక్షేమానికి అంకితం చేసింది మన మదర్
సర్వరోగులను ఆదరిస్తూ
నీడలేని నిరుపేదలకు ఆశ్రయాన్నిస్తూ
మానవ సేవనే మరణం వరకు కొనసాగిస్తూ
అనాథులను ఆర్తితో అక్కున చేర్చుకొనే అమృత
హృదయం మదర్‌ది
సేవలకు తల్లియై, శాంతికి దూతయై
దేశచరిత్ర గాథలా జనప్రియ హృదయాలను
దోచుకొని చిరునవ్వుతో ముగించింది
ఆమె జీవనయాత్ర
అమ్మ అస్తమయం
సమస్త జనులకు దుఃఖమయం

Rajendra
NET 13

ఎన్నాళ్లోయ్, నేస్తం ?

ఎన్నాళ్లోయ్ నేస్తం మనకీ కష్టాలు
కడతేరవు మన బ్రతుకులు కాల్చేవరకు
గంజికి మొహంవాచి కన్నీళ్ళకేం కరువులేక
రెక్కాడితే డొక్కాడక అలసిపోయి అలమటించి
చావలేక బ్రతకలేక కొట్టుమిట్టాడే పేదోడి
బ్రతుకులో చెమటారేదెప్పుడో నేస్తం"
మహానీయుల మాటవిని ఆశతో బడికెళ్తే
నీకు సదువెందుకురా దొంగనాకొడుకా అని గేలిజేసి తన్నితరిమాడు
ఎండనక వాననక పగలనక రాత్రనక చెమటోడ్చి వెట్టి చేస్తే
ఓ పూటైనా గడవని కూలి నా మొహాన గొట్టాడు
రోగమొచ్చి మందడిగితే నీకుమందెందుకు సావరా జనాభా తగ్గుద్దన్నాడు
నూటికో కోటికో పేదోడొక్కడు గొప్పోడైతే అణగదొక్కి అణిచేసాడు
పూట గడవక బక్కచిక్కిన మా బతుకులు బాగుపడితే
ఏడుపెందుకోయ్ నేస్తం ఈ డబ్బున్న మా రాజుల లోకానికి
ఎన్నికలొచ్చెయంటే ఉవ్వెత్తున ఎగసిపడే హడావుడంతా మన
వాడలోనేనోయ్ నేస్తం
మా అమాయకులకు లేనిపోని ఆశల్చూపి మాయజేసి మభ్యపెట్టి
సారామత్తులోముంచి సైకంటూ తారిళ్లంటూ తొలుకుబోయి
కాల్పులో మా వోళ్లు దిక్కులేని చావుచస్తే నాలుగు మొసలికన్నీళ్లు గార్చి
ఓట్లు కాష్ చేసుకొని మహానాయకులై, కష్టాల్లో చెయ్యిజాస్తే
ఒరేవ్ బీదముండకివాడలో కంపెక్కువని రానని మొండిచెయ్యి సూపాడు
పదిసార్లొలొచ్చారే పేదోడికి పదిపైసలియ్యటానికి
పొద్దుననుంచి పొద్దు మోసేవరకు కావాల్సొచ్చే మీకీ పేదోడి రక్తం
ఆ పేదోడే చస్తే కాల్చడానికి ఎండుపుల్లలే కరువైన ఈ ధూర్తలోకంలో
బతుకుబండిని లాగలేని కష్టమొచ్చిందోయ్ నేస్తం, మనకెంత
కష్టమొచ్చిందోయ్

MV Rajani Kanth
NML 44

64 కళలు

కళలు అరవై నాలుగు అని అంటారు కదా అవేమిటో తెలుసా !

1. ఇతిహాసము
2. ఆగమము
3. కావ్యం
4. అలంకారం
5. నాటకం
6. గాయకత్వం
7. కవిత్వం
8. కామశాస్త్రం
9. దురోదరం
10. దేశ భాష లిపి జ్ఞానం
11. లిపి కర్మం
12. వాచకం
13. అవధానం
14. సర్వశాస్త్రం
15. శాకునం
16. సాముద్రికం
17. రత్నశాస్త్రం
18. రథాశ్వగజ కౌశలం
19. మల్లశాస్త్రం
20. సూద కర్మం
21. దోహదం
22. గంధవాదం
23. ధాతువాదం
24. ఖనివాదం
25. రసవాదం
26. జలవాదం
27. అగ్నిస్తంభం
28. ఖడ్గస్తంభం
29. జలస్తంభం
30. వాక్‌స్తంభం
31. వయస్తంభం
32. వశ్యం
33. ఆకర్షణం
34. మోహనం
35. విద్వేషణం
36. ఉచ్చాటనం
37. మారణం
38. కాలవంచనం
39. పరకాయ ప్రవేశం
40. పాదుకాసిద్ధి
41. ఐంద్రజాలికం
42. అంజనం
43. దృష్టి వంచనం
44. సర్వవంచనం
45. మణి యంత్రౌషదాదికసిద్ధి
46. చోరకర్మం
47. చిత్రక్రియ
48. లోహక్రియ
49. అశ్వక్రియ
50. మృత్క్రియ
51. దారుక్రియ
52. వేణుక్రియ
53. చర్మక్రియ
54. అంబరక్రియ
55. అదృశ్యకరణం
56. దూతీకరణం
57. వాణిజ్యం
58. పాశుపాలనం
59. కృషి
60. ఆసవకర్మం
61. ప్రాణిదూత్యత కౌశలం
62. వాక్సిద్ధి
63. చిత్రలేఖనం
64. సంగీతం

సేకరణ :

M Sreekanth

DB 1

అంతరంగాలు

తెలియని వింత కెరటాలు
మన హృదయాంతరంగాలు
స్పందించేదుకు, కరిగించేందుకు, కదిలించేందుకు
వాటిని మించి ఇక వేరేవి ఎందుకు
చరిత్రం చదరంగాన్ని తిరగేస్తే
అంతా అంతరంగాల కదలికే
భాషించేది, దూషించేది శాసించేది, పాటించేది
అదే అంతులేని తరంగాల అంతరంగాలు

G V S Sai Babu
AML 57

'నా అమ్మ'

అమ్మా !
నీ పురిటినొప్పలప్పడు నేను పుట్టకుండా ఉంటే
బాగుండేది' అని అనుకున్నా ...
కానీ ... నీవు ఆ బాధను మర్చిపోయి,
నన్ను చూసి చిరునవ్వును చిందించినప్పడు ...
తెలిసింది
ఆ త్యాగానికి అర్థం.

నీ చనుబాలతో నా కడుపును నింపినపుడు
అపూర్వమైన నీ ప్రేమామృతం నా హృదయాన్ని చేరి,
"అమ్మ ... అమ్మా" అన్న నా గుండె చప్పళ్లను
స్వంతం చేసుకుంది, నా అమ్మ.

నా చిన్నతనం ఏడ్పులు, అపుడపుడూ ... నీ గుండెను
కొట్టుకోకుండా చేశాయి కదమ్మా ....
నాకు బాగా గుర్తుంది ..... ఆ రోజు ... చిన్న
దెబ్బతగిలినప్పడు
నన్ను నీ కౌగిలిలో చేర్చుకున్నావు ... అపుడు ... నీ
హృదయం
లోని ఆతృతను నే గమనించాలేమ్మా ..., ఎందుకమ్మా ..
ఈ చిన్ని జీవిపై నీకు అంత ప్రేమ ..
నీ ఋణం నేను ఎలా తీర్చుకోగలను.

అమ్మా !
నా కోసం, నా ఆకలి తీర్చడం కోసం ఏమీ
లెక్కచేయకుండా
గగనంలోని చందమామనే కిందకు తీసుకొచ్చావు.
అప్పడు తెలిసింది .. నా కోసం నీవు పడే ఆరాటం
'అమ్మా ... అమ్మా' అనే బోసిమాటల ముత్యాలు
నా నోటినుండి రాలినప్పడు .. నా అమ్మ ఆనందం కట్టలు
తెంచుకుంది
దురదృష్టవశాత్తూ నేను పెద్దవాడినయ్యాను.
చిన్నప్పడయితే ... నా ఆకలి నీ పాలతోనే తీరేది.
కానీ ఇపుడు సుతిమెత్తని అమ్మ చేతులు, నా ఆకలికోసం,
పలుగుతో కఠినమైన రాళ్లను కొడుతున్నప్పడు
నా కైతే నిజంగా చనిపోవాలనిపించింది
కానీ... నేను లేకపోతే .. నా అమ్మ ఆనందాన్ని ఎవరు
తీరుస్తారు...?
అందుకే నా ... అమ్మ కోసం బ్రతకాలని ఉంది ... బ్రతకాలని
ఉంది ....
నన్ను దీవించమ్మా ... కనీసం, ఇక మిగిలిన నా కొంచెం
జీవితాన్ని ... నీ కోసం అంకితం చేయనీయమ్మా ...

V Vara Prasad
DB 32

"స్వేచ్ఛ"

నింగి వంకకి ఎగిసే
పావురాన్ని చూసి కూడా
మదిలో తలవకూడదట "స్వేఛ్ఛ" పొందాలని !
ఒడ్డు చేరే సముద్రపు అలను చూసికూడా
ఊహించకూడదట "స్వేఛ్ఛ" తీరాన్ని చేరాలని !
చల్లని గాలిని తాకి కూడా
ఆశించకూడదట ఆశల పల్లకి ఎక్కాలని !
"నా మదిలో మెదిలే ఆశకు లేదు అవధి
ఏది చేయాలనుకున్నా కాలం నాకు విరోధి" !

YNVS Kiran Kumar
DO 56

దేవుడు వరమిచ్చినా పూజారి వరమీయడు.

పిలిచిన పలుకవా ?

పగటికాంతిని నింపెను నిండువెన్నెల
ఈ రేయి ఆశలురేపే ఉద్యాన వనలీల
తారల తళుకు పుష్పములేల దోచెనో
అని ముద్దాడ తలచితి మహదానందముతో
సుగంధ పరిమళాలు నా ముంగిట విడిచి
ఆడుకొనుచుండెనా పవనుడు మైమరచి
దాపున కంటిని దవళవర్ణ రూపమొకటి
చూడతలచి సరోవరము దరికి జారుకుంటి
చూచుచుండ గోచరమగుచుండెనది జవ్వనివోలె
చేరుకుంటినద్దరికి క్షణకాలం కాకమునుపె
చంద్రబింబము శోభితమగుచుండెనే ఆ రూపమున
హిమబిందువులు నిదురించెనేమో తన దేహమున
వసంతపు గాలుల సందడి మేను తాకగా
చెమ్మగిల్లిన కనులతో తేరిపారగా
పిలిచెను రారమ్మని ఆమోముపై చిరునవ్వు
ఎదలో అడిగితి ; "అప్సర కన్నెనా నీవు" ?
"బాలా నీవెవరని" అడిగితి వెనుదిరుగక
ప్రశ్నార్థకమైనది మారని ఆ ముఖ కవళిక
బెదిరిన హృదయంతో తాకితినామె హస్తము
ఆ క్షణమున కలిగెను నా మైమరపుకు బహుబిడియము
ఆహా ! ఏమీ ఈ చిత్రము ?!
మానవుడు సృజించిన ప్రతిమయా ఆ జీవము !!

J Sundar
NEP 11

గుడ్‌బై

ప్రేమ ! నీ వెంత వగలాడివే
వసంతంలా వస్తావు. ఆశలను చిగురింపచేస్తావు
గ్రీష్మంలా వస్తావు గుండెల్ని మండిస్తావు
జల్లులా వస్తావు వెల్లువై పోతావు
హేమంతంలా వస్తావు ధీమంతంగా వెళ్ళిపోతావు
శిశిరంలా వస్తావు చింతలే మిగిలిస్తావు
కలలా వస్తావు కార్చిచ్చు మిగిలిస్తావు
ప్రళయంగా వస్తావు. ప్రాణాలు తీస్తావు
రాగాల్ని పలికిస్తావు త్యాగాన్ని కోరతావు
అమృతాన్ని అందిస్తావు అగాధంలో తోస్తావు
అంతర్యాలు కలుపుతావు అంతరాలు చూపుతావు
అమరం మన ప్రేమంటావు సమరానికి సిద్ధమౌతావు
తీయని బాధని రుచి చూపించి ఆశలనే మిగిలిస్తావు
అందుకే ప్రేమా .... ఓ ప్రేమా నీకో నమస్కారం

P Vanisree
MAT 13

కాలేజి - టీనేజి

కాలేజి ఆగష్టు నుండి
కాని, వెళతాడు అక్టోబరు నుండి
బయలుదేరుతాడు కాలేజికని, ఇంటివద్ద
కాని హాజరవుతాడు సినిమా హాలు గేటు వద్ద
ఇక క్లాసుకి వచ్చేదెన్నడో లెక్చరు వినేదెప్పుడో
బోర్డుపై లెక్చరరు చేస్తారు లెక్కలు,
కాని వీడు చూస్తాడు దిక్కులు
అదిచూసి లెక్చరరు మోగిస్తారు ప్రశ్నల మోత
జవాబు చెప్పలేక పడుతుంది వీడి నోటికి మూత
పెంచుకుంటాడు సినిమాలపై మోజు
పట్టిస్తాడు పుస్తకాలపై బూజు
చూసుకుంటూ దువ్వుతాడు శ్రద్ధగా క్రాపు
కాని గీస్తాడు అశ్రద్ధ గ్రాపు
చేస్తాడు మార్చిలో నైటౌటు
కాని పరీక్షల్లో వీడి పనౌటు
క్లాసులో ఉండడు ఎన్నడు ఈ మెంబరు
న్యూస్ పేపర్లో ఉండదు వీడి నెంబరు.

T J Sukumar
NGH 3

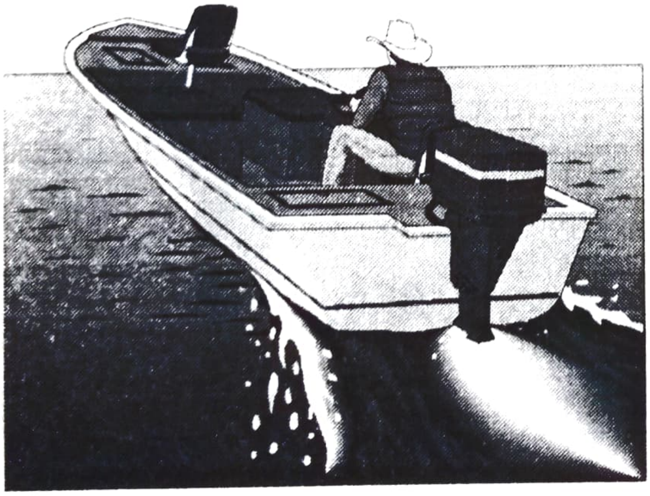

ప్రేమ

సంతోష పరిష్వంగం నా స్థితి
హృదయం కుంపటిపై నిప్పరవ్వ రగిలింది
చంచల హృదయుడనై సంచరించాను
మత్తులోపడి చదువును మాయం చేసుకున్నాను
పాఠాలతో గుణపాఠాలు నేర్చవలసిన మనసు
పారదర్శక పదార్థంలా తయారైంది
సోదరా ! పడకు ప్రేమ మత్తులో
పడ్డావో జీవితం గమ్మత్తుగా ముగుస్తుంది
గతం గుర్తుకురాదు వర్తమానం తెలియదు
భవిష్యత్తు గగన కుసుమం, బాధ్యతలు ఎరుగవు.
నిజం తెలుసుకో తమ్ముడు.
నిన్ను నువ్వే నియంత్రించుకో

D Ratna Kumar
AEH 9

భావాత్మకం

ఆకాశ గంగా తరంగాలకంటే స్వచ్ఛమైనది ప్రేమభావం
కులమత వర్గవర్గాల కంటే విశాలమైనది ప్రేమతత్వం
ప్రేమికుల అనురాగపు వడిజడి కంటే భిన్నమైనది ప్రేమకర్త్వం
పండిత పామర నిర్వచనాలను మించి పరవశించేది ప్రేమపాశం
మంచిచెడ్డల మర్మాన్ని మనకందించే
మహత్తరమైనది ప్రేమవ్యవహారం

D Ratna Kumar
AEH 9

నేటి భారతం

ప్రతిరోజు వస్తుంది పేపర్
దానినిండా స్కాముల మేటర్
ఎప్పుడో పోయింది మన పరువు
విదేశీ సంస్కృతిని తెచ్చుకున్నప్పుడు అరువు
ఆంధ్రాలో ఎప్పుడు చూసినా అంధకారం
తెచ్చేనా కొత్త వెలుగు ఈ శ్రమదానం
దోచుకోవడం రాజకీయ నాయకుల జన్మహక్కు

పాకిస్తానీ అరాచకాల నుండి కాశ్మీరం
అయ్యేనా ఎప్పటికైనా విముక్తం
గుర్తుకొచ్చేనా మహాత్ముని పిలుపు
తిరిగేనా ఈ దేశ భవిష్యత్తు మలుపు
ఎప్పటికి ఆగుతుంది ఈ కులమత సమరం
ఇంకెప్పుడు తగ్గుతుంది ఈ మతమౌఢ్యరణం
తప్పుడు దార్లుపడుతున్న ఈ యువత
కలిగించు కుంటుందా జ్ఞానోదయం
తగ్గిపోయింది స్వదేశీ వస్తువులపై మోజు
పెరిగింది విదేశీ తయారీలపై క్రేజు
లేనివాడికి వెళ్లవు నోట్లోకి ఐదువేళ్లు
ఉన్నవాడు తిప్పకోడు నోట్ల కట్టపై నుంచి కళ్లు
మరేది లేదు భారత న్యాయవ్యవస్థకు సాటి
సంవత్సరాల తాత్సారానికి దానికదే మేటి
మూడురాష్ట్రాల కళ్లుకప్పి తిరుగు దొంగ వీరప్పన్
వాడ్ని తప్పించిన ప్రతివాడొక చోరప్పన్
దివాలాకు దగ్గరలో ఆంధ్రా ఆర్థిక పరిస్థితి
ఎవరు తీరుస్తారు మన రాష్ట్ర దుస్థితి

రోజురోజుకీ పెరుగుతున్న విదేశీ అప్పులు
ఎప్పటికీ తప్పదు దేశానికి ఈ తిప్పలు
దిక్కు తెలియని ప్రభుత్వ పయనం
అవతుందా లేదా దాని జబ్బునయం
పచ్చని పల్లెలపై నగర సంస్కృతి నీడ
ఎప్పుడు విరగడయ్యే మనకీ పీడ
ఎటు చూసినా ఏదో ఒక రకం కాలుష్యం
కానీ అవుతోంది నివారణ చర్యలు ఆలస్యం
అన్నపూర్ణ మన ఆంధ్రదేశం ఒకప్పుడు
దిక్కుతోచని దీనదేశం ఇప్పుడు
స్వాతంత్ర్యం వచ్చి యాభైఏళ్ళు దాటాయి.
శోకవాహినులు భరతమాత కన్నీళ్ళు
దేశదుస్థితికి విలపిస్తున్న భరతమాత
ఏ రోజు మారుతుందో మరి ఆమె తలరాత
అడుగడుగునా అవుతోంది యువశక్తి నిర్వీర్యం
వస్తుందావారికి దాన్ని ఉపయోగించే మన స్థైర్యం
నేటియువతపై కోరలు చాస్తోంది నిరుద్యోగం
ఉందా లేదా ఈ దారుణ సమస్యకు పరిష్కారం

M V Suresh Reddy
DML 42

పొదుపు

తనకంటే గొప్ప పిసినారి అయిన ధనవంతుడు రంగయ్యను కలిసి పొదుపు చేయుటలో కొన్ని మెలకువలు, జాగ్రత్తలు, పొదుపువలన ప్రయోజనాలు అడిగి తెలుసుకుందామని పొరుగూరు బయలుదేరాడు సూరయ్య.

సాయంత్రము దీపాలవేళ అయ్యింది. సూరయ్య వెళ్లేసరికి రంగయ్య తనకున్న పూరిపాక అరుగుమీద నూనెదీపపు కాంతిలో వడ్డీలెక్కలు చూచుకుంటూ కూర్చొని ఉన్నాడు. అతని చేతిలో విసనకర్ర కదలకుండా స్థిరంగా ఉంది. తలను మాత్రము అటూ ఇటూ త్రిప్పుతూ ఉన్నాడు. సూరయ్య రంగయ్యను పరిచయం చేసుకొని తను వచ్చినపని చెప్పి వినయంగా నమస్కరించాడు. రంగయ్య వడ్డీల పద్దుల పుస్తకాన్ని, విసనకర్రను జాగ్రత్తగా ప్రక్కనబెట్టి సూరయ్యను అరుగమీద కూర్చోమని చెప్పి నూనె దీపము ఆర్పివేశాడు.

'ఇదేమిటండీ దీపం ఆర్పివేశారు?' అన్నాడు సూరయ్య ఆశ్చర్యంగా.

నేను నోటితో చెప్పేది నీవు చెవులతో వింటావు. మధ్యలో దీపము ఎందుకు నూనె ఖర్చు. ఆ నూనెతో మరొకరోజు దీపం వెలిగించుకోవచ్చు. అలాగే పొదుపులో రకాలు ఉన్నాయి. నేను విసనకర్రతో విసురుకోను. అది నలిగిపోతుందని దాన్ని స్థిరంగా పట్టుకొని తలను మాత్రం అటూ ఇటూ త్రిప్పుతాను. దీనివలన విసనకర్ర తరతరాలుగా చెక్కుచెదరదు. ఇక పొద్దుపోయింది. నీవు వెళ్ళిరా అంటూ దీపము వెలిగింపబోయాడు రంగయ్య.

సూరయ్య కంగారుగా 'ఆగండి దీపం వెలిగించవద్దు' అంటూ లేచి నిలబడ్డాడు.

'ఏమైంది' అని అయోమయంగా అడిగాడు రంగయ్య దీపము వెలిగించడం ఆపి.

'ఇందాక మీరు దీపము ఆర్పినప్పుడు పంచవిప్పి మడతపెట్టి చేత్తో పట్టుకుని కూర్చున్నాను. మట్టి అరుగుమీద మాసిపోతుందని. చీకట్లో మీరుచెప్పేది నేను వినడము కోసము మధ్యన ఇస్త్రీ పంచనలగడం దేనికిని' అంటూ స్వగతంగా 'దీని దుంపతెగ మూడు సంవత్సరములు అయ్యింది దీని ఉతికి ఇస్త్రీ చేసి, ఇంకా నలగలేదు, అని పైకే అన్నాడు పంచె మడత జాగ్రత్తగా విప్ప పట్టుకుంటూ.

రంగయ్య అమాంతము సూరయ్య కాళ్లమీద పడి మహాప్రభో మీరే నాకన్నా గొప్ప పొదుపరులు. నేనే మీనుండి చాలా నేర్చుకోవాలి మీరే నా గురువు అన్నాడు.

K V Saradi B Com
C/o Controller of Exams

చెడుచూడకు

నీ కన్నులు కుడికి గాని ఎడమకుగాని తిప్పక సూటిగా చూడు

ఎవ్వరైనా దీపము వెలిగించి చాటుగా గానీ, కొంచెము క్రిందనైనను పెట్టడు, లోపలికి వచ్చేవారికి వెలుగు కనబడుటకు దీపస్తంభము మీదనే పెట్టును. నీ దేహమునకు కన్నే దీపము. కాబట్టి అది చెడినదైతే నీ దేహమును చీకటిమయమై ఉండును. కాబట్టి నీలోనుండి వెలుగు చీకటిమయమై ఉండకూడదు. నీ దేహమంతయు వెలుగు మయమైతే దీపము తన కాంతివలన నీకు వెలుగిచ్చునప్పుడు ఏలాగుండునో ఆలాగే దేహమంతయు వెలుగు మయమై ఉండునని ప్రభువు చెప్పెను. (బైబిల్)

ఒకడు దేవుడు నాకు కళ్లు ఇచ్చారు. వాటితో నేను ఏమైన చూస్తాను అనుకుంటాడు. చాలా తేలికగా భావిస్తాడు. ప్రతి దానిని పరిశీలించి చూస్తాడు. ముఖ్యంగా యవన దశలో మనిషి మొదట చూస్తాడు. తర్వాత తలపోస్తాడు, దానిని మనసులో స్థిరపరచుకుంటాడు. తరువాత హృదయములో జీర్ణించుకుపోతుంది. తర్వాత నరనరాలలో ఎక్కుతుంది. అరికాలు మొదలుకొని నడినెత్తి వరకు ఆ భావము వ్యాపించి చివరకు నాశనం చేస్తుంది.

కొన్ని వందలయేండ్ల క్రితము జరిగిన సంఘటన : ఒక రాజు కుమారుడు మంచి వయసులో ఉన్నాడు. అందమైన తన చెల్లిని చూశాడు (సవతి తల్లి కుమార్తె) ఆమెను ఎంగిలి చెయ్యాలనుకున్నాడు. మనసులోకి, హృదయంలోనికి జీర్ణించుకుని పోయేలా ఆలోచన చేశాడు. ఆమెను పొందలేక చిక్కిశల్యమై పోయాడు. చివరకు చెడు స్నేహితుని పన్నాగము ద్వారా ఆమెను పొందాడు. తరువాత ఆమె అన్న చేత చంపబడినాడు. కుంటుంబములో తండ్రిబిడ్డల మధ్య యుద్ధాలు రేగి కుటుంబము నాశనము అయినది.

అందుకే ఓ మనిషి ! చెడు చూడకు, చూసినా దానిని నీ హృదయంలోనికి చొరనివ్వకు. అది చొరబడినప్పడు నీ దేశాన్ని, నీ చదువునీ, నీ కుటుంబాన్ని, చివరకు నిన్ను పతనము చేస్తుంది.

ఇంటి వెలుగు దీపము. అది ఇంటి అంతటికి వెలుగునిస్తుంది. నీ దేహమునకు వెలుగు 'కన్ను' నీ కన్ను మంచిదైతే నీ దేహమంత వెలుగుతూ ఉంటుంది.

కొన్నివందల ఏళ్ల క్రితము దేవుడైన క్రీస్తు మానవుడిగా ఈ లోకానికి వచ్చి చెడును, చెడుచూపును జయించి జయమిచ్చారు. మానవునికి మించిన శక్తి దేవునికి ఉంది. కొందరు వ్యక్తులు దీనిని నమ్మిజయించారు. ఉదా : ఆగస్టీన్, ఫ్రాన్సిస్, సాధూ సుందర్ సింగ్ మన ముందున్న కొందరు ఫాదర్స్ ఇంకా ఎందరో !

K Christudas

Dept of Botany

స్వార్థ త్యాగము

అది ఒక అందమైన నగరం. అది ఫ్రాన్స్ దేశం దక్షిణ భాగంలో ఉండేది. దాని పేరు "మార్సెల్స్

ఈ నగరం అందమైన తోటలకు ప్రసిద్ధి. పూర్వం ఈ నగరానికి నీటి వసతిలేదు. కాని నేడు ఈ నగరానికి నీరు పుష్కలంగా లభిస్తుంది. ఈ నగరానికి కావలసిన నీరు 97 మైళ్ల దూరములో ఉన్న "డ్యూరెన్స్" అనే నది నుంచి త్రవ్విన కాలువ ద్వారా నీటి వసతి కల్పించబడింది.

1837-1848 మధ్యకాలంలో ఈ కాలువ త్రవ్వబడింది. ఈ కాలువ నిర్మించక పూర్వము మార్సెల్స్ పట్టణమంతా నీరు లేక ఎండిన బీడు భూమిలా ఉండేది. కనీసం త్రాగడానికి సరిపడినంత నీరు కూడా లభించేది కాదు.

ఈ ఊరిలో 'గైనన్' అనే వ్యక్తి నివసించేవాడు. అతడు చాలా పొదుపరి. ఎంత పొదుపరి అంటే చూడటానికి కూడా పిసినారిలా ఉంటాడు తనకు వచ్చిన ఆదాయంలో తన జీవనానికి సరిపడ ఉంచుకొని మిగిలిన సొమ్మునంత బ్యాంకులో దాచేవాడు. కావున ఈ ఊరి ప్రజలు అందరు అతన్ని అసహ్యించుకొనేవారు. మరియు దూషించేవారు. అయినను అతడు వారి మాటలు లెక్క చేయక తన కర్తవ్యాన్ని (పొదుపుచేయటం) కొనసాగించాడు. చివరకు తాను మరణించబోయేముందు ఆఊరి ప్రజలతో తాను కూడబెట్టిన డబ్బుచే (2,00,000 డాలర్లు) వారి గ్రామానికి నీటి నదుపాయం కల్పించమని కోరినాడు. (అతడు ఒంటరివాడు) అతడు చేసిన త్యాగం వలన నేడు ఆ నగరానికి నీరు సమృద్ధిగా లభిస్తుంది.

నీతి : "మనిషి బ్రతికి ఉండగానే మీ సానుభూతిని తెలియజేయండి"

సేకరణ : ***T Joannes Reddy***
DET 10

అంతా ఉచితం (హాస్యకథ)

వెనకటికి ఒక పెద్దాయన ఆఫ్ఘనిస్తాన్ నగరమైన కాబూల్ నుండి భారతదేశానికి వచ్చాడు. కాని హిందుస్థానీ (భారతదేశ భాష) భాష అతనికి రాదు. పర్యటన కొద్దిగా కష్టంగానే ఉంది. ఒకరోజు నగరం వీధిలో నడుస్తుండగా మిఠాయిల దుకాణం కనిపించినది. రకరకాల మిఠాయిలు అందంగా అమర్చబడి ఉన్నాయి. పైగా వాసనలు దుకాణానికి లాక్కుపోయాయి. దుకాణానికి దగ్గరగా పోయి అతను ఒక రకం మిఠాయిని వేలితో చూపించాడు. దుకాణుదారుడు ఖాజా అన్నాడు. ఖాజా అనేది ఒక రకమైన మిఠాయి. ఖాజా అంటే కాబూల్ భాషలో తీసేయ్ అని అర్థం. దుకాణదారుడు తీసేసేయ్‌మంటున్నాడు కదా అని గుప్పెడు ఖాజాలను అందుకొని హాయిగా ఆరగించడం మెదలుపెట్టాడు. దుకాణదారుడికి సుర్రున కోపం ముంచుకొచ్చింది. అయినా పరదేశీయుడిలా ఉన్నాడనుకొని డబ్బులు కట్టమని మర్యాదగా విన్న వించుకున్నాడు. ఆ ముక్క ఆ కాబూల్ వాడికి అర్థం కాలేదు. నవ్వుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు. దుకాణదారుడికి అరికాలిమంట నెత్తికెక్కింది. అటుగా వెళ్తున్న పోలీసును పిలిచి పిర్యాదు చేశాడు. పోలీసు కాబూల్ వాడిని పై అధికారి దగ్గరకు తీసుకుపోయి మిఠాయిల దొంగగా ముద్రవేసి దోషిగా నిలబెట్టాడు. ఆ రోజులలో దొంగలకు గాడిద ఊరేగింపు శిక్షగా విధించేవారు. అధికారి అతడికి ఆ శిక్షే విధించాడు. కాబూల్ వాడికి నున్నగా గుండు గీయించి, గడ్డం గొరిగించి సున్నం వేయించి గాడిదపై కూర్చోబెట్టి తప్పెట్లతో తాళాలతో ఊరేగింపు చేశారు. ఆ రోజుల్లో అది కఠిన శిక్షగా భావించేవారు. కాని, ఆ కాబూల్ వాడికి అది అంతా చోద్యంగా ఉంది. ఆఫ్ఘనిస్తాన్ శిక్షలతో పోలిస్తే ఇది శిక్షలాగే లేదు. గుంపులు గుంపులుగా తనను చూడటానికి వస్తున్న మనుషులను, వారి నవ్వులను కేరింతలను చూసి వారంతా తనను అభినందిస్తున్నారనుకొని అతడు కూడా సరదాగా నవ్వుతూ చేతులు ఊపాడు.

భారతదేశ పర్యటన ముగించుకొని ఆయన తిరిగి స్వదేశం వెళ్ళిపోయాడు. అక్కడి మిత్రులంతా "భారతదేశం ఎలాగుంది" ? అని ఎంతో ఉత్సాహంతో, ఉత్సుకతతో ప్రశ్నించారు. అందుకు అతను ఈ విధంగా సమాధానం చెప్పాడు. భారతదేశం చాలా అందమైన దేశం. అక్కడి ప్రజలు ఎంతో సహృదయులు సరదా మనుషులు, వేడుకలు వినోదాలు వారి నిత్యకృత్యాలు, గొప్ప సంస్కృతీ సంప్రదాయాలు గల దేశం. సంగీతం వారి జీవితంలో ఒక అంతర్భాగం, ఆ దేశం గురించి ఎంత చెప్పినా తక్కువే ! అక్కడ అంతా ఉచితం, మిఠాయిలకు గాని, గడ్డం తీయడానికి, స్నానానికి గాని దేనికి ఒక్కపైసా అడగరు అంతా ఉచితం !

సేకరణ : ***A Charles Frances***
TA 7

మనసు

మనసును స్వాధీనం చేసుకోక దాని మార్గాన దానిని వదిలివేస్తే మనం జీవితంలో ఎన్నో ఓటమిలను చవిచూడాల్సి ఉంటుంది. మనస్సు అతి చంచలమైనది. అది మనల్ని కత్తిమీద సాము చేయిస్తూ ముప్పు తిప్పలు పెట్టి మూడు చెరువుల నీళ్లు త్రాగిస్తుంది. దాని గమనానికి హద్దులుండవు. కట్టుబాట్లు ఉండవు. గాలికంటే వేగంగా పరిగెడుతుంది. గాలిని పట్టడం ఎంత కష్టమో మనోవేగాన్ని కట్టుదిట్టం చేయడం కూడ అంతేకష్టం. అందుకే చంచలమైన మనసును స్వాధీనంలో ఉంచుకోవడానికి నిరంతరం సాధన ఉండాలి. మనసు స్వాధీనమైతే చాలు మంత్రతంత్రాలతో పనిలేదు. ఆ మనసే స్వాధీనం కానప్పుడు మంత్రతంత్రాలు కానీ, పూజాపునస్కారాలు కానీ వ్యర్థమని అంటాడు త్యాగయ్య.

మనసు అదుపులో ఉంచుకున్నవాడే ప్రపంచాన్ని తన గుప్పిట బంధించగలడని అంటారు. అందువల్ల మొట్టమొదట మన మనసును ఉద్రేకాలకు తావివ్వకుండా ప్రశాంతమైన వాతావరణంలో నిలపడానికి తగిన ప్రయత్నం చేయాలి. మనసును జయించాలంటే ముందు మన కోరికలను అదుపులో పెట్టుకోవాలి. కోరిక ఒక కోతిలాంటిది. మనల్ని ఆడిస్తుంది, పాడిస్తుంది, ఏడిపిస్తుంది. అందరు చూసి జాలిపడేలా చేస్తుంది. మన మనసు మనలను ఎక్కడికి లాక్కుపోతుంటే మనం అక్కడికే చేరుతాం. ఉన్నతశిఖారాలను ఎక్కించినా అదఃపాతాళానికి దిగత్రొక్కినా దానికి మనసే కారణం. అందువల్ల మనసును మన ఆధీనంలో పెట్టుకుంటే సరైన మార్గంలో సరైన దిశలో మన జీవితాన్ని నడిపించుకోవచ్చు. వీణమీద, తీగలు వదులుగా ఉంటే వైణికుడు వాటిని బిగిస్తాడు. సక్రమంగా సరిగమలు పలికిస్తాడు. వివిధ వృత్తుల వారు తమ పని ముట్లను అతి జాగ్రత్తగా సరిచేసుకుంటూ కాపాడుకుంటారు. అలాగే మనసు అనే మన సాధనాన్ని మనమే సరిచేసుకోకపోతే మన జీవితం సాఫీగా ముందుకు సాగదు.

"మానవుని స్వభావం మనసును అనుసరించి ఉంటుంది" ? అంటారు వేమన. మనం చేసే ప్రతి పని వెనుక కనిపించే బలమైన సాధనం మన మనసే. మంచిచేసినా, చెడుచేసినా మనసే కారణం. మనసుకు నచ్చితే కష్టసాధనమైనపనైనా చేస్తాం. నచ్చకపోతే ఎంత సులభమైన చెయ్యం. అందుకే అంటారు "మనసుంటే మార్గముంటుంది'' అని మనసుని స్వాధీనంలో పెట్టుకోవడానికి ఒక చిట్కా ఉంది. మరి ఎక్కువగా ఒక విషయంపై కోరిక ఏర్పడినప్పుడు ఒకటి, రెండు నిమిషాలు పాటు కళ్ళు మూసుకొని మనం కోరుకున్న దానికి వ్యతిరేకంగా ఆలోచించడం. సహజంగా మనం అభిలాషిస్తున్న దానికి సంబంధించి మంచిచెడుల తారతమ్యం మనకు అవగతమవుతుంది. ఏది సమంజసమో ఏదికాదో అర్థమవుతుంది. అప్పుడు మన మనసుకు మనమే పగ్గం వేసుకోగలం. గుర్రాన్ని సాఫీగా పరుగెత్తించాలంటే దాని కళ్లకు గంతలు కట్టాలి. అప్పుడు అది మనం ఇచ్చే ఆజ్ఞలకు లోబడి ఎటు పరుగెత్తమంటే అటు పరుగెడుతుంది. కళ్లకు గంతలులేని గుర్రం ఎటువైపు పడితే అటువైపు గమ్యం లేకుండా పరుగులు తీస్తుంది. మనసునూ అంతే. ఈ చిన్నవాస్తవాన్ని గమనించగలిగితే మనసును మన అదుపులో పెట్టుకోవడం అందరికి సాధ్యం.

M Antony
No 32

ప్రేమకు నిర్వచనం ఉందా ?

ఎర్రనికాంతులు విరజిమ్ముతూ సూర్యుడు అపుడే నిద్రనుండి మేల్కొన్నాడు. ఆ కాంతులకి మిలమిల మెరిసిపోతూ గలగలా పారుతున్నాయి సెలయేటి నీరు. అంతవరకూ సేదతీర్చుకొన్న పక్షుల రాగాలలో చలచల్లని గాలులతో ఆహ్లాదకరంగా ఉంది ఆ లోయలోని వాతావరణం. ఎక్కడినుంచో చర్చి గంటల చప్పళ్ళు లయబద్ధంగా గాలిలో కలిసిపోయి మనసును మహోన్నతుని వైపు మరలునట్లు చేస్తున్నాయి. ఎంతటి వైరాగ్య జీవియైనా నున్నటి రాళ్ళమధ్య చల్లగా పారే ఆ సెలయేటి నీటిలో స్నానమాడకుండా ఉండడు. ఆ చల్లని గాలిని అనుభవించక మానడు. పక్షుల తియ్యటి పాటలకు ప్రకృతి సౌందర్యానికి ముగ్ధుడవకపోడు.

ఆ రోజు ఏదో వైవిధ్యం. ఆ ప్రాంతమంతా కొత్తగా కనిపిస్తున్నది. సెలయేటి అలజడిలో కొత మార్పు గోచరిస్తోంది. పక్షుల రాగాలలోనూ వైవిధ్యం. చల్లగా వీచే గాలులు స్తంభించి పోయినట్లుగా ఉన్నాయి. ఆకాశమంతా మబ్బు పట్టి సూర్యకిరణాలు వాటి మధ్యగుండా ప్రసరిస్తున్నాయి. ఆ ప్రాంతమంతా ఏదో అసహజత్వాన్ని వ్యక్తం చేస్తోంది. కాని వారికేం తెలియనట్లు యదావిధిగా ఆ దగ్గరి గూడెపు పడుచులు నీటికొరకై సెలయేటి దగ్గరకు వచ్చారు. "ఏటో మన రుక్మిణమ్మ ఎప్పడూ ఏదో ఆలోసిత్తా ఉంటాది. ఆ నవ్వుమొకం సూసి ఎన్నాళైందో, పట్నం సదువుల నుండి వచ్చినప్పటి నుంచి అసలు మనతో మాటల్లేవు. గూడెంలో మనందరి రోగాలు తక్కువసేత్తానికి దొర పట్నం పంపించి ఒయిద్యం నేర్పిత్తే అక్కడ ఉద్యోగం వద్దని ఇక్కడికే ఇచ్చేసింది. ఇంతకీ నీ బాదేటే ఉద్యోగం సెయ్యాలనీ ఉందా ?" అనే సుబ్బమ్మ ప్రశ్నకు "లేదు" అంది రుక్మిణి, మబ్బు మధ్యలో ప్రసరిస్తున్న సూర్యకిరణాలను చూస్తూ "మరే ఏమైనా బాధలుంటే మా బోటివాళ్లతో సెప్పకొంటే మనసు కాస్త హాయిగా ఉంటాది" ఏమీ పలుకలేదు రుక్మిణి. ప్రతి ప్రశ్నకు ఆమె మౌనమే సమాధానమిస్తోంది. మొన్నటి వరకు కలలతో ఉర్రూతలూగిన ఆమె హృదయం నేడు చేదు అనుభవాలవాసమైంది. ఆ అనుభవాలతో ప్రకృతి కూడా చేయిగలిపి ఆమెను అనుక్షణము పీడిస్తున్నది. ఆమె కలలకు సయ్యంటు వంతుపలికిన ఆ సెలయేటి నీటి సవ్వడి నేడు ఆమె మనసును ఛేదించే సాగర అలల అలజడిగా మారింది. వారికి ఆమె స్థితి ఏ మాత్రం అర్థం కావడంలేదు. యధావిధిగా కుండలతో నీటిని తీసుకొంటున్నారు. ఇంతలో సుబ్బమ్మ భయంతో కేకలేసింది, "రుక్మిణీ" ! ఇక్కడ ఎవరో సచ్చిపోయారే !" అందరూ అటువైపు పరుగెత్తారు. నీటిలో వెల్లకిలా పడియున్న ఒక వ్యక్తి దేహం, అతనిచుట్టూ ఉన్న నీటికి చలనము లేదు. శబ్దమూ లేదు. రుక్మిణి అతని ముఖంవైపు తీక్షణంగా చూసింది. అంతే. అగ్నిపర్వతంలా ఆమె గుండెలు బ్రద్దలయ్యాయి. తన భగ్న హృదయానికి కారకుడు హృదమనే కోవెలలో దైవంగా పూజించినసూ, తన పూజను తిరస్కరించి ఆ కోవెలనే కూల్చిన కఠినాత్ముడు. మూగవోయి ఉన్న ఆమె నెమ్మదిగా "వాసు" అంటూ నిశ్చేష్టురాలైపోయింది. ఎవరికీ ఏమీ అర్థం కాలేదు. "రుక్మిణీ!" అనే వారి పిలుపుకు ఉలిక్కిపడింది. వెంటనే అతని వద్దకు వెళ్ళి వణుకుతున్న తన చేతితో అతని చేయిపట్టి నాడీ చూసింది. చాలా నెమ్మదిగా కొట్టుకుంటోంది. ఆమె మనసు కుదుటపడింది. దేవునికి కృతజ్ఞతలు చెల్లించుకుంది.

పనులు ముగించుకొని అపుడే ఇంటికి వచ్చాడు రుక్మిణి తండ్రి, ఆ గూడెపుదొర "ఈడెవడమ్మా! స్పృహకోల్పోయి ఉన్న వ్యక్తిని చూచి ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు దొర. "రుక్మిణి సెప్పేదే, అతనే వాసు. సెలయేట్లో చలనం లేకుండా మాకు కనబడ్డాడు" "అడా! నా బిడ్డని బాధపెట్టినోన్ని నా ఇంట్లో కోలుకోనివ్వను. వాన్ని ఆ సెలయేట్లో పడేయాలి" పళ్లు కొరుకుతూ వాసును సమీపించాడు దొర. "అతన్నేమీ చెయ్యొద్దు నాన్నా. ఏమీ చెయ్యొద్దు. నా మీద నీకు ప్రేముంటే అతనికి స్పృహ వచ్చేటట్టు చూడు నాన్నా", అంటూ కన్నీళ్ళు పెట్టింది రుక్మిణి. కన్నకూతురు కంటతడి చూడలేక అతని కోసం ఏవో చెట్లఆకులు తీసుకురావడానికి వెళ్ళాడు దొర.

వాసు ముఖం వైపు చూస్తే గతం లోని జ్ఞాపకాలు వరుసగా కళ్లముందు మెదిలాయి రుక్మిణికి. రెండు సంవత్సరాలక్రితం తాను ఎమ్.బి.బి.యస్ చదివే రోజుల్లో ఒక రోజు వార్షికోత్సవ సందర్భంగా జరిగిన కార్యక్రమంలో అందరినీ అలరించిన అంశం, ఒక విద్యార్థి సంగీత మధురిమలలో ఆనందంతో పరవశించిపోయింది రెండవ వరుసలో కూర్చునియున్నది రుక్మిణి. హృదయసాగరంలో ఒక నూతన కెరటం నిదురలేచి ఉవ్వెత్తున ఎగిరిపడింది. ఇన్నాళ్లు ఎరగని ఒక కొత్త అనుభూతి.

ఆ రోజు రాత్రి ఆమెకు నిదురలేదు. హృదయాంతరాలనుండి అతని కమ్మని రాగం వినబడుతూనే ఉంది. తనలో మార్పేమిటో ఆమెకే తెలీదు. మరుసటిరోజు అతనికి అభినందనలు తెలపాలని అనుకొంది.

వాసు బాగా పాడగలిగినా, చదువగలిగినా ; సంస్కారం మాత్రం లేనివాడు. చెడు స్నేహాలతో లక్ష్యంలేని జీవితం అతనిది. మంచికళ ఉన్నా అతని గమ్యం లేని జీవితాన్ని చూచి జాలిపడింది రుక్మిణి. సన్మార్గంలో నడవడానికి అతనికి తగిన చేయూతనివ్వాలని, అతను గొప్ప కళాకారుడు అయ్యేవిధంగా చేయాలని ఆమె తపనపడింది. అభినందనలతో రుక్మిణి అతనితో పరిచయం ఏర్పరచుకుంది. అతనంటే చెప్పలేనంత మక్కువ ఏర్పడింది. దినదినం అతని ఊహలతోనే ఆమె హృదయం నిండిపోయింది. అతనితో మాట్లాడినపుడల్లా అతని దురుద్దేశాలను మార్చాలని ప్రయత్నించేది. ఒక్కోసారి ఘర్షణలు తప్పేవి కావు. అతనికి ఇతరుల నుండి వచ్చే ఆపదలలో, కష్టాలలో అతనికి చేరువగా ఉండి ఊరట కలిగించేది. అతని వద్దనుండి ప్రేమ కనబడకపోయినా అతనినే నమ్మింది. “ఎంతైనా వాడు నావాడు జీవితాంతం అతనికి తోడుగా ఉంటాను అతని గుండెల్లో తలదాచుకుంటాను. అతని రక్షణలోనే అతని నీడలోనే నేను జీవించాలి” ఆమె కలలకు లెక్కలేవు. ఆమె ప్రేమ నదీప్రవాహంలా కొనసాగింది.

ఒకరోజు సాయంత్రం తను ఎన్నడూ ఊహించని విధంగా వాసు ఎవరితోనో కాలక్షేపం చేయడం రుక్మిణి చూసింది. నోటివెంట మాటరాలేదు. ఒకేసారిగా తన కలలన్నీ చెరిగిపోయాయి. వాసునుండి తనకు మాత్రమే దక్కాలనుకొన్న వాటిని అతను మరొక స్త్రీతో పంచుకోవడం చూసి ఆమె తట్టుకోలేకపోయింది భరించరాని దుఃఖంతో అక్కడినుండి వెళ్లిపోయింది.

సుందరి పేరుకు తగ్గట్టే మిక్కిలి అందగత్తె తన వయ్యారి సొగసులను చూసి ఏ మగాడైనా అట్టే పడిపోతాడు. ఆమె మత్తుగొలిపే సౌందర్యానికి ఆకర్షితుడయ్యాడు వాసు. వంపులు తిరిగిన ఆమె దేహాన్ని ఒక్కసారైనా తాకాలని అతని కోరిక. ఆమెను సొంతం చేసుకొంటే అంతకంటే అదృష్టం లేదు అనుకొన్నాడు. ప్రతిరోజూ ఆమెతో షికార్లకు వెళతాడు

వాసు తనకు దూరమవుతాడన్న నభయంతో మరుసటిరోజు రుక్మిణి తనతో ఏంకాంతంగా మాట్లాడాలని అతనిని కోరింది. తడబడుతున్న మాటలతో రుక్మిణి గొంతు విప్పింది “వాసు! కోపం తెచ్చుకోకపోతే ఒక మాట చెబుతాను. నీవంటే... నీవంటే నాకెంతో ఇష్టం. ఎప్పటినుండో చెప్పాలనుకొన్నాను. నీ కమ్మని గొంతునుండి వినబడే సొంపైన పాటలను అలా వింటూనే ఉండాలని అనిపిస్తుంది. నీకు చేరువవ్వాలనుకొంటున్నాను. నీవు మంచి మనిషిగా మంచి కళాకారుడిగా అవ్వాలని నాకెంతో ఆశ. దానికోసం నీకేం కావాలన్నా చేస్తాను. నన్ను నీకు అర్పించుకొంటాను. జీవితాంతం ... నేను...నేను నీదాన్నవుతాను. అవును వాసు. నిన్ను విడచి ఒక్కక్షణం ఉండలేను. నీవు నాకు దూరమైతే నేను బ్రతుకలేను. నన్ను నమ్ము. నిన్ను మనస్ఫూర్తిగా ప్రేమిస్తున్నాను....” ఆమె ఇంకా ఏదో చెప్పాలని అనుకున్నంతలో, వాసు “ఏంటి ? ప్రేమా ? నేను నిన్ను ప్రేమించలేదే ! నిన్నొక ఫ్రెండ్‌గా చూసాను. అయినా నీవెక్కడ నేనెక్కడ ఎక్కడో కొండలలో పుట్టిపెరిగిన దానవు, నాతో నీకేటే ? ప్రేమట ప్రేమ. పిచ్చిపిచ్చిగా వాగకు. సర్లె ఎళ్లెళ్ళు”. అతని నోటినుండి వెలువడిన ప్రతీమాట బాకుల్లా రుక్మిణి హృదయాన్ని చీల్చుకుంటూ వెళ్లాయి. చివరికి మిగిలిన నమ్మకం కూడా లేకుండా పోయింది. అసలు లోకం అంటే ఎలా ఉంటుందో తన కళ్లారా చూసింది. కంటి నుండి వెచ్చని కన్నీరు ఆమె నున్నటి బుగ్గలపై జారుతూ నేలపైన పడ్డాయి. ఇంకేమీ మాట్లాడకుండా అక్కడనుండి కదిలింది ఉన్నట్లుండి వెనుదిరిగి, “వాసు ! నన్ను అసహ్యించుకున్నా పర్వాలేదు. కాని నీవు సుందరి వెంటపడకు. అది నిన్ను మోసం చేస్తుంది. నీ భవిష్యత్తు పాడవుతుంది. నామాట వింటావు కదూ”! అంటూ తన చివరి సలహాను ఇచ్చి అక్కడినుండి వెళ్లిపోయింది. తనకు కావలసిన ఉద్యోగం కూడా వాసుకొరకు వదిలేసుకొని కన్నీళ్లతో ఇంటిముఖం పట్టింది.

వాసుకు స్పృహవచ్చింది మూలుగుతూన్నడు. రుక్మిణి అతని వద్దకు వెళ్ళి, ” ఇప్పుడెలా ఉంది అని అడిగింది. వాసు కాసేపు తేరుకొని, “రుక్మిణీ ! మీరెందుకు నన్ను రక్షించారు. నేను చచ్చిపోవాలి. అందం వెంట పరుగులిడే నాకీ శిక్ష తప్పదు. అందరూ నన్ను ఛీదరించుకొన్నారు. సుందరి నన్ను ఛీ కొట్టింది. అందరూ నాకు నమ్మకద్రోహం చేసారు. నిన్ను కూడా చేతులారా దూరం చేసుకొన్నాను. నాకెవరూలేరు” అంటూ కంటతడిపెట్టాడు. రుక్మిణి హృదయం జాలితో నిండిపోయింది. ఆమె కళ్లల్లో ప్రేమ ఉట్టిపడంది. అతన్ని ఒల్లోకి తీసుకొని, “; ! చిన్న పిల్లాడిలా ఏడుస్తున్నావు నీకెవరూ లేరా నేను లేనూ ? జీవితం నుండే పారిపోతావా ” అతని తలను నిమురుతూ నెమ్మదిగా అంది “కాని, నేను నిన్ను చాలా బాధపెట్టాను. మన్నించమని అడగడానికి కూడా అర్హుడను కాను. అయినా కాని నీకు నాపైన జాలి కలిగిందా ?” తన ఆవేదననూ వ్యక్తం చేసాడు. భరిస్తుంది సమస్తము సహిస్తుంది. సమస్తమును విశ్వసిస్తుంది. ప్రేమ కీడులను లెక్కింపదు.. ప్రేమ సహనము కలది. దయకలది నిస్వార్థమైనది. నిజం చెప్పాలంటే ఇపుడు కూడా నీవు నా మదిలో పదిలంగా ఉన్నావు ?” అంటూ అతన్ని తన గుండెలకు హత్తుకొంది. ఆమె గుండెలలోని వేడిమి ? అతని బాధలూ భయాలూ అన్నీ మంచులా కరిగిపోయాయి. అతని మనసులో ఆశాపుష్పం మళ్లీ మొగ్గతొడిగింది. ముఖంపై అనందం వెల్లివిరిసింది.

K Antony George

DEP - 37

ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ

ప్రజాస్వామ్యం అంటే "ప్రజలచేత, ప్రజల కొరకు ఏర్పరచుకొన్న ప్రభుత్వాన్ని ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వం" అంటారని అమెరికా 16వ అధ్యక్షుడయిన అబ్రహం లింకన్ గారు నిర్వచించారు. బ్రిటీషు విప్లవానికి ముందు అన్ని దేశాలలో రాజరిక ప్రభుత్వాలు అమలులో ఉండేవి. అధికారం మొత్తం రాజు చేతులలో కేంద్రీకృతం అయివుండేది. కొంతమంది రాజులు ప్రజారంజకంగానే పరిపాలించారు. కానీ మరికొందరు నిరంకుశత్వంగా పరిపాలించి వారి అధికారాన్ని దుర్వినియోగపరిచారు. ఎలా అంటే రాజు ఏ మతానికి చెందినవాడైతే ఆ మతం వారిని ఎక్కువగా ఆదరించేవారు. ఇతర మతాలవారిని నానాహింసలకు గురిచేసేవారు. ఎక్కువకాలం దుర్భరజీవితాన్ని ఏ ప్రజలు భరించలేదు. దుర్భర జీవితాలను గడుపుతున్న ప్రజలు విప్లవాలను లేవదీసి ప్రజాపభుత్వాలను ఏర్పరచుకొన్నారు.

పూర్వకాలంలో నాయకులు నిస్వార్థం, నిజాయితీ, సంస్కారం, దేశభక్తిని కలిగి ఉండేవారు. అందువలన వారు ప్రజానాయకులుగా పేరుపొందారు. ఆనాటి నాయకుల ప్రజాసేవ, దేశపురోభివృద్ధి వారి లక్ష్యాలుగా భావించేవారు. ప్రజలకోసం వారి జీవితాలను త్యాగం చేయటానికి కూడా వారు వెనుకంజ వేసేవారు కాదు. అలాంటి నాయకులు మనదేశంలో ఎంతోమంది ఉండేవారు. గాంధీ, నెహ్రూ, ప్రకాశం, బోస్, భగత్‌సింగ్ మొదలయిన ఎంతోమంది నాయకులు స్వాతంత్ర్య పోరాటంకోసం వారి జీవితాలను దేశసేవకు అంకితం చేశారు.

మన భారతభూమికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 50 సంవత్సరాలు అయింది. అయినా గణనీయమైన అభివృద్ధిని సాధించటంలో విఫలం అయింది. స్వాతంత్ర్య స్వర్ణోత్సవ సంబరాలు జరుపుకొన్న మనదేశం అనేక సమస్యలతో నలిగిపోతుంది. కుల,మత,వర్గ, ప్రాంతీయ తత్వాలు చెలరేగుతున్నాయి. నిరుద్యోగం, పేదరికం వంటి సమస్యలతో ప్రజలు సతమతమవుతున్నారు. గ్రామాలలోని ప్రజలు విద్య, వైద్య, రవాణా సౌకర్యాలు లేక ఎన్నో ఇబ్బందులకు గురిఅగుచున్నారు. అధికారుల లంచగొండితనం వలన కూలి, వ్యవసాయదారులనుండి విద్యార్థుల వరకు అందరూ ఆర్థిక సమస్యలను ఎదుర్కొంటున్నారు. నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు తారస్థాయికి చేరుతుండటంవలన మధ్యతరగతి ప్రజల మనుగడ దినదినగండం అవుతున్నది.

పై సమస్యలన్నిటికీ కారణం మనదేశ రాజకీయ పరిస్థితులు, ప్రజాసౌఖ్యంకోసం ఏర్పడిన ఈ ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థను కొల్లగొడుతున్నారు. నేటి రాజకీయ నాయకులు నేటివ్యవస్థలో డబ్బు, అధికారం, పలుకుబడి ముఖ్యపాత్ర వహిస్తున్నాయి. డబ్బు ఉన్నవాడికొక న్యాయం, లేనివాడికి మరొక న్యాయం చెప్పడం ఈ ప్రజాస్వామ్యంలో ముఖ్యలక్షణం అయింది. ప్రజాస్వామ్యం అంటే నేటి రాజకీయ నాయకుల దృష్టిలో "A govt of the money, for the money, by the money" నిస్వార్థం, నిజాయితీ, సంస్కారం అనేవి నేటి రాజకీయ నాయకులలో మచ్చుకయినా కనిపించవు. ధనార్జన వారి కర్తవ్యం, దేశవినాశనం వారి అంతిమ లక్ష్యం.

"దేశమంటే ప్రజలు కాదోయ్

దేశమంటే స్కాంలోయ్"

అనేది నేటి రాజకీయ నాయకుల నినాదం. కోట్లాదిరూపాయల ప్రజాధనాన్ని భక్షించినవారు యోధులుగా చలామణి అవుతున్నారు. స్వార్థపరులు, సంస్కారహీనులు, కపట దేశభక్తిని ప్రదర్శించేవారు, చిలుకపలుకులు పలికి అమాయక ప్రజానీకాన్ని మోసం చేసి గొప్ప రాజకీయ నాయకులుగా రాణిస్తున్నారు. నిజాయితీపరులు, నిస్వార్థపరులు ఉండవలసిన పార్లమెంటు, అసెంబ్లీలు, హంతకులతోను, రౌడీలతోను, కపట మోసగాళ్ళతోను నిండుతున్నాయి. ఐదు సంవత్సరాల కాలంలో కోటీశ్వరులు కావటానికి ఏకైక మార్గం రాజకీయం అని భావించిన నేటినేతలు వ్యాపార దృష్టితో రాజకీయ ప్రవేశం చేస్తున్నారు. దేశ సమస్యల పట్ల అవగాహన, పరిపాలన సామర్థ్యం, దేశభక్తి, సాత్విక గుణం ఇలాంటివేవీ నేటి రాజకీయ సమరానికి అవసరం లేదు. డబ్బు, గుండాయిజం, పలుకుబడి, మాటకారితనం ఇవే నేటి

రాజకీయ ప్రవేశానికి అర్హతలుగా పరిగణించబడుతున్నాయి. దేశాన్ని సమర్థవంతముగా ముందుకు నడిపించవలసిన నాయకులలో ఎప్పుడయితే అవినీతి ప్రబలుతుందో అప్పుడు పైస్థాయి ఉద్యోగులకు కూడా ఈ అవినీతి అనే విషపదార్థం ప్రాకుతుంది. అవినీతి, అక్రమాలతోవారు, వారి అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేస్తుంటారు. ప్రజానాయకులలోని, పై అధికారులలోని అవినీతిని చూసి ప్రజలకు అందుబాటులో ఉండే క్రిందిస్థాయి ఉద్యోగులు, ప్రజలను ఎన్నో ఇబ్బందులకు గురిచేస్తున్నారు.

ఈ అవినీతిపరులు, స్వార్థపరులు, గూండాలు, ఎక్కడినుంచో వచ్చినవారు కాదు. వారు ప్రజలలో నుంచి వచ్చినవారే. ప్రజలు తమ పవిత్రమైన ఓటు హక్కును వినియోగించి ఇలాంటి వారిని ఎన్నుకొంటున్నారు. అంటే ఈ అవినీతి, స్వార్థం ప్రజలలోనుంచి పుట్టుకొచ్చినవే. నేడు స్వార్థం అనే విషం మన సమాజంలోని ప్రజల నరనరాల్లోకి జీర్ణించుకొనిపోయింది. కనుక నేటి మన రాజకీయ, ఆర్థిక పరిస్థితులు అస్తవ్యస్థంగా తయారుఅవటానికి ప్రప్రథమంగా ప్రజలే బాధ్యత వహించాలి. భారతదేశం అభివృద్ధిని సాధించాలంటే మొదటిగా ప్రజలను విద్యావంతులను చేసి వారిలో చైతన్యం తీసుకొనిరావాలి. "ఎవరో వస్తారు ఏదో చేస్తారు' ' అని ఎదురు చూడటం మూర్ఖత్వం. ప్రతి ఒక్కరూ ఎవరికి వారే తమతమ హృదయాలను ప్రశ్నించుకొని సరి యైన నిర్ణయం తీసుకోవాలి. దేశపురోభివృద్ధికి ప్రతి ఒక్కరూ తమవంతు కర్తవ్యాన్ని నిర్వర్తించాలి. భావితరాల వారికి ఆదర్శప్రాయంగా జీవించాలి. ప్రతి ఒక్కరూ నైతిక బాధ్యతలను గుర్తించాలి. హక్కులను అనుభవించటమే కాకుండా విధులను నిర్వర్తించాలి. వారి పవిత్రమైన ఓటుహక్కును సద్వినియోగపరచుకొని సరి అయిన నాయకులను ఎన్నుకోవాలి.

"నేటి బాలలే రేపటి పౌరులు" కాబట్టి వారి హృదయాలలో నిజాయితీ, నిస్వార్థం అనే మొక్కలను నాటితే దేశభవిష్యత్తు ఎంతో బాగుంటుంది. ఇప్పటి విద్యార్థులే రేపటి అధికారులు, నాయకులు. కావున వారిలో అభ్యుదయ భావాలను మొలకెత్తించటం ఎంతో అవసరం. విద్యాలయాలలో కేవలం పాఠ్యాంశాలను మాత్రమే కాకుండా మంచిగుణవంతులుగా ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులని తీర్చిదిద్దాలి. ఒక ఉపాధ్యాయుడు ఎంతోమంది విద్యార్థులను తీర్చిదిద్దగలడు. కావున విద్యార్థులను సరి అయిన మార్గంలో నడిపించవలసిన బాధ్యత ఉపాధ్యాయులదే.

P Vinaya Rangan

RMC 35

(అ) వినీతి

ఏ దేశచరిత్ర చూసినా ఏమున్నది గర్వకారణం
నరజాతి చరిత్ర సమస్తం దరిద్రుల్ని కాల్చుకుతినడం --- శ్రీ శ్రీ

ఈ దేశాన్ని సస్యశ్యామలంగా తీర్చిదిద్దడానికి కేవలం పదిమంది నీతిపరులుంటే చాలు. స్వామిదయనంద, స్వామి వివేకానందునిలాంటి వారు ఆనాడు ప్రజలనెంతో చైతన్యపరిచారు. గాంధి, నెహ్రూ, జయప్రకాష్‌గార్ల ఆశయ ఆదర్శాలకి నేటి నాయకులు తిలోదకాలు ఇస్తున్నారు. వారి సిద్ధాంతాలను కాలరాస్తున్నారు. దేశపురోగతిని పట్టించుకొనే నాధుడు కనుమరుగువుతున్నాడు.

మహనీయుల బాటలో నడిచి సర్వశక్తినంతమైన స్పృహ మన నాయకులలో రోజురోజుకూ దూరమవుతూ ఉంది. ఏ నాటికైనా దేశానికి యువకులే వెన్నుముకలు. అలాంటి యువకుల యువశక్తిని దేశానికి ఉపయోగపడేట్టుగా మనం ప్రణాళికలు చేయలేకపోతున్నాం. స్వార్థం మనిషికి అవసరమే. కానీ అదే జీవిత పరమార్థం కారాదు. 'సత్యాన్ని పలుకు ధర్మాన్ని ఆచరించు' అనే వేదవాక్కులు నేటి నాయకులకు విరుద్ధంగా కనిపిస్తున్నాయి. డబ్బుతో సుఖాలను పొందగలరేమో గానీ మహాత్ముల జాబితాలో చేరలేరు. శాంతి,

సహనం, సహజీవనాలే దేశ సమైక్యతను, సమగ్రతను కాపాడే ఆయుధాలు.

స్వార్థానికి మారుపేరు అవినీతి, బంధుప్రీతి, అధికార దుర్వినియోగం, ఆశ్రిత పక్షపాతం. ఈ గుణాల వల్లనే నేడు దేశానికి ముప్పవాటిల్లబోతున్నది. అపారంగా ఉన్న వనరులను అమాంతంగా మింగుతూ దేశభవిష్యత్తు గురించి అంచనా వేయడం మూర్ఖత్వమే అవుతుంది. పేపర్ లీకేజిలో, తుపాను సహాయ ప్యాకేజీలో ఒకటేమిటి అన్ని వైపుల అవినీతి రావణకాష్టంగా దేశాన్ని కాల్చివేస్తున్నది. దేశ జవజీవాలను క్రుంగదీస్తున్న ఈ అవినీతిపై మరో ఉద్యమం, పోరాటం, విప్లవం రావాలి.

దేశప్రధానులను ముఖ్యమంత్రులే నిర్ణయిస్తుంటే మనం చదువుకునే రాజనీతి శాస్త్రాలకు విలువేముంది. 'నీతి నా జన్మహక్కు, దాన్ని సాధించితీరుతాను' -- అనే శుష్కనినాదం వలన ప్రయోజనం లేదు. కేవలం ప్రకటనలతోనే అవినీతి అంతమయితే అంతకంటే కావలసిందేముంటుంది. 'అధికారం అవినీతికి బాటవేస్తుంది' -- అని కౌటిల్యుడు చక్కగా చెప్పాడు. అధికారంలోకి రాకముందు అందరూ నీతి మాటలను వల్లించిన వారే. తనదాక వస్తే తెలుస్తుంది పదవి ఎంతటి తియ్యగా ఉంటుందో, అధికారం మనిషిని ఎలా తయారుచేస్తుందో అని.

1947లో చేసిన అవినీతి నిరోధక చట్టం మనల్ని ఆదర్శ భారతీయులను చేయలేకపోయింది. అవినీతి చట్టాలన్నీ అంతంత మాత్రమే పనిచేస్తున్నాయి. ఏనుగు లాంటి వాళ్లను వదిలి ఎలుకల్లాంటి వాళ్లను పట్టుకోవడానికి మన అవినీతి చట్టాలు ఎప్పుడూ సిద్ధంగానే ఉంటాయి. అవినీతిలేని రంగం దేశంలో అరుదుగా కనిపిస్తుంది. ప్రతి సంవత్సరం వేలాది కోట్ల రూపాయల ప్రజాధనం, నల్లధనం జాబితాలో చేరిపోతూ ఉన్నది. కారణం రాజకీయ ప్రవేశాలకి గిరాకి పెరగడం. ఓటు విలువ పెరగడం, ప్రజలలో ఉదాసీన వైఖరి పెరగడం మొ॥వి.

ఓటును నోటుతో కొనే నాయకులలో తప్పలేదు. పుచ్చుకొనే వాడుంటే ఇచ్చేవాడు కూడా ఉంటాడు. తప్పెవరిది అనేది తేలదు. తప్పంతా దరిద్రానిది, దాస్యానిది. ప్రజాప్రతినిధిని కావాలంటే కోట్లాది రూపాయలు ఖర్చు అవుతున్నది. కోట్లు పెట్టి వస్తువును కొన్నప్పుడు దానిద్వార తిరిగి పెట్టుబడి, లాభం పొందవలసిందే కదా! అవినీతి చరిత్రగల నాయకుల ఏయేటి కాయేడు పెరుగుతున్నారంటే ముందున్న ప్రజాస్వామ్య మనుగడ ఎంతకష్టమో ఆలోచించండి.

దేశంలోని న్యాయవ్యవస్థను పటిష్టపరచవలసిన సమయం ఆసన్నమయినది. న్యాయవిచారణ ఆలస్యం అయ్యే కొద్ది అవినీతి రెట్టింపు అవుతున్నది. పత్రికలు నాయకుల కాళ్లకు సలామ్ చేయకుండా ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థను కాపాడాలి. అవినీతి నిర్మూలనకి ప్రజాచైతన్యం ఎంతో అవసరం. ఏ ఒక్కరి వలన ఇది సాధ్యంకాదు. ప్రజలలో మానసిక విప్లవం రావాలి. నిస్వార్థ నాయకుల నైతికబలం ప్రజలకు కొండంత అండగా ఉండాలి. ఎన్నికలలో కోరదగిన సంస్కరణలు ఎన్నో రావాలి. నూటికి నూరుశాతం ప్రజలు ఓటుహక్కును వినియోగించుకొనేట్లు చెయ్యాలి. ఓటు వేయడమే తెలియని వారు ఈ దేశంలో కోటికి పైగానే ఉంటారు.

దేశంలోని ప్రభుత్వ యంత్రాంగం బాధ్యతాయుతంగా తమతమ విధులను నిర్వర్తించాలి. ప్రజావాక్కుకి ప్రతినిధిగా ప్రభుత్వం పనిచెయ్యాలి. అందరూ అదే దారిన వెళుతున్నారు. నేనెంత -- అనే మానసిక వైఖరిని ప్రజాప్రతినిధులు, ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు మార్చుకోవాలి. యువత తమ పాఠాలలో, పాఠశాలల్లో నేర్చుకొన్న అంశాలు జీవిత గుణపాఠాలుగా మార్చుకోవాలి. సమర్థత ఉండీ కూడా అవినీతిని శిక్షించకపోతే నేరమే అవుతుంది. అవినీతిని చూసి సహించే వాల్లంతా ఒక్కసారి ఆలోచించండి. మన ఉదాసీన వైఖరుల వల్లనే అవినీతి అన్ని దిశలకు వ్యాపించినది. మన మౌనం వాళ్లకి అంగీకారం కాకూడదు. పట్టిపట్టనట్టుండే మనస్తత్వం మంచిది కాదు. ఐక్యంగా అడుగుదాం. శాంతి, అహింసలతోనే అవినీతిని అంతమొందిద్దాం.

"ఈ సురోమని మనుషులుంటే దేశమేగతి బాగు పడునోయ్" -- గురజాడ.

G. Sreedhar Reddy
NP 13

ఆత్మవిశ్వాసం

ప్రతి విద్యార్థిని, విద్యార్థి (ఏ వ్యక్తి అయిన) తమ మీద తమకు నమ్మకం ఏర్పరచుకోవాలి. మీరు చేసే ప్రతి పనిని పూర్తి విశ్వాసంతో చేయడం అలవాటు చేసుకోవాలి. విజయాలను సాధించే ఏ వ్యక్తి అయినా తన స్వయంకృషిపై అత్యంత ఆత్మవిశ్వాసాన్ని కలిగి ఉంటాడు. ఆత్మవిశ్వాసం కలిగిన వ్యక్తి ఎన్నోసార్లు ఓటమి పాలుకావచ్చు. కాని అతడు ఓడిపోయినట్లు లెక్కకాదు. అతని మనసు లోని ఆశయం, లక్ష్యం ఓడిపోయినపుడు అతడు ఓడిపోయినట్లు లెక్క. ఆత్మవిశ్వాసం కలిగిన వ్యక్తికి ప్రపంచమే ముందుంటుంది.

ఆత్మవిశ్వాసంతో ఉన్న వ్యక్తులు తప్పకుండా వారికి వచ్చిన చక్కని అవకాశాలను వినియోగించుకొంటారు. అపజయాలు ఎదరురైనపుడు క్రుంగిపోకూడదు. ప్రతి అపజయం మనకు మరింత కృషి చేయాలనే సూచిస్తుంది. జీవితంలో ప్రతి ఒక్కరూ అత్యంత పెద్దధ్యేయాలు కలిగిఉండాలి. విజయం సాధిస్తామనే నమ్మకం ఎప్పడూ కలిగి ఉండాలి. మీరు ఎంపిక చేసుకున్న లక్ష్యం సరైనదైతే మీ శక్తులన్నీ దానిపై కేంద్రీకరిస్తే మీరు విజయం సాధింపగలుగుతారు.

జీవితంలో ఎన్నో విజయాలను సాధించిన వారిని, పేరుపొందినవారికి ఇతరుల మన్ననలను పొందిన వారిని బాగా గమనించండి. ఒక విషయం వారిలో కొట్టొచ్చినట్టు కనబడుతుంది. వారికి వారి పనిపట్ల వాస్తవమైన ఉత్సాహం, ఆత్మవిశ్వాసం రెండూ ఉంటాయి. మనం ఈ లక్షణాలను కలిగి ఉండాలి.

"కృషితో నాస్తి దుర్భిక్ష్యం" ప్రపంచ చరిత్రలో ఎంతోమంది కేవలం వారి ఆత్మవిశ్వాసంతో, పట్టుదలతో కృషి చేసి వారి జీవితాలను వారే మహోన్నతస్థాయికి తెచ్చుకున్నారు. పుస్తకాలు నెత్తిన పెట్టుకొని కొలనులో ఈతకొట్టి అవతల స్కూలులో చదువుకున్న "లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి" ప్రధాని అయ్యారు. రైల్లో హార్మోనియం వాయించి పాటలు పాడే బిచ్చగాడు ప్రముఖ సంగీత దర్శకుడుగా మారాడు. అతనే "యం.పి. నయ్యర్" సామాన్యమైన రైతు కుంటుంబంలో పుట్టిన "జిమ్మికార్టర్" అమెరికా ప్రెసిడెంటు అయ్యారు.

వీరందరి పెట్టుబడి కేవలం ఆత్మవిశ్వాసం, కృషి. మీరు కూడా ఇంతకంటే గొప్ప పనులను సాధించే అవకాశం ఉంది. ఒక పనిని మీరు మీ స్వయంకృషితో సాధించినపుడు మీకు మీ మీద ఆత్మవిశ్వాసం పెరుగుతుంది.

మీరు మీ జీవితంలో ఏ విజయం సాధించడానికైనా మొదటి ఆయుధం మీ ఆత్మవిశ్వాసమే.

I Rajesh
RMY 37 70

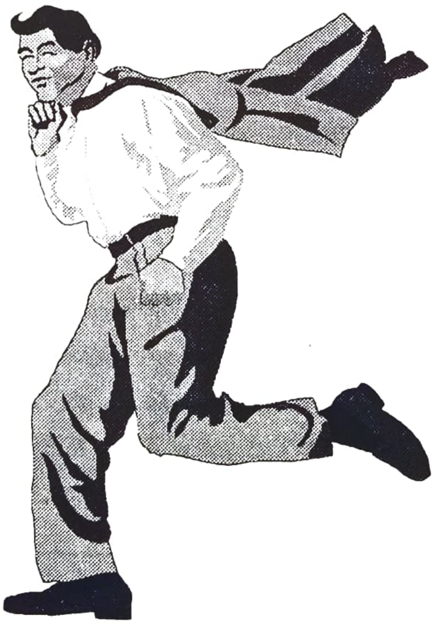

అమ్మబొమ్మ

తొమ్మిది వందల ఏభై మిలియనుల
తోబుట్టువుల సాక్షిగా చెబుతున్నాను
అవనీతలంలో ఆరోవంతు జనంమనం
అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాల మీద ఆన
అందులో మూడోవంతులో
అందరం ముడుక్కుంటూన్నాం
మాండలికాల నాలుకలు చూసి
మాట్లాడుతున్న వేయిభాషల్లో
ఇంగితం ఇసుమంతైనా తెలీని
ఇరవై రాజకీయ పార్టీలను మేపుతున్నాము.
ప్రపంచంలో విశాలమైన
ప్రజాసామ్యం దేశం మనది
ముందుకు అడుగు వేస్తున్న
మొండి బండధైర్యం మనది
ప్రతి తలమీద బరుమోయలేని అప్పు
భవిష్యతులను కూడా బాధించేదీముప్పు
వేభై ఏళ్ళైన దేశమాతకు
ఏ దిక్కు చూచినా దిక్కుతోచదు.

I Rajesh
RMY 70

అనుభవం

ఒక అడవిలో ఒక సింహము, ఒక గాడిద, ఒక నక్క కలిసి మెలిసి స్నేహంగా ఉన్నవి. ఒకనాడు మూడు జంతువులు వేటకు వెళ్లాయి. మూడూను ఆహారమును తెచ్చి ఒక చోట పెట్టినవి. "దీనిని భాగములు పంచు" యని సింహము గాడిదతో చెప్పెను. అలాగే మూడు చేసి, "నీ వాటా ఆహారము నీవు తీసుకో" అని గాడిద సింహముతో చెప్పెను. సింహము కోపంతో గాడిదమీద పడి దానిని చంపెను. తర్వాత నక్కను పిలిచి, "మాంసము భాగములు చేయుము"అని చెప్పినది. నక్క మంసమంతటినీ పెద్ద కుప్పగా చేసి దానిలోనుండి చిన్నముక్కను పక్కన పెట్టి ఏ కుప్పకావాలో తీసుకోమని సింహము నడిగెను. సింహము మిక్కిలి సంతోషించి పెద్దకుప్పను తాను తీసుకొనెను. తిన్న తర్వాత "ఇంత బాగుగా పంపిణి చేసితివి. ఇది నీకు ఎవరు నేర్పిరి ?" అని నక్కను అడిగెను. "అనుభవము వల్లే నేర్చుకున్నాను. అట్లు పంపిణీ చేయని గాడిద గతి ఏమయినదో చూచితిని గదా " అని నక్క జవాబు చెప్పినది.

నీతి : "ఇతరుల అనుభవాలు మనకు గుణపాఠములు, వానిని గమనించినచో మేలు పొందుదుము.

M Pavan Kumar
RMY 65

కళాత్మక వ్రాత పరీక్షలు

ఈనాడు మనం పరీక్షల యుగంలో బ్రతుకుతున్నాం. నేటి భారతీయ విద్యావిధానంలో కే.జి నుంచి పి.జి వరకూ విద్యార్థి పొందిన విజ్ఞానాన్ని కేవలం వ్రాతపరీక్షల ద్వారా మాత్రమే నిర్ధారణ చేస్తున్నారు. విశ్వవిజ్ఞానాన్ని పుక్కిట పట్టగల మేధావులు కూడా వ్రాతపరీక్షల్లో విజయం సాధించలేకపోతున్నారు కారణం. వారు నేర్చుకున్న విషయ విజ్ఞానాన్ని నిర్ణీత సమయంలో నిర్మాణాత్మకంగా వ్రాయలేక పోవడమే.

వ్రాతపరీక్షలలో ఎన్నో కళాత్మక అంశాలున్నాయి. పాఠశాల స్థాయి నుంచి వాటిని అభ్యాసం చేయించకపోవడం మన ఉపాధ్యాయుల బలహీనత. కళాశాల స్థాయి అధ్యాపకులు కూడా ఈ నాటికి వాటిపై అవగాహన లేదనడం సత్యదూరం కాదు. విద్యార్థి వ్రాత పరీక్షలను అందంగా, ఆకర్షణీయంగా వ్రాయడం ఎలా పరీక్షల్లోని కళాత్మక అంశాలు ఏవి ? పరీక్షల విధానంలో దిద్దేవారి మనస్తత్వం ఎలా ఉంటుంది ? వ్రాతపరీక్షల్లో అత్యున్నత మార్కులను సాధించడం ఎలా ? వ్రాత పరీక్షల ద్వారా వ్యక్తమయ్యే మన వ్యక్తిత్వతత్త్వాలేవి ? మొదలైన కీలక అంశాల విషయ విశ్లేషణ సంబంధిగా ప్రస్తుతం వ్యాసం ఉంటుంది.వ్రాత పరీక్షల్లోని చక్కదనం ముచ్చటగా మూడు ప్రధాన లక్షణాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది.

1. అందమైన చేతి వ్రాత .(Beautiful handwriting)
2. అమితమైన విజ్ఞానం (Powerful knowledge)
3. ఆకర్షణీయమైన రూపకల్పన (attractive Design)

పై మూడు లక్షణాలను నమపాళ్లలో విద్యార్థులు అనుసంధానించగలిగితే అత్యున్నత శ్రేణిలో ఉత్తీర్ణతను సాధించడమేకాకుండా వ్యక్తిత్వ వికాసాన్ని కూడా పొందగలరు. వీటిని వివరంగా పరిశీలిద్దాం.

అందమైన చేతివ్రాత : అందమైన చేతివ్రాత పరీక్షల్లో శిరోరత్నం వంటిది. అక్షరాలను అందంగా వ్రాయలేకపోవడం అభ్యాసం లేని దౌర్భాగ్యమే. గుండ్రని అక్షరాలలో అందం, ఆనందం, ఆకర్షణ శక్తిదాగి ఉంటుంది. దిద్దేవారి మననును ఆకట్టుకోగల మొట్టమొదటి గుణం అందమైన అక్షరాలు. చేతివ్రాతల ద్వారా తలరాతలను కూడా అధ్యయనం చేయవచ్చు. మనలోని విసుగు, ఇబ్బందులు, విలక్షణ లక్షణాలు, వినూత్న భావాలు, విప్లవాత్మక వ్యక్తీకరణ ధోరణలు మొ॥ భావాలన్నింటిని చేతివ్రాత ద్వారా నిర్ణయించవచ్చు.

పరీక్షలలో అక్షరాల నివేదనను గురించి విద్యార్థులు తెలుసుకోవలసిన విషయాలు చాలా ఉన్నాయి. ముందుగా విద్యార్థులు వ్రాసే అక్షరాల పరిమాణం లో శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. కొందరుచాల సన్నని అక్షరాలు వ్రాస్తారు. దృష్టిలోపంగల పరీక్షకులు ఈ అక్షరాలను మెచ్చరు. చీమ కళ్లలాంటి అక్షరాలు విద్యార్థుల మార్కులను తప్పక తగ్గిస్తాయి. అలా అని సోడాగుళ్లలాంటి అక్షరాలను వ్రాయడం వలన కూడా అనర్థమే జరుగుతుంది. దిద్దేవారి కటాక్ష వీక్షణమే నేటి విద్యార్థుల ప్రతిభకు నిదర్శనాలు అవుతున్నాయి. వ్రాతలో అక్షరాలను పదసమూహాలుగా చేసి వ్రాయడం ఒక కళ. అక్షరాలు కలిస్తే పదాలు. పదాలు కలిస్తే వాక్యాలు. వాక్యాలు వ్రాసేటప్పడు పదాలను సమూహాలుగా చేసి వ్రాయాలి. పదవిభజన తెలుసుకోవాలంటే తిరిగి పదాంశ విజ్ఞానం విద్యార్థులకు తెలిసి ఉండాలి. పదాలను ఇష్టమొచ్చిన చోట విరగొట్టితే విపరీత అర్థాలు వస్తాయి.

ఉదా ॥రామునితో కపివరుడు - రామునితోక పివరుడు

ఇఈఎపలం గూడి - ఇఈఎప లంగూడి

పద విభజనలో ప్రత్యయాల పరిశీలన చాలాముఖ్యం. పదాన్ని అంటుకొనే ప్రత్యాయాలు ఉండాలి. మనం వ్రాసే ప్రతి అక్షరానికి ప్రాణముంటుంది. అక్షరాల్లో ప్రాణప్రదమైన అందాన్ని కాపాడడంలోనే విద్యార్థుల ప్రతిభ దాగి ఉంటుంది. విద్యార్థులు వ్రాసే అక్షరదోషాలు కోకొల్లలు. పరీక్షకులు పద దోషాలను సహించగలరు గానీ అక్షర దోషాలను సహించలేరు. లిపి దోషంలేని ప్రతులు చాలా అరుదుగా ఉంటాయి. విద్యార్థుల భావాన్ని ఆవిష్కరించినంత అందంగా భాషను సంస్కారవంతంగా వాడడంలేదు. భాషకి భావానికి వాక్కుకి అర్థానికి ఉన్నంత సంబంధం ఉంటుందని విద్యార్థులు గ్రహించడంలేదు. భాషాప్రమేయాలు తెలుసుకోకుండా పరీక్షలు వ్రాస్తున్నారు.

2. అమితమైన విజ్ఞానం : వ్రాతపరీక్షల్లో అతి ప్రధాన అంశం తగిన విషయపరిజ్ఞానం పొంది ఉండడం. విద్యార్థుల గుణగణాల పరిశీలనకి వారు నేర్చిన విజ్ఞానం గీటురాయిగా నిలుస్తుంది. చదివిన ప్రతి అంశాన్ని వ్రాతలో చూపించలేరు కానీ వ్రాసిన ప్రతి అంశం వెనుక తమతమ ప్రతిభ, వ్యుత్పత్తి, అభ్యాసాలు దాగి ఉంటాయి అనే సత్యాన్ని విద్యార్థులు గ్రహించాలి. పేపరు దిద్దుతున్నంత సేపు అద్భుత పదజాలాన్ని అనన్య సామాన్య విశ్లేషణా సామర్థ్యాన్ని విద్యార్థులు ప్రదర్శించాలి.

లౌకిక ప్రపంచంలో ప్రతి అంశాన్ని భాషద్వార మాత్రమే వ్యక్తం చెయ్యాలి. మౌఖిక వాగ్వ్యవహారం గాలిలో కలిసిపోతుంది. లిపిలో నిక్షిప్తమైన భావాలు చరిత్రకు పునాదులుగా నిలుస్తాయి. ప్రతి వ్రాతపరీక్ష విద్యార్థుల భావనాబలం. భాషా సామర్థ్యంపై ఆధారపడి ఉంటుంది. శాస్త్ర సాంకేతిక, వైజ్ఞానిక అంశాల విషయ ప్రదర్శన కూడా పదాలు వాటి కూర్పు ద్వారానే వ్యక్తం చెయ్యాలి. అలాగే చారిత్రక, కళా, సాంస్కృతిక , సామాజిక అంశాల విశ్లేషణ కూడా పెదవులు వ్యక్తం చేసే పద సమూహం పైనే ఆధారపడి ఉంటుంది. పెదవి దాటే పదాలే మనిషి భావాలని నిర్ణయిస్తాయి. అందుకే పెదవి దాటితే పెన్నదాటుతుంది అంటారు. ఈ అంశాలని వ్రాతలోకూడా స్పష్టంగా పరీక్షించవచ్చు. వ్రాత పరీక్షల్లో ప్రత్యక్షమయ్యే లిపి దోషాలు అన్నిఇన్ని కావు. లిపిదోషానికి ప్రధాన కారణం ఉచ్చారణ దోషమే. పదాంశ విజ్ఞానం, ధ్వని విజ్ఞానం తెలియకపోతే లిపిదోషాలని పరిహరించలేము. మన పద ఉచ్చరణ సామర్థ్యాన్ని 'ఫోనోగ్రఫి' ద్వారా పరీక్షించుకుంటే నూటికి 80 దోషాలు కనిపిస్తాయి. విద్యార్థులు పదాలను విని మాత్రమే పలుకుతున్నారు. కానీ లక్షరాల ఉచ్చారణను అనుసరించడంలేదు. గొంతెత్తి చదివే అభ్యాసం, కోల్పోయినాము. శబ్దించకుండా విషయాన్ని నేర్చుకోవచ్చు కాని ఉచ్చరణ-లిపి నైపుణ్యాలను సాధించలేము.

విషయ సేకరణలో కూడా నేటివిద్యార్థులు తగిన శ్రద్ధానక్తులు చూపడం లేదు. కేవలం పాఠ్యపుస్తకాలకు మాత్రమే వారి మేధ పరిమితం చేసుకొంటున్నారు. ఒకొక్కసారి ఇష్టంలేని పాఠాలు వారికి విసుగును కలిగిస్తున్నాయి. సంబరాన్ని భరించినంతగా వారు సహనాన్ని భరించడంలేదు. నేటి పాఠ్యాంశాలు జీవన పాఠాలను నేర్పడం లేదన్నది వారికున్న ఏకైక (అప) నమ్మకం. చదువులో దోషంలేదు. చదవడంలో దోషముంది. పాలతో మూతి కాలినవాడు మజ్జిగను ఊది తాగినట్లు మాదిరిగా నీకు ఉపయోగపడని చదువులు సమాజానికి ఉపయోగపడవని చెప్పడం అవుతుంది. కొవ్వొత్తితో అన్నం ఉడికించలేనట్లే కొద్దిపాటి మార్కుల ధ్యేయంతో చదువుల సారాన్ని అర్థం చేసుకోలేము. ఉన్నత ఆశయ, ఆదర్శాల కోసం బ్రతికే వాళ్లెప్పుడు ఈ మార్గంలో పయనించరు.

విషయ పరిజ్ఞానాన్ని విద్యార్థులకు అందించడంలో ఉపాధ్యాయ, అధ్యాపక మేధావుల పాత్ర ఎంతో ఉంది. దుర్వ్యసనాలకు బానిసైపోతున్న కొడుకును చూచి తండ్రి ఎంత కుమిలిపోతాడో నా శిష్యుడు అజ్ఞానం అనే ఊబిలో కూరుకొనిపోతున్నా అశక్తుడిగా చూస్తున్నానే అని బాధపడాలి. గ్రుడ్డి గురువు చెవిటి విద్యార్థిగా గురుశిష్య సంబంధాలుండకూడదు. వారి వ్యక్తి సామర్థ్యాలే జాతి ప్రగతికి రథచక్రాలు. వారి బుద్ధి విన్యాసాలే ప్రజాస్వామ్య పరిరక్షణ ఆయుధాలు. వారి మహోన్నత ఆశయ ఆదర్శాలే ఖండ ఖండాంతర కీర్తి చంద్రికలు. క్షేత్రబీజ న్యాయంగా అధ్యాపకులు విజ్ఞాన బీజలను విద్యార్థుల హృదయ క్షేత్రాలలో నాటిన నాడు ఫలాలు అమృతోపమానంగా ఉంటాయి.

3. విషయ నివేదన : మనోభావాలను భాషద్వార అక్షరబద్ధం చేయడం మహత్తర కళ. వ్రాతపరీక్షల్లో ఈ విషయాన్ని విద్యార్థులు చాలా అశ్రద్ధ చేస్తారు. నేర్చుకున్నది వ్రాయడమే కదా అని చులకన చేస్తారు. పొందవలసినన్ని మార్కులు పొందలేరు. అత్యున్నత శ్రేణి మార్కులు సాధించాలంటే ఈ విభాగాన్ని శ్రద్ధగా పరిశీలించాలి. విషయ నివేదనలో ఎన్ని కళాత్మక అంశాలున్నాయో విద్యార్థులు కూడా తగిన ఆసక్తి చూపించరు. దిద్దేవారి మన శ్చాంచల్యాన్ని నివారించి వారి అభినందనలు పొందడానికి ఈ విభాగం తోడ్పడుతుంది. దిద్దేవారి మనస్తత్వం గురించి విద్యార్థులు తెలుసుకోవాలి. దిద్దేటప్పుడు వారి ఆగ్రహ, అనుగ్రహ భావనలు, వారి ఉచితానుచిత క్రియావైఖరులు వ్రాతప్రతులపై ఎలాంటి ప్రభావాన్ని చూపిస్తాయో విద్యార్థులు అధ్యాపకుల నుంచి నేర్చుకోవాలి.

వ్రాతప్రతులు దిద్దేవిషయంలో పరీక్షకులందరూ సమాన ప్రమాణాలనే పాటిస్తారు. కాని వారి ఆంతరంగిక అభిప్రాయాలలో తరతమ భేదాలు కనిపిస్తాయి. అందమైన వ్రాత కొందరిని ఆకర్షిస్తుంది. కొందరు విషయ విశ్లేషణను మెచ్చుకొంటారు. విషయ ప్రతిపాదనలో విద్యార్థుల రూపకల్పనని అందరూ మెచ్చుకొంటారు.

విద్యార్థుల్లో చాలామంది సమాధానాలను

పొడవుగా వ్రాయాలనుకొంటారు. అడిగిన దానికంటే రెట్టింపు సమాధానాలు వ్రాస్తారు. మంచిదే. వాటిలో ఎన్ని నిజాలు ఉన్నాయన్నది గమనించాలి. జవాబుల్లో గజాలకంటే నిజాలే చాలా ముఖ్యం. పొడవైన సమాధానాలకు మంచి మార్కులు కేవలం యాదృచ్ఛికంగానే వస్తాయి. అక్కడ నిజాలు లేకుంటే "వీడు నన్ను మోసం చేస్తున్నాడు" అని దిద్దేవాడు గ్రహిస్తాడు. ఆ ఫలితం మిగతా సమాధానాలపై ఉంటుంది. అలాగే 30 పంక్తుల సమాధానం వ్రాయవలసిన చోట 10 పంక్తుల సమాధానమే వ్రాస్తే పరీక్షకులు తృప్తిపడరు. "ఇక్కడ ఇంకా వ్రాయవలసి ఉంటుంది కదా" - అని వారి భావన. సమాధానం పొడవులేదనే భావం మార్కులను తగ్గించి వేయడానికి దారితీస్తుంది. కాబట్టి జవాబుల్లో అతి, అనతి రెండూ అనర్థదాయకాలే. ఏ ప్రశ్నకి ఎన్ని గజాల (పంక్తుల) సమాధానం అడిగారో, అందులో ఎన్ని నిజాలుండాలో తెలుసుకొని వ్రాయాలి. సమాధానాల్లో గజాలను నిజాలను సమపాళ్లలో పోషించాలి. వీటి పోషణను కళాత్మకంగా నివేదించినపుడే అత్యున్నత మార్కులను విద్యార్థులు పొందగలరు. ఈ అంశంపై నేనిచ్చిన శిక్షణ ద్వారా తెలుగులో 170 మందికి 160 మంది ప్రథమశ్రేణిలో ఉత్తీర్ణులయ్యారు (చూ. ఫలితాలు 1995-96) 90 మార్కులు పైబడి 9 మందికి వచ్చాయి. ఆ జట్టు (బ్యాచ్) వారు అందరికి కేవలం తెలుగులోనే అత్యధిక మార్కులు వచ్చాయి. అందుకే వ్రాత పరీక్షలో పాటించవలసిన క్రింది నియమనిబంధనలు మెలుకువలు గురించి ప్రతి విద్యార్థి విద్యార్థినులు తెలుసుకోవాలి.

1. మార్జిన్ లైన్ : పేపరుకు మూడు వైపుల మార్జిన్ పాటించాలి. ఎడమ ప్రక్కన 3 సెం॥మీ పైన, కుడి ప్రక్కన 1 సెం॥మీ. వంతున మార్జిన్ వదలాలి. స్పష్టమైన మార్జిన్ లేకపోతే మార్కుల కూడికలో తప్పులు వస్తాయి. పెన్సిళ్లతో దిద్దేవారు వేసి కూడే మార్కుల్లో ఈ లోపం స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. మౌంటులోని ఫొటో ఎంత అందంగా ఉంటుందో మార్జిన్స్ లోపల ఉండే చేతి వ్రాతకూడా అంతే అందంగా ఉంటుంది. పేపర్లు దిద్దేవారి చూపు ఎప్పుడు పరిమిత ప్రదేశానికి మాత్రమే పరిమితమై ఉంటుంది. అంటే పై మార్జిన్‌లోని రెండుపంక్తులు, క్రింది మార్జిన్‌లోని రెండు పంక్తులు కుడివైపు మార్జిన్‌లోని చివరిపదాలపై బలమైన చూపు పడదు. ఒక్కొక్క పర్యాయంపై స్థానాల్లోని విషయాన్ని పూర్తిగా విస్మరించడం కూడా జరుగుతుంది. మొక్కుబడిగా దిద్దేవారి చేష్టలు పై విధంగా ఉంటాయి. ఇందువలన జరిగే నష్టాన్ని విద్యార్థులే భరించాలి. చెప్పిన విధంగా మూడువైపుల మార్జిన్ పాటిస్తే 10% అదనం మార్కులు పొందగలరు. కేవలం చక్కటి అభ్యాసం ద్వారా ఈ లోపాన్ని విద్యార్థి అధిగమించ వచ్చు.

2. వ్రాత పంక్తులు : విద్యార్థినీ విద్యార్థులు వ్రాసే వ్రాతపంక్తులు సమాంతర రేఖలుగా ఉండాలి. పైకి, క్రిందికి వ్రాలకూడదు. వాలిన వ్రాతపంక్తుల బట్టి విద్యార్థుల ప్రవర్తనను లెక్కించవచ్చు. పంక్తికి పంక్తికి మధ్య ఒక సెం॥మీ వ్యవధి తప్పక ఉండాలి. అప్పుడే దిద్దేవాడికి ఆ వ్రాత అందంగా కన్పిస్తుంది. 20 పంక్తులు మాత్రమే వ్రాసే అలవాటు కూడా వస్తుంది. కొంతమంది ఒకే పేజిలోనే దాదాపు 40 పంక్తులు సమాధానం వ్రాస్తారు. ఇది దిద్దేవాడి అభినందనలను ఏ మాత్రం అందుకో లేదు. పైగా విసుగును కూడా కలిగిస్తుంది. పంక్తుల్లో పద సమూహము పాటించాలి. ప్రతి పంక్తికి 6-8 పదాలకంటే మించకూడదు.

వ్రాతపంక్తుల్లో దిద్దుళ్లు కొట్టివేతలుండకూడదు. విషయం పట్ల విద్యార్థులకు ఉండే ఏకాగ్రత, నిశ్చలత్వం ఇక్కడ అర్థమౌతుంది. అనివార్యమైతే అందంగా కొట్టివెయ్యాలి. అధికంగా ఉండే కొట్టివేతలు, దిద్దుళ్ళు విద్యార్థుల గందరగోళం గజిబిజి మనస్తత్వాలని బట్టి అధ్యాపకులు మార్కులు వేస్తారు.

3. ప్రశ్నలను సూచించడం : విద్యార్థులు మార్జిన్ వెలుపల సూచించిన ప్రశ్నల సంఖ్యలను అనుసరించే అధ్యాపకులు సమాధానాలను దిద్దుతారు. ఒక్కొక్క పర్యాయం సమాధానాలు సరి అయినవే ఉంటాయి కానీ ప్రశ్న నెంబరు తప్పుగా ఉంటుంది. వేగంగా దిద్దేటప్పుడు నెంబరుకు అనువైన సమాధానం కాదని దానిని కొట్టివేస్తారు. ప్రశ్నల నెంబర్లు మార్జిన్ వెలుపల స్పష్టంగా కనిపించే విధంగా ఉండాలి. మార్జిన్ లోపల ఎలాంటి ప్రశ్నల నెంబర్లుండరాదు. ప్రశ్న నెంబరు ఒక్కసారి వ్రాస్తే సమాధానం పూర్తి అయ్యేంతవరకు దాన్ని ఎక్కడా వేయకూడదు. కొంతమంది ఒకే ప్రశ్న నెంబరు పేజి మారినప్పుడల్లా వేస్తూ ఉంటారు. ఇది చాలా నష్టాన్ని కలిగిస్తుంది. ప్రతి ప్రశ్నకి రోమన్ లెటర్స్‌తో సహా నెంబర్లు వెయ్యాలి.

4. ప్రశ్నల అనుక్రమము : ప్రతిభగల విద్యార్థులెప్పుడు ప్రశ్నల వరుసను అనుసరించే సమాధానాలు వ్రాస్తారు. దిద్దేవాడి మనసుకు ఆనందాన్ని ఇచ్చే అంశాలలో ఇది ఒకటి. ఒకే రోమన్ లెటర్‌లో అంశాలన్ని ఒకే చోట ఉండాలి. అదనపు ప్రశ్నలు చివర వ్రాయకూడదు. దిద్దేవారికిది చాలా విసుగును కలిగిస్తుంది. మార్కులను గణించడంలో చిక్కులు వస్తాయి. పేపర్‌పై ప్రశాంత దృష్టి ఉండదు. సకాలంలో దిద్దలేకపోతున్నానని భావిస్తాడు.

నాలుగు చెడ్డపేపర్లు కలిగించే విసుగు ఉత్తమంగా వ్రాసిన ఐదవపేపర్‌పై పడుతుంది. చెడ్డవాడి తప్పులకి మంచివాడు బలికావలసి ఉంటుంది. క్రమం ప్రకారం వ్రాస్తూ నెంబరింగ్ జాగ్రత్తగా వెయ్యాలి.

5. పేరా విభజన : వర్ణనాత్మక సమాధానాల్లో పేరావిభజన తప్పనిసరిగా ఉండాలి. ఒక అంశానికి చెందిన అంశాన్ని ఒక చోట వ్రాయడమే 'పేరా' అంటారు. పేరాగ్రాఫ్ ప్రారంభం ఎప్పుడు పేజి మధ్య నుంచి ప్రారంభించాలి. వీలు మేరకు పేరాను 6-8 పంక్తులకు పరిమితం కావాలి. ఒక పేజీలో మూడుపేరాలుండం అభిలషణీయం.

6. ప్రారంభ సమాధానాలు : ప్రశ్నలకి సమాధానాలు పేజి ప్రారంభంలోనే మొదలుపెట్టాలి. ముఖ్యంగా వ్యాసరూప సమాధానాల్లో ఈ అంశం విధిగా పాటించాలి. చాలామంది విద్యార్థులకు ఈ విషయంపై అవగాహన ఉండదు. 1/4 వంతు పేజిలో కూడ వారు సమాధానలు ప్రారంభిస్తారు. ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. వేగంగా దిద్దేటప్పుడు రెండు సమాధానాలకు ఒకే చోట మార్కులు వేసే అవకాశముంది. పేజి చివర మీరు వేసిన ప్రశ్న నెంబరు పై దిద్దేవాడి దృష్టి పడకపోవచ్చు. సమాధానం పూర్తి కాగానే "ఇక్కడికి సమాధానం పూర్తి అయింది" - అని తెలిపే ఏదేని సూచనను చెయ్యాలి. సాధారణంగా గురుకుల విద్యార్థులు (Residential students) మార్జిన్ నుంచి మార్జిన్‌కు అడ్డగీత గీస్తారు. ఇది చాలా మంచిపద్ధతి.

7. శీర్షికల ఆకర్షణ : కథకు రచయిత పెట్టిన పేరు కథాంశానికి ప్రతినిధిగా ఉంటుంది. అలాగే విద్యార్థులు వ్రాసే సమాధానాలకు ప్రశ్నపత్రంలోని ప్రశ్నలు శీర్షికలుగా నిలుస్తాయి. విద్యార్థులు దీర్ఘప్రశ్నలని సంక్షిప్తంచేసి ప్రశ్న నెంబరుకి ఎదురుగా వ్రాయాలి. చిన్న ప్రశ్నలకైనా శీర్షిక చాలా మేలు చేస్తుంది. శీర్షికలుండడం వలన దిద్దేవాడికి ఇక ప్రశ్నపత్రం చూసే అవసరం రాదు. శీర్షిక లేకుంటే మీరు చేసే వర్ణన ఏ ప్రశ్నకు జవాబు అవుతుందో ఎగ్జామినర్ పత్రంలో వెతుకులాడు కోవాలి.

8. ఇంకును ఎంపిక చేయడం : వ్రాత పరీక్షలలో మనం వ్రాసే అక్షరాలు కాంతిమంతంగా ఉండాలి. దృష్టిలోపం ఉండే అధ్యాపకులకు స్పష్టంగా కనిపించేటట్లు ఉండాలి. అప్పడే కొన్న పెన్నుతో వ్రాసే అక్షరాలు తేలిక (Light) గా కనిపిస్తాయి. సరిగా కనిపించని అక్షరాలను దిద్దేటప్పుడు అధ్యాపకులు చాలా విసుక్కొంటారు. చక్కని ఫ్లో (Flow) అవుతున్న ఇంకు పెన్నునే వాడాలి.

9. సమయపాలన : వ్రాతపరీక్షకులకోసం విద్యార్థులకు కేటాయించే సమయం మూడుగంటలు. ఈ సమయంలో ప్రతిక్షణం చాలా విలువైనది. పరీక్షలకు ముందే విద్యార్థులు ప్రశ్న పత్రానికి చెందిన Blue - Print గురించి క్షుణ్ణంగా తెలుసుకోవాలి. దీని ప్రకారమే పరీక్షలకు తయారుకావాలి. బ్లూ ప్రింట్ నమూన (Model) ఇలా ఉంటుంది.

Roman	Content	No. of	No. of	Marks	Time	No. of	Syllabus
I	Essay Question	4	3	30	40	4 (5)	Prose
II	Short answer	8	4	24	60	4 (6)	Peotry
III	Contents	6	4	24	60	4	Only
IV	Oneward	22	22	22	20	1	Prose+Peotry

పరీక్షలను సమగ్రంగా వ్రాయడానికి పైపట్టిక ప్రతి విద్యార్థికి తెలిసి ఉండాలి. ఏ జవాబు ఎంత సమయంలో వ్రాయాలో, ఎంత నిడివి ఉండాలో పట్టిక ద్వారా తెలుసుకోవచ్చు. మొత్తం ప్రశ్న పత్ర స్వరూప స్వభావాన్ని ఈ పట్టిక తెలియజేస్తోంది.

సమయాన్ని బట్టి వ్రాతలో వేగాన్ని, మందాన్ని సమపాళ్లలో పోషించి అభిలాషణీయంగా ఉండేటట్టు చూడాలి. చాలామంది విద్యార్థులు అప్పడే నేర్చుకొన్న అంశాలని తామెక్కడ మరిచిపోతామోనని వేగంగా వ్రాసి సమయాన్ని మిగిలించుకొటారు. పరీక్ష సమయం దగ్గరపడుతూ ఉన్నప్పడు కూడా కొందరు చదువుతూనే ఉంటారు. విద్యార్థులలోని చంచల స్వభావానికి తార్కాణం. ఇటువంటి పద్ధతి తిని కక్కడంలాంటిదే కానీ జీర్ణించుకుపోయిందిగా ఉండదు. మేధావులకు జ్ఞానం జీర్ణమై పోతుంది బుద్ధిమంతులకు జ్ఞానం జీర్ణం కావడానికి కొంత సమయం పడుతుంది. బుద్ధిహీనులకు జ్ఞానం తినగానేకక్కేసే విధంగా ఉంటుంది.

విద్యార్థులలో చాలామందికి పరీక్షల సమయాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోవడం తెలియదు. 2-30 ని॥కే పేపరిచ్చి తాపీగా వెళతారు. ఇది మంచి అలవాటు కాదు. సమయంల మిగలడం అనివార్యమైతే వ్రాసిన సమాధానాలను పునఃపరిశీలన చేయడం మంచిది. ఏకధాటిగా 2-30 ని॥ వ్రాసిన పరీక్షలో భాషా, భావ సంబంధందోషాలు తప్పక ఉంటాయి. వాటిలోకొన్నింటినైనా సంస్కరించుకోవచ్చు.

సమయం చాలకపోవడం ద్వారా వ్రాసే సమాధానాలలో భావ, భాష, లిపి సంబంధ దోషాలు స్పష్టంగా కనిపిస్తాయి. ఇలాంటి సమయంలో వ్రాయదలుచుకొన్న అంశాలను ముఖ్యాంశాల రూపంలో వరుసగా క్రిందికి వ్రాయాలి.సమయాభావం వలన ఈ విధంగా వ్రాసి ఉంటారని దిద్దేవాళ్లు గ్రహించగలరు. సమయం మిగులుతుందనుకున్నప్పుడు వ్రాతకు ప్రాధాన్యతనిచ్చి వ్రాయండి. అంతేగానీ పేపరిచ్చి వెళ్లిపోవడంలో పొందే ప్రయోజనం శూన్యం.

10. సంపూర్ణ సమాధానాలు : ప్రశ్నపత్రంలో అడిగిన మేరకు మాత్రమే విద్యార్థులు సమాధానం వ్రాయాలి. సాంకేతిక, విజ్ఞాన, వైద్య శాస్త్ర పరీక్షలలో సమాధానాలు రానప్పుడు, మనసులో లేనప్పుడు వాటిని వదిలివేయడం మంచిదే. అయితే సామాజిక, సాహిత్య సంబంధి పరీక్షలు వ్రాసేటప్పుడు ప్రాథమిక దత్తాంశం (Primary data) లేకపోయినా గౌణదత్తాంశం (Secondary data) వ్రాసినా దిద్దేవాళ్ల సానుభూతిని పొందవచ్చు. అందువలన ప్రశ్నను వదలకుండా అడిగినా మేరకు బలహీన సమాధానాలనైనా విద్యార్థులు వ్రాయగలిగి ఉండాలి.

11. ప్రశ్నపత్ర పరిశీలన : ప్రశ్నపత్రం అందిన వెంటనే విద్యార్థులు ఏకాగ్రతతో క్షుణ్ణంగా చదవాలి. ప్రశ్నలో అడిగిన అంశం ఏమిటో బాగా గుర్తుంచుకోవాలి. అవసరం అనుకుంటే క్రిందగీత గీసుకోవచ్చు. ప్రశ్నలలో ప్రశ్నార్థక పదాలను ముఖ్యంగా పరిశీలించాలి. ఉదాహరణకి గుణదోషాలు, తారతమ్యం, భేదసాదృశ్యం, విశ్లేషణ, సోదాహరణం, ఎప్పుడు, ఎక్కడ, ఎందుకు, ఎలా, ఎవరు, ఏమిటి మొ॥ పదాలు గమనించే సమాధానం వ్రాయడానికి సిద్ధంఅవ్వాలి. ప్రశ్నార్థక వాచకాలని గమనించక వ్రాసిన సమాధానాలు దిద్దేవాళ్లకి అసందర్భంగాను, అసంగతంగాను కనిపిస్తాయి.

ప్రశ్నలను తప్పుగా చదువకోకూడదు. భౌతికశాస్త్రంలో 'స్పర్శకోణాన్ని, సర్పకోణంగా చదవడంవల్ల సిలబస్‌లోనిది కాదని వదిలేస్తారు. విద్యార్థులు మధ్య మధ్యలో కొట్టి వేసే నగం, పూర్తి సమాధానాలన్ని ప్రశ్నార్థకవాచకాలని గమనించకుండా వ్రాసిన సమాధాలని తెలుస్తుంది

12. కలగూరగంప : అవసరమనుకొన్న చోట సమాధానాలను పట్టిక, డయాగ్రమ్, బొమ్మల రూపంలో వ్రాయవచ్చు. బొమ్మలని, రేఖాంశాలని, డయాగ్రమ్స్‌ని పెన్సిళ్లతోనే వేయాలి. శాస్త్ర సాంకేతికాది పరీక్షల్లో, బొమ్మలు, రేఖాచిత్రాలు ప్రాధాన్యతను విద్యార్థులు మరవకూడదు. పేజీవర్ణన కంటే పాతికపేజీలో వేసే బొమ్మ చాలా విలువైందిగా ఎగ్జామినర్ గ్రహిస్తాడు. అవగాహనికి దూరంగా ఉండే విశ్లేషణ కంటే అర్థమయ్యే పాయింట్ల రూపంలోని సమాధానాలు అందంగా ఉంటాయి. చక్కగావాడిన సైడ్ హెడ్డింగ్స్, సబ్ హెడ్డింగ్స్, కొటేషన్స్ అండర్‌లైన్స్ మొ॥ అంశాలు దిద్దేవారి మనసును ఆకర్షిస్తాయి.

కొన్ని పరీక్షల్లో ప్రశ్నలకి, సమాధానాలు ప్రశ్నపత్రంలోనే ఉంటాయి. ప్రశ్నలోకి ప్రశ్నార్థకాన్ని తీసివేస్తే అది స్టేట్‌మెంట్ అవుతుంది. ఆ స్టేట్‌మెంట్స్‌ని కొన్ని సమాధానాలు వ్రాసేటప్పుడు ఉపయోగించకోవచ్చు.

ఉదా ॥ తెలుగులో సందర్భాలు, ప్రతి పదార్థపద్యాలు మొ॥వి. సందర్భానుసారంగాను వీటిని కొన్ని సమాధానాల్లో కొటేషన్స్‌గా వాడుకోవచ్చు.

ముగింపు : సమాధాన పత్రాలను పర్యవేక్షకులకు(Invigilaters) ఇచ్చేముందు గమనించవలసిన అంశాలివి. ఈ అంశం కూడా కీలకమైనదే. మొత్తం సమాధాన పత్రాన్ని స్థూలంగా పేజీలను త్రిప్పిచూడడం అడిగిన మేరకు జవాబులు వ్రాశారో లేదో చూడాలి. జవాబుల వరుసక్రమాన్ని పరిశీలించాలి. అడిషనల్స్ తీసుకున్న వరుసలో అమర్చారో లేదో గమనించాలి. సమయం ఉంటే సమాధానాలో దోషనివారణ చెయ్యాలి. పర్యవేక్షకునికి ఇచ్చేముందు పరీక్ష నెంబరును చెక్‌చేసి ఇవ్వాలి. అన్ని శుభలక్షణాలతోనే పరీక్షవ్రాశాను అనే సంతృప్తి మీ మనసు పొంది ఉండాలి. చివరి నిమషంలో మాత్రమే చిరునవ్వుతో సమాధాన పత్రాన్ని ఇచ్చి సంతోషంగా పరీక్ష హాలునుంచి బయటకు రావాలి.

Dr Veeram Reddy Gopala Reddy
DEPT. OF TELUGU

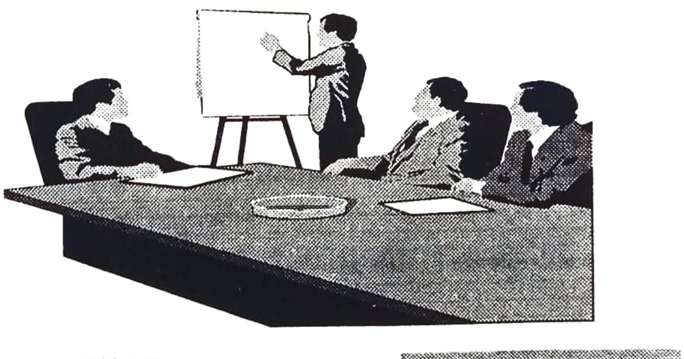

సృజనాత్మకతకు నిదర్శనమీ సుద్దముక్కలు

వార్తల్లో లొయొలైట్. (ఈనాడు వారి సౌజన్యంతో)

సంకల్పం ఉండాలనే సృజనాత్మకత చాటుకునేందుకు ఎన్నోదారులున్నాయి. చాక్‌పీసు (సుద్ద) ముక్కతో అందమైన ప్రతిమల రూపకల్పన, సున్నితమైన పెన్సిల్‌లెడ్‌లో కళాత్మక రూపాలను రూపొందించారు నగరానికి చెందిన మండా శ్రీనివాసరావు 'శిలలపై శిల్పాలు చెక్కినారు, మానవాళ్లు సృష్టికే అందాలు తెచ్చినారు. అన్న రీతిలో సుద్దముక్కను సైతం అద్దాల బీరువాలో పదిలంగా దాచిపెట్టుకోదగిన బొమ్మగా మరల్చవచ్చని శ్రీనివాసరావు నిరూపిస్తున్నాడు. శ్రీనివాసరావు ఓ సుద్దముక్కను తీసుకుని 'జీవితంలో అన్నిటా ఓడిపోయి, దిగాలు పడుతూ తలను రెండు మోకాళ్ల మ్యలో పెట్టుకొని చేతులు ముడుచుకున్న వ్యక్తి బొమ్మను ఆకర్షణీయంగా మలచాడు. (కుడి నుండి మొది రూపం) ఆ తరువాతి బొమ్మలో మంచినీళ్లు తెస్తున్న ఓ మహిళా రూపం, మూడోబొమ్మలో వయ్యారి నెమలి రూపాన్ని హృద్యంగా మలిచాడు. నాలుగో బొమ్మలో శేషుడు, ఐదో బొమ్మలో గొల్లభామలను చూడచక్కగా ఎక్కడా లోపం లేకుండా నైపుణ్యంతో కూడుకున్నవిగా ఉన్నాయి. గొల్లభామ చంకలో ఓ చిన్న పిల్లవాడు ఉన్నట్టుగా చెక్కటం కూడా అతడి నైపుణ్యానికి నిదర్శనమే ! బొమ్మలు చెక్కేటప్పుడు ఏ మాత్రం ఏకాగ్రత లోపించినా మరోసారి ప్రయత్నం చేయాల్సి ఉంటుంది. ఓ తల్లి తన బిడ్డకు పాలిచ్చి ఓదారుస్తున్న దృశ్యం కూడా సునిశిత బుద్ధితో చెక్కిందే! పెనుబాముల కలయిక కూడా కళాత్మకంగా ఉంది. ఇంచుమించు ఇవే బొమ్మలను పెన్సిల్‌లెడ్‌లపై కూడా మలచాడు. చాక్‌పీస్‌తోనే లింకుల గొలుసును కూడా శ్రీనివాసరావు రూపొందించాడు.

శ్రీనివాసరావు స్వగ్రామం కృష్ణాజిల్లా పెదముత్తేవి. పది సంవత్సరాల నుండి నగరంలోనే ఉంటున్నారు. ఇతని తండ్రి వెంకటేశ్వరరావు లారీ డ్రైవర్‌గా పనిచేస్తుంటాడు. లొయోలా కళాశాలలో రెండో సంవత్సరం ఇంటర్ మీడియట్ చదువుతున్న శ్రీనివాసరావు తనకు చిత్రలేఖనం ఇష్టమని చెప్పాడు. 7వ తరగతిలో ఉండగా చిల్డ్రన్స్ డే సందర్భంగా జరిగిన చిత్రలేఖనం పోటీల్లో పాల్గొని బహుమతి పొందాడు. లొయోల కళాశాల ఆధ్వర్యంలో నడుస్తున కళాదర్శినిలో డ్రాయింగ్, పెయింటింగ్ కోర్సును చదువుకుంటూన్నాడు.

"మన స్వాతంత్ర్యం"

15-8-97న జరుపుకున్న స్వతంత్ర్య స్వర్ణోత్సవం గూర్చి నేను రాస్తున్నాను. అసలు స్వాతంత్ర్యము అనే దానికి అర్థము తెలీకుండా ఈ స్వర్ణోత్సవాలు జరుపుకుంటే, మన స్వేచ్ఛకు అర్థము మారిపోతుంది. అసలు స్వేచ్ఛ, స్వతంత్రత అంటే ఏమిటి ? అనే దాని గూర్చి ఆలోచిస్తే ఇప్పుడు భారతదేశ స్వాతంత్ర్యానికి దానికి చాలా తేడా ఉంటుంది.

రెండు వందల ఏళ్ళ క్రితం బ్రిటిష్ వారు భారతదేశానికి వ్యాపార నిమిత్తమై వచ్చారు. అలా వచ్చి వర్తకం చేసి, అధికారాన్ని సంపాదించి, మన దేశంలో సంపదను, సొమ్మును దోచుకొని వాటిని మళ్లీ మనకు అమ్మేవారు. మన భారతీయులను ఎంతో హిసించారు. కాని కొన్ని వందలమంది మహానుబావుల ప్రాణత్యాగం ఫలితంగా మనకు 15-8-1947 స్వాతంత్ర్యము. వచ్చింది. కాని ఆ విధంగా వచ్చిన స్వాతంత్ర్యము స్వేచ్ఛను మనము ఎలా ఉపయోగించుకుంఉంటున్నాం. ఒక్కసారి ఆలోచించుదాం. స్వతంత్ర్యము రాకముందు వచ్చిన తర్వాత పరిస్థితులను గూర్చి తెలుసుకుందాం

బ్రిటిష్ వారు మన దేశాన్ని దోచుకొన్నారు. వారు దోచుకుంటున్నప్పుడు దోచుకుంటున్నారు అని తిరుగుబాటు చేసి, సత్యాగ్రహాలు చేసి మన స్వాతంత్ర్యాన్ని సంపాదించుకున్నాం. కాని సంపాదించి ఏం చేసారు. కొందరు స్వార్థ రాజకీయ నాయకుల చేతులలో పెట్టి, మన దేశాన్ని అప్పుల్లో ముంచాం. ఆ రాజకీయ నాయకులు మాత్రం ఏం తక్కువ తిన్నాం కనుక బ్రిటిష్‌వారి మాదిరిగానే స్వదేశ సంపదను తీసుకువెల్లి స్విస్ బ్యాంకులలోను, విదేవీ వ్యాపారుల చేతుల్లో భారతదేశాన్ని పెట్టి, వారు ప్రశాంతంగా నిద్రపోతుంటే చూస్తూనే ఉన్నాం. ఇదేనా మన స్వాతంత్ర్యము.

బ్రిటిష్ వారు భారతస్త్రీలను అవమానించి, బట్టలు ఊడదీయించి, మనభంగం చేసి, కొంతమందిని చంపేస్తే, మనం మాత్రం చూస్తూ బ్రిటిష్ వారే కాదు మా దేశ మహిళలను మేమూ అవమానించగలం, మేమూ మానభంగం చేయగలం మేమూ చంపగలం అని ఆ పనులన్నీ చేస్తున్నాం. చేయిస్తున్నారు. ఇదేనా స్వాతంత్ర్యము.

మనలో కుల, మత, జాతి విభేదాలను బ్రిటిష్ వారు సృష్టించి మన దేశం వాళ్లు ఒకరితో ఒకరం కత్తులతో, బాంబులతో నరుక్కొని చస్తుంటే, ఎంతోమంది ప్రాణత్యాగ ఫలితంగా, స్వాతంత్ర్యం వస్తే మనలో కొంతమంది రాజకీయ నాయకులు కూడా వారిలాగే కులం, మతం అని గొడవలు సృష్టిస్తుంటే మనలని మనమే నరుక్కొని చస్తున్నాము. ఇదేనా మన ప్రజాస్వామ్యంనాడు మహానుభావుడైన చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహంగారు ఏమంటు వ్రాశారో ఈ పద్యము.

"భరత ఖండంబు చక్కని పాడియావు
హిందువులు లేగదూడలై యేడ్చుచుండ,
తెల్లవారను గడుసరి గొల్లవారు
పితుకుచున్నారు మూతులు బిగియగట్టి"

అని వ్రాశారు కాని ఈ పద్యాన్ని మొత్తం మార్చేశారు. ఆ పద్యము రూపురేఖలే మారిపోయి

భరతఖండంబు చక్కని పాడియావు
అందులో పేదలు లేగదూడలై గడుసరి గొల్లవారు
పితుకుచున్నారు పేదవారి మూతులు బిగియగట్టి"

ఇలా తయారయింది. ఈ పద్యాన్ని ఇలా చదువుకుంటేనే ఇప్పటి భారతదేశ పరిస్థితికి చక్కగా సరిపోతుంది.

భారతదేశ సంప్రదాయం, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు ఏమైనా, ఎక్కడయినా కనబడితే ఎంతో సంబరపడతాను.భారతీయులలో ఇంకా మిగిలి ఉన్న సంస్కృతిని చూడాలంటే గ్రామాలలోకి వెళ్ళాలి. చక్కగా ముగ్గులు పెట్టడం, చక్కగా ముస్తాబవడం (అంటే చక్కగా మన సంస్కృతికి తగ్గట్టుగా) , ఇలాంటివి చూడవచ్చు. కాని పట్టణాలలో చూస్తే మాత్రం భారతదేశం ఎంత వెనుకబడిపోయిందో చూడొచ్చు. మొదట ఆదిమానవులు బట్టలు లేకుండా తిరిగేవారు. ఆ తర్వాత ఆకులనీ, బట్టలలాగ కట్టుకునేవారు. ఆ తర్వాత ఆధునిక మానవుడు తయారుచేసిన బట్ట ఫలితంగా నిండుగా చక్కగా కనబడుతున్నాం. కాని మన దేశ అభివృద్ధి కొరకు విదేశీ అలవాట్లు నేర్చుకొని, ఆ బట్టలను చిన్నది చేసి మళ్లీ ఆదిమానవుల దశకు పోతున్నాము. అది మన సంప్రదాయం కాదు, మన సంస్కృతి అసలేకాదు. కాని భారతదేశానికి ఇంకా గడ్డుకాలమే కాని మంచిరోజులు ఎప్పుడు వస్తాయో అని ఎదురు చూడవలసివస్తున్నది.

భారతదేశం స్వతంత్ర స్వర్ణోత్సవానికి మన దేశం పరిస్థితులు ఇలా ఉంటే, ఇక షష్ఠి పూర్తి (60 సంవత్సరాలు) కాలం వచ్చేసరికి ఎలా ఉంటుంది. అప్పటికైన స్వార్థంమాని, దేశాన్ని ప్రగతిపథంలో నడిపించి, అభివృద్ధిని సాధించటానికి ప్రయత్నిద్దాం.

మన దేశానికి వచ్చిన స్వేచ్ఛను, స్వాతంత్ర్యాన్ని స్వేచ్ఛగానే ఉంచండి. విచ్చలవిడిగా మాత్రం కాదు.

T D Johnson
RMY 50

పాదం మోపితే ప్రాణాలు తీసే మందుపాతరలు

ప్రపంచం మొత్తం మీద సగటున రోజుకు డెబ్బయిమందిని పొట్టన బెట్టుకుంటున్న మహమ్మారి అది ! అది క్యాన్సర్, ఎయిడ్స్ లాంటి వ్యాధేంకాదు. మందులకు లొంగని వ్యాధులకంటే భయంకరమైన ఆ ప్రమాదం పేరు - 'మందుపాతర'! భూగర్భంలో పొంచి ఉండి, ఊహించని క్షణంలో విస్ఫోటం చెంది, ప్రాణాల్ని గాలిలో కలిపేయగలం 'కనిపించని మృత్యువు' ఈ 'ల్యాండ్‌మైన్' ! ప్రపంచంలో అరవై నాలుగు దేశాల్లో ఇప్పుడు నూటపదికోట్ల మందుపాతరలు ఏక్షణాన్నయినా పేలేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నాయి. విద్వేషం విస్ఫోటనమై ప్రజ్వలిస్తే ఆ విధ్వంసానికి విషాదమే పర్యవసానమవుతుంది. అయితే అసూయాద్వేషాల అంతర్యుద్ధాల మధ్య అమాయకులు బలికావడమే అన్నింటినీ మించిన విషాదం !

ఎంతో వెనక్కి వెళ్లనక్కర్లేదు. నాలుగేళ్ళు చాలు. ఈ దశాబ్దంలో తొలి సంవత్సరం వరకు కూడా 'కాబూల్' ఓ అందమైన నగరమే ! రోడ్లమీద కార్లు అర్ధరాత్రి దాటినా కూడా ఎడతెరపి లేకుండా తిరిగేవి. షాపుల్లోనూ, హోటళ్ళలోను బాగా జనసమ్మర్ధం ఉండేది. సినిమాహాళ్లయితే క్రిక్కిరిసిపోయేవి. ఇసుక వేస్తే రాలనంత జనం ఉండేవారు. కాని ఇప్పుడు కాబూల్‌లో సగం పూర్తిగా ధ్వంసమైంది. మిగిలిన సగం, మరో శతాబ్దానికి కూడా కోలుకోలేని విధంగా రూపు మాసిపోయింది. ప్రజలు సంచరించడం మానుకొన్నారు. ఏ క్షణాన మృత్యువు కౌగలిస్తుందో తెలియదు. ఇప్పుడు కాబూల్, ఖురాన్‌లో పేర్కొన్నట్టు కేవలం 'జహన్నమ్' - 'భూలోక నరకం'! అంతే ! కారణం ఒక్కటే మందుపాతర !

నాలుగు సంవత్సరాల క్రితం కాబూల్ జనాభా నలభై లక్షలయితే కేవలం ఇప్పుడు బిక్కుబిక్కుమంటూ పన్నెండు లక్షలు ! అధ్యక్షుడు బుర్హానుద్దీన్ రబ్బానీ సేనలకు, 'తాలిబన్' సేనలకు కాబూల్ ఓ యుద్ధ క్షేత్రం ! తాలిబన్‌సేనల్ని ఎదుర్కోవడానికి రబ్బానీ సైనికులు కాబూల్‌ను మందుపాతరల నిలయంగా చేశారు. సైనికులు, పౌరులు సుమారు యాభైవేలమంది ! కృత్రిమ అవయవాలకోసం ఆస్పత్రుల్లో మూలుగుతున్నారు.

మందుపాతరల్లో రకాలు

స్టేక్‌మైన్: నిట్టనిలువుగా ఉండే ఈ రకంమందు పాతరను భూమిలో దించిఉంచుతారు. ట్రిప్‌వైర్ల సాయంతో పనిచేసే ఈ పాతర, పేలినప్పుడు లోహపు ముక్కల్ని అన్నివైపులకూ వెదజల్లుతుంది.

డైరెక్షనల్ మైన్: రిమోట్ కంట్రోల్ లేదా ట్రిప్‌వైర్ సాయంతో పనిచేసే ఈ మందుపాతర, సమీపిస్తున్న వ్యక్తి వైపు క్షితిజ సమాంతరంగా లోహపు అణువుల్ని వేగంగా పంపి విధ్వంసం సృష్టిస్తుంది.

బ్లాస్ట్‌మైన్ : చిన్నపరిమాణంలో ఉండే ఈ రకం మందు పాతరల్ని సైనికుల్ని దెబ్బతీయడానికే, పొలాల్లో రైతులు సంచరించకుండా నిలుపు చేయడానికి వాడుతున్నారు. ఇప్పుడు కొత్తగా వస్తున్న ప్లాస్టిక్ బ్లాస్ట్‌మైన్లు మెటల్ డిక్టర్లకు పట్టు బడకపోవడమే కాకుండా 'వాటర్ ప్రూఫ్ చేస్తున్నాయి.

బౌండింగ్ ఫ్రాగ్మెంమంటేషన్‌మైన్: బౌన్సింగ్ బెటిస్, 'జంపింగ్‌మైన్' అనే పేర్లతో పిలిచే మందుపాతర, ట్రిప్‌వైర్ మీద ఒత్తిడి కలగ్గానే అమాంతం పేలి, కొన్ని అడుగుల ఎత్తువరకూ ప్రభావాన్ని చూపుతుంది. దీంట్లోని కీలక నిర్మాణమంతా

మధ్యభాగంలోనే ఉంది.

స్మార్‌టమైన్ : రాకెట్లు, విమానాలు నుంచి ఈ రకం మందుపాతరల్ని ప్రయోగిస్తారు 'లక్ష్యాన్ని' గుర్తించడంలో వీటికివే సాటి. నిర్ణీతకాలం గడిచిన తరువాత తమంతట తామే ప్రభావాన్ని కోల్పోవడం వీటి ప్రత్యేకత !

మందుపాతరలను తీయడానికి ఖర్చు ఎక్కువ :

మందుపాతరల నిర్మాణంలో ఇప్పడు ఎన్నోమార్పుల వచ్చాయి. తొలినాళ్లలో వాటిని ఇనుము, ఉక్కు లాంటి లోహలతో తయారుచేసేవారు. వాటిని 'డిటెక్ట్' చేసి, నిర్వీర్యం చేయడానికి వీలుండేది. ఒక మందు పాతరని తయారుచేయడానికి వందరూపాయిలు ఖర్చయితే అదేమందు పాతరని పాతినప్పడు, ఎక్కడుందో వెతికి పేలకుండా వెలికి తీయడానికి సగటున 'ముప్పైవేల రూపాయులు ఖర్చవుతున్నాయి !

లోహంతో తయారైన మందుపాతరలను వెలికి తీయడానికి 'స్టీబెల్ సిరిస్ మైన్ డిటెక్టర్ల' ను అమెరికా తయారుచేసింది. ప్లాస్టిక్‌తో తయారైన మందుపాతరలను ఈ డిటెక్టర్లు గుర్తించడం కష్టం. డిటెక్టర్లు కనుగొనలేని మందుపాతరలను ' జర్మన పెషర్డ్' జాతి కుక్కలకు శిక్షణనిచ్చి వాటి ద్వారా గుర్తించేందుకు ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. మందుపాతరలను వెలికి తీసే ప్రక్రియలో శిక్షణ పొందిన వారిని 'డీమైనర్' అంటారు. వీరు ఫ్లెక్సిగ్లాస్ వైజర్స్, నీపాడ్స్, కెవ్లర్‌వెస్ట్ లాంటి వాటిని ధరిస్తారు. పాదాలకు, 'ఎయిర్ కుషన్ షూ'లు ధరిస్తారు. వీటిని ధరించి మందు పాతర ఉన్న భూమిపై నడిస్తే అవి పేలవు. ఒకవేళ మందు పాతర పేలినా కుషన్ షూలు పాదాలకు రక్షణనిస్తాయి.

శత్రుదేశాలపై సైనికుల్ని, చంపడానికో ప్రత్యర్థి మూకాలను అంతం చేయడానికో ఉద్దేశించిన మందుపాతరలు అమాయకుల్ని పొట్టన పెట్టుకొంటున్నాయి. ఈ 'మందుపాతరల' సంస్కృతి ఎప్పడు అగుతుందో.

MV N Chakradhar Rao

No. 46

పగిలిన హృదయం

ఈ పగిలిన హృదయం అనేది ఒక ఊహతో రాసింది కాదు. ఒక అభాగ్యురాలి యదార్థ గాథ.

అది ఒక పచ్చని పొలాలతో నిండిన పల్లెటూరు. ఆ ఊరికి ఒక యువకుడు తన వేసవి సెలవులను సంతోషంగా గడపాలని వచ్చాడు. అక్కడి వాతావరణం, పచ్చని పైరులు, పక్షుల కిలకిలా రావాలు అన్నీ మనసుని ఆహ్లాదం కల్గించినా, ఎక్కడా తెలియని అసంతృప్తి తొంగిచూస్తోందతనిలో. అది ఒక పడుచుపిల్ల స్నేహం అని తెలిసేలోపే.

మామయ్య పెళ్ళికోసం ఆ ఊరు వచ్చింది ఒక పడుచుపిల్ల. ఆమె చిన్నతనంలోనే తీయని ప్రేమాభిమానాలకు దూరమయింది. అనుకోకుండా ఆమెకి అతడు ఎదురుపడ్డాడు. ఒకరినొకరు చూసుకున్నారు. ఆ తొలిచూపుతోనే ఆమె అతగాడి మీద ప్రేమ పెంచుకుంది. ఆ పెళ్లి సమయంలో ఆ యువకుడు పెద్దలముందు ప్రవర్తించిన విధేయత సాటివారి మీద తను చూపిన ప్రేమాభిమానాలు ఎంతగానో సుజాతను ఆకట్టుకొన్నది. ఆ తరుణంలో ఆ యువకుడే తన సర్వస్వం అని భావించింది. చివరికి తెలిసింది, ఇద్దరూ మేనమామ బిడ్డలని. వాళ్ళ అమ్మ మీద అభిమానంతో ఆమెకు దగ్గరయ్యాడతను. కానీ తనకు ఎవ్వరూ లేరనుకున్న ఆ పిల్లకి ఈయనగారి తోడు దొరకగానే తన ఆశలన్నీ ప్రేమతోనే ముడి వేసింది. అతనిపై ఏ స్త్రీ చూపని ఆత్మీయత, అనురాగం సుజాత చూపడంతో అతను కూడ ఆమెను ప్రేమించసాగాడు. చివరికి అతను చదువుకోసం తనకుదూరం అవుతున్నాడు అని తెలియగానే. తనకు ప్రేమను పంచే హృదయము దూరమౌతుంది అని ఎంతగానో మదన పడసాగింది. చివరికి తన మనస్సులో ఉన్న మాటను వెల్లడి చేయాలని నిర్ణయించుకున్నది. కాని ఆ యువకుడికి చెప్పే ధైర్యం ఆమెను వరించలేకపోయింది. అతని తమ్ముడి చేత తెలుపగలిగింది. ఆ విషయం తెలిసిన ఇతడు తన చెలి చెంతకు చేరాడు పట్టలేనంత ఆనందంలో ఆరోజు నుంచీ అతి కొద్ది కాలమే వారి ప్రేమాయణం కొనసాగింది. పెళ్ళంటూ చేసుకుంటే నిన్నే చేసుకుంటా అన్న ఒప్పందానికి కూడ వచ్చాడు. ప్రేమ లేఖల ద్వారా కొన్ని నెలలు వారి ప్రేమ కొనసాగింది. మనుషులు వైరైనా వారి మనసులు ఇప్పటికీ, ఎప్పటికీ ప్రేమించుకుంటూనే ఉన్నాయి.

ఆమె కోరిక మేరకు తన దగ్గరికి వెళ్లాడు. అదే జన్మకు చివరిచూపు అవుతుంది అని అనుకోలేదు.

D Vijay

NZF 45

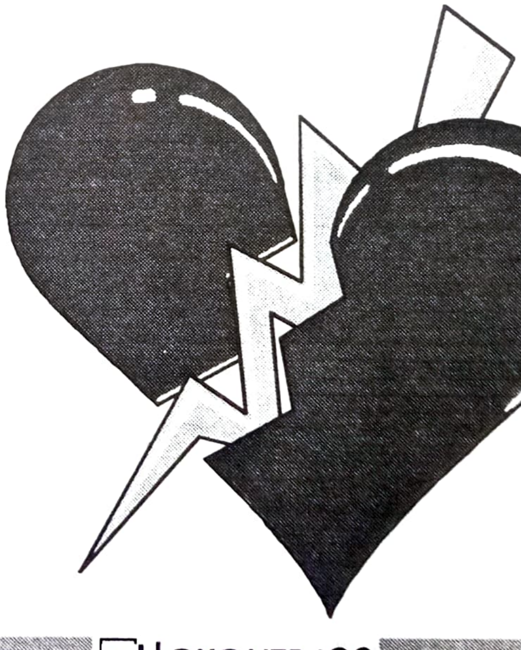

ఐదు పదుల భారతం

మనదేశం మహోన్నతమైన దేశం. ఎన్నో మంచివిలువలకు, సాంప్రదాయాలకూ పుట్టినిల్లు మనదేశం. ఎన్నో జీవనదులనూ, సుందర పర్వత శ్రేణులనూ, ఎన్నో మతాలనూ, భాషలనూ, విభిన్న సంస్కృతులనూ తనలో దాచుకున్న సువిశాల ఉపఖండం మన భారతదేశం. శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు, శివాజి, పేర్వాల వంటి గొప్ప రాజనీతిజ్ఞులచేత పరిపాలింపబడినది మనదేశం. అధికారకంగా ఎటువంటి మతప్రాతిపదిక లేనటువంటిది మన దేశం. మరో విశేషమేమిటంటే మన దేశం పూర్తి శాంతియుత, అహింసా, సత్యాగ్రహ పద్ధతిలో స్వాతంత్ర్యాన్ని సంపాదించింది. స్వాతంత్ర్య పోరాట సమయంలో మన నేతలు చూపిన తెగువ, సాహసం, వారు పడిన కష్టాలు మనం మరువ రానివి. తెల్లవారి పైశాచిక దమనకాండకు గురౌతూనే, వారి చేత లాఠీదెబ్బలు తింటూనే, రైళ్ళలో మ్రగ్గుచూనే ఉరికంబాలను ముద్దాడుతూనే 'వందేమాతరం' ఇంక్విలాబ్' నినాదాలతో దేశాన్ని విముక్తం గావించిన ఆ మహనీయులు మనకి ఎప్పటికీ ఆదర్శవంతులు, చిరస్మరణీయులు.

మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చి అయిదు దశాబ్దాలు పూర్తయింది. ఈ సందర్భంగా మనం ఇంతవరకూ సాధించిన విజయవాలనూ, తిరోగమించిన విధానాన్ని ఒక్కసారి సమీక్షించుకోవలసిన అవసరం మనకున్నది. గాంధీ మహాత్ముడు మనదేశాన్ని కుల,మత, అంటరానితనం లేని రాజ్యంగా చూడాలనుకంటే, చాచాజీ అంతిమంగా మన దేశాన్ని సామ్యవాదిగా చూడాలనుకున్నాడు. భగత్‌సింగ్ మనిషిని మనిషి దోచుకోలేని సమాజ స్థాపనకోసం పరితపించాడు. అదే విధంగా తిలక్, అల్లూరి సీతారామరాజు, సరోజినీ నాయుడు, ప్రకాశంపంతులుగార్లు ఇంకా ఎందరెందరో మహానుభావులు మన దేశాన్ని తమతమ మహోన్నతమైన ఆలోచనలకు ప్రతిరూపంగా చూడాలనుకున్నారు. ఈ ఆశయ సంకల్పం కోసమే వారు తమ ప్రాణాలను సైతం భరతమాతకు ఆనందంగా అర్పించారు. తమ రక్తాన్ని, ప్రాణాలను స్వేచ్ఛా వాయువులుగా మార్చి మనకందించిన ఆ దేశభక్తుల ఆశయాలను ఎంతవరకు ముందుకుకు తీసుకువెళ్ల గల్గుతున్నాం. ఏ దిశలో మనం పయనిస్తున్నామో పరికించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది.

మూఢనమ్మకాలకు పెట్టింది పేరయిన మన దేశంలో స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన నాటినుండి నేటి వరకు ఎంతో గొప్ప మార్పు వచ్చింది. ప్రజలు విజ్ఞాన వంతులయ్యారు. ప్రజల జీవన ప్రమాణం ఎంతో పెరిగింది. జ్వరం వస్తే మందులేక మరణించే దుర్భర దశనుండి శరీర భాగాలను ఖనిజాలతో జత చేసి జీవన క్రియలు జరిపించేటంత వరకూ గొప్ప ముందడుగు వేశాం. అక్షరాస్యత విషయంలో కూడా అనుకోని విధంగా పురోగమించాం. కులమత అంటరానితనాలను చాలా వరకు అరికట్టగలిగాం. అలాగే శాస్త్ర సాంకేతిక రంగాలలో ఊహకందని విజయాలను సాధించగలిగాం. పాలనారంగం సరళీకృతం గావింపబడి ప్రజలకందుబాటులోనికి తేబడింది. అన్నింటికంటే ముఖ్యంగా వాతావరణాన్ని మొత్తంగా ప్రకృతిని మనం పూర్తిగా వశపరచుకోగలిగాం. ఈ విధంగా ఎన్నో రంగాల్లో గొప్ప ముందంజ వేసిన మనదేశం అదే సమయంలో కోలుకోలేని రీతిలో పెడదారిపట్టింది.

దేశం పూర్తిగా ధనిక, మధ్య,బీద తరగతులుగా అనధికారికంగా విభజింపబడింది. వారి మధ్య తారతమ్యం విపరీతంగా పెరుగుతుంది. రాజ్యాంగంలోనూ పాలనా వ్యవస్థలోనూ ఉన్న లొసుగులనూ, అనుకూలతలనూ ఆసరాగా తీసుకుని ధనికులు ఇంకా ఉన్నత స్థాయికి ఎదగడానికి బీద, మధ్యతరగతి వారిని ఎన్నో విధాలుగా దోపిడీ చేస్తున్నారు. ఈ ప్రక్రియలో పాలనా యంత్రాంగం కూడా పై తరగతి వారికే సహాయకారి అవుతుంది. దేశంలో చలామణి అవుతున్న ద్రవ్యంలో చాలా మొత్తం పైతరగతుల వారి వద్దే నల్లధనంగా నిల్వఉంచబడింది. దీనికి విరుగుడుగా ప్రభుత్వం నల్లధనం మొత్తాన్ని నయాన్నో భయాన్నో ప్రజాపంపిణీకి మళ్ళింపచేయాల్సిందిపోయి, అన్యాయంగా అక్రమముగా సంపాదించిన ఆ సొత్తులో ఆ కొద్ది మొత్తం అంటే దాదాపు అయిదు శాతం ప్రభుత్వం తీసుకొని మిగిలిన 90 శాతాన్ని తెల్లధనంగా మార్చడానికి పరోక్షంగా వారికే సహాయపడుతుంది. దానికి ప్రతిఫలంగా వీరు అధికార ప్రియులకు మద్దతునిచ్చి ఎన్నికలలో వారి గెలుపునకు తమ ధనబలాన్ని జోడిస్తున్నారు. వీరి మద్దతును తీసుకున్నవారే ఎక్కువ సంఖ్యలో ప్రజాప్రాతినధ్య సభలకు ఎన్నికవుతున్నారుకూడా. ఈ విధంగా ఎన్నికయినవారు సహజంగానే పై వర్గాల వారి ఆలోచనలకూ, స్వభావాలకూ ప్రతిరూపంగా నిలిచి వారితో ఏకమవుతున్నారు. దీన్ని మొత్తంగా పరిశీలించినట్లయితే దేశంలో ఉన్న సామాన్య, బడుగు, మధ్యతరగతి వారికి కూడా పై తరగతి వారే ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నారని అర్థమవుతుంది. ఈ విధంగా క్రింది తరగతులవారి ప్రయోజనాలు నిర్లక్ష్యం చేయబడుతున్నాయి. ధనవంతులు మరింత ధనవంతులవుతుండగా సామాన్యుడు 'మూలిగే నక్కపై తాటికాయ పడ్డట్లు' సమస్యల వలయంలో చిక్కుకొన్న పరిస్థితి ఇంకా దారుణంగా తయారవుతుంది. శ్రమటోడ్చి పనిచేస్తున్న వారికి సరైన ఫలితం లభించటం లేదు. ఈ విధంగా గమనించిన 50 సంవత్సరాల కాలంలో ఆర్థిక, సాంఘిక అసమానతలు ప్రధానంగా దేశంలో పరిస్థితులు అదుపు తప్పాయి.

ఋణగ్రస్థం : ఏయేటికాయేడు పాపంలా పెరిగిపోతున్న మన దేశ అప్పులు యావద్భారతం ఎదుర్కొంటున్న కన్పించని ప్రమాదం. పాతబాకీలు తీర్చడానికి, వాటిపై వడ్డీలు కట్టడానికి మరలా అప్పులు చేస్తున్నామంటే మనం మనకి తెలియకుండా ఎంతటి ఊబిలోనికి కూరుకుపోతున్నామో అర్థవుతుంది. గడిచిన సంవత్సరంలోనే మనదేశ విదేశీ ఋణం దాదాపు ఐదున్నర లక్షల కోట్ల రూపాయలుండగా స్వదేశీ అప్పుతో కలుపుకుని మొత్తం తొమ్మిది లక్షల కోట్లకు చేరుకుంది. స్థూలంగా చెప్పాలంటే మన స్వదేశీ, విదేశీ అప్పులు రోజుకు రు.244 కోట్ల చొప్పున, గంటకు 9 కోట్లు చొప్పున పెరుగుతున్నాయంటే పరిస్థితి శృతి మించిందని అర్థమవుతుంది. మరో విషయమేమిటంటే మొత్తం ఋణాలపై వడ్డీ రూపంలోనే సంవత్సరానికి 5,200 కోట్లు చెల్లిస్తున్నాం. ఇది కేంద్ర రెవిన్యూ ఆదాయంలో 52 శాతము. మనం విదేశాల నుండి, వివిధ సంస్థ నుండి తెచ్చే అప్పుల కన్నా, పాతబాకీలు తీర్చడానికి వెచ్చిస్తున్న మొత్తం ఎక్కువ. మరి అప్పుల ఊబి నుండి బయటపడడానికి ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నారు ? మన ఎగుమతులు పెంచి అప్పుతీర్చుదామా అంటే నూతన ఆర్థిక విధానాల సరళీకరణ మూలంగా ఎగుమతులకంటే దిగుమతులు శరవేగంతో పెరుగుతున్నాయి. ఇక్కడ విద్యార్థులంగా మనం గమనించవలసిన విషయం ఏమిటంటే పాలకులు ఏకపక్షంగా అప్పులు తెచ్చి వాటిని మన అభివృద్ధికి మలచడంలో విఫలమైనప్పటికీ, ఆ భారం మాత్రం మనందరిపై పడి చేయని పాపానికి శిక్ష అనుభవించవలసి వస్తుంది.

ఇప్పుడే ఏమయింది. మన పాలకుల విధానాలు మారకుంటే ముందు ముందు ఘోరమైన పరిస్థితులను ఎదుర్కొనవలసి వస్తుంది. అప్పుడు మనల్ని ఆదుకోవడానికి ఎవరూ ముందుకు రాకపోవచ్చు. చివరగా మనం మన స్వపరిపాలనాధికారాన్ని కొంచం కొంచంగా కోల్పోతూ మరలా రెండు వందల సవత్సరాల వెనక్కివెళ్లినా చింతించనవసరం లేదు.

అజ్ఞాన, కుల, మత, ప్రాంతీయ పోకడలు : స్వాతంత్రోద్యమ కాలంలో అప్పటివారి దీక్షా తత్పరతల కారణంగా జాతీయతా భావం వెల్లివిరియగా కుల, మత, ప్రాంతీయ తత్వాలు చీకటిలో కలసిపోయాయి. అజ్ఞానం వారి చైతన్య కాంతుల ముందు నిలువలేకపోయింది. పందొమ్మిదవ శతాబ్దం, ఇరవైవ శతాబ్దం మొదటి భాగంలోనూ లోతుగా పాతుకుపోయి వికృత రూపం దాల్చిన ఈ భావాలు మరలా నేడు పొడచూపుతున్నాయి. తమ యెక్క అగ్రత్వ భావనలను వదులు కోవడానికి ఇంకా కొందరు ఇష్టపడడంలేదు. నేడు కుల, మత,తత్వాలు కొందరు తప్పుడు రాజకీయ నాయకుల చేతుల్లో ఆయుధాలుగా మారి పూర్తి రాజకీయలతో ఏకమయ్యాయి. ఈ భావాలకు వ్యతిరేకంగా క్రింది తరగతుల వారిని చైతన్యం చేయడానికి బదులు వారిని హింసాయత మార్గాలలోనికి ఉసిగొల్పడం జరుగుతుంది. ఇది ఒక భయంకరమైన పరిణామము. క్రమంగా ప్రజలకు దూరమవుతున్న ఛాందస భావాలనూ, మూఢనమ్మకాలనూ మరలా ప్రజల మనసులలోనికి చొప్పించడానికీ తద్వారా రాజకీయధికారాన్ని చేజిక్కించుకోవడానికి కొన్ని శక్తులు ఉరకలు వేస్తున్నాయి. కేవలం మనసును నిమఙ్జం చేయడానికి మాత్రమే ప్రార్థనా మందిరాలను రచ్చచేసి తద్వారా అధికారంలోనికి రావడం, ఈ ప్రక్రియకు ఆటంకం కల్గినప్పుడు మతకలహాలను సృష్టించడం వంటి వాటిని చూస్తుంటే మనం ఇంకా అజ్ఞానులం అవుతున్నామా అనిపిస్తుంది. భవిష్యత్తులో పెనుప్రమాద సూచికలైన ఈ కారకాలను సమర్ధవంతంగా ఎదుర్కొనకపోతే భరతమాత యొక్క లౌకిక సమాహారం విఛ్చిన్నమవగలదు. నాడు చదువుకోని వారి అజ్ఞానులుగా పరిగణిస్తే నేడు చదువుతున్న అజ్ఞానులు పుట్టుకొస్తున్నారు. మాసిపోతున్న మూఢ నమ్మకాలు ప్రజల్లో ముఖ్యంగా యువకులో మళ్లీ క్రొత్త తరహాలో మొలకెత్తుతున్నాయి.

పెడత్రోవన విద్యార్థులు : యాభై సంవత్సరాల నాటి విద్యార్థులు తెల్లవారు మాకొద్దు, కాలేజిలసలే వద్దని బహిష్కరిస్తే, నేటి విద్యార్థులు పాశ్చాత్య సాంస్కృతిక సినిమాలను ముందుగా చూడాలనే తపనతో కాలేజీలు త్యాగం చేస్తున్నారు. విద్యాసంస్థల్లో బ్రిటీషువారి సాంస్కృతిక నిదర్శనమయిన 'ర్యాగింగ్' క్రొత్తపుంతలు తొక్కింది. చైతన్యవంతంగా వెలిగి సరియైన నిర్ణయాలు తీసుకోవలసిన విద్యార్థులలోనే దేశపరిస్థితులపట్ల కనీస అవగాహన కొరవడుతుంది. విద్యార్థులకు నైతిక విలువలనేవి కాలం చెల్లిన పాతకాలపు ప్రవచనాలయ్యాయి. కొందరు లోకమే తెలియనట్లు తాముున్న మూఢ నమ్మకాల చట్రంలోనే బిగుసుకుపోతుండగా మరికొందరు పాశ్చాత్య పోకడల ప్రభావానికి లోనై విద్యార్థి దశలోనే అనేక రకాలైన చెడు అవాట్లకు లోనవుతున్నారు. నేటి కల్మష సినిమా ప్రభావానికి విషపూరితమైన వారిలో రేపటిపౌరులైన విద్యార్థులదే అగ్రస్థానం. అవాస్తవ ప్రకటనలు, అశ్లీల సాహిత్యం విద్యార్థుల ఆలోచనలను మొత్తం ప్రక్కదారి పట్టించడంలో తమ పాత్ర పోషించాయి. తెలివైన విద్యార్థులు కూడా తమ మేధను దేశాభివృద్ధికి కృషి చేయగలరని చెప్పలేని పరిస్థితి. ఎందుకంటే వారిలో ఎక్కువ మంది విద్యావ్యాపార సంస్కృతికి అలవాటు పడి ఉంటారు కదా. విద్యార్థిలోకం పూర్తిగా యాంత్రికంగా తయారయ్యే పరిస్థితులు కూడా ముందున్నాయి.

అవినీతి, లంచగొండితనం : దేశం మొత్తం నేడు అవినీతి అక్రమాలనే పెద్ద సంక్షోభాన్ని ఎదుర్కొంటుంది. మన ద్వారా అధికారం పొందిన మన నాయకులే తర్వాత కాలంలో తమ కర్తవ్యాలనూ, బాధ్యతనూ మరచి స్వలాభం కోసం నైతిక విలువలకు నీళ్లొదిలి అనేక అడ్డదారులు త్రొక్కడం మూలంగా నేడు మనదేశం ఈ ఘోర విపత్కర పరిస్థితిని ఎదుర్కొంటుంది. పాలకుల స్వార్థం, అసమర్థత, పాలనా యంత్రాంగం యొక్క అత్యాశ, ప్రజల యొక్క అజ్ఞానం మూలంగా మన దేశం అవినీతి, లంచగొండితనాలలో ఆసియాలోనే పదకొండవ స్థానాన్నాక్రమించింది. రాజకీయ రంగంలోనూ, పరిపాలనలోనూ అవినీతిపరుల, విచ్ఛిన్నకారుల, అసాంఘీక శక్తుల ప్రాబల్యం పెరిగింది. పెరగటమే కాదు కీలకపదవులను నిర్వహిస్తున్న అనేకమంది తమ అవినీతి కార్యాకలాపాల కొరకు వీరి సహాయాన్ని సైతం తీసుకుంటున్నారు. అధికారం అనధికారికంగా వీరి గుప్పెట్లోనికి చేరుతుంది. గత పది సంవత్సరాలుగా అందలం ఎక్కిన వారిలో స్వచ్ఛమైన వారిని వేళ్ల మీద లెక్కించవచ్చంటే పరిస్థితి అర్థమవుతుంది. అవినీతి అనేది పాలకుల జీవన విధానంలో ఒక భాగంగా మారిపోయింది. ఈ విషబీజాలు అట్టడుగు స్థాయి వరకు ప్రాకుతున్నాయి. ఈ విధంగా ఈ యాభై సంవత్సరాల కాలంలోనే మన దేశం అవినీతిమయమయింది.

ఇతర అసమర్థతలు : ఎంతో కష్టపడి సంపాదించిన స్వాతంత్ర్య ఫలాలు అందరికీ అందుబాటులోనికి రావడం లేదు. ప్రకృతి సిద్ధవనరులయిన భూమి కొందరి చేతిలో బందీ అయింది. సమగ్ర భూసంస్కరణలు పేదరిక నిర్మూలనకు ఎంతగానో తోడ్పడతాయి. ఆ విషయం తెలిసీ మన పాలకులు నిస్సహాయంగా కూర్చున్నారే తప్ప అన్యాయంగా ఆక్రమించిన వందల, వేలకొలది ఎకరాల భూములను పంపిణీ చేయలేదు. చదువుకున్న నిరుద్యోగుల సంఖ్య నానాటికీ పెరిగిపోతున్నది. దేశంలో నానాటికీ విద్య, వైజ్ఞానిక వాతావరణం నశిస్తుంది. మన గొప్ప సంస్కృతీ సాంప్రదాయాలు, కుటుంబ విలువలూ పతనమవుతున్నాయి. నూటికి డెబ్బై శాతం మంది పేదలుగానే ఉన్నారు.

దేశం పరదేశీయుల పాలనలో ఉంది కాబట్టే మనమంతా సుఖజీవనం పొందలేకపోతున్నాం. కాబట్టి స్వపరిపాలన ఒక్కటే అన్నీ సమస్యలకూ పరిష్కారమని పోరాడి స్వాతంత్ర్య సంపాదించిన తర్వాత కూడా తమ జీవనంలో మార్పురానందువల్లే మనకు 'స్వాతంత్ర్యం రాలేదు కేవలం అధికార మార్పిడి మాత్రమే జరిగింది' అనే భావన ప్రభవిస్తుంది. మరిమనం ఈ యాభై సంవత్సరాల కాలంలో సాధించిన అభివృద్ధితో ఈ వెనుకబాటుతనాన్ని పోల్చుకుంటే ప్రగతి ఏ పాటిది ? 'కుల పాపం తలాపిడికెడు' అన్నట్లు నేటి దుస్థితికి మనందరం బాధ్యత వహించవలసిందే. మరలా మన దేశాన్ని సరైన మార్గంలోనికి తీసుకురావడానికి ప్రజలందరూ ఆత్మవిమర్శ చేసుకొని ఐక్యంగా మరో చైతన్య స్రవంతిని వెలిగించాలి. మనం ముఖ్యంగా విద్యార్థులు, మేధావులు, అభ్యుదయవాదులు, కార్మికులు, కర్షకులు అందరూ చేయిచేయి కలిపి నవభారతాన్ని నిర్మించిన నాడే స్వతంత్ర్య భారతికి నిండు గౌరవం, త్యాగమూర్తులకు నిజమైన నివాళి.

Chinababu S
DP- 70

हमारी हिन्दी-कक्षा

होशियार, होनहार
कलाकार, गीतकार
खेलकूद में अगुआ
गाने में आशा-लता
एक से एक बढ़कर छात्रा
निर्मल कृष्णा जैसी
बहती है हमारी हिन्दी-कक्षा
कक्षा में सब बातें चलती हैं
समय का कुछ पता नहीं
मगर समय का ध्यान है सदा
अगर अध्यापक कक्षा में न आते
एक ही रस हैं - नीरस
सिंह-किशोर-सा शौर्य दिखानेवाले
लयोला कालेज के छात्र जिन्दाबाद

-एन.वी.एम.के. किशोर
सी.हेच.रंगनाथ
बी.एस.सी (प्रथम)

यही तो जिन्दगी है

इन्सान जीता है प्यार के नाते
बेगाना होता है वह खुद से
और चाहता है वह प्यार किसी और से
कौन-सा प्यार है वह कैसा प्यार
जो अपने में न खोज पाते
कौन-सा प्यार वह कैसा प्यार
जो कहीं और पाना चाहते
क्या है वह इन्तजार
जो अपने को छोड़ किसी और की राह देखे
क्या है वह इजहार
जो अपने से कुछ बता न पाते।
कैसी है वह खुशी
जो खुद में छोड कहीं और ढूँढ़े
कहाँ ढूँढे वह दबी हँसी
जो खुद को तसल्ली न दे
पर जिन्दगी का मतलब ही यही
जो अपने को छोड किसी और के लिए जिये

लीला लावण्या
डी.बी.36

बेसहारा

देखा था हमने एक ख्वाब,
लेकिन सच न हुआ,
चाहा तो था हमने भी वो प्यार,
पर मिला ढेर सारी दरार।
हम थे कवि कभी,
समझ न सके हम खुदको,
हमारा भी था कोई अपना,
लेकिन रह गया सारा सपना।
एक लम्बा सा फासला था,
जब उसने हम को ठुकराया था,
अपना कोई नहीं अजीज,
सिर्फ बेताबी का मरीज।
अरे दोस्त! यह दुनिया है,
कहीं खो न जाना,
दर दर भटकते थे हम,
पर कभी नहीं भुला सके वह गम
हम तनहाई के दीदार पार न कर सके,
हमेशा मुसाफिर बनते रहे
कोई मंजिल नही, कोई हमदर्द नही
इस बेसहारा का कोई सहारा नही।

किर्तू. के. सी.
आर. ए. 45

रिश्ता

यह रिश्ता क्या है? यह मिलन बिछुडन की दर्दनाक कहानी है। यह दो दिलों को मिलाता है। यह दो अलग-अलग परिवारों को जोड़ता है।

यह सच है कि हर एक व्यक्ति रिश्ते के दायरे में जुड़े रहता है। यह भी सत्य है कि जिन्दगी मे आशा-निराशा लगा रहता है। अकसर जीवन के रिश्तों में मिलन-बिछुड़न लगा रहता है। जाने-अनजाने, चाहे-अनचाहे हमारा संबंध किसी-न-किसी के साथ हो जाता है। यह धीरे-धीरे रिश्ते में जुड़ जाता है और टूट भी जाता है। पर जिन्दगी में कुछ ऐसे हालात होते हैं जिससे तर्के ताव्लुकात के बाद जब रिश्ता टूटता है तो अपने पीछे यादें और अवसर चुभन यों छोड जाता है जैसे उनसे पीछा छुडाना ही न-मुमकिन हो। उससे जीवन मनहूस होता है।

एक बेपनाह खालीपन सताने लगता है इतना ही नहीं, हर मोड़ पर कुछ-न-कुछ याद आ जाती है। लेकिन यह दुनिया भी अजीब है। वक्त की रफ्तार हर सूनापन को भर देता है। इसके बावजूद कुछ दर्द ऐसी होती हैं जो वक्त के साथ-साथ और शरारती बनती जाती हैं।

पर जिन्दगी खट्टे-मीठे अनुभवों का मिश्रण है। आखिर रिश्ते तो रिश्ते ही होते हैं न, जिससे दो दिल और दो परिवार जुड़ जाते हैं और बिछुड़ जाते है। टूटे संबंध का सामना हर इन्सान को करना पड़ता है और मुकाबला भी। खास कर तब जब कोई प्यार का रिश्ता टूटता है। यह कहना निहायत आसान और सहज है कि अब हमारा एक-दूसरे के साथ कोई वास्ता न रहा। लेकिन इसे हकीकत मान लेना बहुत कठिन लगता हे। विशेषकर तब-जब कभी एक-दूसरे के हमराज, हमकदम और लंगोटिया यार थे जिनका एक-दूसरे को पल भर के लिए देखे बिना जीना दूभर हो जाता है। कितना तड़पन होता है। कितनी उदासी छा जाती है एक-दूसरे के जुदाई में। ऐसी अवस्था मे अगर वास्तव में एक-दूसरे में अलग हो जाए, बात न करें, मिले नहीं, पत्र भी न पढ़े न लिखे तो इस दूरी को यकायक बर्दास्त करना बहुत मुश्किल होता है।

ऐसा लगता है गोया अब मेरे लिए इस दुनिया में कोई नही रहा। मेरे जीवन की आशा रूपी दीपक हमेशा-हमेशा के लिए बुझ गया। मानो सारी दुनिया ही खत्म हो गई। अब प्यार देने ओर प्यार करनेवाला कोई नहीं है। टूटे रिश्तों का दर्द भयानक होता है। इससे अधिक दर्द तब होता है जब मिले रिश्तो को तोड़नेवाला साथ हो। वह आपसे मज़ाक करने का झूठा प्रयास करता हो। वह आपको बहलाने का अनेक साधन ढूढ़े। तब भावनाओं में अनेक प्रकार के विचार उठने और गिरने लगते हैं जिसका परिणाम आत्महत्या या दूसरे व्यक्ति की हत्या हो सकता है।

पर ऐसा भी नहीं कि इस दर्द तथा भावना से उठने का कोई रास्ता न हो और ऐसा भी तो नहीं कि एक रिश्ते की पराजय से सारा जगत ही समाप्त हो। यह मिलन-बिछुड़न विधि का विधान है। भगवान का भी अजीब लीला है। वह किसी को किसी के साथ जोड़ता है और अलग भी करता है।

यह समझना भी अकलमन्दी नहीं है कि हर टूटा रिश्ता जुड़ने से रहा। हर बिछुड़ा प्यार हमेशा के लिए समाप्त हो गया। मुमकिन यह भी है कि दो दिल गलतफहमियों के बाद फिर मिल जाये जो पहले से कहीं अधिक मजबूत हो। यह दिन, सप्ताह, महीने, साल भर के लिए नहीं बल्कि सदा-सदा के लिए जुड़ जाता है। क्योंकि बिछुड़े रिश्ते में भी प्यार का कुछ अंश रह जाता है। यह यदाकदा व्यक्ति को याद दिल देती है जो दो तड़पते जवान दिल को फिर से मिला देता है।

माने, प्यार का रिश्ता टूट गया उसके लिए अपने अस्तित्व को मिटा देना बेवकूफी है, नादानी है, न समझी है। इसके कारण नशा और ख्वाबों में डूबे रहना अपने ही जीवन की बरबादी है। नशे मे गम भुलाया नहीं जा सकता और आत्महत्या कर खोया हुआ प्यार पा नहीं सकते हैं।

यह सच है कि हर दर्द हमें बहुत कुछ एहसास दे जाती है। हमें एक सीख दे जाती है। यह एक नयी अनुभुति प्रदान करता है जो हमारी समझदारी को परिपक्व और विस्तृत करती है। यह जिन्दगी के दूसरे पहलुओं से हमारी मुलाकात कराती है। जीवन की चुनौतियों, समस्याओं और कठिनाइयों से लडने के लिए शक्ति प्रदान करती है। यह एक नयी दिशा दिखाती है।

– राजनीयूस बरला
एई.हेच. 8

छात्र और अनुशासन

"अनुशासन" का अर्थ है "शासन में रहना"। फिर वह शासन विवेक का हो या अपनी सरकार का या अपने समाज का। मनुष्य एक सामाजिक प्राणी है। इसमें संदेह नहीं कि उसके अपने हाथ-पैर हैं, फिर भी वह अपने-आप में पूरा नहीं है। कदम-कदम पर, जन्म से लेकर मरण तक उसे समाज की आवश्यकता होती है और साथ ही कुछ नियमों में बँधकर चलने की भी। समाज का नियम है कि हम माता-पिता और गुरूजनों का सम्मान करें, स्वयं सानंद जियें और दूसरों को भी सानन्द जीने दे, किसी के धन पर लोभभरी नजर न ड़ालें तथा सामाजिक व्यवस्था को छिन्न-भिन्न न करें। ये ही सब समाज के शासन या नियम है एवं इनका तत्परता से पालन ही "अनुशासन" कहलाता है।

यदि हम छात्र माता पिता एवं गुरूजनों की आज्ञा का पालन करते है और सामाजिक मर्यादाओं में बँधकर चलते हैं तो कहा जायेगा कि हम अनुशासित हैं। इसके विपरीत, यदि हम माता–पिता एवं गुरूजनों की चिन्ता किये बगैर बसें जलाते है दुकानों की लूट–मार करते हैं, तो हम महान नहीं, बल्कि अनुशासनहीन कहलायेंगे।

"शिष्टाचार" अनुशासन का ही एक सजीव रूप है। 'शिष्टाचार' का अर्थ है "शिष्ट–आचरण", और 'शिष्ट' का अर्थ है "अनुशासित"। अतः जो अनुशासित होगा, वह शिष्ट–आचरणवाला भी होगा। समाज का जीवन जहाँ अनुशासन के पालन के कारण चलता है वहाँ उसकी सामाजिकता शिष्टाचार की बदौलत बनी रहती है।

सबसे महत्वपूर्ण 'अनुशासन' विवेक का होता है। सही और गलत का सही ज्ञान जिस बुध्दि से होता है, उसी को "विवेक" कहते है। विवेकशील व्यक्ति किसी भी अनुशासन का उल्लंघन नहीं करता है। किसी व्यक्ति के अनुशासनहीन होने का सबसे बड़ा कारण, उसमें सद्विवेक का अभाव है। सभी व्यक्तियों की बात क्यो करे। हम छात्रों में भी सद्विवेक का अभाव है। कारण, जो शिक्षा हमें दी जाती है और जिस प्रकार दी जाती है, उससे हमलोग किताबी कीड़े भले ही हो जाये पर हमलोगों मे सद्विवेक नहीं आ सकता। इसका एक बड़ा कारण यह है कि हमारी शिक्षा–शास्त्री भी महसूस करने लगे हैं। परिवर्तन प्रकृति का नियम है। जो कुछ घिसा–पिटा एवं पुराना है, उसे बदल–कर, उसे एक नई दिशा दिखानी चाहिए।

"छात्र और अनुशासन" के बीच ऐसा संबंध है, जैसैकी सूरज का अपनी किरणों के साथ होता है। छात्रों पर ही किसी देश की नींव बनी हुई होती है। "आज का छात्र कल का नेता है"। अनुशासन के पालन से ही व्यक्ति की लोकप्रियता बढ़ती है और जीवन में सुख तथा शांति का समावेश भी होता है, क्योंकि प्रत्येक व्यक्ति अपने परिवार एवं समाज में स्वयं के लिए सम्मान पाना चाहता है। पर यह तो तभी संभव है जब हम समाज के बाहर लोगों से अच्छा बर्ताव करते रहें। यदि हर व्यक्ति अनुशासन का पालन करने की ठान लेता है तो परिवार एवं समाज क्या–पूरे राष्ट्र की उन्नति हो सकती है।

अतः हमें गंभीरता एवं तत्परता से शिष्टाचार एवं अनुशासन का पालन करना चाहिये।

आनंद एस
ए. एम. एल. 13

पल के एक आँसू एवं एक मुस्कान

यादों के समुंद्र में मै समाता गया,
और मिला मुझे
पल के एक आँसू एवं एक मुस्कान।

मैनें कहा,
अगर पास हजारों खुशियाँ भी आये,
तो मै हृदय के दुःख को नहीं बदल सकता,
क्योकि जब दुःख नहीं होंगे,
तो आँसू नहीं और,
जब आँसू नहीं तो,
जीवन को खुशियाँ नहीं।

पल के एक आँसू,
मेरी आत्मा का शुद्दीकरण कर
जीवन की सच्चाई को समझती;
और
पल के एक मुस्कान,
मुझे ईश्वर के करीब ले जाती,
मेरे लिए,
दोनो मीठे एवं मधुर संगीत–समान है।

सन्धयाकाल में,
कोमल पुष्प अपने को बंद कर,
सारे चाहतों को बटोर कर सो जाती।
प्रातःकाल,
वही पुष्प अपने अधरों को खोल
सूर्य के चुबंन को स्वीकार करती।
उस पुष्प का जीवन आशा और चाहत से भरा,
यानि पल के एक आँसू और एक मुस्कान।

समुद्र जल–वाष्पित हो, बादल में विलीन हो जाता,
बादल स्वच्छंद विचरण करते,
और, तब होता उसका मिलन सुकोमल बायुसे
तदुपरान्त,

रोते हुए फिर जमीन, नदियो से मिल,
आखिरकार,
अपने घर समुन्दर लौटे जाता।
यही है बादल का जीवन, मिलना और बिछुडन,
यानि पल के एक आँसू एक मुस्कान।

शायद मैं आप, सभी
वही
पुष्प और बादल तो नही।

– मनोज सेंजेलो
डी. जी. हेच. 2

गर्भपात

प्रेम पावन गर्भ–महल मे,
सुख शांति से बढ़ रहा था।
धरती का आनंद पाने के लिए,
मन ही मन हँस रहा था।
उस सुन्दर मनोहर प्रिय वातावरण मे,
मै छः महीने रह चुका था।
मेरे प्रियजनो से मिलने के लिए,
बस तीन महीने ही बाकी थे।
मेरे माता–पिता लोक–खुशी की ललकार में,
आपस मे निर्णय कर चुके थे।
शैतान का धधा अपनाकर मुझ पर दया न कर
मेरा जन्म ही अपराध मान चुके थे।
धरती के रंग–बिरगी–चहल–पहल, आनंद के लोभ में
मुझसे वे पूर्ण स्वतत्रता पाना चाहते थे।
मेरी धरती का आनद प्रियजनों से सबध
वे मनहूस, अर्थहीन, व्यर्थ समझ चुके थे।
कोमल–निर्मल सुशील शिशुता में,
मेरी मौत ही उनका उपकार था।
ईश्वरीय सृजन मानव–जीव नष्ट करना
मानव के चारों पुरूषार्थ मान लिया था।

उस कठोर–कठिन–बेदम पीड़ा क्षण में,
मुझ से आवाज उठाना भी सभव नहीं था;
बेशरम, बेरहम, बेधर्म कुकर्म सम्पन्न,
मेरी मजबूरी का फायदा उठाया था।
अब वे मृतलोक के अधिकारी बनें,
लेकिन परलोक के शिकार बनें;
लोभ–लालच मोह–माया संसार के वास्ते,
नरक के वसिन्दे शैतान के दास बने।
हे! मेरे उस धरती के मानवजात,
मेरे नादान माता–पिता को समझा दे;
ईश्वरीय प्रदत्त मानव वरदान को स्वीकार कर,
अपने 'मासूम बच्चे' को प्रेम करना सिखा दे।
हे! अति दयालु पाप निवारक परमेश्वर,
मेरे पापी माता–पिता को क्षमा कर;
अंधकार से प्रकाश की ओर ले आकर,
'अनन्त जीवन' की राह दिखा दे।

सेबास्तियन हाँसदाः
ए.जी.सच. 9

प्यार

ढाई अक्षर का प्यार बड़ा है दर्द, रद्द
समाज–धर्म–जाति का मान करना भी।
प्यार शोहरत–इज्जत–दौलत को नहीं देखता,
अपना दूसरा नाम मोहब्बत ही देखता है।
प्यार बिना भक्ति नहीं, किसी ने कहा,
प्यार बिना जिंदगी नहीं, मैं ने कहा
माशूक–माशूका अगर एक दूसरे को चाहा,
प्यार ही जीवन–डगर समझ के चला।।
सच्चा प्यार का स्वरूप है संजीवन,
दो दिल मिलन से आता है नव–जीवन।
भाई–बहन, माता–पिता, सबधी की परवाह नहीं,
मोहब्बत का विजय ही सम्पूर्ण सही।।
प्यार पावन–पूजा–परमेश्वर है,
प्यार अजर अमर अनश्वर भी।
प्यार दोस्त दिलवर दिलजान है,
प्यार त्याग–तपस्या बलिदान भी।।
प्यार सहज सरल सुगम है,
प्यार कठोर–कठिन दुर्गम भी।
प्यार ऐसी चीज है,
जिसे पाकर भी इन्सान रोता है।

सेबास्तियन हाँसदाः
ए. जी. एच. – नौ.

पत्र क्रिकेट में

मेरी प्रिया,

हमारे प्यार की 'Test Match' को शुरू हुए छः महीने Over होगये हैं। फिर भी तुम ऐसे डर रही हो जैसे one-day match' हो। तुम ने कहा था कि तुम्हारे बाप ने कल हमें पार्क में Bating करते हुए देख लिया और हम पर नज़र रखने के लिए Thirdman को भी रख लिया है। उन्होंने मुझे warn किया है कि अगर मैं तुम्हारी जिन्दगी से Runout नहीं हुआ तो वे मेरा legbreak करके मेरे longleg को shortleg कर देंगे। उनके इस fielding को face करने के लिए मैने एक extra-cover रखा है। इस point पर उनके भाड़े के bowlers से हमारे wickets को defend करने के लिए हमें Decision लेना पड़ेगा कि हम पिछली GULLY से Run करना पड़ेगा या फिर Retire हो कर Pavillion वापस जाना पड़ेगा। मुझे ड़र है कि हम कहीं Catchout न होजाए। इसलिए मैंने सोचा है कि हम अपना Runrate बढ़ाते हुए Drive करके Lords जाकर एक नई Innings शुरू करेंगे। इस Strategy की सफलता मै ऊपरवाले Third Empire पर छोड़ता हूँ।

सिर्फ तुम्हारा Not out Batsman

राज

ए. पी. 58

जागरण – गीत

नव जागृति के सपने हैं हम, हमसे ही नव निर्माण है,
हमसे ही भारत है साथियो! हमसे हिन्दुस्तान है।

हिन्दू मुस्लिम, सिख, ईसाई
हम सब एक डाली के फूल।
हमको अलग–अलग समझना
दुश्मन की है भारी भूल

बलिदानी की खुशबू हममें, हमसे ही बलिदान है,
हमसे ही भारत है साथी हमसे हिन्दुस्तान है।

नही टूटेगा एकता अपनी
भाषा की दीवारों से
नही सजेगी हिन्द की धरती
भेदभाव के नारों से।

एक ही मज़हब है साथी, एक ही ईमान है,
हमसे ही भारत है साथी, हमसे हिन्दुस्तान है।

देश ने हमसे माँगा है
खुशहाली का नया सबेरा
ठान लिया है दूर करेंगे
भेदभाव का घोर अंधेरा

नयी सुबह की नई किरण हम, हमसे नया विहान है,
हमसे ही भारत है साथी, हमसे हिन्दुस्तान है।

जबजब विपदाओं ने घेरा
हमने सीना ताना
कुर्बनी की भाषा को
हरदम हमने पहचाना

कफन तिरंगा का मिल जाना, जीवन का सम्मान है,
हमसे ही भारत है साथी, हमसे हिन्दुस्तान है।

के. जोसफ कोन्डलराव

एन. वी. 45

याद हमारी आयेगी

माना तुम्हे चाहनेवाले कम नहीं होंगे।
याद हमारी आयेगी जब हम नहीं होंगे।।

चांदिनी चान्दसे होती है सितारो से नहीं ।
मोहब्बत एक से होती है हजारों से नही ।।

दूर से देखा तो हेलन की बाल दिखा रही थी
पास आकर देखा तो गधे की पूछ हिल रही था

यूँन लो इम्तिहान प्यार सच्चे का
इसमे झुकी है सर अच्छों का

चारमीनार के ऊपर से देखे तो एक रूपया का सिक्का दिख रहा था।
नीचे आके देखा तो केवल वह ढ़ककन था।।

प्यार करना कोई खेल नही बच्चों का ।
इस मे निकली है तेल बड़ों का

बादल गरजते हैं मगर बरसात नही होती ।
प्यार जो करते है वो किसी से कहते नही ।।

आती है पढ़ाई पढ़ानेवाले चाहिए
पटती है लड़की, पटानेवाला चाहिए

मैं शायर नही यारो, आशिक भी नही
मगर जब से मै ने उसे देखा, शायरी आगई।

अक्षितए. ई. एम. 13

हमारा भविष्य

सुनो मैने बीती बाते
करे कल का किया अनुभव
वर्तमान से भविष्य को पहचाने,
खुद सीखे औरो को सिखाएँ ।।
जमाना तो उल्टा-पुल्टा हुआ,
कहावत ही अब सही हुई
तुलसी जी-की वही उल्टी बानी,
बरसती कंबल भीगता पानी ।।
घर पे घर के मालिक रहते
घरनी दफ्तरों की नायिका ।
पिता पुत्र के अनुभायी होते,
पुत्री अवश्य माँ की ।।
घर मे पिता खाना बनाते,
माँ चलाती दुकान दारी ।
बेटे घर मे बच्चे खेलाते,
बेटी करती खेती-बारी ।।
लड़कियाँ अब तो कमीज भी पहनती,
पैट्स मे ही गौरव पाती ।
लड़के करे तो क्या करे ।
करने से गौरव जो खोता ।।
अब तो बेचस पे होंगे मास्टर,
'कुर्सियो' पे होंगे शिष्यगण ।
'लेक्चर' अब शिष्यगण देगे,
'लेक्चरर्स' परीक्षा लिखेंगे ।।
मदिर अब वह मंदिर होगा,
जहाँ मूर्ति बनिस्पत पडित होगा ।
भगवान भक्त की आरती करेंगे,
भक्त भगवान को आशिष देंगे ।।
ऐसे मे कुछ करना होगा,
पढ़ाई को जीवन से जोड़ना होगा ।
हर कठिनाइयों का सामना करना होगा,
जीवन को सक्षम बनाना होगा ।।

प्रकाश
एन. जी. एच. 16

वह भावुक क्षण

गर मै एक कवि होता,
हाथों कागज-कलम ही रह पाते ।।
हाथों मे हाथ की जगह,
रूखडा लकडी का टुकड़ा होता ।
आखो में नशीली आँसो की जगह,
सफेद नीरस कागज के टुकडे होते ।।
उसमें विलीन होने के बजाय,
मै कोरे कागज मे खोता ।
यथार्थ छोड़ प्रतिमा में जाता ।
कदापि वह आनंद न पाता ।
साकार तले रव्वाबों में खोता,
दीपक तले अंधेरा-सा होता ।।
अच्छा है मै कवि न हुआ,
जिंदगी को और करीब से जाना ।
भगवान से अब करता हूँ दुआ,
हर मुसीबतो से हमे बचाना ।।
तुम भी कभी कवि न होना,
न सपनों की गलियों में खोना।
जिंदगी की हर खुशियों को लेना,
प्रेम-भाव से जीवन जीना ।।

प्रकाश
एन. जी. एच. 16

सब जले दीपक बुझा दें

था जमाना जब उन लोगो का,
सज्जन, दीपक-प्रतीक होते थे ।
आज जमाना है हमारा,
दुर्जन, दीपक-प्रतीक होते है ।।
हर कोने से यही सुनते हैं,
दीपक की कुनीति गाथा ।
बडे प्रेम से लोग गाते है,
हर जनमन को है यह भाता ।।
मन करता जले दीप बुझा दूँ,
सचाई का प्रकाश फैला दूँ ।
हटा तम, सदीप जला कर,
चहुँदिशि हरियाली मै ला दूँ ।।
धरती का हर बोझ हटाकर
भार उसका हल्का मैं कर दूँ ।
बस्त्र, सुगंधित इत्र लाकर,

माँ धरती को सुमन से सजा दूँ ।।
तुम भी मुझमें शामिल हो भाई,
यह हर जन–मन की है लड़ाई ।
लालाच द्वेष स्वार्थ जलाकर,
सद्भावना का विचार फैला दें,
सब जलें दीपक बुझा दें ।।

प्रकाश
एन. जी. एच. 16

अंधा प्यार

वह मर मिटा उसके
घुंघराले बालों पर
वह मुग्ध हुआ उसके
मोती से दाँतों पर
पर हाय!
बाद शादी के राज खुला
प्यार होता है अंधा...
उसके दान्त नकली थे
और उसका प्रेमी था गंजा ।

हारे हुए नेता भी मंदिरों में कीर्तन
करते है लेकिन हरे रामा, हरे कृष्णा
की जगह वे हारे रामा, हारे कृष्णा
करते हैं ।

प्रकाश,
ए.पी. 42

संकल्प

दिल में
अजीब–सा–प्रश्न ले
चौराहे पे खड़ा सोच रहा हूँ,
मैं किधर जाऊँ।
खो जाता हूँ मैं
फैशन की लहरों में
आलम की मुहब्बत में ।
सुनहला ख्वाब है
मंजिल दूर है
वक्त छोटा है
पर हूँ मैं अडिग मुसाफिर,
संकटों से लडते
बढ़ चलूँगा आगे–आगे और आगे
यही सघर्ष है, खुद से सघर्ष,
जहान से संघर्ष
जिन्दगी से संघर्ष ।

मुसाफिर

दुनिया के ये मुसाफिर
मंजिल तेरी खबर है ।
तै कर रहा है जो तू
दो दिन का ये सफर है ।।
दुनिया बनी है जब से
लाखों करोडों आये ।
बाकी रहा न कोई
मिट्टी मे सब समाये ।।
इस बात को न भूलो
सब का यही हशर है ।
आखो ने तेरी अब तक
कई जनाजे देखे ।
हाथों से तूने अपने
दफनाए कितने मुर्दे ।।
अंजाम से फिर अपने
क्यो इतना बे खबर है ।
मखपल पे सोनेवाले
मिट्टी मे सो रहे है ।।
शाही–फकीर बराबर
एक साथ हो रहे है ।
दोनों हुये बराबर
यही मौत का असर है ।।

ये ऊँचे–ऊँचे महलें
कुछ काम के नही है ।
यह आलिशान बंगले
कुछ काम के नही है ।।
दो गज़ ज़मीन का टुकडा
छोटा सा तेरा घर है ।
मिट्टी के पुतले तुझको
मिट्टी में है समाना ।।
एक दिन यहाँ तू आया
एक दिन यहाँ से जाना ।
रहना नहीं है तुझको

जारी तेरा सफर है ।।
इस लिये कर ले
अल्लाह को तू राजी ।
और नेकियाँ कमा ले
जिन्दगी है जो बाकी ।

एमड़ि. नजमुद्दिन खान
एन. पी. 63

शायरी

फूल हिलता नहीं, हवा हिलाती है ।
लड़के बिगड़ते नही, जवानी की जोश बिगाड़ती है ।।

कच्ची कली कचनार की तोडी नहीं जाती,
एक बार हुई जो दोस्ती छोडी नही जाती ।।

प्यार में लोग दीवाने हो जाते है ।
जो प्यार नहीं करते वे परवाने कहलाते हैं ।।

कल का भूला तो आज ठीक हो सकता है ।
मगर प्यार करनेवाला कभी सीधा नही हो सकता है ।।

– रसूल,
ए. एम. एल. 45

उसने माँगा पानी मै ने दी चाय,
इसलिए कि उसकी बेटी मेरी होजाय ।।

मैं नही मानता किसी को,
खासकर लड़कियों की हसीं को ।।

ऐ दोस्त तेरे होश हैं कहाँ,
हड्डियाँ तो बचगई तेरा गोष है कहाँ ।।

एक शेर सुनता हूँ जरा गौर से सुनना,
मुझे भी नही आता किसी और से सुनना ।।

समझा कि मै था ट्रक के नीचे,
आँख खुली तो देखा मै था लड़की के पीछे ।।

आँख बंदकर मैने पकड़ लिया एक शेर,
आँख खुलीतो देखा वो था पडोसिन का पैर ।।

ऐ खुदा, मै यह फरियाद करता हूँ,
उसे सलामत रखना जिसे मैं प्यार करता हूँ ।।

यारो, कभी न करना प्यार,
प्यार होती है नरक का द्वार ।।

दोस्ती और प्यार में बडा फर्क होता है ।
एक स्वर्ग तो दूसरा नर्क होता है ।।

मेरे दोस्त की नीयत है बुरी,
चेहरे पेहँसी और हाथ में है छुरी ।।

अब्दुल आरिफ
ए. एम. एल. 44

कली है गुलाब की तोडी नही जाती
पुरानी दोस्ती छोडी नही जाती ।

तोड न यों मेरे दिल को
कैसे दिखाऊँ चेहरा मेहफिल को ।

तीर से न मारो
तलवार से न मारो,
अगर मारना हो तो नखाब उठाकर
आँख मारो ।

सब लोग आये मेरे जनाजे के पीछे
मगर वो नहीं आयी!
वो आयेगी भी कैसी क्यों कि
मेरा जनाजा था उस के जनाजे के पीछे ।

तडपाती है मुझे तेरी याद
छोडती नही दिन हो या रात
तेरे लिए यह दीवाना जान देता है मगर
तू है जो उसे पागल समझती है ।

नरेन्द्र. के
ए. एम. एल. 42

चुटकलें

पतिः आज शादी की पहली रात, तुम कैसी महसूस कर रही हो ?
पत्नी : उसी तरह जैसी मेरी दूसरी सुहागरात में मैने महसूस की ।

प्रेमी : चलो, आज हमने बहुत देर करदी, कलही आकर तुम्हारे पापा से बात पक्की कर दूँगा ।
प्रेमिका : पापा से नही
प्रेमी : तो फिर किससे करूँ
प्रेमिका : मेरे पतिदेव से

सोनू : माँ हमको कुदरत ने कुछ नहीं दी ?
माँ : दिया न 'हमाम'!

सोनू : झूठ मतबोलो। वो तो दूकानदार ने दी ।

– चैतन्या

आर. एम.

मास्टरजी : कौन हो तुम

विद्यार्थी : मैं एक नया विद्यार्थी हूँ मास्टरजी

मास्टरजी : ठीक है, अपना परिचय दो ।

विद्यार्थी : मेरा नाम सूर्य प्रकाश है ।
मेरे पापा का नाम चंद्र प्रकाश है

मास्टरजी : यह अग्रेजी कालेज है । अंग्रेजी में कहो ।

विद्यार्थी : My name is sun light.
My father's name is moon light.

मास्टरजी : (विद्यार्थी से प्रश्न पूछते हुए)
मैने टेबल के ऊपर दो अंडे रखे, टेबल के नीचे दो अडे रखे तो कुल मिलकर कितने हुए ।

विद्याथी : (मुस्कुराते हुए)
मैने तो सुना था कि मुर्गियाँ अंडे देती है । ये आप कब से अंडे देने लगे ।

मास्टरजी : राजू! तुम्हारे पिताजी मिलटरी में अफसर है न और तुम्हे तो इतिहास के बारे मे बहुत कुछ मालूम है। जरा यह तो बताना, भारत और पाकिस्तान का युध्द कब हुआ था।

राजु : नहीं, मै नही बताऊगा। क्यों कि मेरी मम्मी ने घर के झगडो को कालेज में बताने के लिए मना किया है।

मास्टरजी : (विद्यार्थी से प्रश्न पूछते हुए)
पुरूष को अगर भरत का राष्ट्रपति बनाया जाए तो उसे 'राष्टपति' कहते हैं। अगर किसी महिला को राष्टपति बनाया जाए तो उसे क्या कहेंगे?

विद्यार्थी : उस महिला को राष्टपति कहेंगे।

अर्जुन कुमार

एन. ओ. 71

परीक्षा

परीक्षा का चढा रहता हर समय बुखार,
पता नहीं यह क्यों आती साल में बारबार ।
टीवी, सिनेमा देख न पाते, होते हमपर अत्याचार,
मम्मी, डैडी और सभी को बस इसीका इन्तजार ।
न जाने यह परीक्षा किस दुश्मन ने चलाई थी,
हमारी हँसी, खुशी की जिंदगी में आग यो लगाई,
यदि कोई मुलायम दिल लगा दे इस पर भी बैन,
तो हम विद्यार्थी सदा के लिए बनजाएँ उसके फैन।
इसी सुनहरे मौके का बस अब हमें है इंतजार,
क्या कर न सकेगा ऐसा कोई भी चमत्कार?

–अंजु जान

ए.बी.एम. 7

प्यार का नाम तमाचा

शाम का समय था। सूर्य की आखरी किरणें आस–पास के पेड़ पौधों को नहला रही थी। लोग अपने–अपने घर को लौट रहे थे। परिन्दे भी अपने बसेरे की ओर उड़ रहे थे। मन्द–मन्द हवा की झोंकों में पेड़ पौधे लहरा रहे थे। मैं अभी–अभी दफतर से लौटा था। जैसे ही टेबल के पास पहुँचा, मेरी नंजर एक चिट्ठी पर पडी। जान पडता था अड्रेस भी लापरवाही से लिखा गया था। चिट्ठी खोलकर देखा। खत पढे बिना लिखने वाले के नाम पर नंजर पडी। लिखा था – तुन्हारा दोस्त, सागर। उतना ही देखकर मै शांत हो गया। मेरे मन मे तरह–तरह के विचार उभरने लगे जैसे प्याज के छिलके एक के बाद एक उभर रहे हों। फिर एक पल के लिए अपने विचारों में खो गया। अगर धरती फट जाती और आसमान टूट जाता तो भी मुझे मालूम नहीं होता। फिर चिट्ठी धीरे–धीरे पढने लगा। लिखा था –

दोस्त पवन,

आज तुम पुलिस इन्सपेक्टर बन गये हो। बंधाई। मैं जीवन के सबसे कठिन दौर से गुजर रहा हूँ। तुमने ठीक ही कहा था। लडकियाँ जितनी बार कपडे बदलती है उतनी ही बार Boy friend बदलती है। उसके लिए सब कुछलुटा दिया। कहता था ज्योति के बगैर जी नहीं सकता। मगर आज मरना चाहता हूँ फिर भी मर नहीं सकता। बस मेरी यही प्रार्थना है कि तुम मुझे माफकर दों।

तुम्हारा दोस्त

सागर

आज से ठीक पाँच साल पहले सागर से मेरी मुलाकात हुई थी। सागर हरहरा, गठशरीरवाला लम्बा

ANDHRA LOYOLA COLLEGE
REF. LIBRARY, VIJAYAWADA.
NOT FOR ISSUE

युवक था। उम्र करीब 21 वर्ष की थी। रंग सांवला, चेहरा लम्बा और मुख की बनावट बहुत सुंदर । नाक के नीचे स्याह हो ही रहा था । लेकिन शरीर पर साधारण कपडा था । सागर से वहुत जल्दी मेरी दोस्ती हो गई। लेकिन यह भी गजब की दोस्ती थी। वह तेलुगु भाषी और मैं हिन्दीभाषी । कहावत है - एक विचार के लोगों की जोडी जुट गयी तो सोने में सुगन्ध । पर हमारी दोस्ती भी सोने में सुगन्ध से कम नहीं थी। हालंकि हम अलग-अलग विचार, भाषा और प्रांत के ये जैसे-जैसे दिन बीतते गये, महीने गुजरते गये और धरती अपनी अक्ष पर घूमती गई वैसे ही हम दोनों की दोस्ती गाढी होती गई।

हमारे ही कालेज में ज्योति नाम की एक लडकी थी । सभी उसे मंदाकिनी कहते थे । इसलिए कि चलने में सुन्दर थी और लड़कियों की टोली में भी खूब धाक जमाती । यह तो मानना पडेगा कि जैसा नाम था वैसा चेहरा । चाँद सा मुखडा था । नाक सुराही जैसा और बिलकुल सही जगह पर । उसके गाल को देखते ही काश्मीरी सेब याद आते थे। जुल्फ कट का रेशमी बाल जिससे हमेशा कोई न कोई फूल लदा रहता था । जाल मानों महीन तारों मे काले रंग का लेप लगाया गया हो । मस्त-मस्त नशीली आँखें जो बहुत गहरी झील मालूम पड़ते थे। देखने वाले को उसमें नहाने की जरूर इच्छा होती भी होगी । होठ हमेशा लाल-मानों गुलाब की पखुडियाँ हों । कमर पतली अगर गलती-कदम रखती तो कमर लचक जाता । फिर भी हिरणी को चाल चलती । भगवान की उसे गढने में ज्यादा ही समय लगा होगा । लेकिन पता नही-भगवान की उस उदारता ने उसे ज्यादा ही घमडी बना दिया था । जमीन देखकर कभी नहीं चलती । आधुनिकता की रगो मे रंगी हुई उस बंदरी से किसी का साहस नही होता । हर दिन कपडे बदलकर कालेज आती थी। कभी जीस तो कभी सलवार सूट । कभी-कभी तो गरीबी का मन्नत भी रखती थी शायद, क्योकि शरीर पर पहुत कम कपड़े रहते थे । भगवान को भी शर्म आती भी होगी ।

सागर जब पहलीबार ज्योतिको देखा तो उसके जिस्म में बिजली की लहर दौड़ गई । मन ही मन, उससे सिर्फ भावनाओं में मुहब्बत करने लगा था । था तो पक्का ड़र पोक । एक दिन बगल से गुजर गई । शरीर पर विभिन्न तरह के आधुनिक सेंट, क्रीम इत्यादि का मिश्रित गंध मेरे नाकों में पड़ी तो बिलकुल असहनीय लग रहा था । सागर अगर थोडा रूक जाती तो उसे आई लव यू बोल देता । मैंने उसे चिढाया अरे यार यह तो बहुत पुराना डायला है । फिल्मवालों ने तो पीट-पीटकर उसका रेसा उडा दिया । मेरा मतलब था कि यह सब बेकार है । वास्तव में एक दिन वह अपना प्यार इजहार कर ही दिया । कहा भी तो जाता है हंसी, खुशी, यार और प्यार लाखों छिपाने से भी नही छिपते । ज्योति ने भी नहले में दहला लगा दिया । फिर राजा और रानी की कहानी चलनेलगी ।

जब मुझे पता चला कि सागर ज्योति के साथ बहुत अधिक वक्त गुजार रहा है तो मैं ने उसे बहुत समझाया । मैने कहा देखो यार सागर तुम अपनी माँ के अकेले बेटे हो और घर की स्थिति भी अच्छी नहीं है । माँ तेरे बारे में बहुत सारे सपने सजायी होगी । सुन्दरता के पीछे मत दौडो । प्यार और मुहब्बत के लिए किमती समय मत गवाओ । लडकी छाया के समान होती है। उसके पीछे दौडो तो जिन्दगीभर दौडते रहोगे । तुन्हें हमेशा दो चीजों से सावधान रहना चाहिए - सुरा और सुन्दरी । यह डायलाग भी सुने होगे कि बस, ट्रेन और लडकी आती है और चली जाती है । और वैसे जिसके पीछे तुम कुत्ते की तरह दौड रहे हो वह अच्छी नहीं है । उसको सुंदरता ही सब कुछ नहीं है। लडकियों के बारे में यह भी जानलो कि वे जितनी बार कपडे बदलती हैं उतनी ही बार लडके बदलती है। ज्योति भी कुछ उसी तरह की लडकी है ।

चताक! उसने मुडकर मेरे गाल में एक तमाचा जड दिया । मै आगे कुछ न कह सका । मैने सिर्फ उतना ही कहा मेरी दोस्ती और मेरी बात तुम्हें जरूर याद आयेगी । दोस्त! जहाँ दोके बीच दोस्ती है, वहाँ तीसरे के आने से भीड हो जाती है । गुडलाक दोस्त।

कुछ दिन बीते थे । सागर बिलकुल कंगाल हो गया । ज्योति के लिए सब कुछ लुटा दिया । अपनी सारी औकात उसी पर खर्चकर दिया । अब आगे के लिए कुछ न रहा। ज्योति तो जन्म से कपडे इत्यादि को देखी थी । क्रीम पाउडर इत्यादि। जब वह दे न सका तो ज्योति ने अपना नाता ऐसा तोडा मानों यह सिर्फ आँख मिचौनी खेल था।

समीर टोप्पो

ए. जी. हेयः ।।

26-03-98
193538

श्रम येव जयते

मेरा एक प्रिय दोस्त है । उसका नाम है प्रशांत। पहले वह कॉलेज में अच्छे अंकों से उत्तीर्ण होता था। परन्तु, अब उसका जीवन प्रतिदिन भोग–बिलास की ओर बढ रहा है । पढाई में ज्यादा ध्यान न लगाकर, बेकार की चीजों में ज्यादा ध्यान लगा रहा है । जब परीक्षा का समय निकट पहुँचा तो बह घबराने लगा और सोचने लगा कि मै परीक्षा में किस प्रकार पास होऊंगा । अगर पास नही हुआ, तो मुझे बहुत सी बातें सुननी पडेगी । परीक्षा लिखने के बाद फल निकला तो मालूम हुआ कि वह फेल है । परीक्षा का परिणाम देखकर वह फूट–फूट कर रोने लगा । उसे अपने बुरे करतूतों पर पछतावा हुआ ।

एक दिन उसको बुलाकर कहा–बेटा इस तरह गलतियाँ करते रहोगे तो यह तुम्हरे जीवन के लिये हानिकारक सिध्द होगा । अभीभी तुम अच्छा कर सकते हो । अभी देर नही हुआ है क्योकि मनुष्य अपनी गलतियों से ही सीखता है । व्यक्तियों को भी कभी–कभी असफलताओं के मुँह देखने पडे हैं । बस तुम हौसला बुलंद रखो ओर हिम्मत कभी न हारो । इस तरह की गलतियाँ और न करना ।

पिताजी के कहे वाक्यों से उसे पूर्ण यकीन हो गया कि परिश्रम ही एक ऐमी कुँजी है जिससे सफलता का दरवाजा खोला जा सकता है । अतः अब वह 'श्रम येव जयते' को अपना आदर्श वाक्य बनाया । एडी चोटी का पसीना एक करता रहा । अपने लक्ष्य की प्राप्ति के लिए उसने सभी खुशियों और प्रलोभनों को त्याग दिया । कहते हैं – परिश्रम का फल मीठा होता है । इस बार कॉलेज में वह प्रथम आया । पुत्र की सफलता पर पिताजी बहुत खुश हुए । अब वह हमेशा प्रथम आने लगा । उसे पूर्ण विश्वास हो गया कि परिश्रम करने से कभी असफलता नही मिलती है । लोग फेल होते हैं जो परिश्रम करना छोड देते हैं । अतः हम सभी के मन में भी यह प्रश्न उठना चाहिए कि यदि दूसरे लोग प्रथम आ सकते हैं तो मैं क्यों नहीं आ सकता हूँ ।

आखिर सभी मनुष्य एक ही ईखर की सृष्टि हैं । ईखर ने सभी को बुध्दि दी है । आज बहुत से छात्र–छात्राएँ हैं जो सोचते हैं कि ईस्वर ने मुझे बुध्दि नही दी है । इसलिये मैं अपनी पढ़ाई में अच्छा नहीं कर सकता हूँ । इस तरह सोचना एक रूढिवादिता है । कठिन परिश्रम का फल हमेशा मीठा होता है । कुछ पाने के लिये कुछ खोना भी पड़ता है । मेहनत करने से असंभव कार्य भी संभव हो जाता है। हमें दिखावा का काम नहीं करना चाहिए बल्कि कुछ उद्देश्य लेकर, उसे पाने के लिये पूरा प्रयत्न और परिश्रम करना चाहिए ।

"फूल तोडना है तो काँटों से क्या डरना,
सफलता पाना है तो परिश्रम से क्या डरना ।"

– ख्रीस्तोफ़र टोप्पो
ए. ई. हेचः।

कह न सका

कह न सका तुमसे प्यार है
न जाने क्यों तुमसे डर लगता है
फिर भी तुमसे प्यार है ।
यों ही दिल धड़कता है तुम्हें देखकर,
नही आ सकता तुम्हारे पास
यह धड़कता दिल लेकर
मुझे डर है तुम कहीं खो न जाओ
तो फिर किससे कहे तुमसे प्यार हे ।
दिल कहता है रहो तुम सदा मेरे पास
तुम्हें हर पल कहता रहूँ, "तुमसे प्यार है"
लेकिन कह न सका तुमसे प्यार है ।
आती हो जब मेरे पास
कहने को दिल धड़कता है–तुमसे प्यार है
लेकिन कह न पाता, यह क्यो ?
लोग भगते हैं प्यार के पीछे दीवाने बनकर
लेकिन मै बैठा हूँ घर में एक शायर होकर
जिससे पूछ भी न सका–कहाँ जा रही हो ?
उससे कैसे कहूँ तुम से प्यार है ।

शायद न होगा मुझसे बड़ा डरपोक कोई
जो, कह न सका एक लड़की से
एक छोटी सी बात "है तुमसे प्यार ।"

हेरमन लकड़ा
ए. जी. हेच – 8

ANDHRA LOYOLA COLLEGE
REF. LIBRARY, VIJAYAWADA.
NOT FOR ISSUE

ANDHRA LOYOLA COLLEGE
REF. LIBRARY, VIJAYAWADA.

NOT FOR ISSUE

GOLDEN JUBILEE CELEBRATIONS : INDIAN INDEPENDENCE